صایی : ۱۵۷
یدنجی سنه

جریدهٔ عدلیه

نیسان ۱۳۳۳

عدلیه نظارتی طرفندن آیده بر نشر اولنور مجموعه

مندرجات

عدلیه توجیهلری - قوانین منتشره « دوقوزنجی تأجیل دیون قانونی ؛ ۲۸ ذی الحجه ۱۲۷٤ تاریخلی جزا قانونك ۱٤۹ نجی مادهسنه مذیل فقرات حقنده کی قانون ؛ درسعادت بلدیه قانوننك ٦٤ نجی وولایت بلدیه قانوننك قرقنجی ماده‌لرینی معدل ۲ جمادی الاخره ۳۲۹ تاریخلی قانونه مذیل فقره حقنده کی قانون » — تعمیملر — اجتهاد محاکم « محاکم صلحیه‌ده واجرت وکالت حقنده محکمهٔ تمییزك نقطهٔ نظری ؛ حکم غیابی شرطه معلق بر حکم غیر قطعیدر ومحکمهٔ تمییزك بو بابده کی اجتهادی ؛ ضرر وزیانه دائر اولان متون قانونیه‌مزك تحلیلی ، آلمان قانوننك احکامی ، استیناف تجارت محکمه‌سنك مقرراتی » — فکر مخصوص لایحه‌لری « عثمانلی محاکمی حقنده نظارت مشاوری دوقتور رودولف هاینزه طرفندن ویریلان راپور » — تدقیق وتتبع صحیفه‌لری « رشوته دائر بالجمله دول متمدنه قوانینینه نظرله مقایسه‌لی تدقیقات وجزا قانونمزده رشوت فصلی موادیك تعدیلی مقتضی اولانلری حقنده تشریحات . » — قانون جزامزك ادوار تکاملی .

مندرجات چوق اولدوغندن اراضی قانوننامه‌سی ایله علاوه بو نسخه‌یه قونولمادی.

مطبعهٔ عامره — استانبول
۱۳۳۳

TÜRK TARİH KURUMU KÜTÜPHANESİ

صایی : ۱۵۷
یدنجی سنه

جریدهٔ عدلیه

نیسان ۱۳۳۳

توجیهات

درسعادت استیناف محکمه‌سی اعضاسندن محمد شاکر افندینك تقاعدی اجرا قلنمسنه مبنی یرینه درسعادت بدایت محکمه‌سی اعضاسندن عبداه شوکت ودرسعادت بدایت محکمه‌سی برنجی جزا دائره‌سی رئیسی ابراهیم نهاد بك کذلك تقاعدی اجرا قلنمسنه بناءً یرینه درسعادت استیناف محکمه‌سی اعضاسندن محمد سداد و درسعادت استیناف محکمه‌سی اعضالغنه استانبول و ملحقاتی صلح حاکملرندن بهجت وموسی‌الیه عبداه شوکت افندیدن انحلال ایده‌جك درسعادت بدایت محکمه‌سی اعضالغنه آیدین ولایتی استیناف حقوق وتجارت محکمه‌سی رئیسی احمد جمال وآیدین ولایتی استیناف حقوق وتجارت محکمه‌سی ریاستنه آطنه ولایتی مرکز بدایت محکمه‌سی حقوق دائره‌سی رئیسی حسن ذهدی ودرسعادت وملحقاتی صلح حاکملکنه محکمهٔ تمیز باش مدعیٔ عمومیلکی معاونلرندن محمود حمدی ومحکمهٔ تمیز باش مدعیٔ عمومیلکی معاونلکنه درسعادت استیناف محکمه‌سی مدعیٔ عمومی معاونلرندن صبری ودرسعادت استیناف محکمه‌سی مدعیٔ عمومی معاونلکنه درسعادت بدیت محکمه‌سی مدعیٔ عمومیلکی باش معاونی توفیق طارق ودرسعادت بدایت محکمه‌سی مدعیٔ عمومیلکی باش معاونلکنه معاونلرندن اسعد ومنحل اولان سوریه ولایتی استیناف محکمه‌سی اعضالغنه حدیده بدایت محکمه‌سی رئیس اسبقی حمدی ودرسعادت بدایت محکمه‌سی مدعیٔ عمومی معاونلکنه تکفور طاغی بدایت محکمه‌سی مدعیٔ عمومیسی خیری بك وافندیلر نقل وتعیین اولنمش وطرابلس شام صلح حاکمنك غیبوبتنده محلی بدایت محکمه‌سی اعضاسندن الك قدمایسنك اجرای محاکمه واعطای حکمه مأذونیتی تنسیب ایدلمشدر.

بو ارادهٔ سنیه‌نك اجراسنه عدلیه ناظری مأموردر .

۱۰ جمادی‌الاولی ۱۳۳۵ و ٤ مارت ۱۳۳۳

محمد رشاد

عدلیه ناظری	صدراعظم
خلیل	محمد طلعت

❀

ايپصاله قضاسی بدايت حاکمی جمال افندينك کليبولی استيناف محکمه‌سی اعضالغنه نقليله يرينه کليبولی استيناف محکمه‌سی اعضاسندن دورويش ومنحل اولان تکفور طاغی بدايت محکمه‌سی مدعیٔ عموميلکنه حما بدايت محکمه‌سی مدعیٔ عموميسی شمس‌الدين وحما بدايت محکمه‌سی مدعیٔ عموميلکنه يافه صلح حاکم معاونی احمد عارف وينه منحل اولان قوری چای بدايت محکمه‌سی رياستنه رفاهيه بدايت محکمه‌سی رئيسی شفيق ورواندز بدايت محکمه‌سی مدعیٔ عموميسی موئيس قوهن افنديننك مستعفی عديله يرينه شمدينان بدايت محکمه‌سی مدعیٔ عموميسی صالح وکذا منحل اولان صيدا بدايت محکمه‌سی مدعیٔ عموميلکنه عکار بدايت محکمه‌سی مدعیٔ عموميسی يحيی فهمی ومجدداً تشکيل اولنان صفد قضاسی بدايت محکمه‌سی مدعیٔ عموميلکنه صورقضاسی بدايت محکمه‌سی مستنطقی رجب وقره‌سی لوا بدايت محکمه‌سی اعضاسندن واصف افنديننك وقوع استعفاسنه مبنی يرينه خداوندکار مرکز بدايت محکمه‌سی اعضا ملازمی درويش ومنحل اولان آچه‌آباد بدايت حاکم معاونلکنه آيدين مرکز بدايت محکمه‌سی مدعیٔ عموميلکندن مستعفی حمزه وسينوب بدايت محکمه‌سی اعضاسندن عبدالعزيز افنديننك کذلك مستعفی عديله يرينه صندرغی بدايت محکمه‌سی مستنطقی مکتب حقوقدن مأذون امين ومنحل بولنان عينتاب بدايت محکمه‌سی مستنطقلکنه حلب عديله مفتشی کاتبی اولوب دعوی وکالتی رخصتنامه‌سنی حائز قدری وينه منحل بولنان آلاشهر بدايت محکمه‌سی مستنطقلکنه پلومر بدايت محکمه‌سی مستنطقی احمد کمال وسليمانيه بدايت محکمه‌سی اعضا ملازملکنه بغداد استيناف محکمه‌سی اعضا ملازم اسبقی سلامی افنديلر نقل وتعيين اولنمشدر .

بوارادهٔ سنيه‌نك اجراسنه عديله ناظری مأموردر .

٢١ جمادی‌الاولی ١٣٣٥ و ١٥ مارت ١٣٣٣

محمد رشاد

عديله ناظری	صدراعظم
خليل	محمد طلعت

ارضروم استيناف محکمه‌سی رياستنه ديار بکر استيناف محکمه‌سی رئيسی اسماعيل واصف وديار بکر استيناف محکمه‌سی رياستنه ارضروم استيناف محکمه‌سی رئيسی ابراهيم هدايت ومنحل اولان آطنه مرکز بدايت محکمه‌سی حقوق دائره‌سی رياستنه محلی صلح حاکمی محمد نجيب وصلح حاکملکنه حوران بدايت محکمه‌سی مدعیٔ عمومی معاون اسبقی وکلای دعاويدن حسن رضا وکذلك منحل اولان ديار بکر مرکز بدايت محکمه‌سی مدعیٔ عموميلکنه دکزلی بدايت محکمه‌سی رئيسی خليل اديب وارغنی بدايت محکمه‌سی مدعیٔ عموميلکنه کنج بدايت محکمه‌سی مدعیٔ عموميلکندن مستعفی عبداه نسيب وينه منحل اولان لاذقيه بدايت محکمه‌سی مدعیٔ عموميلکنه صور بدايت محکمه‌سی رئيسی حسن حسنی وصور بدايت محکمه‌سی

رياستنه عجلون بدايت محکمه‌سی رئيسی محمد صالح وکذا منحل اولان کيفی بدايت محکمه‌سی رياستنه کلکيت بدايت محکمه‌سی رئيسی محمد امين ويافه صلح حاکم معاونلکنه بيروت استيناف محکمه‌سی اعضا ملازمی عبدالقادر خالص وقنيطره بدايت محکمه‌سی مدعیٔ عموميلکنه عکا بدايت محکمه‌سی اعضاسندن محمد اديب وعکا بدايت محکمه‌سی اعضالغنه حما بدايت محکمه‌سی اعضاسندن اوخانس عونی وبابا اسکی بدايت محکمه‌سی مستنطقلکنه کشان بدايت محکمه‌سی مستنطق اسبقی ابراهيم نيازی افنديلر نقل وتعيين اولنمش ومدانيه بدايت محکمه‌سی رئيسی مصطفی افندی ايله کيوه بدايت محکمه‌سی رئيسی علی‌رضا افنديلرك بجايشلری اجرا قلنمشدر .

بوارادهٔ سنيه‌نك اجراسنه عديله ناظری مأموردر .

٨ جمادی‌الاخره ١٣٣٥ و ٣١ مارت ١٣٣٣

محمد رشاد

عديله ناظری	صدراعظم
خليل	محمد طلعت

محکمهٔ تمييز شرعيه دائره‌سی رياستنه قاضيعسکر عمر خلوصی ومحکمهٔ تمييز اعضالقلرينه مجلس تدقيقات شرعيه رئيسی توفيق واستانبول قاضيسی رضا افنديلر واعلامات شرعيه مديری عالی بك ومخلفات عموميه قسامی محمد فوزی وشورای اوقاف رئيسی احمد ماهر ومجلس تدقيقات شرعيه اعضاسندن جمال‌الدين افنديلر نقل وتعيين اولنمشدر .

بوارادهٔ سنيه‌نك اجراسنه عديله ناظری مأموردر .

٩ جمادی‌الاخره ١٣٣٥ و ٢ نيسان ١٣٣٣

محمد رشاد

عديله ناظری	صدراعظم
خليل	محمد طلعت

منحل اولان استانبول قاضيلکنه مجلس تدقيقات شرعيه اعضای سابقه‌سندن کاشف وينه منحل بولنان مخلفات عموميه قساملغنه مجلس مذکور اعضای سابقه‌سندن کامل افنديلر تعيين اولنمشدر .

بوارادهٔ سنيه‌نك اجراسنه عديله ناظری مأموردر . ١٩ جمادی‌الاخر ٣٣٥ و ١١ نيسان ٣٣٣

محمد رشاد

عديله ناظری	صدر اعظم
خليل	محمد طلعت

TÜRK TARİHİ

منحل اولان دكزلى بدايت محكمه‌سى جزا دائره‌سى رياستنه آيدين سنجاغى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى حسين نشأت وينه منحل اولان سوريه استيناف محكمه‌سى اعضالغنه محلى صلح حاكم معاونى حامد حمدى وآيدين سنجاغى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه طلب وموافقتيله مرعش سنجاغى بدايت محكمه‌سى جزا دائره‌سى رئيسى شوكت وكذا منحل اولان خيره‌بولى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه آطنه استيناف محكمه‌سى اعضاى سابقه‌سندن حسين رشدى وبشيرى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى مصطفى عاصم افندينك مستعفى عديله يرينه مسعوديه بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى شرف الدين ومسعوديه بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه كبان معدنى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى محمد جمال وكذا منحل بولنان بيروت استيناف محكمه‌سى اعضا ملازملكنه طلبيله حوران بدايت محكمه‌سى اعضاسندن حسن واحد وحوران بدايت محكمه‌سى اعضالغنه سوريه استيناف محكمه‌سى باش كاتبى احمد نقى وديوريكى بدايت محكمه‌سى مستنطقى محمد ادهم افندينك عزليله يرينه آقچه‌آباد بدايت محكمه‌سى مستنطقى محمد صبرى ومنحل اولان ايزميت بدايت محكمه‌سى اعضا ملازملكنه طرسوس لوا بدايت محكمه‌سى اعضا ملازمى حمدى وينه منحل اولان قدس شريف بدايت محكمه‌سى اعضا ملازملكنه عماره بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكندن مستعفى ابراهيم فخرى افنديلر نقل وتعيين وتنوس بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى مرادخلوصى افندى ايله كرون بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى حسام الدين افندينك بجايشلرى اجرا وحلب استيناف محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى حسيب افندى حالنه مناسب بر مأموريتده استخدام اولنمق اوزره عزل ايدلمشدر .

بوارادهٔ سنيه‌نك اجراسنه عدليه ناظرى مأموردر . ٢٢ جمادى الاخر ٣٣٥ و ١٤ نيسان ٣٣٣

محمد رشاد

عدليه ناظرى — صدر اعظم
خليل — محمد طلعت

حلب استيناف محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه بغداد استيناف محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى عثمان رمزى ومرعش بدايت محكمه‌سى جزا دائره‌سى رياستنه طربزون استيناف محكمه‌سى اعضاسندن على رضا وطربزون استيناف محكمه‌سى اعضالغنه طربزون بدايت محكمه‌سى اعضاسندن اولوب قضا بدايت محكمه‌سى رياستنده خدمتى مسبوق اولان توفيق ومنحل اولان سوريه مركز برنجى صنف صلح حاكم معاونلكنه سوريه ايكنجى صنف صلح حاكم معاونى ابراهيم صبرى وينه منحل اولان عجلون قضاسى بدايت محكمه‌سى رياستنه عكار قضاسى بدايت محكمه‌سى رئيسى محمد رشدى وعكار قضاسى بدايت محكمه‌سى رياستنه قنيطره قضاسى بدايت محكمه‌سى رئيسى عبدالرحمن صبحى وكذلك منحل اولان عكار قضاسى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه كركوك بدايت محكمه‌سى اعضاسندن احمد رفيق وكركوك بدايت محكمه‌سى اعضالغنه خراسان

قضاسى لوا بدايت محكمه‌سى اعضاسندن عبداه عدلى وطربزون بدايت محكمه‌سى اعضالغنه محلى استيناف محكمه‌سى باش كاتبى احمد فائق ومجدداً تشكيل اولنان كونيك قضاسى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه خداوندكار استيناف محكمه‌سى باش كاتبى جعفر وكذا مجدداً تشكيل اولنان بوزطغان قضاسى بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميلكنه چتالجه بدايت محكمه‌سى اعضا ملازمى محمد نورى ومنحل بولنان ارطغرل بدايت محكمه‌سى اعضالغنه مكتب حقوقدن مأذون محكمهٔ مذكوره اعضا ملازمى على رضا افنديلر نقل وتعيين اولنمش ودرت يول بدايت محكمه‌سى مستنطقى على رفقى افندى ايله اسكندرون بدايت محكمه‌سى مستنطقى حيدر افندينك بجايشلرى اجرا قانمشدر .

بوارادهٔ سنيه‌نك اجراسنه عدليه ناظرى مأموردر . ٢٦ جمادى الاخر ٣٣٥ و ١٨ نيسان ٣٣٣

محمد رشاد

عدليه ناظرى — صدر اعظم
خليل — محمد طلعت

قوانین منتشره

طفوزنجی تأجیل دیونه قانونی صورتیدر

[تقویم وقایع ایله نشری : ۱۷ صفر ۱۳۳۵ و ۳۰ تشرین ثانی ۱۳۳۳ ؛ نومرو ۷۳۱]

برنجی ماده — ۲۰ تموز ۱۳۳۰ تاریخندن بری نشر ایدیلن تأجیل دیون قانونلری موجبنجه تأجیل ایدلمش اولان بالجمله دیون وتعهدات نقدیه ایله بانقه‌لرده‌کی مودوعات ۳۰ تشرین‌ثانی ۱۳۳۳ تاریخنه قدر تأجیل ایدلمشدر. مدیونلر تأجیل دیون قانونلری موجبنجه شمدی‌یه قدر تأدیه‌سنه مجبور اولدقلری مقدارلردن ماعدا علی‌الحساب صورتیله اصل دین اوزرندن ۱کانون ثانی ۱۳۳۲ تاریخنده یوزده بش وآندن صکره هر اوچ آی ابتداسنده کذلك یوزده بشر دها تأدیه‌سنه مجبوردرلر .

ایکنجی ماده — اشبو قانونك تاریخ مرعیتندن اعتباراً ۳۰ تشرین‌ثانی ۱۳۳۳ تاریخنه قدر وعده‌لری حلول ایده‌جك اولان دیونك وعده‌سی حلولندن اعتباراً برنجی ماده‌ده تصریح ایدیلن مدتلردن هانکیسنه تصادف ایدرسه هر بری ایچون یوزده بش واجب‌التأدیه اولوب دینك متباقیسی ۳۰ تشرین ثانی ۱۳۳۳ تاریخنه قدر تأجیل اولنه‌جقدر .

اوچنجی ماده — ۲۱ تموز ۳۳۰ تاریخندن اعتباراً تأجیل ایدلمش اولان دیونه قارشی وقوع بولان تأدیات تأجیل‌دیون قانونلری موجبنجه واجب‌التأدیه مقادیره محسوب اولنه‌جقدر. شوقدرکه آنونیم شرکتی صورتنده متشکل بانقه‌لرده مطلوبی اولانلر اولجه نه مقدار آلمش اولورلرسه اولسونلر مطلوبلرینك یوزده بشی اون لیردن نقصان اولسه‌دخی بانقه‌لر کندیلرینه ۱کانون‌ثانی ۱۳۳۲ تاریخنده اون عثمانلی لیراسی وآندن صکره هراوچ آی ابتداسنده کذلك اونر عثمانلی لیراسی تأدیه ایتمکه مجبوردرلر .

دردنجی‌ماده — تأجیل دیون قانونلری موجبنجه سندات تجاریه‌نك واجب‌الایفا قسمندن طولایی تنظیم وتبلیغی مقتضی اولان وکرك اشبو قانونه‌توفیقاً سندات‌مبحوثه‌نك واجب‌التأدیه قسمنه عائد بولنان عدم قبول وتأدیه پروتستولرینك ۳۰ تشرین ثانی ۱۳۳۳ تاریخنه قدر عدم ایفاسی علاقه‌دارانك حقوقنی اسقاط ایتمز . سالف‌الذکر سنداتك واجب‌الایفا اولان قسملری ایچون حق رجوعی محافظه ضمننده مقتضی اقامهٔ دعوی صلاحیتی ۱۵ کانون اول ۱۳۳۳ تاریخنه قدر محفوظدر. وعده‌لری ۳۰ تشرین ثانی ۱۳۳۳ تاریخنده حلول ایده‌جك اولان سندات تجاریه‌نك پروتستو مدتی ۱۵ کانون اول ۱۳۳۳ تاریخنه قدر تمدید اولنمشدر .

اشبو قانون موجبنجه واجب‌التأدیه تقاسیطدن بری پروتستو ایدلدیکی حالده مؤخراً تأدیه‌سی ایجاب ایده‌جك اولان تقسیطلر ایچون تکرار پروتستو کشیده‌سنه حاجت اولمایوب پروتستو خرجی سندك پروتستو ایدلمه‌مش قسمنك هیئت عمومیه‌سی اوزرندن استیفا ایدیله‌جکدر .

بشنجی‌ماده — تأجیل‌دیون‌قانونلری موجبنجه‌واجب‌الایفا مقداردیون‌ایچون محکمه‌لر ۱۵ کانون‌اول۳۳۳ تاریخنه قدر رأساً ویا دائنلرك طلبی اوزرینه افلاسنه حکم ایتمکدن ممنوعدر؛ آنجق‌اشبو مقدارلری عادیاً دعوی وتحصیل اولنور وبوندن طولایی وقوعبوله‌جق حجز وفروخت معامله‌سی مقادیر معجله‌یه مقصوراولور؛ شوقدرکه‌اموال غیرمنقوله‌نك مزایده‌سی قیمت‌حقیقه‌سنك ثلثانی بولنجه‌یه قدر تمدید ایدیله‌جك وآله‌جق موقع اجراده اولان براعلامه مستند اولدیغی حالده محکمه‌جه بلا کفالت وضع حجز اولنه‌جقدر . وتصدیق حجز دعواسنه حاجت یوقدر. مدیونك دائنی اضراراً اموال منقوله‌سنی الدن چیقارمغه تصدی ایدیلدیکنه محکمه‌جه قناعت حاصل اولدیغی تقدیرده مدیونك اموال منقوله‌سندن‌مجموع دینه تقابل ایده‌جك مقداری حجز ایدیله‌بیلیر . شوقدرکه اموال غیرمنقوله حقنده دخی علی‌الاطلاق حجز وضع اولنه‌بیلیر .

آلتنجی ماده — علی‌الاطلاق اموال غیر منقوله‌نك بدل ایجارلری تأجیله تابع‌دکلدر آنجق بوندن اولکی تأجیل‌دیون قانونلری موجبنجه تأجیل ایدلمش اولان بدل ایجارلر اشبوقانونك برنجی‌ماده‌سی‌احکامنه تابعدر.

یدنجی ماده — اشبوقانونك احکامی ۲۰ تموز ۳۳۰ تاریخندن صکره منعقد دیون ومقاولات وتعهداته شامل دکلدر .

سکزنجی ماده — داین ایله مدیون آره‌سنده مشروط اولان مقدار فائضك ۲۰ تموز ۳۳۰ تاریخندن صکره تزییدی معتبر دکلدر فائض اعطاسی مشروط‌اولمیان بانقه‌لرده‌کی مودوعات ایچون یوزده درت وسائر دیون ایچون یوزده یدی فائض ایشلیه‌جکدر .

اشبو فائضلر وعده‌لی دیون ایچون حلول وعده‌دن ، وعده‌سز دیون ایچون طلب تحریری تاریخندن اعتباراً حساب اولنه‌جق وفائضلر قطع حساب صورتیله آلتی‌آی مرورندن اول رأس‌المااله ضم اولنه‌مایه‌جقدر.

طقوزنجی ماده — خزینهٔ دولته هرنه صورتله اولور ایسه اولسون دینلری اولوبده بانقه‌لره مودوعاتی بولنانلرك طوغریدن طوغری‌یه ادارهٔ عائده‌سی نامنه ویره‌جکلری جکلرك بدلنی بانقه‌لر اصحاب مودوعات حسابنه اشبوقانون احکامنه توفیقاً ویرمکه مجبور اولدقلری مقداردن‌محسوب ایتمکسزین تسویه‌یه‌مجبوردرلر.

اونجی ماده — بالجمله مطلوبات امیریه ایله ادارهٔ خصوصیهٔ ولایاتك ، دونمه ، هلال‌احمر ، مدافعهٔ ملیه جمعیتلرینك ، بلدیه‌لرك ، زراعت بانقه‌سیله اوقاف وایتامك مطلوبات رمودوعاتی ومهر ونفقه‌دن متولد مطلوبات تأجیل دیونه تابع دکلدر .

اون برنجی ماده — اشبو قانون ۱ کانون اول ۳۳۲ تاریخندن اعتباراً مرعی‌الاجرادر .

اون ایکنجی ماده — اشبو قانونك اجراسنه عدلیه مالیه وتجارت وزراعت ناظرلری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانجه قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایلدم .

۱۶ صفر سنه ۳۳۵ و ۲۹ تشرین‌ثانی سنه ۳۳۲

محمد رشاد

تجارت‌وزراعت‌ناظری	عدلیه ناظری وکیلی	مالیه ناظر وکیلی	صدر اعظم
طلعت		محمد سعید	

٢٨ ذی‌الحجه ١٢٧٤ تاریخلی جزا قانونك ١٤٩ نجی ماده‌سنه مذیل فقرات حقنده‌کی قانونه صورتیدر

[تقویم وقایع ایله نشری ١٤ جمادی‌الاولی ١٣٣٥ و ٨ مارت ١٣٣٣ ؛ نومرو : ٢٨١٦]

برنجی ماده — ٢٨ ذی‌الحجه ١٢٧٤ تاریخلی قانون جزانك یوزقرق طقوزنجی ماده‌سنه آتیده‌کی فقرات ذیل ایدلمشدر : هرکیم دولت عثمانیه‌یه عائد پوسته پوللرینی تقلید ویا ساخته‌کارلق صورتیله تغییر ایدر ویا ایتدیرر وبومقوله تقلید ویا تغییر ایدلمش پوسته پوللرینی بیله‌رك صاتار ویاخود صاتدیرر ایسه اون سنه‌یی تجاوز ایتمه‌مك اوزره موقت کورك ویا قلعه‌بندلك جزاسیله مجازات اولنور وکذلك هرکیم اولورسه اولسون بومقوله تقلید وتغییر ایدلمش پوسته پوللرینی بوسته اداره‌سنجه نقلی مجاز اولان اوراق واشیا ومکاتیب اوزرنده بیله‌رك قوللانیر ویا اولجه استعمال و ابطال ایدلمش اولان پوسته پوللرینی مذکور اوراق واشیا ومکاتیب اوزرینه وضع ایدرك تکرار استعماله جرأت ایدرسه برعثمانلی آلتوننده بش عثمانلی آلتونه قدر جزای نقدی اخذیله مجازات اولنور .

ایکنجی ماده — اشبو قانون تاریخ نشرندن اعتباراً مرعی الاجرادر .

اوچنجی ماده — بو قانونك اجراسنه عدلیه ناظری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانجه قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایلدم .

جمادی‌الاولی ١٣٣٥ و ١ مارت ١٣٣٣

محمد رشاد

عدلیه ناظری	صدراعظم
خلیل	محمد طلعت

درسعادت بلدیه قانونك ٦٤ نجی وولایات بلدیه قانونك ٤٠ نجی ماده‌لرینی معدل ٢ جمادی‌الاخره ١٣٢٩ تاریخلی قانونه مذیل فقره حقنده قانونه صورتیدر

[تقویم وقایع ایله نشری : ٢١ جمادی‌الاولی ١٣٣٥ و ١٥ مارت ١٣٣٣ ؛ نومرو : ٢٨٢٣]

برنجی ماده — درسعادت بلدیه قانوننك آلتمش دردنجی و ولایات بلدیه قانوننك قرقنجی ماده‌لرینی معدل ٢ جمادی‌الاخره ٣٢٩ تاریخلی مادهٔ قانونیه‌یه فقرهٔ آتیه علاوه ایدلمشدر .

مدعی عمومیلکه تودیع اولنان اشبو مضابط اوزرینه محکمه‌جه محاکمه‌یه وجزای نقدینك حبسه تحویلی ایچون حکمه حاجت قالمقسزین جزا قانوننك اوتوز یدنجی مادهٔ قائمه‌سی مقامنه قائم ٢٧ ذی‌الحجه ٣٣١ تاریخلی مواد قانونیه‌یه توفیقاً مجازات نقدیه طوغریدن طوغری یه مدعی عمومیلکجه درحال حبس جزاسنه بالتحویل اجرا اولنور .

ایکنجی ماده — اشبو قانون تاریخ نشرندن اعتباراً مرعی الاجرا اوله‌جقدر .

اوچنجی ماده — اشبو قانونك اجراسنه داخلیه و عدلیه ناظرلری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانجه قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایلدم .

١٤ جمادی‌الاولی ٣٣٥ و ٨ مارت ٣٣٣

محمد رشاد

عدلیه ناظری	صدراعظم و داخلیه ناظری
خلیل	محمد طلعت

TÜRK TARİH KURUMU

تعميملر

امور حقوقيه

٢٤ تشرين اول ١٣٣١ تاريخلى تحريراته ذيلدر ؛ دوائر ومحاكم ايله اجرا دائره‌لرنجه وقوع بولاجق اموال منقوله مزايده‌لرينك محال اجراسيله ايام مزايده‌نك بر هفته مقدم اومحلك منسوب اولدوغى دائرهٔ بلديه‌يه اشعارى مزاد مامورلرينك وظائفى ومزايده‌نك صورت جريانى حقنده‌كى تعليماتنامه‌نك اوچونجى ماده‌سنده محرر اولدوغى حالده بعض محاكم و دوائر اجرائيه‌جه بوجهت نظردقته آلنمايارق يوم مزايده‌نك كونى كونته تبليغ ايدله‌سندن‌دولايى وقت معيننده مأمورين عائده‌سنك محل مزايده‌يه اعزامى ممكن اولامديغندن وشوصورت معامله واردات بلديه‌نك ضياعنه سبيت ويره‌جكندن بالبحث بعدازين مزاد ايشلرينك برموجب تعليمات برهفته مقدم دوائر بلديه‌يه اشعارى وسائلنك استكمالى شهراماتقندن باتذكره ازبار اولونيور.

خصوصات مماثله‌ده رسوم بلديه قانونيله مذكور تعليماتنامه احكامنه تمامىٔ توفيق معامله‌يه دقت واعتنا اولونمسى تعميماً تبليغ اولونور .

امور جزائيه

محاكمدن غياباً صدور ايدن اعلامات جزائيه اكتساب قطعيت ايتدكدن‌صوكره لاجل الانفاذ مدعىٔ عموميلره توديع قيلناجغى‌صيراده بعض‌محللرده تبليغ علم‌وخبرلرى‌اعلام‌ايله برلكده مدعىٔ‌عموميلكه‌ويريلمكده وديكر بعض يرلرده دخى تبليغ علم‌وخبرلرى اوراق دعوى ميانده آليقونيلوب اعلاماتك ظهرينه كسب قطعيت ايلديكى شرح وتصديق اولونارق توديع قيلنمقده بولندوغى والحاصل معامله‌نك مطرد برصورتده جريان ايتمديكى تحقيقات واقعه‌دن آكلاشلمشدر .

اعلاماتك كسب قطعيت ايتديكنه دائر ظهرينه يازيلان مشروحاتك تبليغ علم‌وخبرلريله تطبيقنه ومعاملهٔ تبليغيه‌نك‌اصولى دائره‌سنده جريان ايدوب ايتمه‌ديكنك تدقيقنه رؤساى محاكم وظائف متنوعه‌لرى صيراسنده وقت بولامايه‌جقلرى جهتله بوخصوص ضبط كاتبلرينه مودوع قالاجغى وبناءً عليه معاملهٔ تبليغيه حقنده‌كى شرح بومعامله‌نك صورت جريانينه دائر مطلوب اولان وثوقى حائز اوله‌ماياجغى بديهى اولوب حال‌بوكه مدعىٔ عموميلر انفاذ ايده‌جكلرى اعلاماتك اكتساب قطعيت ايدوب ايتمه‌ديكنى وتبليغاتك اصولى دائره‌سنده ايفا ايديلوب‌ايدله‌ديكنى تدقيق‌ايله مكلف اولمالرينه كوره بووظيفه‌نك مدعىٔ عموميلكلر طرفندن بتمامها ايفاسى واصولى‌دائره‌سنده تبليغ‌ايدله‌مش بر اعلامك اجراسى كبى مغاير قانون ومعدلت احوالك منع وقوعى تبليغ علم‌وخبرلرينك اعلامات ايله برلكده مدعىٔ عموميلكلره توديعنه وابسته بولنمسى‌اعتباريله بوخصوصك اصول

اتخاذى موافق حال ومصلحت كورلمش اولمغله بعدما اكتساب قطعيت ايتمش اولان اعلامات غيابيه‌نك لاجل‌الانفاذ مدعىٔ عموميلكلره توديعى اثناسنده تبليغ علم‌وخبرلريله برلكده توديع وتسليمى صورتيله معامله ايفاسى تعميماً تبليغ اولونور.

امور جزائيه

قباحت نوعندن اولان جرائمك صلح حاكمى اولان محللرده صلح حاكملرى قانونى احكامنه توفيقاً بدايت محكمه‌لرنجه رؤيتى وخرج تعرفه‌سنه تذييل ايديله‌ن ١٢ ايلول ١٣٢٩ تاريخلى قانون موقته تطبيقاً خرج اخذى مقتضى اولوب معهذا جنحه اولمق اوزره بدايت محكمه‌سنه سوق ايديله‌ن برفعلك عندالمحاكمه قباحته‌انقلابى واوصورتله‌ده قراره ربطى ممكن اولماسيله بدايت محكمه‌لرنجه بروجه محرر حكمه ربط ايديله‌ن قباحت افعالندن دولايى خرج تعرفهٔ قديمه‌سى موجبنجه خرج ومصارف محاكمه اخذى ايجاب ايدر ايكن بعض محكمه‌لرجه بوقبيل‌حكملرى‌حاوى اعلاملردن ٩ آغستوس ١٣٢٦ تاريخلى برتحريرات عموميه‌يه استناداً خرج آلنمامقده‌بولوندوغى‌تحقيقات واقعه‌دن آكلاشلمشدر .

صلح حاكملرى حقنده‌كى قانون موقتك نشرندن اول موقع‌مرعيتده بولنان نواحى مجلسلرينك وظائف صلحيه وعدليه‌سنى مبين ١٧ تموز ١٣٢٣ تاريخلى نظامنامه حكمنجه ناحيه‌لرده قباحت نوعندن تكون ايدن جرائمك رؤيتى مجالس مذكوره‌يه تفويض ايديلمش و مجالس مذكوره‌يه وبريله‌ن وظيفه‌نك ينه اونظامنامه‌ده محرر اصول محاكمه‌يه توفيق معامله اولونمق اوزره قضا محكمه‌لرينه تشميلنه ٢٧ آغستوس ١٣٢٣ تاريخنده ارادهٔ سنيه شرفتعلق بيورلمش اولمسيله ناحيه‌تشكيلات ملكيه‌سى موجود اولان محللرده اوصورتله معامله ايفا ايديلمكده وتشكيلات ملكيه‌سى اولمايان نواحى‌يه متعلق قباحت دعوالرى‌ده سالف‌الذكر نظامنامه احكامى دائره‌سنده قضا بدايت محكمه‌لرنجه رؤيت اولونمقده ايدى. قضا بدايت محاكمى قباحته متعلق دعاوى‌يى نواحى مجلسلرينك وظائف صلحيه وعدليه‌سنى مبين نظامنامه حكمنه توفيقاً رؤيت ايدنجه خرج ومصارف محاكمه خصوصنده‌ده اوكا توفيق حركت ايتمه‌سى لازم‌كلمكده ونظامنامهٔ مذكورك الى طقوزنجى ماده‌سنده طرفيندن هيچ برنام ايله خرج ورسم آلنماياجغى مندرج اولمسى حسبيله قضا بدايت محاكمى‌ده قباحت دعوالرينى فصل ورؤيت ايدنجه بالطبع خرج آلمامقده ايدى . محررات عموميه مجموعه‌سنك برنجى جلدينك يوز دوقوزنجى صحيفه‌سنده مندرج اولان ٩ آغستوس ١٣٢٦ تاريخلى تحريرات‌عموميه شواسباب‌موجبه‌يه مستنددر. حال‌بوكه صلح حاكملرى حقنده‌كى ١١ نيسان ١٣٢٩ تاريخلى قانون موقتك نشرى وصلح حاكملرى تعيين ايدله‌مش اولان محللرده ٢٥ مايس ١٣٢٩ تاريخلى قانون موقت ايله صلح حاكملرينك وظائفى داخلنده اولان بالجمله دعاوينك بدايت‌محكمه‌لرنجه صلح حاكملرى قانونى احكامنه توفيقاً رؤيت ايدله‌سنك تقررايتمسى اوزرينه نواحى مجلسلرينك وظائف صلحيه وعدليه‌سى حقنده‌كى نظامنامه حكمى منفسخ اولمش وبدايت محاكمنجه نظامنامهٔ مذكور احكامنه توفيق معامله‌يه جواز قانونى قالمادينى كبى شو حال اونظامنامه‌نك مقدما بدايت محاكمنجه تطبيقى اساسنه مستند اوله‌رق خرج ومصارف محاكمه حقنده وقتيله تسطير ايديلمش اولان ٩ آغستوس ١٣٢٦ تاريخلى تحريرات عموميه‌نك حكمنى دخى بالطبع رفع واسقاط ايتمشدر . بناءً عليه بدايت محاكمى رؤيت

ايتدكلرى دعاوى‌يى ٢٥ مايس ١٣٢٩ تاريخلى قانون موقتك بخش ايتديكى صلاحيته استناداً صلح محكمه‌سى صفتيله رؤيت ايلدكلرى تقديرده محاكم صلحيه وظيفه‌نى ايفا ايله مكلف محاكم ودوائرده آلنه‌جق خرجلره دائر خرج تعرفه‌سنه تذييل ايديله‌ن ١٢ ايلول ١٣٢٩ تاريخلى قانون موقته توفيقاً خرج استيفا ايتمه‌لرى وبدايت محكمه‌سى صفتيله رؤيت وحكم ايتدكلرى دعوى قباحت درجه‌سنده اولسه‌بيله خرج تعرفهٔ قديمه‌سنه تطبيق معامله ايله‌مه‌لرى اقتضا ايده‌جكندن ياكلش وغير مطرد معاملاته محل قالمامق ايچون كيفيتك ايجاب ايدنلره تبليغى لزومى تعميماً اشعار اولونور .

امور جزائيه

نفوس قانونى احكامنه مخالف احوال وحركاتدن دولايى محكمهٔ تمييزك تفسير واجتهادى وجهله بدايت محاكمى جزا دائره‌لرنجه فصل ورؤيت ايديلكده بولونان دعاوينك مصارف محاكمه‌سى حقنده محكمه‌لرجه مطرد برمعامله جريان ايتمه‌ديكى وقانون مذكورك اون برنجى ماده‌سى حكمنه وياخود يكرمى بش غروش برجزاى نقديدن دولايى دها فضله خرج ومصارف محاكمه اخذى موافق عدل ونصفت اوله‌مياجغى اساسنه استناداً بوكبى دعوالردن دولايى بعضى محكمه‌لرجه اصلاخرج آلنماديغى مخابرات واقعه‌دن آكلاشيلمشدر .

نفوس قانونى حكمنجه بلا خرج رؤيت ايديله‌جك دعاوينك محاكم حقوقيه‌جه رؤيت ايديلكده بولونان تصحيح سن واسم وقيد دعوالرندن عبارت اولدوغى قانون مذكورك اون برنجى ماده‌سنك سياق عباره‌سندن مستبان اولماسنه كوره محاكم جزائيه‌ده رؤيت ايدلمكده اولان دعاويده مادهٔ مذكوره حكمنك تطبيق جائز اولماديغى كبى يكرمى بش غروش مقدارنده برجزاى نقديدن دولايى دها فضله خرج ومصارف محاكمه اخذينك موافق عدل ونصفت اولوب اولمامياجغنك تدقيق وتأملى دخى آنجاق احكام موضوعه‌نك مرجع عائدنجه تعديل وتغييرى امرنده موضوع بحث اولابيلوب بوخصوص تطبيقات قانونيه‌ده حائز تأثير اوله‌مايه‌جغندن ونفوسه متعلق جرائم اهاليه قباحت درجه‌سنده اولمقله برابر بدايت محاكمنجه بدايت محكمه‌سى صفتيله رؤيت ايديلكده اولمسنه نظراً محاكم صلحيه وظيفه‌سنى ايفا ايله مكلف محاكم ودوائرده آلناجق خرجلره دائر خرج تعرفه‌سنه تذييل ايديله‌ن ١٢ ايلول ١٣٢٩ تاريخلى قانون موقته‌ده تطبيق معامله‌يه مكان اولمايوب ٢٩ ايلول ٣٠٢ تاريخلى قديم خرج تعرفه‌سنده قباحت دعوالرندن دولايى آلنماسى لزومى كوستريله‌ن مقداره توفيقاً خرج ومصارف محاكمه استيفاسى ضرورى بولونمش اولمغله احوال مماثله‌ده غير مطرد معاملاته ميدان ويريله‌يه‌رك احكام قانونيه دائره‌سنده ايفاى معامله‌يه اهتمام اولونماسنك ايجاب ايدنلره تبليغى تعميماً توصيه واشعار اولونور.

امور جزائيه

ديوان حرب عرفيلرك درجهٔ وظائفنه متعلق احكام قانونيه كچنلرده مجلس وكلاجه توضيح وتأييد ايديله‌رك اولبابده اتخاذ اولونان قرار داخليه نظارت جليله‌سندن مأمورين ملكيه‌يه وحربيه نظارت جليله‌سندن اردو قوماندانلقلرينه تبليغ اولوندوغى كبى نظارتجه‌ده حكام ومأمورين عدليه‌يه ٢٦ تموز ١٣٣٢ تاريخلى تحريرات عموميه ايله تبليغات اجرا قيلنمش ايدى .

محاكم ودوائر عدليه ايله ديوان حربلر بيننده تحدث ايدن اختلافات قانونيه‌نك حلى ايچون ١٢ ايلول ١٣٣٢ تاريخلى قانون موقت حكمنه توفيقاً شوراى دولتده متشكل انجمن اختلافه ورود ايدن اوراق مندرجاتنه نظراً محاكم عدليه ايله مستقلرندن بعضلرينك فصل ورؤيتى داخل دائرهٔ وظيفه‌لرى اولان اكثر دعاوى‌يى سلبى قرار اتخاذى صورتيله ديوان حرب عرفيلره سوق ايتمكده وبالعكس ديوان حربلرك احكام قانونيه‌يه وتبليغات واقعه‌يه‌دها رعايتكارانه حركت ايلكده بولندقلرى آكلاشيلمقده‌در.

ديوان حرب عرفيلر حد ذاتنده محاكم عموميه‌نك وظائفندن اولان بعض خصوصات معينه‌يى ادارهٔ عرفيه‌نك مدت دوامنجه رؤيت ايچون تأسيس واحداث ايديلمش محاكم خصوصيه واستئنائيه‌دن بولونمالرينه واستئنالرك‌ده موردينه حصر وقصرى قواعد عموميهٔ قانونيه ايجابندن اولمسنه كوره نه‌كبى جرائمك رؤيتى احكام صريحهٔ قانونيه ايله ديوان حرب عرفيلره توديع ايديلش ايسه آنجاق اونلرك ديوان حربلرجه وماعداسنك كافهٔ محاكم عموميه‌ده فصل وحسمى اقتضا ايدر . محكمه‌لرك وظيفه‌سنه عائد مسائل دخى حقوق عموميه‌دن بولونماسى حسبيله هيچ برطرفدن استدعا واعتراض واقع اولماسه بيله محكمه‌لرله مستقلرجه بونك رأساً نظر دقته آلنماسى ايجاب ايده‌جكى كبى بالخاصه حقوق عموميه‌يى وقايه ايله مكلف اولان مدعىٔ عموميلرك وخصوصده بك زياده متيقظ بولونمالرى لازمكلير ذاتاً هيچ كيمسه‌نك قانوناً منسوب اولدوغى محكمه‌دن بشقه برمحكمه‌يه كيتمكه اجبار اولنه‌مياجغى قانون اساسينك يكرمى اوچونجى ماده‌سنده مصرح اولماسيله حقوق ومنافع افرادى صيانت ايچون موضوع اولان بوقاعدهٔ مهمه واساسيه‌يه رعايت دخى بالخاصه حكام ومأمورين عدليه‌نك وجيبهٔ ذمتيدر .

مقتضيات قانونيه بومركزده اولدوغى حالده بعض محكمه‌لر ايله مأمورين عدليه‌نك فصل ورؤيتى محاكم عموميه‌يه عائد اولان جرائمه متعلق اوراقى سلب وظيفه قراريله ديوان حرب عرفيلره كوندرمه‌لرى يا ايشى باشلرندن آتارق مشغوليتلرينى تخفيف ايتمك مقصدينى تعقيب ايله‌دكلرينه وياخود بوخصوصه متعلق احكام قانونيه‌يى واونى موضح تبليغات عموميه‌يى دقتليجه مطالعه وتأمل زحمتنى اختيار ايتمه‌مك صورتيله وظيفه‌لرنده نا قابل تجويز برلاقيدى كوستردكلرينه دلالت ايدركه بوايكى شقدن هربرينك‌ده صفت حاكميت ومأموريتله قابل تأليف اوله‌مياجغى آشكاردر .

برده بوقبيل اوراق دعاوينك خلاف قانون ديوان حرب عرفى‌يه سوقندن تولد ايدن محاذير حقيقةً مهم وشايان تأملدر؛ چونكه دعاوىٔ مذكوره‌نك كيفيت رؤيتجه ايكى احتمال متصور اولوب بريسى ديوان حربك سوق اولونان دعواى فصل ورؤيت ايتمسيدركه بوتقديرده بركيمسه‌نك اساساً وظيفه‌دار اولمايان برمحكمه طرفندن محكوم ايدلمه‌سى كبى غيرقانونى برنتيجه حصوله كلمش اولور .

ايكنجيسى ديوان حربك دخى قرار سلبى اتخاذى صورتيله ايشك انجمن اختلافه كلمسى حالى اولوب

بوشقده انجمن اختلافجه دعوانك مرجع قانونيسنه سوق وارجاعی امکانی موجود ایسه‌ده ایشك مستنطقدن ویا محکمه‌دن دیوان حربه واورادن انجمن اختلافه گلمه‌سی وانجمنجه قرار اتخاذندن‌صوکرا مرجع مخصوصنه حوالهٔ کیفیت اولونماسی اولا، برخیلی دوائر ومحاکمك بی‌لزوم اولارق اشغال ایدیلمسنی انتاج ایدر؛ وقت ایسه هرحاکم ومأمور ایچون قیمتدار اولوب بونك آنجاق مشاغل مهمه ومفیده‌یه حصری لازمدر . ثانیاً ، بوصورتله معامله ایفاسی حقوق عمومیه‌یی متأثر ایده‌ر ؛ زیرا دعاویٔ جزائیه‌ده دلائل وامارات قانونیه‌نك بلا افاتهٔ وقت جمع واستحضاری مقتضی اولوب وقوعه کتیریله‌جك هرکونه تأخر حقوق عمومیه ایچون بر ضیاع تشکیل ایده‌بیلیر. ثالثاً ، مجازات قانونیه ترتیبندن مقصود اولان عبرت وانتباهك حصولی جرمك وقوعیله جزانك تطبیقی آراسنده امکان دائره‌سنده آز مدت مرورینه متوقف اولمسیله بی‌لزوم معاملات ایله دلائل وامارات قانونیه‌نك جمع واستکمالنه خلل کلمه‌سه‌بیله آیلرجه زمانك مروری عبرت وانتباه مقصد اصلیسنك حصولنه مانع اولور .

رابعاً ، بوکبی تأخرات بالخاصه تمادیٔ موقوفیتی انتاج ایده‌ر ؛ حال بوکه قبل‌الحکم توقیف معامله‌سی اساسات قانونیه‌یه موافق اولمامقله برابر ضرورةً تجویز ایدلمش برحال اولمغله بونك تمادی ایتمه‌سنه وبر کیمسه‌نك برکون ایچون اولسه بیله بلالزوم حریت شخصیه‌سنك تحدید ایدله‌مسنه چالیشمق حکام ومأمورین عدلیه‌نك اقدم وظائفیدر والحاصل بر دعوانك ایجاب قانونی اولمقسزین محکمه‌یه سوقندن تولد ایده‌جك محذورلر قابل تعداد وایضاح اولمدیغندن بوندن صورت قطعیه‌ده توقی ومجانبت لازمدر .

کرچه حکامك تفسیر واجتهاد صورتیله اتخاذ ایتدکلری مقرراتدن دولایی تخطئه وتجزیه‌لری جائز اولمامق لازم کلیرسه‌ده اجتهاد، صراحت قانونیه‌یه مقترن اولمیان خصوصاتده جاری اولوب مورد نصده اجتهاده مساغ اوله‌مایاجغی‌ده بدیهیدر . احوال مماثله‌ده احکام قانونیه‌یه توفیق حرکت ایدیلمسی لزومی تعمیماً تبلیغ اولنور.

اجتهاد محاکم

محاکم صلحیه‌ده اجرت وکالت — صلح حاکملری قانوننك یکرمنجی و دوقسان دوردونجی ماده‌لری — سلطان احمد صلح محکمه‌سنك قراری — محکمهٔ تمیز حقوق دائره‌سنك نقضی — محکمهٔ مشارالیها هیئت عمومیه‌سنك مطالعه‌سی — قومیسیونجه متصور تعدیلات.

معلوم‌درکه، صوك زمانلرده‌وضع و نشر اولونان قوانین عدلیه میانده بالخاصه صلح حاکملری قانون‌موقتی احتیاجات مملکتك کوستردیکی لزوم عاجل اوزرینه موقع تطبیقه قونولمشدر . موضوع و مندرجاتی اعتباریله قوانین عمومیه احکامنه قارشی بر چوق تقییدات و استثناآتی محتوی اولان بویله مهم و مستقل بر قانوندن هنوز فردای انتشارنده تطبیقاتجه سالم بر طریق اطرادی تعقیباً غایهٔ تکامله دوغرو قولای قولای قطع مراحله موفقیت‌انتظار ایدیله‌مزدی. چونکه، اصول محاکمهٔ حقوقیه ایله قوانین سائرهٔ عدلیه‌نك وضع‌ایتدیکی سلسلهٔ مراسم وقیودات، دعاوی جزئیه‌نك داها بسیط وسریع بر اصوله ربطی لزومنی چوقدن بری حس ایتدیرمش وبوخصوصده زمان زمان بعض تدابیر اتخاذینه توسل‌ده ایدیلمش‌اولماسنه رغماً تشکیلات مخصوصه و مستقله‌یی حائز صلح محاکمی احداثنه اساس تشکیل ایده‌جك استحضارات کافیه وجوده کتیریله‌مه‌مشدی. خطوط اساسیه‌سنك تقرری امرنده محتاج اولدوغی صفحات تکاملی کچیرمکسزین ساحهٔ تطبیقاتده تجلی ایده‌ن بو قانونك مقدرات تطبیقیه‌سنی آنجق افق حادثانه ارتسام ئیله‌یه‌جك اشکال کوستره‌جکدی .

فی‌الواقع لایحهٔ قانونیه‌نك حین تنظیمنده الجاآت مصلحته تبعاً التزام ایدیلن استعجال، لایحهٔ مذکوره‌ایله قوانین عمومیه احکامی آراسنده اساسات علمیه‌یه مستند بر رابطهٔ وحدت تأسیسی لزومنی تأمله زمان وامکان براقامشدر. فضله اولارق قوانین‌عمومیه احکامیله قانون خصوصی احکامنك تعارضی حالنده قانون خصوصینك ترجیحنی و قانون خصوصینك ساکت قالدیغی احوالده احکام عمومیه‌نك مرعیتنی ناطق و بر درجه‌یه قادار اختلافات محتمله‌نك حلنی متکفل بولونان قاعدهٔ اساسیه بیله قانونك (٩٦) نجی ماده‌سیله تقیید ایدیلمشدر. مادهٔ مذکوره‌ده اصول محاکمهٔ حقوقیه وجزائیه ایله قوانین سائره‌نك اشبو قانونه صراحةً ویاضمناً مخالف اولان ویاخود اشبو قانون ایله قابل تألیف اولمایان احکامی صلح محکمه‌لرنده مرعی‌اولمایاجقدر، دینیلور . حال بوکه، مخالفت‌ضمنیه وقابلیت تألیفیه خصوصاتنك کیفیت تعیینی مسائل تقدیریه‌دن بولونماسنه کوره، بو تقییدات ایله حکامك طرز تلقیاتی نقطه‌سندن مختلف اجتهادات ظهورینه بر زمین مساعد احضار ایدیلمش دیمکدر .

بوندن داهاشایان‌دقت بر جهت وارکه، اوده، قانونك ماده‌لری آراسنده بیله محتاج تأمل بعض تناقضلره تصادف ایدیله‌سی و هیئت عمومیه‌سی اعتباریله قانونه بر آهنك وحدت و انسجام ویریله‌مه‌مش اولماسیدر .

اسباب مسروده‌دولاییسیله‌درکه، قانون مذکور اوچ بوچوق سنه‌دنبری مرعی الاحکام بولوندوغی حالده

جريان تطبيقى سنه هنوز معين بر استقامت وريله‌مه‌مش وبر چوق مسائلده مشهود اولان تخالف اجتهادك رفعيله معاملاتك وحدت واطرادى تأمين ايديله‌مه‌مشدر. موضوع بحث ايتمك ايسته‌ديكمز مسأله‌ده بوجمله‌دندر.

محاكم صلحيه‌ده ايفاى وكالت ايدەن كيمسه‌لر موكللرندن [١] اجرت طلبنه قانوناً صلاحيتدارميدر؟

صلح حاكملرى قانون موقتنك ناطق اولدوغى احكام متضاده‌يه نظراً بو سؤاله نه مثبت نه‌ده منفى ـ صورت قطعيه‌ده ـ جواب ويرمك قولاى ده‌كيلدر. مثبت جواب ويله‌يريله‌مز؛ چونكه، بوقانون مذكورك يكرمنجى ماده‌سنده وكيللرك موكللرينك قريه ويا قصبه‌ده مقيم اقربا ويا احباسندن اولمالرى وبلا اجرت كلمرى شرطى مصرحدر. منفى جواب‌ده ويريله‌مز؛ چونكه، ينه قانون مذكورك دوقسان دوردنجى ماده‌سنده منتظماً دعوى وكيللرى جمعيتلرى تشكل ايدەن محللرده دعوى وكيلى اقامه‌سى تجويز اولونمشدر؛ دعوى وكيللرينك حسب المسلك اجرته استحقاقلرى حسبيله بوجوازك نتيجهٔ طبيعيه‌سى اجرت لزومنك‌ده ضمناً احساس قبولى ديمكدر.

كورولیوركه بر ماده ايله صراحةً نفى ايديلەن اجرتك ديكر ماده ايله دلالةً قبولى جهتنه كيديلمشدر. بر حادثه‌ده، حادثهٔ وكالتده ايكى مادهٔ قانونيه آراسنده حصوله كلان بو تعارضك رفعى ايچون ايلك خاطره كله‌جك صورت حل، طبيعيدركه، تصريح مقابله‌سنده دلالته اعتبار اولونامايجغى قاعده‌سيدر. حكمى مسكوت عنه قالان مطلقك حكمى مصرح اولان مقيده حملى كيفيتى‌ده بو مبحثده قابل استناددر.

ايشته بو ملاحظاته ابتناءً بر دعوى وكيلى طرفندن اقامه ايديلەن اجرت وكالت دعواسنك اجرا قيلنان محاكمه‌سى نتيجه‌سنده سلطان احمد صلح محكمه‌سنجه ٢٢ ايلول سنه ٣٣٢ تاريخنده قرار آتى اتخاذ اولونمشدر:

(... صلح حاكملرى قانوننك يكرمنجى ماده‌سنده وكيللرك صلح محكمه‌سنه بلااجرت كلمرى صراحة مندرج اولماسنه وقانون مذكورك دوقسان دوردنجى ماده‌سنده، بارووده مقيد وكيللرك اجرته استحقاقلرى دلالةً استنباط ايديلمكده ايـه‌ده صراحت مقابله‌سنده دلالته اعتبار اولونامايجغنه نظراً مارالذكر يكرمنجى ماده احكامنه توفيقاً مدعىٔ مومى‌اليهك اجرت وكالت حقنده‌كى ادعاسنك ردينه...)

حكم مذكورك تمييزاً تدقيقى نتيجه‌سنده محكمهٔ تمييز حقوق دائره‌سندن نقضاً صادر اولان ٢٢ تشرين اول ٣٣٢ تاريخ و ٣٤٠٣ نومرولو قرار بروجه آتيدر:

(... مدعينك دعوى وكالتنى صنعت اتخاذ ايتمش ذواتدن اولوب اولماديغى تدقيق ايديله‌رك دعوى وكالتنى صنعت اتخاذ ايتمش اولدوغى تحقق ئيله‌ديكى صورتده بونلره اجرت اعطا ايديله‌يه‌جكنه دائر صراحت قانونيه غير موجود اولماسنه وصراحت قانونيه‌نك فقدانى حالنده قواعد عموميه‌يه توفيقاً حل مسأله ايديله‌جكنه‌و قواعد عموميه‌جه، دعوى وكالتيله اشتغال ايدەن كيمسه‌لر اجرتله خدمت ايدر مقوله‌دن بولوندقلرى

[١] اجرت وكالتك طرف خصمه تحميلى حقنده محاكم صلحيه‌ده شمديه قادار بر طلب وادعا وقوعنه وبوخصوصك رداً ويا قبولاً بر قرار صدورينه كسب اطلاع ايديله‌مه‌مشدر.

جهتله اجر مثل طلبنه صلاحيتدار اولاجقلرينه كوره رد دعوايه قرار ويريله‌سى يولسز اولدوغندن حكم واقعك نقضنه...)

حد ذاتنده مصلحته پك موافق كورونن نقض واقعك اسباب موجبه‌سى، حكم منقوضك مستندينى تشكيل ايدەن مواد متعارضه‌نك تفسير وتحليلى امرنده برآز داها واضح بولونمش اولسه ايدى مواد مذكوره مفاهيم ظاهره‌سنك فكرلرده حصوله كتيرديكى عقدهٔ اشتباهك داها قولاى انحلال ايده‌جكنده شبهه قالمازدى.

چونكه، هر حاكمك قناعتى طبيعيدركه، اوزرينه بناى حكم ايتديكى موادك حادثه‌يه مطابقتى مركزنده تجلى ايدەر. بوطرز تلقيده‌كى اصابتسزلكى تفرعاتيله ارائه ومسائل مماثله‌ده بوتون حكام وارباب حقوقى تنوير ايده‌جك يكانه واك نافذ قوت آنجاق اسباب نقضيه‌نك كوستره‌جكى وضوح وبلاغتدر.

قدرت مطلقهٔ قانونيه محصولى اولان نقضلر، حكامى قانوناً اتباعه مجبور ايدرسه‌ده فكراً تنوير واقناعه كفايت ايده‌مز. شو حالده نقض مذكورك علل واسبابنه تماميله نفوذ ايده‌بيلمك ايچون قانونك نشرينه سائق اولان مقاصد وملاحظاته ارجاع نظر ايديلمك لازم كلير:

صلح حاكملكى تشكيلات حاضره‌سنك اساساتى وضع ايدەن لايحهٔ ابتدائيه‌نك حين تنظيمنده بالخاصه نواحى وقراده مقيم وسويهٔ معرفتلرى قوانين موجوده‌نك محيط مراسمنده بالذات تعقيب دعوايه غير مساعد بولونان اصحاب مصالحك داها بسيط براصول ودها آز بر مصرف ايله بالذات تعقيب دعوايه تأمين موفقيتلرى حسى حاكم ايدى. قانونك همان هر ماده‌سنده آثارى مرئى اولان بو ملاحظاتك أك بارز بر شكلده تجليسنه سالف الذكر يكرمنجى ماده‌ده تصادف ايديليور.

ديمك‌كه، واضع قانون محاكم صلحيه‌ده تعقيب دعوى ايچون اصحاب مصالحى دعوى وكيللرينك وساطت ومعاونتنه احتياجدن مستغنى براقاجق بر اصول محاكمه تأسيس ايتمكله برابر بالذات محكمه‌ده اثبات وجوده مانع بر معذرت مشروعه ظهورى احتمالنى دخى دوشونه‌رك بالوكاله تعقيب دعوى ايچون ده امكان قانونى حاضرلامشدر. شوقادركه، دعوانك وضعيت حقوقيه وجهات عموميه‌سنى نافذ بر نظر علمى ايله تحليل ومدافعه مقصدندن زياده تشكيل طرفينه متفرع برحضور قانونى ماهيتنده تلقى اولونان بو وكالت، اقربا واحبايه حصر ايديلمشدر. بونلر ايسه على الاكثر اجرت ايله خدمت ايدەر مقوله‌دن اولمادقلرى جهتله خدمت واقعه‌لرى آنجاق مقتضيات قرابت ومودته مستند بر معاونت انسانيتكارانه تشكيل ايده‌جكنه نظراً اجرت وكالت طلبنده بولونمالرى‌ده مستبعددر. ايشته واضع قانون غالب شايعك ذاتاً افاده ايتديكى بو حادثهٔ حقوقيه‌يى ـ مجرد احبا واقربا آراسنده آتياً هردرلو منازعه احتمالنى ازاله ايچون ـ صراحت قانونيه ايله تأييده‌لزوم كورمشدر.

بناءً عليه صلح محكمه‌لرينه وكيللرك بلااجرت كله‌لرى شرطى موردينه مقصور بولونمق و دوقسان دوردنجى ماده‌ده مندرج وكالت قضيه‌سى بونك دائرهٔ شمولى خارجنده قالمق ايجاب ايده‌ر.

ديكر طرفدن لايحهٔ مذكوره‌نك موقع تطبيقه وضعى صيراسنده تكرار اجرا قيلنان تدقيقات، مملكتك

احوال اقتصادیه وتشکیلات اجتماعیه‌سی ، لایحهٔ مذکوره‌نك شکل حاضریله نواحی وقراده تمامیٔ تطبیقنه مساعد ومتحمل اولمادیغی کوستردیکندن اول امرده شهر وقصبه‌لرده تجربهٔ تطبیق جهتی دوشونولدی . حال بوکه، اساساً نواحی وقری احتیاجاتنه کوره یاپیلمش بولونمق حسبیله بویوك شهرلرده دخی عیناً تطبیقنه امکان اولمادیغی آکلاشیلدی. بالضرور لایحه‌یه برفصل مخصوص علاوه‌سی صورتیله بردن بره پك تباعد ایدیلن احکام عمومیه‌یه تکرار یاقینلاشمق طریقی اختیار اولوندی . ایشته بورجعتك محصولی اولارق دوقسان دردنجی ماده ایله صلح محکمه‌لرنده دعوی وکیلی اقامه‌سنده جواز ویریلمك صورتیله یکرمنجی ماده‌نك تحدیداتی بر درجه‌یه قادار توسیع ایدیلمشدر . دوقسان دردنجی ماده‌ده اجرت وکالتدن بحث ایدیلمه‌سی دعوی وکیللرینك ایفا ایده‌جکلری عملدن دولایی اجرته استحقاقلری ـ احکام عمومیه‌یه نظراً ـ هردرلو تردد واشتباهدن مصون برمسأله ماهیتنده تلقی اولونماسندن ایلری کلمش اولسه کرکدر .

ایضاحات آتفه کوستریبورکه محکمهٔ تمیزجه حادثهٔ وکالتده وحدت نظره آلینمامش ، هرایکی ماده‌نك محتوی اولدوغی حادثه‌لر یکدیکرندن باشقه و مستقل فرض اولونمشدر . بوسببه مبنیدرکه دوقسان دوردنجی ماده‌ده مسکوت عنه قالان اجرت وکالت یکرمنجی ماده‌نك اجرت مذکوره حقنده مصرح اولان حکمنه حمل ایدیلمه‌یه‌رك احکام عمومیه‌یه براقیلمشدر . ینه بوطرز تلقی‌یه کوره‌درکه صراحت ایله دلالت باشقه باشقه حادثه‌لره انعطاف ایتمش بولوناجغندن بونلرك برحادثه‌ده تعارضی و تصریح مقابله‌سنده دلالتك اعتباردن سقوطی ملاحظاتی‌ده بنفسه مندفع اولور ، وبرحادثه‌یه متوجه اولان مطلقك باشقه برحادثه‌یه معطوف بولونان مقیده حملی‌ده ایجاب ایتمز . بوتون شوتفصیلاتی اجمال ایتمك لازم کلیرسه دینله‌بیلیرکه صلح محکمه‌سی ، مواد قانونیه‌نك الفاظ ومبانیسندن استنباط ئیله‌دیکی معانی اوزرینه بنای حکم ایتمش ، محکمهٔ تمیز ایله مواد مذکوره‌نك تنظیمنه سائق اولان حسیات وملاحظاتی نظر اعتباره آلمشدر .

محاکم صلحیه‌ده ایفای وکالت ایده‌ن دعوی وکیللرینك احکام عمومیه دائره‌سنده موکللرندن اجرت طلبنه صلاحیتلرینی کوستره‌ن بواجتهاد حکمی اخیراً صلح حاکملری قانوننك تعدیلی مناسبتیله محکمهٔ تمیز هیئت عمومیهٔ علیه‌سنجه تنظیم ونظارت جلیله‌یه تقدیم اولونوب جریده‌نك (١٥٤ ـ ١٥٥) عددلی نسخه‌سنی تزیین ایده‌ن لایحه‌ده مندرج مطالعات علمیه ایله برقات داها تأید ایتمشدر .

مطالعات مذکوره ، مبحوث عنه یکرمنجی ماده‌ده مندرج وکیللرك قریه ویا قصبه‌ده مقیم بولونمالری قیدیله بلا اجرت کلمه‌لری شرطنك کلیاً طی واخراجی مناسب اولاجغنی ناطقدر . هیئت مشارالیهاء محاکم صلحیه‌ده علی الاطلاق ایفای وکالت ایدنلرك احکام عمومیه‌یه توفیقاً موکللرندن اجرت طلبنه صلاحیتلری اساسنی تنسیب ایله برابر عینی زمانده بواجرتك طرف خصمه تحمیلی صلح حاکملرینك تأسیسندن مقصود اولان حاله موافق اولامایاجغنی‌ده علاوه ایدییورکه بونك من کل الوجوه مصلحت ومعدلته توافقی اشتباهدن عاری کورونمکده‌در . چونکه، مواد صلحیه‌نك اصول محاکمه‌سی‌أك بسیط فکرلی اصحاب مصالحك بیله بالذات تعقیب دعوی ایده‌بیلمه‌سنی ممکن برحاله کتیرمش اولدوغندن بونعمت سهولتدن بالاختیار استفاده ایتمه‌یه‌رك ینه وکیل واسطه‌سیله تعقیب

دعوا طریقنی التزام ایده‌نلرك وکیللرینه ویره‌جکلری اجرتی طرف خصمه تحمیل ایتدیرمکه حق وصلاحیتلری قابل قبول عد اولونمامق لازم کلیر . شوقادارکه، موکللر دوائر رسمیه ومنافع عمومیه‌یه متعلق مؤسسات کبی بالذات تعقیب دعوی ایتمه‌لرینه امکان اولمایان اشخاص حکمیه‌دن ایسه اجرت وکالتك طرف خصمه تحمیلی ایچون استثناءً برقید قانونی علاوه‌سی‌ده ضرورت مصلحت ایجابندن کورونمکده‌در .

قانونك تعدیل واصلاحیله اشتغال ایده‌ن قومیسیونك کرك اجرت وکالتك احکام عمومیه‌یه توفیقی وکرك طرف خصمه عدم تحمیلی خصوصلرنده‌کی نقطهٔ نظری‌ده تماماً بومرکزده بولوندوغی آکلاشیلمشدر. بناءً علی هذا مسأله‌نك حالاً وآتیاً ـ هردرلو تردد واشتباهی سالب ـ برصورت حله اقتران ایتمش اولماسی شایان شکراندر.

استطراد قبیلندن اولارق شوجهت دخی شایان قیددرکه صلح محکمه‌لرنده وقوع بولان وکالت تقریرلرینك صورت تسجیلی‌ده بعض اختلافاته معروض قالمقدن قورتولامامشدر . صلح حاکملکنك مبادیٔ تأسیسنده تشکیلاتك استهداف ایتدیکی غایهٔ رخصت وسهولتی نظره آلان حکام عبارات وقیودات قانونیه‌دن دائما اصحاب مصالحك منافعنه موافق معنی استنباطنه پك عزمکار کورونیوردی. بوطرز تلقی قانونك ینه یکرمنجی ماده‌سنده مندرج بلاخرج توکیل شفاهینك کفایتی قیدینه استناداً وکالت تقریرلرینك دعوی ویا محاکمه‌ضبطنامه‌سنه درجی صورتیله تمغا پولی وحجاز نیمور یولی علم وخبری الصاقندن مستغنی طوتولماسنه سائق اولدی . قانونك صور تطبیقیه‌سنی تأمل ایچون نظارت جلیله‌نك تنسیبی اوزرینه اجتماع ایده‌ن درسعادت وملحقاتی صلح حاکملرندن متشکل قومیسیونجه دخی بوصورت مصلحته ومقصد قانونه موافق ملاحظه ایدیلش ایدی . برمدت بوطریقی تعقیب ایده‌ن معاملات بالاخره محکمهٔ تمیزك مداخله وعدم تصویبی اوزرینه تبدیل استقامته مجبور قالدی . الحالة هذه اکثریتله تأسس ایده‌ن تعامل صلح محکمه‌لرنجه تسجیل ایدیله‌ن وکالتنامه‌لرك دخی تمغا وحجاز علم وخبری رسملرینه تابع طوتولماسی مرکزنده‌در . مع‌هذا بعض محاکم صلحیه‌جه وکالت تقریرلرینك دعوی ومحاکمه ضبطنامه‌لرینه تسجیلاً ینه رسم تمغادن آزاده طوتولمقده دوام ایدیله‌کلمسی معاملات مذکوره‌نك سیرجریانی ایچون هنوز تأمین اطراد اولونامادیغنی کوستره‌جك احوالدندر .

فی الواقع محاکم صلحیه‌ده وکالتنامه‌لرك علی الاطلاق تمغا رسمندن وارسته طوتولماسی حقوق خزینه‌یه قارشی فضله برحرکتدر. شوقادارکه خرج ورسوم کبی حسیات مالیه مسائلنده منطقك‌ده برموقعی بولوندوغنی تصور قابل ایسه مواد صلحیه خرج تعرفه‌سی موجبنجه خرج عدلیدن معاف طوتولان بش یوز غروشه قادار دعاوی‌یه عائد وکالت تقریرلرینك دعوی ویا محاکمه ضبطی تفرعاتندن عدیله تمغا رسمندن‌ده معافیتی اساسنك قبولی حقوق افراد ایله حقوق خزینه‌یی تألیفه مساعد برشکل اولمق اوزره کوستریله‌بیلیر .

❀

حکم غیابی شرطه معلق برحکم غیر قطعیدر ـــ نه‌زمان قطعیت پیدا ایده‌جکی ـــ استیناف و تمییز دعوا حالنده تدقیقاتك نه‌لره شامل اولاجغی ـــ اصول محاکمات جزائیه‌نك ١٧٢ نجی ماده‌سنده‌کی صراحت ـــ محکمهٔ تمیزك اجتهادی ـــ بواجتهادك احکام نظریه وقواعد علمیه‌یه درجهٔ مطابقتنك تدقیقی ـــ نتیجهٔ اجتهادك تبدیلنه احتیاج واری ؟

اصول محاکمات جزائیه قانوننك ١٧١ و ١٧٢ نجی ماده‌لرنده اعتراض علی الحکم اوزرینه دعوته اجابت ایتمه‌یه‌ن

شخصك وضعيت قانونيه‌سى كوسترلمكله برابر بو عدم اجابت قضيه‌سى اوزرينه ترتب ايده‌جك احكام دخى كوسترلمشدر .

سالف الذكر ١٧٢ نجى ماده مفادينه كوره «معترض دعوته اجابت ايتمزسه اعتراض كأن لم يكن عداولوناجغى وبوحكم غيابى‌يه برداها اعتراض جائزاولمايوب قابليت استينافيه‌سى اولدوغى تقديرده استيناف طريقنه مراجعت اولونابيله‌جكى» كوستريلمك صورتيله اعتراض واقعك حكمسزلكى وبدايت محكمه‌سنجه تدقيقات زائده‌يه احتياج قالمايجغى اعلان اولونمقله برابر مظنون عليهك استيناف حالنده اشبو محكمه‌يه قارشى وضعيتى نه اولاجغى واستيناف محكمه‌سنك بوبابده درجه وحدود صلاحيتى ذكر وتصريح قيلنمامش اولدوغندن تدقيقات استينافيه‌نك حكم غيابى ايله اعتراض على الحكم اوزرينه صادر اولان قرارلردن هانكيسنه تعلق ايده‌جكى واكر تدقيقاتك يالكز برينه حصرى ايجاب ايديبورسه بونك نه‌كبى شرائط ومدت قانونيه ظرفنده اجراسى لازم كله‌جكى وماعداسى حقنده نه‌كبى بر معامله‌نك ترتب ايده‌جكى خصوصاتى اجتهاد محاكم ايله تعيين وتقريرى ايجاب ايتمش اولدوغندن بو مبحثده محكمهٔ تمييزك بر اجتهادينك‌ده تدقيقى مناسب كورلمشدر .

غياباً محكوم اولان شخصك اعتراضى اوزرينه دعوته اجابت ايتمه‌مسى حالنده ياپيلاجق معامله قانونك صراحتى وجهله اعتراضك كأن لم يكن عدينه قرار ويرمكدن عبارت اولاجغى بديهيدر. اصل مشكلاته مبداء اولان جهت، قرارلردن هانكيسنك حكم قطعى‌يى وجوده كتيره‌جكى نقطه‌سنك تعيينى، تعبيرآخرله قابليت استينافيه هانكى قراره كوره تعيين اولونمق ايجاب ايده‌جكى كيفيتى‌در. شبهه يوقدركه، معترض اعتراض طريقنه توسل ايتمه‌دن اول استيناف طريقنى طوتمق شقنى اختيار ايتسه مسأله بدايةً فصل ايديلمش اولاجغندن بوبابده مشكلات تحدثنه امكان اولماز. آنجاق اعتراضك كأن لم يكن عدى ومتعاقباً استيناف دعوا وقوعى حالنده تدقيقات استينافيه‌نك حكم غيابىٔ سابقه‌ده شامل اولوب اولمايجغى خصوصى موجب تردد اولابيلير. جهت حقوقيه‌ده بر كونا اختلافى باعث اولمايان شو مسأله جهت جزائيه‌ده بالخاصه محكمهٔ تمييزك شايان نظر بر اجتهادينه سببيت ويرمش ومحكمهٔ مشارالهاجه اجتهاد مذكورك محافظه‌سنه اعتنا اولونا كلمش اولدوغندن بونك احكام نظريه وقواعد جزائيه‌يه درجهٔ مطابقتنى تدقيق زمانى حلول ايتمشدر، اعتقادنده‌يم.

سالف الذكر اجتهاده كوره اعتراض على الحكم اوزرينه واقع اولان استيناف دعوا، آنجاق اعتراضك كأن لم يكن عدينه دائر اولان قراره منحصر واوكا اساس اولان حكم سابق غيابى‌يه غير شامل اولوب چونكه حكم غيابى عليهنه مدت قانونيه‌سى ظرفنده استيناف دعوا وقوع بولماديغندن عندالاستيناف تدقيقات آنجاق اعلام اخيره متدائر اولابيلير ؛ وبنا برين اعتراض اوزرينه عدم اجابت كيفيتى بر معذرت مشروعه‌يه مستند اولدوغى حالده بو جهت نظره آلينمايارق اتخاذ قرار ايديلمس ويا تبليغاتك اجراسنده اصولسزلك بولونمش ايسه ايشته استيناف وتمييز محكمه‌لرنجه سبب فسخ ونقض اتخاذ اولونابيله‌جك مسأله بوندن عبارت اولمق لازم كلير. اساس مسأله‌يه كلنجه: بونك استيناف ويا تمييز محكمه‌سنجه تدقيق اولونابيلمه‌سى، آنجاق اعتراضك

كأن لم يكن عدينه دائر اولان قرارك بروجهله فسخ ونقضنه متوقف والا ذات مصلحتك درجات محاكمده تدقيقى امكانى مرتفعدر .

ايشته نتايج محتمله‌سيله برابر بسط وتمهيد ايتديكمز سالف الذكر اجتهادك خطوط اساسيه‌سى. بوبابده وهلةً خاطره تبادر ايده‌ن سؤال شونلردر: اعتراضك كأن لم يكن عدينه دائر قرارك بو قبيلدن نتايج وخيمه‌يى انتاج ايده‌جكى حقنده‌كى استدلال، قانونك هانكى ماده‌سى صراحتندن نشأت ايديبور؟ قابليت استينافيه‌سى دركار اولان بر دعوانك مجرد عدم اجابت كبى برمسألهٔ فرعيه وزرينه قابليت استينافيه وتمييزيه‌سنى غائب ايده‌جكى هانكى اساسات علميه ونظريه‌دن استخراج اولونويور ؟ محكمهٔ تمييزك اجتهادنده بو سؤاللرك جوابلرينه تصادف اولونمايور. مروسيله دوشدكجه باش مدعىٔ عموميلك جانبندن مسأله‌يه‌دائر يازيلش اولان تبليغنامه‌لرك محكمهٔ تمييز قرارلرنده اسباب موجبه ايله ردى شوبله دورسون، حتى محكمهٔ مشارالهاجه زيرده كوستريلن قرارده اولدوغى كبى دائما آخر برسبب نقضه تمسك ايديلمك صورتيله شودقيقهٔ قانونيه‌نك دوغرودن دوغرويه حلندن اجتناب اولونا- كلمشدر. اوصورتله كه، اجتهاد مذكورك استناد ايده‌كلديكى اسباب معقولهٔ جزائيه‌نك كشف واستخراجى ممكن اولمايور . حال بوكه حكم غيابينك تحليل ماهيتى ايله اعتراض على الحكم طريقينك كشادنده‌كى غايه‌نك تدقيقيله آكلاشيلديغى وجهله حكم غيابى مدت قانونيه‌سى ظرفنده اعتراض اولونامامش ويا عندالاعتراض عدم اصابت كبى بر حالدن دولايى كأن لم يكن عدينه قرار ويريلمك كبى احوالده اكتساب قطعيت ايدر ماهيتده وشرطه معلق برحكمدر. يوقسه اعتراض اوزرينه ومعترضك اجابتى حالنده قانونك صراحتى دائره‌سنده بحق كأن لم يكن اولمغه نامزد برقرارك بدايةً ماهيت قطعيه‌يى حائز اولامادينى عقل سليم اصحابنه عيان حقيقتلردن اولدوغى كبى اعتراض على الحكم اوزرينه داها ايلك جلسه‌ده كأن لم يكن اولمق استعدادينى حائز اولان بر قرارك مجرد عدم اجابت اوزرينه دفعةً قضيهٔ محكمه حالنى اكتساب ايتمسنده‌كى غرابت پك آشكاردر. اصول محاكمات جزائيه‌نك ١٧٢ نجى ماده‌سى صراحتنه كلنجه «قانونده بو حكم غيابى‌يه برداها اعتراض جائز اولمادينك وآنجاق استينافى قابل اولاجغنك» ذكريله مقصود اولان قرار، حكم اخير غيابى اولمايوب بلكه‌ده عباره‌ده‌كى «برداها اولونامامز» قيدينك اشارت واضحه‌سيله‌ده متعين اولدوغى وجهله مقدما غياباً لاحق اولوب عليهنه اعتراض اولونان حكمك كنديسى اولدوغى وبنابرين استيناف اولونابيله‌جك قرارك حكم غيابىٔ سابقدن عبارت بولوندوغى منفهم اولور. اساساً حكم غيابى تعدد ايده‌مز. «بو» ادات اشارتيله تعيين وارائه اولونمق ايسته‌نيله‌ن حكم غيابى اصل مسأله‌نك حلنى‌ده احتوا ايده‌ن حكمدر. اعتراض اوزرينه ثانياً اتخاذ اولونان قرار، اعتراضك كأن لم يكن عدينى مشعر اولوب يوقسه برنجيسى كبى بر دعوانك حلنه متدائر برحكم ثانىٔ غيابى ده‌كيلدر . وبو اعتبارله قانونده «بوحكم غيابى‌يه برداها اعتراض اولونامامز» عباره‌سيله عليهنه بردفعه اعتراض اولونان حكم غيابى‌يه قارشى «برداها» عين طريقك استعمالى جهتنه كيديله‌ميه‌جكى پك صريح

اولارق گوسترلمكده‌در . اعتراضك كأن‌لم يكن اولماسى غير واقع عدينى ايجاب ايده‌جكنه نظراً بونقطه‌دن دخى ثانياً حكم غيابى اتخاذ ايدلمه‌مش اولاجنى وبلكه حكم سابقك بوتون قوتنى احراز ايده‌جكى باشقه‌جه تعين ايده‌ر .

اعتراضك كأن‌لم يكن اولدوغنه قرار ويريلدكدن‌صوكرا اصل‌مسأله‌يى براقوب‌ده معترضك‌يالكز ويالكز بوصوك قراره قارشى استيناف وتميزه مراجعت ايده‌بيلمه‌سى وعدم اجابتنك ثبوتى حالنده ذات مصلحتى برصورتله احيا ايده‌مه‌سى، شكارى براقوب كولكه‌سنى تعقيبه قويولمق نوعندن برحركت اولاجنى‌وبونك مقصد قانونه قطعا توافق ايده‌مه‌يه‌جكى قضاياى مسلمه‌دندر.

حكم غيابى‌يه قارشى اعتراض وقوعيله استيناف مدتنك محافظه ايديله‌مديكى يولنده‌كى ذهاب‌ده غير واردر . فى‌الحقيقه بربدايت محكمه‌سنك قابل استيناف اولارق ايكى حكم قطعى ويرمه‌سى متصور اولاماز. حكم سابق غيابى‌يه قارشى حق استينافك محافظه‌سى بلا اعتراض استعمالى مجبوريتيله تقييد اولونمق ايسته‌نيلمه‌سى اعتراض طريقنك سدينى ايجاب ايده‌جك ماهيتده‌در . چونكه اعتراض حالنده حكم غيابى‌يى استيناف ايده‌مه‌مك ضرورتيله قارشيلاشديريلير . معترضك بوصورتله تخيير وتقييد ايديلمك ايستنلديكى قانونك هانكى عباره‌سندن استدلال اولونيور ؟ واضع قانونك احكام غيابيه‌يه اعتراض حقنى استيناف وتميز كبى درجاتدن محروميت نوعندن تهلكه‌لرايله مالامال برطريق قانونى اولمق اوزره بخش ايتمش اولماسى فرض وتصور اولونامازـ ناصيل‌كه متن وروح عباره بوتلقى واجتهادك تماماً خلافنه‌در . ناصيل‌كه مأخذمز اولان فرانسه قانونى دخى عين عباره‌يى محتوى اولدوغى حالده نه‌فرانسز مؤلفلرينك آثارنده‌ده نه‌ده فرانسه محكمهٔ تميزينك اجتهادنده بوقبيل برمطالعه‌يه تصادف اولونماز . حقيقتده بالاده كوسترلديكى كبى معترض مدت قانونيه‌سى ظرفنده اعتراض ايتمه‌ديكى ويا اعتراض ايدوب‌ده كلمه‌ديكى تقديرده حكم سابق غيابى بوتون‌قوتنى احراز ايده‌ر. وايشته اوزمان مسأله بدايةً صورت قطعيه‌ده نتيجه پذير اولمش عد اولونابيلير. اووقته قادار مدت استينافك جريان ايده‌مه‌سى طبيعى وچونكه حكم غيابينك اعتراضه قابليتى اساساً قطعيتنه مانعدر . مؤخراً اشبو مانعك زوالى اوزرينه حكم غيابى قطعيت پيدا ايده‌ر . وايشته بوماهيتى ايله‌دركه استيناف وتميزه قابليتى اولور . محكمهٔ تميزك بالاده موضوع بحث اولان قرارينى بروجه زير درج ايديبورز :

« بغداد ولايتى مركز بدايت محكمه‌سى جزا دائره‌سندن تنظيم واعطا قيلنان ٣ آغستوس ٣٣١ تاريخ ويوز اوتوز يدى نومرولى اعلامك تميزاً تدقيقنى مستدعى محكمهٔ مذكوره مدعى‌عموميلكى جانبندن معطى استدعا نامه ايله اوراق متفرعه‌سى باش مدعى‌عموميلك مأموريت عليه‌سندن باتبليغنامه محكمهٔ تميز استدعا دائره‌سنه توديع اولونمش ولدى‌التدقيق مذكور استدعا نامه‌نك مدت قانونيه‌سى ظرفنده اعطا قيلنديغى آكلاشلمش اولديغندن بالقبول تدقيقات تميزيه اجراسنه ابتدار ايديلدى .

اعلام مذكورك خلاصهٔ مألى، محمدالخلف ورفقاسنك دولانديريجيلق صورتيله پارالرينى اخذ ايتديكى ادعاسيله مظنون عليه اولان شيخ فرجك مرتبهٔ ثبوتده گوريلان حركت مسروده‌سندن ناشى قانون‌جزانك ايكى يوز اوتوز اوچونجى‌ماده‌سى حكمنه توفيقاً اوچ ماه حبسنه دائر بدايةً وغياباً لاحق‌اولان حكم‌عليهنده مظنون مرقوم جانبندن استيناف دعوا اولونماسى اوزرينه بدايت اعلامنك مظنونك يوم معينده محكمه‌يه كلمه‌سندن دولايى درحال اعتراض استدعا نامه‌سنك ردى لازم گليركن محاكمه‌نك يوم آخره تعليقى ايلمش اولماسى نقطه‌سندن فسخيله سبق ايده‌ن تدقيقات نتيجه‌سنده شهود مستمعه‌نك يكديكرينه مباين افاداتده بولوندقلرندن ناشى حكمه كافى كوريله‌ميه‌جكندن بحثله مظنون مزبورك برائتنه قرار ويريلديكنى متضمن‌در.

تميز استدعانامه‌سنده تدقيقات استينافيه‌نك اعتراض على‌الحكم استدعاسنك ردينى متضمن قراره حصرى اقتضا ايتديكى حالده مدت استينافيه‌سى مرور ايتمش حكم غيابينك بالتدقيق برائت قرارى اعطاسى يولسز ومستلزم نقض ايدوگندن بحثله اعلام استينافينك نقضى استدعا قيلنمش وتبليغنامه‌ده دخى‌مذكور استدعا نامه‌ده بروجه محرر اعتراض سرد ايلمكده ايسه‌ده حكم غيابى ايله اعتراض على‌الحكم اوزرينه متخذقرارك ماهيةً يكديكرندن تفريقى جائز اولمايوب هرايكيسنك بردن بدايت محكمه‌سى قرارينى وجوده كتيره‌جكى آشكار اولماسنه وچونكه مذكور قرارلردن أولكينك اساس ماده‌يى صورت قطعيه‌ده حل ايتديكى فرض وقبول ايديلديكى تقديرده درجهٔ اولا محكمه‌سنك ثانياً ذات ماده‌دن خارج برمسأله اوزرينه قراراتخاذى قابل تصور اولامايا‌جغنه وشوحاله گوره اعتراض على‌الحكم اوزرينه اتخاذ اولنان قرارك حكم‌غيابينك ضمناً تأييد وتصديقيله بدايت محكمه‌سنك قرارى ماهيتنده بولونماسنه نظراً عندالاستيناف اجرا قيلناجق تدقيقاتك ذات دعوايى دخى اشتمال ايتمه‌سى لزومى باهر اولوب محكمهٔ مذكوره‌جه لزوم مذكوره رعايت ايدلديكى تدقيقات واقعه‌دن آكلاشيلديغى بيانيله ذكر اولونان استدعانك ردى طلب اولونمشدر .

ايجاب كيفيت‌لدى‌المذاكره ، دولانديريجيلق صورتيله پارا اخذى ماده‌سندن دولايى مظنون عليه اولان شيخ فرجك تحديد جزاسنه دائر بدايت محكمه‌سنجه عن‌الغياب صادر اولان حكم عليهنه محكوم مرقوم جانبندن اعطا قيلنان اعتراض على‌الحكم استدعانامه‌سى اوزرينه تعيين قيلنان يوم محاكمه‌ده معترض مرقوم كلمه‌مش ووقتك عدم مساعده‌سنه مبنى قرار اتخاذى يوم آخره تعليق قيلنارق يوم مذكورده اولبابده‌كى اعتراض استدعا نامه‌سنك اصول محاكمات جزائيه قانوننك يوز يتمش ايكنجى ماده‌سى موجبنجه ردينه قرار ويريلمش اولماسى موجب فسخ احوالدن اولدوغى حالده محكمهٔ استينافيه‌جه معترضك يوم معينده كلمه‌سندن دولايى اعتراض استدعا نامه‌سنك درحال ردى‌لازم كليركن يوم آخره تعليق ايدلمه‌سنك مخالفت‌اصوليه‌سندن بحثله قرار مذكورك فسخ اولونماسى يولسزومخالف قانون اولدوغندن‌اصول مذكورك ٣١٤ نجى‌و٣١٩ نجى ماده‌لرى منطوقنجه اعلام استينافينك بوسببدن نقضيله احكام قانونيه دائره‌سنده ايفاى معامله اولونمق اوزره اوراقك محلنه اعاده‌سنه وايكى يوز غروش اعلام خرجنك ايلريده حقسز چيقه‌جق طرفدن استيفاسنه ١٠ تشرين ثانى ٣٣١ تاريخنده متفقاً قرار ويريلدى » .

ضرر وزيانه دائر

ضرر و زيان وتضميناتى — تعريفى — ماهيت حقوقيه‌سى و معلومات تاريخيه — تضميناتك انواعى — شرائط استحصاليه‌سى — پروتستو — قصد ضرر وجودى — بوبابده متعهدك برحيله‌سى آراسيلرمى ؟ — فرانسه قانوننك متونى — بزده‌كى متون قانونيه‌نك تفسيرى — آلمان قانونى احكامى — استيناف، تجارت محكمه‌سنك برقرارى.

برتعهدك وقت معيننده وبرموجب مقاوله ادا وايفا اولونماسى لزومنى آمر اولان احكام قانونيه، متعهد طرفندن شوامرك اصغا واسعاف اولونمامسى حالنده اونى مثلاً ويا حكماً ايفاى تعهده مجبور ايتمك اوزره متعهد لهه برچوق حقوق ووسائط بخش ايتمشدر .

ازمنهٔ متقدمه‌ده تعهدنى ايفادن امتناع ايدن متعهد، قوهٔ عموميه‌نك تحت تضييق وتهديدينه آلينير وبلا استثنا هرخصوصده مديون ومتعهد متمرد حبس ويا اسارته القا وحتى اعدام كبى تهديدات و تضييقات شخصيه ايله ايفاى تعهده سوق وجبر اولونور ايدى .

حقوق فرديه‌نك هر دورلو حق وملاحظه‌نك فوقنده بولوندوغى وحقوق عاديه‌دن دولاى شخصه تعرض ومداخله ايديله‌مه‌يه‌جكى اساسات اجتماعيه‌سى تقرر وتأسس ايتمكه باشلايجه حقوق وامواله متعلق تعهداتك يالكز اموال متعهد اوزرنده اجراى حكم وتأثير ايده‌بيله‌جكى يعنى تعهدنى كمايليق ايفا ايتمه‌يه‌ن متعهدك جزاى جسمانى‌يه هدف اولامايوب مجازات ماليه قبيلندن اولمق اوزره متعهد لهه تضمينات اعطاسنه مجبور طوتولماسى اساسى قبول ايديلمش وبوكون بالجمله دول متمدنه قوانننده، برقاچ حال مستثنا اولمق اوزره، متعهدينك ايفاى تعهده مجبوريتلرى متعهد لهاره تضمينات ويرمك حكم وتهديديله تأمين اولونمشدر .

بناءً عليه، بر متعهد عهده ووجيبه‌سنى تعهد ايتديكى طرز وزمانده ايفا واجرا ايتمزسه، متعهدله يعنى داين، تعهدندن او وجيبه‌نك تمامىٔ اجراسى حالنده كنديسيچون تولد ايده‌جك منافع نسبت ومقدارنده بر مبلغى طلب واستحصاله وبوصورتله او تعهدك عدم اجراسندن متولد مضرتنك تضمين ايديله‌سنى طلبه صلاحيتداردر .

بو تضميناته لسان قانونده ضرر وزيان (dommages-interêts) نامى ويريلير. تفصيلات سالفه‌دن آكلاشيلير كه ضرر وزيان تعهدك حكماً ويا مقابليله اجراسيدر (Exécution) (par équivalents) تعبيرديكرله تعهدنى مثلاً وفعلاً ايفادن امتناع ايده‌ن متعهدى تعهدينك عينى ايفايه جبر ايتمك متعسر، وممكن اولدوغى احوالده ايسه اونك حقوق فرديتى مخل وسائطه توسلى مستلزم اولمق جهتيله غيرجائز بولوندوغندن بوكيلر تعهدلرينى حكماً ويا مقابللريله ايفايه جبر اولونور .

بوده اونلرى تعهد وتمردلرينك نوعنه كوره ضرر وزيانه محكوم ايتمكدر .

ضرر وزيان ايكى نوعدر : بريسى تعهدك تأخر اجراسندن، ديكرى تعهدك عدم اجراسندن متولد ضرر وزياندر .

برنجى حالده‌كى ضرر وزيان، تعهدك تأخرندن متولد مضراتك تضمينته معطوف اولوب اسمنه (تأخر ضرر وزيانى = dommages-interêts moratoires) ده‌نيلير .

عدم اجرادن متولد ضرر وزيان ايسه، تعهدك عيناً وفعلاً اجراسى مقامنه قائم بولونمق اعتباريله متعهدلهى، تعهدى تماميله ايفاواجرا ايتديرمكه موفق اولمش موقعنه ايصال حكم وماهيتنده‌در؛ بوكاده (dommages-interêts compensatoires = تعويض ضرر وزيانى) نامى ويريلير .

هرايكى نوع ضرر وزيان، عينى احكامه تابع ايسه‌ده، تأخر ضرر وزيانى، تعهدك مادةً اجراسيله اجتماع ايده‌بيلديكى حالده، تعويض ضرر وزيانى، تعهدك قطعياً عدم اجراسنى متضمندر.

متعهدلهه حكم اولونان ضرر وزيان هرحالده برمقدار آقچه اولارق حكم اولوناجغى جهتله برمقدار پاره ويرمك تعهدينك (دين عادى) عدم اجراسى طبيعتيله ضرر وزيان اعطاسنى استلزام ايتمز . بو موضعده‌كى ضرر وزيان تعهدك اساسى يعنى تسويه ايديلمه‌يه‌ن بورجدر . بناءً عليه (٢٧٦) تاريخلى ذيل قانون تجارتك (٩٩) نجى ماده‌سى موجبى وشرائطى دائره‌سنده يالكز اودين ايله برابر اونك نسبت معينه دائره‌سنده قائضى حكم اولونور .

بوصورتله عدم ايفاسى ضرر وزيانى استلزام ايده‌ن تعهداتك ذيل مذكورك (٩١) نجى ماده‌سنده‌ده تصريح ايديلديكى وجهله پارادن باشقه (برشيئك ويرلمه‌سى وياخود ياپيلماسى خصوصنه دائر اولان مقاولاتدن) عبارت قالديغى تحقق وتبين ايده‌ر . متن قانونده مندرج اولمامقله برابر شو ايكى نوع تعهداته (برشيئك ياپيلمامسنه دائر اولان مقاولات) كده ادخالى لازمدر. شوحالده عدم ايفاسى، ضرر وزيان اعطاسنى مستلزم اولان تعهدات، برشيئك ويرلمه‌سنى ويا برشيئك ياپلماسنى وياخود ياپيلمامسنى متضمن اولان مقاولاتدر .

فرانسز قانون مدنيسندن اقتباساً، متون قانونيه‌مز، تعهداتك عدم اجراسى حالنده نقداً ضرر وزيان اعطاسنى مطلق اولارق قبول ايتمش ايسه‌ده آلمان قانون مدنيسى، مثلاً، تضميناتى ترجيح ايتمش وقابل اولدوغى تقديرده تعهداتك مثلاً تضمينى صورتيله ايفاسى لزومنه قائل اولمشدر .

[آلمان قانون مدنيسى ماده ٢٤٩ - ٢٥١]

بر تعهدك عدم ويا تأخر ايفاسى ضرر وزيان اعطاسنى بادى اولابيلمك ايچون شرائط آتيه‌نك اجتماعى لازمدر :

اولاً ، متعهدنه برضرر ترتب ايتمش اولماسى؛ ثانياً، تعهدك عدم ايفاسندن متعهدك مسئول طوتولابيلمه‌سى؛ ثالثاً ، متعهدى ايفاى تعهده دعوت خصوصنده تقدم واقع اولماسى . ايشته متعهد لهك ضرر وزيان طلبنده

موفق اولابيلمه‌سى ايچون اجتماعى لازم كلان شرائطك اوچونجيسى، تطبيقاتده ايلك دفعه آرانيلاجق برشرط اولدوغى ايچون، تشريحاتمزه اوندن ابتدار ايتمكى دها فائده‌لى بولدق .

بالخاصه، تأخرضرر وزيانك مطالباتنده تقدم وقوعى ، متعهدلهك طلب وادعاسنك موفقيته اقترانى ايچون ضروريدر . تقدم وقوعنه قادار متعهده آلاجقليسى طرفندن برخبر وطلب ورود ايتمه‌ديكى جهتله متعهد ايفاى تعهدده استعجاله محل اولماديغنه ذاهب اولابيلير .

(Dies uon interpellat pro homive) قاعدهٔ اساسيه‌سى موجبنجه سكوت واقع، متعهدله طرفندن وعده‌نك تمديدينه رضا كوستره‌يلش معناسنه محمولدر .

تقدم : متعهدك ايفاى تعهد خصوصنده‌كى تأخرينك رسماً وعدلاً تحقق وتبينى‌در ؛ يعنى على الاصول كشيده اولونمش برپروتستودر .

پروتستو ويا اخطارنامه لزومنى امر ايده‌ن ذيل مذكورك (٩٢) نجى ماده‌سى موجبنجه طرفين اثناى مقاوله‌ده مجرد وعده‌نك حلولى اخطار وپروتستو مقامنده عد اولوناجغنى شرط ايتمش ايسه‌لر شومقاوله وشرطلرينه ابتناءً پروتستويه لزوم قالماز .

كرك مادهٔ مذكوره‌ده وكرك فرانسه قانون مدنيسنك (١١٤٦) نجى ماده‌سنده ، تأخر ويا تعويض ضرر وزيانى ايچون پروتستو على الاطلاق امر وطلب ايديلش ايسه‌ده علماى حقوق همان متفقاً ايكنجى حالده يعنى برتعهدك عدم ايفاسندن منبعث تعويض ضرر وزيانى طلبنده پروتستونك فائده‌سز لكنده اتفاق ايتمشلردر.

صراحت قانونيه‌نك مطلقيتنه استناداً پروتستونك لزومنده اصرار ايده‌ن فرانسه محكمهٔ تمييزيله مؤلفينى آراسنده شوصورتله تضاد افكار موجود ايسه‌ده معلم موسيو (پلانيول)ك فكرنجه مسأله هرايكى طرفك ادعاسى وجه‌ايله‌ده قابل حل اولمايوب تفريق وتقسيمه محتاجدر؛ شويله‌كه:

اكر متعهد، هيچ برمانع اولماقسزين پياسه فيأتى ملاحظاتنه مبنى قصداً ايفاى تعهد ايتمه‌مشسه پروتستو ـ متعهدلهك اصرارى اوزرينه ايفاى وظيفه‌يه مجبور اولاجغى ملحوظدر ـ متعهدلهك پروتستو كشيده‌سيله عدم ايفاى تعهده راضى اولماديغنى وبوبابده ضرروزيان طلب ايده‌جكنى بيلديرمه‌سى لازمدر. بوصورتله عدم ايفا حالى، تأخرايفايه منقلب اولور وكشيده اولونان پروتستوده، تأخرضرر وزيانى‌نك طلبنه اساس اولور .

فقط عدم ايفاى تعهد برسبب مجبردن نشأت ايتمش ايسه، اسباب مجبره، متعهدك برائت ذمتنى مستلزم اولمق جهتيله پروتستو كشيده‌سى بى‌لزوم وهيچ بر نتيجه‌يى مفيد ده‌كيلدر . كذلك عدم ايفاى تعهد، متعهدك برخطاسندن انبعاث ايديبورسه، خطاسى، حد ذاتنده رأساً مولد وجائب اولمق جهتيله پروتستو كشيده‌سنه لزوم اولماقسزين، متعهدخطاى، اوخطاسندن متعهدلهه ترتب ايتمش اولان ضرر وزيانى ضامن وخطاسى جهتيله مسؤل اولاجغندن پروتستو كشيده‌سنه ينه لزوم يوقدر.

قودسيويلك (١١٤٦) نجى ماده‌سيله ذيل قانون تجارتك (٩١) نجى ماده‌سى احكامنك مطلقيت افاده‌سى

قارشيسنده يالكز نظرى برماهيت ومزيتى حائز اولان مطالعات آنفه حكام ايچون بررهبر اولامايا جغندن پروتستو، على الاطلاق تعهددن متولد ضرر وزيان دعوالرينك اساسى وركنى اولمق اوزره قبول ايديلشدر.

ضرر و زيان دعوالرنده اجتماعى لازم كلان شرائط ثلثه‌دن ايكنجيسى، تعهدك عدم ايفاسندن متعهدك مسؤل طوتولابيلمسى‌در، ديمشدك .

بوندن مقصد، عدم ايفاى تعهد خصوصنك متعهددن صادر اولمش بولونماسيدر. اسباب مانعه ومجبره حيلولتيله تعهدنى ايفادن عاجز قالان برمتعهده بالطبع عطف مسؤليت ايديله‌مز و بناءً عليه يد اختيارنده اولمايان اسباب مانعه‌دن دولايى تعهدنى موقع فعله ايصال ايده‌مه‌يه‌ن بر متعهد بوندن دولايى ضرر وزيان وتضميناته محكوم ايديله‌مز .

بوسبيله‌ده ذيلك (٩٤) نجى ماده‌سنده « متعهد برقوهٔ غالبه ويا برقضادن دولايى تعهدنى اجرا ايده‌مه‌مش اولور ايسه هيچ برضرر وزيان تضمينه مجبور اولمايا جقدر» ده‌نيلمشدر . مادهٔ قانونيه‌ده استعمال ايديله‌ن « قوهٔ غالبه » و « قضا » تعبيرلرى، فرانسه قانون مدنيسنك (١١٤٨) نجى ماده‌سنده مذكور اولان (cas furtuit) و (force majeure) تعبيرلرينه مقابل اولمق اوزره ايراد اولونمشلردر.

فرانسه قانونى، هرايكى تعبيرى‌ده هممعنى اولارق قوللانديغى ايچون بوكون لسان حقوقده هرايكى تعبيرده، كرك منفرداً كرك مشتركاً، عين معناى افاده ايتمك اوزره استعمال اولونمقده‌در.

حد ذاتنده (cas fortuit) موضوع بحث اولان مانعك متعهدك خارجنده تكون ايتديكنى و منشأينك خارج ويابانجى اولدوغنى مفيد اولوب بواعتبارله لسانمزه (قضا) كلمه‌سيله ترجمه‌سى نفس الامردن بعيد ده‌كيلدر. (force majeure) ايسه، اومانعك غيرقابل اقتحام بولوندوغنى افاده ايتمكده اولدوغندن بونك‌ده (قوهٔ غالبه) ايله ترجمه‌سنده‌كى اصابت آشكاردر. بو صورتله هرايكى تعبيرك مشتركاً استعمالنده‌كى مقصد تظاهر ايده‌ر. مانع خارجدن كله‌جك ومتعهدطرفندن غيرقابل اقتحام اولاجق. افاده ايتدكلرى معانىٔ مستقله ايله يكديكرينى اكمال واتمام ايده‌ن شو ايكى تعبيرك، مقصدى حقيله افاده ايده‌بيلمك ايچون، مشتركاً استعمال اولونمالرينك حكمتى ايشته بودر .

اسباب مانعه مستلزم برائت اولابيلمك ايچون، بالطبع حالاً موجود وغيرقابل اقتحام اولماليدر. ملحوظ اولان موانع وتهلكه‌لر احتمالات قبيلندن اولمغله شايان التفات اولاماز. كذلك فيئاتلرك ترفعى ويا تعهدى ايفا ايچون برتهلكه حدوثى (force majeure) و (cas fortuit) تشكيل ايده‌مز؛ اولسه اولسه تعهدك دها بهالى اولارق ايفاسنى مستلزم اولابيلير؛ فقط تعهدى غيرقابل اجرا برحاله القا ايده‌مز.

متعهدلرى پروتستو كلفتندن تخليص ايچون بروجه پشين عقدمقاوله ايديله‌بيله‌جكى كبى اوكا قياساً بوراده‌ده مقتضيات قانونيه خلافنه عقد مقاوله‌يه جواز واردر. يعنى متعهد ايله متعهدله، اثناى مقاوله‌ده اسباب مانعه حدوثى حالنده دخى متعهدك مسؤليتى باقى ودائم اولاجغنى شرط ايده‌بيليرلر.

بوحالده متعهد، ایکنجی برعقد ایله اوتعهدینك سیغورطاجیسی اولمش اولورکه، بوایکنجی عقدك، صحت وجوازیده طبیعیدر. کذلك، تعهدك وعدهسی گلیر ومتعهده همان تقدم واقع اولورسه اوندن صوکرا حادث اولاجق اسباب مجبره ینه متعهد حسابنه وارد اولور .

متعهدك برائت ذمتنی مستلزم اولان اسباب مانعه و مجبرهدن ماعدا ، هرنهسبیله اولورسه اولسون، تعهد ایفا ایدیلهمزسه، شوعدم ایفا ، متعهددن صادر اولمش برحرکتدن متولد اولاجغی جهتله متعهد او فعلندن مسؤل وبوندن دولایی متعهد لهه ترتب ایدهن ضرر وزیانی تضمینه مجبوردر. اسباب مجبرهدن ماعدا تعهدك ایفا اولونماسنی موجب اولابیلهجك اسباب منطقاً ایکی نوعدر :

برنجیسی متعهدك (قصد وسوءنیتی = dol) ؛ ایکنجیسیده ، متعهدك بر (تدبیرسزلکی بجریکسزلکی ویا اهمالیدر = faute) .

ایشته متعهد، شوهرایکی فعل وحرکتندنده مسؤلدر. شوقادارکه، قصدوسوء نیت داها زیاده تمردوتعندی مفیداولمقدن ناشی خطاحالندن دهاشدید برطرزدر، مستلزم تضییق وتهدیددر(Malitis non est indulgendum).

بوندن دولایی ذیل مذکورك (٩٥) نجی مادهسیله قانون مدنینك (١١٤٩) نجی مادهسنده، متعهدلهك استحصالنه صلاحیتدار اولدوغی ضرر وزیان تعریف ایدیلیرکن بونك ، متعهد له طرفندن دوچار اولونان ضررله محروم قالینان کارك مجموعندن عبارت اولدوغی بیان ایدیلدکدن صوکرا (٩٦) نجی ماده ایله (١١٥٠) نجی مادهلرده واونلری تعقیب ایدهن (٩٧) و (١١٥١) نجی مادهلرده وضع اولونان شوقاعدهیه برتقسیم وتفریق علاوه اولونمشدر. (٩٦) و (١١٥٠) نجی مادهلر موجبنجه عدم ایفای تعهد، متعهدك قصد وحیلهسندن انبعاث ایتمهمشسه ، ویریلهجك تضمینات اثنای تعهدده تفرس وتذکری قابل اولان یعنی دوراندیش برتجارك کشف وتخمین ایدهبیلهجکی مقداردن عبارت بولوندوغی حالده (٩٧) و(١١٥١) مادهلر منطوقنجه عدم ایفای تعهد، حیلهدن نشأت ایتمش ایسه ویریلهجك تضمینات ـ تعهدك عدم ایفاسندن انبعاث ایتمش اولمق شرطیله ـ هیچ برقیده تابع طوتولمامش وکرك اثنای مقاولهده کشف وتخمین اولونان و کرك تخمینی ممکن اولان نتایج ایله نتایج غیرملحوظه ومنتظره دخی حیلهکار متعهدك عهدهٔ مسؤلیتنه عطف و اسناد ایدیلمشدر.

فضله قازانمق هوسندن ویا بالخاصه متعهد لهی اضرار نیتندن ناشی بلاسبب و بلا عذر قصداً تعهدینی ایفا ایتمز وایفای تعهد لزومی حقنده (en demeure) یعنی (متقدم) اولورسه اومتعهد لهه اومقاولهنك عدم اجراسی یوزندن دوچاراولدوغی ضرریله کذلك اونك عدم ایفاسی یوزندن محروم قالدیغی تمتعاتی علی الاطلاق تضمین وادایه مجبوردر.

کلهلم مقاولهنك عدم ایفاسی متعهدك اهمالی ویا بجریکسزلکی ویاخود تدبیرسزلکی کبی خطاسندن ناشی اجرا ایدیلهمهمسی حالنه :

داها احتیاطلی داورانمق صورتیله اجتنابی قابل اولان بروقعه ظهوری ایله تعهد غیرقابل اجرا برحاله

کلدکده شوعدم اجرا کیفیتندن، متعهدمخطی یی مسؤل ایدوب ایتمهمك روما حقوقنده اوزون اوزون مباحثاتی موجب اولمشدر. بوبابده اتخاذ ایدیلهن اصول شودر: اك آزمدبرومتبصر انسانلرك بیلهارتکاب ایدهمهیهجکلری درجهده فاحش وباهر اولان خطالره (culpa late = آغیرخطا) وهرکسك ارتکاب ایدهبیلهجکی خطالره (culpa levis = خفیف خطا) وآنجاق پك دقتلی ومتبصر آداملرطرفندن اجتناب اولونابیلهجك درجهدهکی خطالرهده (culpa leristima = پك خفیف خطا) نامللری ویریلمك صورتیله خطا اوچه آیریلمش و متعهد آغیر خطاسندن علی الاطلاق مسؤل طوتولمش ایسهده خفیف خطاسندن مسؤلیتی ایچون مقاولهنك طرفین عاقدینك منفعتنی مستلزم اولاجق ماهیتده بولونماسی شرط ایدیلمش وپك خفیف خطاسندن ایسه مقاولهنك صرف کندی منفعتی ایچون یاپیلمش اولماسی حالنده مسؤلیتی ایجاب ایدهجکی قرارلاشدیریلمشدر.

حاکملرك همان همان تقدیر واجتهادینه متروك بولونان شوتقسیم ودرجات، فرانسه قانون مدنیسی طرفندن قبول ایدیلهیهرك (١١٣٧) نجی ماده ایله متعهد ایفای تعهد ایچون ناموسکار برعائله باباسی وضعیت اهتمامکاریسنده بولونمق مجبوریتندهدر ، دهنیلهرك متعهدك مخطی اولوب اولمادیغنك تعیینی مسألهسنده ناموسلو برباباك عائلهسنه قارشی پرورده ایتدیکی اهتمامات وتقیدات میزان ومقیاس اتخاذ ایدیلمشدر .

بوصورتله، یعنی برکونا مسئولیت وقصد وحیله بولونماقسزین صرف بر عدم دقت و تدبیرسزلك ویا احتیاطسزلق یوزندن اجراسز قالمش اولان تعهدات ایچون متعهد، متعهدلهك شو اهمال وقصور یوزندن، تعهدك عدم اجراسی صورتیله واقع اولان ضررینی ضامن اولور .

بو ضررك نوع وماهیتی حقندهده تفصیلات لازمه ویریلهجکسهده اوندن اول اوچونجی شرط اولارق بالایه قید ایتدیکمز (وقوع ضرر) یعنی متعهده برضرر ترتب ایتمش اولماسی شرطنی ایضاح ایتمك لازمدر.

متعهدلرك هیچ ضرری واقع دهکیلسه بالطبع اقامهٔ دعوایه صلاحیتدار اولاماز. زیرا، بلاغرض ومنفعت دعوا صحیح دهکیلدر : (Sans interêt pas d'action). بوجهت قودسیویلك (١١٤٧) نجی مادهسیله تصریح ایدیلمش اولدوغی حالده اوندن مقتبس اولان (٩٣) نجی مادهده (s'il y a lieu) فقرهسی (لازم کلن ضرر وزیانی) صورتنده ترجمه ایدیلمش اولمقدن ناشی مع التأسف، مقصد تمامیله افاده ایدیلهمهمشدر. تشریحات سالفه ایله ضرر و زیان دعوالرنده اجتماعی لازم کلهن شرائط ثلثه اکمال وایضاح ایدلمش اولورسهده ترتب ضرر کیفیتی براز داها توضیحه احتیاجدن وارسته اولاماز .

تعهدینی برسبب بجردن ناشی اولمایارق ایفا ایتمهیهن برمتعهد، قودسیویلك (١١٤٩) نجی مادهسیله علی الاطلاق شوعدم ایفا کیفیتندن دولایی متعهدلرك ضرر واقعیله محروم قالدیغی کارك تضمین وایفاسنه محکوم ایدیلدیکی وقصدوحیله وقوعی حالنده شوایکی نوعك غیر ملحوظ ومتصور نتایجهده تشمیلاً توسیع ایدیلوب قصد وحیله بولونمادیغی حالده یالکز ملحوظ ومتصور اولان ضرر وکاره حصر ماده ایدیلدیکی حالده آلمان

قانون مدنيسى روما حقوقندن موروث اولان شو تقسيمات ودرجات ترك ايتمش و (٢٤٩) نجى ماده‌سنده «تضمينات اعطاسى مجبوريتنده بولونان متعهد، عدم ايفا كيفيتى بولونماديغى تقديرده، موجوداولاجق اولان حالى تأسيس واعاده‌يه مجبور طوتولور» ديمشدر.

هرايكى ماده‌دن آكلاشيلير كه، بوبابده مقصود اولان تضمينات، كرك حيله‌يه مستنداولسون وكرك بلاقصد وحيله‌اولسون، عدم ايفاى تعهد، مطلقا متعهد لهك ضرر واقعيله محروم قالديغى كارك تضمينندن عبارتدر. ذيل قانون تجارتك احكام مذكوره‌يى شامل اولان (٩١ - ١٠٠) ماده‌لرى فرانسه قانون مدنيسنك (١١٤٦ - ١١٥٦) ماده‌لرندن مقتبس ومترجم اولدوغى وبناءً عليه مواد مذكوره‌نك بزده‌ده فرانسه محكمه‌لرى ومنتسبين حقوقى طرفندن تفسير وتطبيق اولوندوغى طرزده اجرا واعمالى مقتضى اولدوغى حالده، مع التأسف، بوبابده محكمه‌لرمز وحقوقشناسلرمز آراسنده هرناصيلسه وقتيله يرله‌شمش اولان برسؤ تفهم الآن ازاله ايديله‌مه‌مشدر. مواد قانونيه‌مز صريحدر. بلا سبب مجبر تعهدينى ايفا ايتمه‌يەن برمتعهد مماطل ويا متقدم اولمق شرطيله متعهدلهه تضمينات ويره‌جكدر (dédommager) وبو تضمينات (٩٥) نجى ماده موجبنجه دوچار اولدوغى ضرر ايله - اكر ضرره دوچار اولمشسه - تعهدك ايفاسنه دسترس اولامادیغندن ناشى محروم قالديغى كارك - محروم قالنمش بركار موجود ايسه - مجموعندن عبارت اولاجقدر.

ضرر وزيان دعوالرنده اجتماعى لازم كلەن شرائط ثلثه ميانده كورديكمز متعهدك مادةً متضرر اولمش اولماسى شرطنه استناداً بعضيلرمز بوقبيل دعوالرده متعهدله طرفندن عدم ايفاى تعهد وسيله‌سيله دوچاراولونمش ضرر مادى آرامقده ومحروم قالينان كاردن اول شو ضرر اثبات ايديله‌مديكى جهتله دعوانك عدم استماعى رأيينه قائل اولمقده‌در. بو رأيده اولانلره كوره تعهدك عدم ايفاسى برحيله‌يه مستند اولمادقجه متعهدله، يالكز دوچار اولدوغى ضررى طلب ودعوا ايده‌بيلير وآنحاق حيله حالنده‌دركه ضرر ايله برابر محروم قالديغى كارى دخى طلبه صلاحيتداردر. هرنه دنسه پك زياده منتشر اولان شوقناعت هيچ بر اساس قانونى‌يه مستند اولمادقدن ماعدا بالايه درج ايتديكمز موادقانونيه احكامنده قطعياً مغايردر؛ بوفكر، أك زياده ذيلك (٩٦) نجى ماده‌سنده‌كى «متعهد» تعهدينى حيله‌سز اولارق اجرا ايده‌مه‌ديكى حالده نه مقدار ضرر وزيان تضمين ايتمه‌سى لازم كله‌جكى طرفين بيننده قونطراتونك حين تنظيمنده تذكر وتفرس اولونمش اولان وياخود تذكر وتفرسى قابل بولونمش اولان مقدار ضرر وزيانك تضمينه مجبور اولاجقدر» فقره‌سنه استناد ايتمكده‌در.

مادهٔ مذكوره‌ده حيله‌سز اولارق عدم ايفا حالنده تضمينى ايجاب ايده‌ن مقدار اكر ابتداءً مقاوله ايله تعيين وتسميه ايديلمش ايسه فبها؛ ايدلەمش ايسه، اوزمان طرفين عاقدينجه ملحوظ ومقدر ووارد خاطر اولابيلەن ضرر وزيان حكم اولوناجقدر، ده‌نيلير. ومادام كه حين مقاوله‌ده مقدار تضمينات تعيين اولونماديغى

حالده حكم ايديله‌جك مقدارك ضرر وزياندن عبارت اولاجغى كوستريليور؛ اوحالده بومبحثده محروم قالينان كاردن بحث ايتمه‌ملیدر ده‌نيلير.

بوادعا ومادهٔ مذكوره‌يى بوصورتله تفسير، ايكى نقطهٔ نظردن خطا آلوددر: اولا، مادهٔ قانونيه‌ده استعمال ايديلن (ضرر وزيان) تعبيرى تورككه‌ده عموميتله موضوع بولوندوغى معناده استعمال ايديلمش اولمايوب، بلا شك وشبهه، (dommages - inetrêts) مقابلى اولارق قوللانيلمشدر. كرك مادهٔ قانونيه‌نك مأخذ واصلى وكرك تعبيرك موضوع بولوندوغى محل بوادعاى قطعياً مؤيد ومثبتدر. اساساً، لسانمزده ضرر وزيان تعبيرينك، تضمينات معناسنده (dommages-interêts) مقابلى اوله‌رق استعمال ايديلديكى ولسان حقوقده‌كى معناسى بويوله برمعناى خصوصى اولدوغى معلوم ومسلمدر.

بناءً عليه مادهٔ قانونيه‌ده (ضرر وزيانك تضمينه مجبور اولاجقدر) فقره‌سنده‌كى ضرر وزيان تعبيرينك معناى عام ولغويسيله تفسير وتلقيسى نفس الامره موافق اولاماز؛ تعبير مذكورى معناى اصطلاحيسيله آكلامق وبو صورتله اونى (dommages interêts) مقابلى اولارق قبول ايتمك لازمدر.

ثانياً، مادهٔ قانونيه قودسيويلك (١١٥٠) نجى ماده‌سنك تماميله وعينيله ترجمه‌سى اولمق جهتيله خلافنه صراحت اولمادقجه مأخذى اولان مادهٔ قانونيه كبى تفسير وتطبيق ايديلمه‌سى اقتضا ايده‌ر.

دلائل مذكوره ايله آكلاشيليوركه مادهٔ قانونيه‌ده ضرر وزيان تعبيرى (dommages-interêts) مقابلى اولارق تضمينات معناسنده استعمال اولونمشدر. تضمينات نه‌دن عبارت اولدوغنى ايسه (٩٥) نجى ماده صراحةً تعيين وتعريف ايده‌رك (١١٤٩) نجى ماده ايله يكزبان اولارق ايديله‌ن ضرر ايله محروم قالينان كارك مجموعندن عبارت اولدوغى بيان ايديليور.

اوحالده، قانونمزك اصلنده بولونمايان وبزده ايجاب اولوندوغنه دائرده هيچ بردليل واماره موجود اولمايان شوتقسيمك يعنى قصد وحيله وقوعنده كار ايله برابر ضررك حكم اولونماسى وحيله بولونمايان احوالده يالكز ضررك حكم ايدلمه‌سى مركزنده‌كى ظن وذهابك رفع وازاله ايديلمه‌سى اقتضا ايده‌ر.

حيله‌نك وجودى ايله عدمى حالنده‌كى فرق حكمى برنجى حالده تقسيماتك هم اولدن مقدراولا بيله‌ن هم ده اولامايان ضرر وكاره تشميلى اقتضا ايتديكى حالده ايكنجى تقديرده حكم ايديله‌جك تضمينات (٩٦) نجى ماده‌ده تعيين ايديلديكى وجهله اولدن تذكر وتفرس قابل بولونمش مقاديردن عبارت اولمق مركزنده‌در، و (٩٦) نجى ماده ايله (٩٧) نجى ماده‌لر آراسنده‌كى فرقده بوندن عبارتدر.

مطالعات مذكوره استيناف تجارت محكمه‌سنجه حقيله درپيش وتدقيق ايديله‌رك متعهد بهك يوم تعهد ايله زمان تسليمى آراسنده‌كى فرق فيأتك مالك عدم تسليمى اوزرينه متعهد لهه ضرر وزيان اولارق حكم ايديلمه‌سى لازم كلديكنه قرار ويريلمش وقرارمذكوركك اصابتى آزادهٔ شبهه وتردد اولمغله عموماً قبول وترويجى شايان تمنى بولونمشدر.

قرار مذكور بروجه آتيدر :

«متحمل بولوندوغی ضرر وزیانی اثبات ضمننده مستأنف علیهك محكمهٔ بدایتده ابراز ایلهدیکی ورقهنك، عقد صلحی متضمن بر ورقه اولمق اعتباریله، غیره سرایت ایدهمهیهجکی جهتله محكمهٔ بدایتك اولبابده اعطا ایلهدیکی قرار، موافق قانون واستینافاً درمیان ایدیلهن اعتراضات قبوله غیرشایان اولوب، آنجاق، حین عقدده تسمیه ایدیلهن ثمنك مؤخراً مبیعك زمان تسلیمی حلولنده ترفع ایتدیکی جهتله مستأنفك منازع فیه قوزی دریلری تسلیمندن امتناع ایلهمهسی اوزرینه مستأنف علیه کشیده ایلدیکی پروتستو ایله مستأنفی ایفای تعهده دعوت ایلهدیکی حالده مستأنفك ایفای تعهد ایتمهمسی حسبیله صورت آخرله اثبات مدعا ایدهمهدیکی جهتله فرق فیأت جهتندن متحمل بولوندوغی ضرر وزیانه مقابل فرق فیأتی طلب ایلهمهسی اولجه حق طلبنی آتی یه تعلیق ایلدیکی محروم قالدیغی کاری آرامق قبیلندن اولمایوب زیرا مبیع مذکور علی الاطلاق اموال تجاریهدن معدود واشترا ایدیلدکدن صکره یکیدن بیع وفروخته معروض وبناعلیه مال مذکوره ثمن اولارق مشترینك حین عقدده سرمایه اولارق تخصیص ایلدیکی عین مقدار مبلغ ایله ترفع فیأت حسبیله متعهدك مبیعی تسلیم ایتمهدیکی تقدیرده وحتی مسلکی یعنی صنعتی اولمق اعتباری اموال مذکورهاوزرنده اخذ واعطایه یعنی اشترایه وفروخته مجبور بولونمق جهتله مال مذکوری اول مقدار مبلغ ایله محل آخردن اشترا ایدهمهیوب مطلقا ترفع فیأت حسبیله فضله ویرمکه مجبوریتی بدیهی بولنمقله ایشته اوفضله اولارق ویردیکی برمقدار مبلغ متعهد لهك ضرریغی تشکیل ایتمکده اولدوغنه وشو صورتله ترفع فیأت وسیلهسیله مذکور مبیعی مشتریسندن یعنی متعهد لهی متضرر قیلمش دیمك اولهجغنه وعلی الخصوص دعوای حاضره اوراقنك مطالعهسندن وطرفینك افاداتندن منفهم بولوندوغی وجهله مشترینك کندی مالی اولارق اولجه نزدنده موجود بولندوردوغی برمقدار مالی بایعك تسلیم ایدهجکی دیکر مالرایله باغلامق وتهیئه ایتمك ایچون بایعه یعنی متعهده ارسال ایتمش اولدوغی تصادق طرفین ایله متحقق بولونماسنه کوره مشترینك یعنی متعهد لهك دخی اشبو مالری محل آخره سوق ایتمك اوزره کندی مشتریسنه بیع ایتمش اولدوغی متحقق بولنمسی حسبیله متعهد لهك کندی مشتریسنه قارشی تسلیمی تعهد ایلدیکی مالری امتناع واقع اوزرینه یا باشقه بر آمدن بالاشترا تسلیمه مجبور ویاخودهرحالده تضمیناته دوچار وعکس تقدیرده هیچ دکلسه حاصل اولان فرق فیأتدن نقصان اولامایاجق برمقدار مبلغه واصل اولاجق ضرر وزیان اعطاسنه معروض ومجبور قالاجغی بدیهی بولونماسنه بناءً برمتعهد لهك متعهدینه قارشی اصولی دائرهسنده پروتستو کشیده ایتمش بولونارق بومقوله ضرر وزیان دعوالرنده فرق فیأتله اکتفا وطلب ایلدیکی تقدیرده معاملات تجاریهده بونك بشقه درلو ثبوتنه محل اولمایوب آنجق متعهدك ایفای تعهد ایچون معین اولان کونده مالرك فیأتلرنده پیاسهده فرق حاصل اولوب اولمادیغنك تدقیق ونتیجهٔ حاصلهیه کوره ایجاب ایدن قراری بدایةً اتخاذ ایتمك لازمکلیر ایکن بونك خلافنه قرار ویرلمهسی محتاج اصلاح کورولمش اولمغله بونك اصلاح وتدقیقی ضمننده‌در .

فکر مخصوص لایحه‌لری

« عدلیه نظارتی مشاوری دوقتور رودولف هاینزه طرفندن مقام نظارته تقدیم ایدیلمشدر »

عثمانلی محاکم وامور عدلیهسنك اصلاحی، ماهیت حقوقیهٔ صرفهسی پك شامل وعمومی اولان بر امر عظیمدر .

ختام حربدن صوکرا اوزون مدت دوام ایدهجك صلح سنهلرنده مملکتك علماً واقتصاداً تعالیسنه حصر همت ایدیلهجکی شبههسز اولوب بووظیفهدن نصیبهدار اولاجق هرشخصه، خدمتی مقابلنی، مساعیسنك اجرینی تأمین ایدهجكدهعدالتدر . اجنبی تجاران وفابریقهتورلرینك ویا سرمایهدارانك مملکتك مؤسسات حقوقیهسنه اولان اعتماد ومحبتی نسبتنده ممالك عثمانیه ایله اولان داد و ستدلرنده ترکیا ایچون فائده بخش اولاجقلری، ترکیهنك مستحصل اولمایوب یالکز مستهلك اولدوغی اجنبی اموالی مملکت داخلنده اونسبتده اوجوز صاتیلابیلهجکی واجنبی سرمایهسنك مساعد شرائط دائرهسنده مملکتده استعمالی ممکن اولاجنی جای تردد اولمایان حقایقدندر .

قاپیتولاسیونلرك رفع والغاسندن صوکرا ترکیایه توجه ایدهن ایلك نظرلر، شبههسزدرکه، معاملات عدلیهسنك درجهٔ انتظام وصورت جریانی کمال تجسس ایله تدقیق ایچون چهوریلمش منقد نظرلردر .

یك نظر ، یك فکر وعین زمانده ترقی پرور اولان حکام عدلیهٔ عثمانیه، مملکتك وحدت سیاسیهسی ایچون بویوك برضمان وامین برسنددر .

مملکتك استقبالی، أك زیاده معاملات عدلیهنك کمال انتظام ایله جریانه متوقف اولدوغنه واقف اولان ترکیا مأمورین عدلیهسی، تدقیقات عمیقه وتفحصات جدیهلرینه بناءً، تطبیق ایدهجکلری قوانین وویرهجکلری حکملر ایله مملکتك سعادت وسلامتی ایچون ضمان یکانه اولان اعتماد تامی آتیده جلبه موفق اولاجقلردر .

برنجی قسم

تقدیمیله شرفیاب اولدوغم لایحه ایله عرض اولوناجق، اصلاحات پروغرامنده تفرعات ایله اوغراشیلمایارق، خطوط اساسیه ارائه واصلاحاتك أك زیاده توجیه اولونماسی ایجاب ایدهن نقاط ایله هیئات عمومیهسنك هانکی اساسات دائرهسنده حل اولونماسی ایجاب ایدهجکی تفصیل ایدیلمشدر .

بو مقصده وصول ایچون قوانین موجوده ایله اشبو قوانینك صورت تطبیقیهسی کمال دقت ایله تدقیق اولونمشدر . لایحهٔ عاجزیده یالکز معاملات متنوعهٔ حقوقیهنك جهت جزائیهسی ایله اوغراشیلمش وبك

لزوملی بعضی یرلرده جهت حقوقیه‌یه قیصه نظرلر عطفیله اکتفا اولونمشدر. معاملات جزائیه، شبهه‌سزدرکه، معاملات عمومیهٔ حقوقیه‌نك أك اهمیتلی برقسمی اولدوغی کبی جریان معامله نقطهٔ نظرندن حقوق معاملاتیله آز چوق مشابهت‌ده موجوددر .

معاملات حقوقیه‌نك بالجمله اقسامنی تفحص، ساحهٔ تدقیقی حددن افزون اولارق توسیعدر.

معاملات جزائیه‌نك حال انتظامه افراغی، معاملات عدلیه‌نك برشکل نوینه افراغی دیمك اولوب بوسایه‌ده تطبیقات قانونیه آرزو اولوندوغی درجهٔ تکمله وصول بولابیلیر . نقصان قوانینی اکماله کلنجه : جهت جزائیه‌ده اولدوغی کبی قوانین حقوقیه‌یی‌ده تدریج ایله طریق تکامله سوقك هردائم نظرلرده طوتیلاجغی شبهه‌سزدر .

لایحه‌ده منظور عالیٔ نظارتپناهیلری اولاجغی اوزره ، برطاقم نقصانلر وخطالر ارائه‌ایدیلمشدر. تطبیقاتده‌کی نقصانلرك ارائه‌سنده ، قانونی تطبیق ایده‌ن شو وشوکیمسه‌لرك نقصانی کوسترلمکه اوغراشیلمیوب بلکه طرز واصول تطبیقده‌کی خطالرك ، یولسزلقلرك ارائه‌سی وبونك چارهٔ حلی ایله اوغراشیلمشدر .

قوانین ونظاماته صراحةً مخالف اولان احواله أك زیاده مسئولیت ، اشخاصدن زیاده طرز واصول تطبیقه عائد اولماسی ایجاب ایتمکده وچونکه اشبو مخالفت وخطا اکثریا تقرر ایتمش یاکلش اجتهادلره وناصواب تلقیلره مستند بولونمقده‌در .

لایحه‌نك حین تحریرنده بادرهٔ حربك معاملات عدلیه‌یه ایراث ایتمکده اولدوغی مشکلات کوناکون نظر دقتدن دور توتلمایارق مطالعاتك بی‌طرفانه اولماسنه غیرت ایدیلمش وحتی بعض محاکمده کورولان شایان شکران بر طاقم مأثر واقدامات‌ده بومیانده محتاج قید بولونمشدر . رفقای مساعیسنك وظیفهٔ وطنیه‌یی ایفا ایچون مأموریتلرندن انفکاکندن دولایی مشاغل یومیه‌لرینك فوق الحد تزایدینه رغماً کمال شوق وخواهشله چالیشان مأمورین، ضبط ومیضلك خدمتی وحتی دعوتیه جلبنامه‌لرینی دولدورمق کلفتنی، وظیفهٔ مسلکیه‌سنی بحق ایفا ایده‌بیلمك امنیه‌سیله، بلا تردد ایفا ایله هردرلو مشکلاتی اقتحامه چالیشان حکام ، عدالت عثمانیه ایچون نجات آور برمبشر عد اولونمایه شایان بولونمشدر .

❀

ایکنجی قسم

« قانون جزا واصول محاکمات جزائیه »

قوانینك اصلاحی مسأله‌سنده یقین زمانده آلمانیا ایله عقد اولونان مقاولات احکامی تدقیق اولونارق جزا قانوننامه‌سنده نقصان قالان خصوصاتك اکمالی برنجی مرحله‌یی تشکیل ایده‌جکدر . بوکون ویاخود

اوکمزده‌کی صلح سنه‌لرنده ترکیانك أك اهمیتلی مشغله‌سی، مملکتك حیات اقتصادیسنه باشقه بر روح نفخ ایده‌رك عمران وسعادت آتیه‌سنی احضار بولونماسنه نظراً حیات اقتصادیده رونما اولان اطرادسزلقلرك ازاله‌سی واجبه‌دندر . بونك ایچون شمدی‌یه قادار ساکت قالمش اولان عثمانلی قانون جزاسنه احتکار حقنده احکام مخصوصه وضعی کمال اهمیتله نظر دقته آلیناجق خصوصاتدندر .

جزا قانوننامهٔ همایونك ١٣٢٧ سنه‌سنده وقوع بولان تعدیلاتی، قانون مذکوری احتیاجات حاضره‌ایله متناسب برحاله افراغ ایتمش وبالاده عرض اولونان بر ایکی حال استثنا ایدیلدیکی تقدیرده تعدیلات مذکوره أپی اوزون برزمان ایچون قانونی یکیدن تعدیل ویا تحریردن مسغنی قیامقده بولونمشدر . اساساً قانون مذکورك یکی باشدن تحریری آسوده صلح سنه‌لرنده اوزون اوزادی‌یه تدقیقات نتیجه‌سنده ممکن ووظائف مهمهٔ سائره ایسه بوکا تماماً مانع بولونمقده‌در .

اصول محاکمات جزائیه قانونه کلنجه : عقد اولونان مقاولاته کوره بعض تعدیلاته دوچار اولماسی طبیعی اولدوغی کبی اساساً قانون مذکور احتیاجات وطبیعت مملکت ایله پك‌ده قابل تألیف اولمایان بر چوق احکامی‌ده محتوی‌در. بونك ایچون‌درکه، بالجمله موادی یکان یکان تدقیق ایدیلك ومؤسسات مملکت ایله یك آهنك اولمایان پروزلرك ازاله‌سنه چالیشمق وجیبه‌دندر .

مطالعات عاجزی‌یه نظراً ممکن اولدوغی قادار اصول محاکماتی بسیطله‌شدیرمك ، وقت اضاعه ایتمه‌مك واستفاده ایدیلمه‌یه‌جك هر فعلدن اجتناب ایتمك قانونك یکیدن تدقیقنده عامل اولاجق اساساتدن اولمالیدر . اشبو اصلاحاتك حیز آرای حصول اولماسی ایچون مملکتی تماماً طانیمق، خلقك طبایعنه واقف اولمق وحکام ومأمورین عدلیه ایله صیقی مناسبتده بولونمق ایجاب ایده‌ر .

نظارت جلیله‌لری برقاچ ماه مقدم بعضی مدعیٔ عمومیلکلره کوندرمش اولدوغی تعمیم ایله اصلاحاته دائر برچوق سؤاللر ایراد ایتمکده ایدی .

حضور سامیلرینه عرض اولونان لایحه‌م ایله اشبو دائره‌یی برآز دها توسیعه تشبث ایتمکده‌یم :

١ — ترکیاده مناسبات، خلقك طبایع وامزجه‌سنه وطرق ووسائطك موجودیتنه کوره فوق العاده مختلفدر . نته‌کیم یالکز استانبول ایله آناطولینك ایچریلری ویاخود سوریه ولایاتی نظر دقته آلیناجق اولسه ایکی محیط آراسنده فکرلره حیرت ویره‌جك قادار عظیم تفاوت بولوندوغی ظاهر اولور . وضع اولونان قوانیندن برچوغنك استانبول وجواری ایچون تطبیقی ممکن اولدوغی حالده ولایات ایچون مشکلاتی داعی اولماسی وعکسی دخی واردر .

الیوم مرعی اولوب ١٨٠٨ تاریخلی فرانسز قانونندن مترجم بولونان اصول محاکمات جزائیه قانونندن اشبو فرقلر اصلا نظر دقته آلینمامشدر .

(ه) قضا دائره‌سی اکثریا واسع وعمومیتله یوللری بولونمایان ولایات محاکم عدلیه‌سنده خلق زیاده اضرار ایتمك اوزره دعاوینك قولای بر صورتله حلنی تأمین ایتمك ایچون چاره ، وسائط تحریری ایجاب ایتمکده‌در. ساعتلرجه وحتی کونلرجه اوزاق مسافه‌ده اقامت ایتمکده‌اولان شاهدلرك متعدد دفعه‌لر حضور محکمه‌یه جلبی آرزو اولونور برحال ده‌کیلدر . ذاتاً شهود علی‌الاکثر دعوته اجابت ایتمه‌مکده ودعواده سورونجمه‌ده قالمقده‌در .

بونك ایچون سیار حاکملر واسطه‌سیله ایام معینه‌ده محاکمه کونی تعیین وقوهٔ عدلیه‌نك بلا واسطه‌امرینه تابع اولاجق برژاندارمه تشکیل وتحریری اصول محاکمات احداث ایتمك صورتیله محاکماتك قولایلقله حلی چاره‌لرینی کمال دقتله نظر امعانه آلمق ایجاب أیله‌ر .

(ب) اجرا أیله‌دکلری تحقیقات ابتدائیه‌لری تنقید ایدیلیه‌جك قادارمنتظم پولیسه مالك بولونان استانبول کبی بویوك شهرلرده محاکمی زیاده‌اشغال ایتمه‌مك وبویوك ایشلرك تدقیقنده حکامه مساعد برزمان براقابیلمك ایچون پولیسه ترفیق ایدیله‌جك حقوقشناسان ایله آلمان اصول محاکمات جزائیه قانوننك قبول ایتدیکی اساسات دائره‌سنده اوفاق جزا دعوالرینك پولیس واسطه‌سیله حلی اسبابی تأمین ایدیلمك لازمدر . بوکیبی قرارلره قارشی محاکمات عادیه‌ده استیناف طریقی کشاده بولوندوغی حالده هم سوء استعمالدن تحرز ممکن وهم‌ده محکمه‌لری زیاده اشغال ایدن کوچوك دعوالرك عملی برصورتده حلی تأمین ایدیلمش اولور .

(ج) مستنطقلر طرفندن ویریلمش اولان توقیف قرارلرینك محکمه رئیسلری طرفندن تصدیق[اصول محاکمات جزائیه ؛ ماده : ٥١] قضیه‌سی بویوك شهرلرده امهال اولونا بیلیر. اساساً صلح حاکملرینك توقیفه دائر ویرمش اولدوغی قرارلرده تصدیقه معروض ده‌کیلدر .

٢ — فرانسز اصول محاکماتنه تماماً شبیه اولارق اصول محاکمات جزائیه قانونی برجرمدن متضرر اولان شخصه ایقاع ایدیلمش اولان ضررك تضمینی ایچون محاکم جزائیه‌یه مراجعت ایده‌بیلمك حقنی بخش ایتمکده ومدعیٔ عمومی دخی قناعتی خلافنه اولارق اشبو دعوایی هیچ اولمازسه دائرهٔ استنطاقه قادار سوروکله‌مك مجبوریتنده قالمقده‌در. [اصول محاکمات جزائیه ؛ ماده : ٥٨ والی آخره] حقوق عمومیه‌یه تبعاً مدعیٔ شخصی طرفندن اقامه ایدیله‌ن بوکیبی ضرر وزیان دعوالرنده ، فعل جرم، عمومیتله ثابت اولامادیغندن حقوق عمومیه‌سی قالمایان بوکیبی ضرر وزیان دعوالری صرف حقوق عادیه دعواسی اولارق محاکم جزائیه‌یی اشغال ایتمکده ودعوا وکیللرینك اوزون اوزادی‌یه ادعا و مدافعاتیله سورونجمه‌ده قالمقده واحوال مماثله‌ده مدعیٔ عمومی وظیفه‌سز برسیرجی حالنده بولونمقده‌در. متضرر اولان مدعیٔ شخصی، دعوایه داخل اولدوغی تقدیرده اونك علاقه‌سنی‌ده هردائم محکمه نظر دقته آلمق مجبوریتنده‌در. بو جمله‌دن اولارق اصول محاکمات جزائیه قانوننك یوز اون اوچونجی ماده‌سنده مسطور اولدوغی اوزره مظنونك موقتاً تخلیهٔ سبیلنه قرار ویریلدیکی تقدیرده اشبو قرارك مدعی‌شخصی‌یه تبلیغی ایجاب ایتمکده‌در. مدعیٔ شخصی اشبو قراره اعتراض

ایتدیکی تقدیرده‌ایش هیئت اتهامیه‌جه تدقیق اولوناجقدر. مدعیٔ عمومیلر، مملکتك منفعتی اقتضاسی اولارق، اقامه ایتمش اولدقلری دعوالرده مدعیٔ شخصیلری اصلا نظر اعتباره آلماقسزین سربستیٔ حرکاتلرینه مالك اولمالری حقوق عمومیه دعواسنك اقامه‌سنده‌کی حکمت مقتضاسندن اولماسنه کوره‌حقوق شخصیه دعوالرینی محاکم حقوقیه‌یه تودیع ایتمك وبونك عدم امکانی حالنده مدعیٔ شخصیلرك دعاویٔ جزائیه‌نك اوزون اوزادی‌یه سورونجمه‌ده قالماسنه مانع اولاجق تحدیدات ایله ویالکز پك بسیط حالاتده هرایکی دعوانك برمحکمه‌ده رؤیتنه بالضروره قائل اولمق ایجاب ایتمکده‌در .

٣ — مدعیٔ عمومیلر، اقامهٔ دعواده تماماً سربست ومستقل اولمالری ایجاب ایتمکده اولدوغی کبی هرحالندن مسئول وهرصفحه‌سنی تعقیبه مجبور اولارق اقامه ایتدکلری اشبو دعوالرك تعقیبنی‌ده بردائره‌ده جمع وتلفیق ایتمك ایجاب أیله‌ر . اصول محاکمات جزائیه وتشکیل محاکم قانونلری ایسه ، بر درجه‌یه قادار، مرجع رؤیت وتعقیبلری برقاچ دائره‌یه تقسیم ایله ایشی اشکال ایتمکده بولونمشدر. آتیده ایضاح اولوناجق مثال ایله معروضات عاجزی توضح ایده‌جکدر .

آطه پازارنده ارتکاب ایدیلمش برجنایتدن دولایی تحقیقات استنطاقیه محلی مستنطقلکنجه اجرا واسناد اولونان فعلك، جمع اولونان دلائله نظراً، مظنونلر طرفندن ارتکابی آکلاشیلدیغی تقدیرده اوراقی مدعیٔ عمومیلکجه مافوق محکمه‌سی اولان ایزمیت مدعیٔ عمومیلکنه اسرا واورادن دخی معاملات متعاقبهٔ قانونیه‌سی ایچون درسعادت استیناف مدعیٔ عمومیلکنه ارسال قیلینیر. [اصول محاکمات جزائیه؛ ماده: ١٢٨] ومقام ادعادخی برادعا نامه ایله اوراقی هیئت اتهامیه‌یه تودیع أیله‌ر [اصول محاکمات جزائیه؛ ماده : ١٩٩] هیئت اتهامیه‌ده مدعیٔ عمومی حاضر اولدوغی حالده اوراق مطالعه وتدقیق اولونور [ماده : ٢٠٤] هیئت مشارالیهاء ایشی جنایت درجه‌سنده کوردیکی تقدیرده اوراقی کلدیکی دائره‌لردن کچیره‌رك مرجع محاکمه اولان ایزمیته‌ارسال أیله‌ر [ماده : ٢٢٢] واورا جنایت محکمه‌سنده دعوا رؤیت ایدیلیر . یوقاریدن بری عرض اولونان بواصولده‌کی محاذیرك نظرکاه آصفانه‌لرینه عرضنی وجیبه‌دن عد ایدییورم .

اوله ، تحقیقات استنطاقیه آطه پازاری مدعیٔ عمومیسنك نظارتی واشتراکی تحتنده اجرا ایدیلدیکی حالده محاکمه‌نك اجرا ایدیلدیکی ایزمیت محکمه‌سی آطه پازاری مدعیٔ عمومیسنك دائرهٔ مأموریتندن تماماً خارجدر . بالطبع تحقیقاتی معاملات آتیه‌یه کوره تدویر ایتمه‌سی لازم کلان مدعیٔ عمومینك آتیاً کندیسنك اوغراشمایاجغی برایشك تدقیقاتنده فضله کلفت اختیار ایتمه‌سی امر طبیعیدر .

ثانیاً ، استیناف محکمه‌سی مدعیٔ عمومیلکنده دخی ایش لایق اولدوغی درجه‌ده اهمیتله تدقیق ایدیلمکدن اوزاق بولونمیور . استیناف مدعیٔ عمومیلکی تحقیقات استنطاقیه‌یی اجرا أیله‌دیکی کبی دعوانك رؤیتنده دخی حاضر بولونماسی امکانی یوقدر .

هيئت اتهاميه‌نك اوراق دعوايى حين قرائتنده مدعىٔ عموميلرك دخى حاضر بولونماسى لزومنى آمر اولان اصول محاكماتك ايكى يوز دوردنجى ماده‌سنك علت وضعى‌ده آكلاشيلمامقده اولوب ادعا نامه‌سى اوراق ايله توديع ايتمش اولان مدعىٔ عمومينك ساعتلرله سوره‌ن اوراق قرائتنده هيچ برشى ايله اشتغال ايده‌مه‌يه‌رك بوش يره وقتنى اضاعه ايتمكده اولماسى سريعاً ازاله‌سى تمنى اولونور مواددندر .

ثالثاً ، آنجاق هيئت اتهاميه‌نك قراريله ايشه آكاه اولان وشوقدار كه دعوايى جنايت محكمه‌سنه سوق واوراده تعقيب وظيفه‌سيله مكلف بولونان ايزميت مدعىٔ عموميسى تحقيقات استنطاقيه‌يى كندى اجرا أيله‌مه‌ديكى جهتله بوتون معاملاته يابانجى وبيكانه بولونمقده‌در .

اشبو اصول محاكمه‌يه مقابل اولمق اوزره اولندن اتهامسنه قادار تحقيقاتى ايفا ايله مكلف ايشده علاقه‌دار واوندن مسئول برمدعىٔ عموميلك احداثى درجهٔ وجوبده‌در . بومدعىٔ عموميلك ، فعل ، جنحه دخى بولونسه كمال دقتله ايشى احضاره ، اسباب موجبه‌يى و حقوقى مطالعات محتوى ادعا نامه‌سيله محكمه‌ده اقامهٔ دعوايه وتنوير حقايقه چاليشاجقدر . بو صورتله وجوده كتيريله‌ن برمدعىٔ عموميلك كنديسندن بكله‌نيلن وظائفى بحق ايفايه قادر اولور .

رابعاً ، معاملات جزائيه‌نك اوزون اوزادى‌يه سورونجمه‌ده قالماسنه سبيت ويرمك صورتيله معاملات عدليه‌يى حال تشوشه القا ايده‌ن خصوصاتك أك مهملرندن بريسى‌ده شبهه‌سزدر كه محكمه‌نك دعوت واقعه‌سنه مظنونلرك اجابت ايتمه‌مسيدر . اكثريا بردفعه محكمه‌يه كله‌ن مظنون ، محاكمه‌نك ختامندن اول وبعضاً ده حكمدن صوكرا تغيب ايله نام ونشانى اورته‌دن زائل اولمقده‌در . برمظنونك فعلى ارتكابنه دائر دلائل قويه بولوندوغى وكنديسنك حضور حاكمه هرآن سوقى تأمين ايديله‌مه‌ديكى تقديرده مظنونك توقيفى وعين زمانده رؤيت دعوانك تسريعيله نه مظنونك شكايتنه ميدان ويريلير ونه‌ده محكمه‌يه عدم اجابت صورتيله دعوانك اوزون اوزادى‌يه سورونجمه‌ده قالماسنه وياخود لاحق اولان حكم غيابينك جمل مهمله حالنه كيرمسنه مساعده ايديلش اولور . توقيف قرارلرينك بلا تأمل اتخاذ ايديلمه‌يه‌جكى جاى بحث ده‌كيلدر . ذاتاً محاكم عثمانيه‌نك بوخصوصده‌كى تطبيقاتى شايان تقدير اولاجق درجه‌ده متينندر . اصول محاكمات جزائيه قانوننك توقيفه دائر اولان احكامنك بالاده عرض اولونان شكل دائره‌سنده نظر تدقيقدن كچيرلمه‌سى شايان تمنيدر .

[اصول محاكمات جزائيه قانونى ، ماده : ١٠٨]

خامساً ، محكمه‌لرك دعوتنه شاهدلرك عدم اجابتى دعوالرك اوزون اوزادى‌يه تعويقنى ايجاب ايتمكده‌در . دعوت محاكمه عدم اجابتك بتون معاملاتى ناصيل تعويقه اوغراتديغنى يوقاريده‌ده عرض ايتمش ايدم . بالخاصه بوكيفيت طشره محاكمنده چوق كورولمكده‌در . تعقيب دعوانك ماهر أللره توديعى حالنده بونك بردرجه‌يه قادار اصلاحى ممكن اولمقله برابر مصارف ضروريه ويوميه‌لرينه مقابل برمقدار معاونتده بولونولدوغى تقديرده بو مهم اويغونسزلغك اورته‌دن قالقاجغى شبهه‌سزدر .

سادساً ، معاملات جزائيه‌ده حكم غيابينك قيمت حقيقيه‌سى‌ده شايان بحث وتدقيقدر . محكومى دردست ايتمه‌دكجه حكم غيابينك اجراسى مستحيل اولماسنه كوره آلمانياده اولدوغى كبى مظنونى دردست ايتمه‌دكجه محاكمه‌نك شروع ايتمه‌مك محاكمه‌نك دها عادلانه برصورتده حلنى انتاج أيدر . اساساً مظنونك غيابنده پك اوقادار تدقيقات وتفحصاتده بولونماقسزين حكم ، لاحق اولمقده وبوطرز معامله‌نك محاكمه‌لرى چوق دفعه بويوك خطالره سوق ايده‌بيله‌جكى بديهى بولونمقده‌در . آنجاق درجهٔ خفيف جرائم ايچون غياب معامله‌نك مقصده ملايم اولماسى حسبيله قبولى تجويز ايديله‌بيلير .

جنايت محكمه‌لرندن صادر اولان احكام جنائيهٔ غيابيه‌نك هيچ برفائده تأمين ايتمه‌ديكى‌ده شايان عرضدر . حكم اولونان جزانك اجراسى قابل اولماديغى كبى [ماده : ٣٨٢] تأثيرات حقوقيه‌سندن بولونان اموالك حجز ومصادره‌سيله اداره‌سى‌ده ، ولوكه بردفعه بيله ، تطبيقاتدن كچمه‌مشدر . جنحه وقباحت معاملاتنده صادر اولان حكم غيابيلره كلنجه : بونلرك دخى برچوق ضرر ايقاعنه سبيت ويره‌جكى محتملدر . چوق دفعه‌لر وقت قازانمق مقصديله مظنون ، لاحق اولان حكمه اعتراض ايله دعوايى سورونجمه‌ده بيراقمقده واكثريا دخى شهودك بياناتى ودلائل سائره ايله لاحق اولان حكم ، محكومك بولونامامسى حسبيله انفاذ ايديله‌مه‌مكده‌در . حال بوكه ، شاهدلرك موقعلرندن قالديرلماسى واونلره وقتلرينك اضاعه ايتديريلمه‌سى مملكتك قوتى ايچون مهم برضرر تشكيل ايده‌بيلير . اندر حالانده تبليغاتك يولسز وقوع بولماسى احتماليله معلوماتدار اولماقسزين مظنونك محكوميتى جهتنه كيديلمه‌سى ويا مظنونك حاضر بولونماسى حسبيله حزانك ياكليش تطبيق ايديله‌بيلمه‌سى تهلكه‌سى‌ده موجوددر .

شبهه‌سزدر كه‌سى ، آتياً تطبيق ايديلوب ايديلمه‌يه‌جكى تماماً قطعى اولمايان برقرار غيابى‌نى پك علاقه‌دار اولماقسزين واليوم استئناف محكمه‌لرنده اولدوغى وجه‌ايله تدقيقات عميقه‌ده بولونماقسزين اصدار أيله‌يه‌جكدر .

سابعاً ، جنايت محكمه‌لرنده آيرى مجرميت ومحكوميت قرارلرى اتخاذى خصوصنده‌كى احكام دخى شايان اصلاحدر [ماده : ٢٨٤ ، ٢٩٠ ، ٢٩٦] حاكملر ايله برلكده هيئت عدولى بولونان غربى آوروپا حكوماتنده اولدوغى كبى مجرميت ومحكوميت قرارلرينك تفريقى معناسزدر . قانون عثمانيده موجود اولان بوفرق ، مؤسسات عثمانيه‌يه كوره براساسه استناد ايتمه‌مكله برابر بعضاً نتايجى اعتباريله جداً اصلاحى شايان تمنى يولسزايشلره سبيت ويرييور ؛ نته‌كيم ، مجرميت قرارندن صوكرا محكوميت قرارينه قادار برمعامله ايچون ومثلا مجرملردن برينك سنك تحقيقى ايچون بعضاً اوزون مدتلر وحتى سنه‌لر كچمكده‌در . صفحات ومعاملات قانونيه‌سى آيلرجه اول كچن برمعامله‌نك بوتون انطباعاتى تماماً خاطراتدن سيلينديكى بر زمانده ويريله‌جك قراردە جرم ايله جزا آراسنده‌كى نسبتى وپسيقولوژى قواعدينه توفيقاً مظنونك روحياتنى تدقيق وظيفه‌سيله مكلف اولان حاكمدن حكمده اصابتى آرامق عبث ايله اشتغالدر . مشاغل كثيره‌سى آراسنده حاكمك حافظه‌سنده بونى نقش ايتمه‌سنى تصور ايده‌جك بيله اولسه‌ق محاكم عثمانيه‌ده اكثريا وقوع بولمقده اولان هيئات حاكمه

آراسنده‌كى تبدل احتمالى درپيش امعان ايدينجه بوتون تصورات و ترتيباتك كنديلكندن ييقيلاجغى شبهه كوتورور حقايقدن ده‌كيلدر. برده، اصول محاكمات جزائيه قانوننك اوچ يوز يكرمى ايكنجى ماده‌سى موجبنجه جنايته دائر لاحق اولان بالجمله اعلاماتك محكمهٔ تمييزجه تدقيق ايديلمه‌سى مجبوريتى محكمهٔ مذكوردنك ايفاى وظيفه‌سنى فوق‌العاده اشكال أيله‌مكده‌در .

معلوم عالىٔ نظارتپناهيلرى اولدوغى اوزره ، اعلاماتك برنده كوروله‌ن ولوجزئى براصول خطاسى اوزرينه محكمهٔ تمييزجه اعلام نقض ايديلمكده‌در . اعلامك جهت ماديه‌سى دوغرو اولدوغى حالده يالكز اصوله مخالفتك رفع ونقضى ايجاب ايتديرمكده اولماسنه كوره مرفوع حكم ايله مسأله‌نك حلى آيلرله تأخر ايتمكده ومحكمهٔ تمييزك وجودندن بكله‌نيلن امل وغايه كاه دعوانك تأخرينى بادى اولمقده وكاه تدقيقاتك بحق اجراسنه زمان وميدان بولونامامسى سببيله كنديلكندن بوسبوتون فوت اولمقده‌در .

محكمهٔ تمييزك ساحهٔ تدقيقاتى ممكن اولدوغى قادار حقوق عثمانيه‌يى مستفيد ايده‌جك خصوصاته قصر وتحديد ايديلك وطبقات محاكمك آشاغى درجاتى كنديلرينه امن واعتماد اولوناجق درجه اصلاح ايتمك ايجاب ايده‌ر. تمييز حالى ، آنجاق مدعىٔ عموميلكك وياخود محكومك تمييز طريقنه مراجعتى حالنه قصر ايديلير وتمييز محكمه‌سنى درجهٔ نهايه‌ده اشغال ايده‌ن لزومسز برطاقم دعاوينك محكمهٔ تمييزه قادار سورونمه‌سنه ميدان ويرله‌زايسه محكمهٔ تمييزه اسباب نقضيه وتصديقيه‌يى كوستره‌بيله‌جك زمين وزمان احضار اولونمش اولور.

٭

اوچونجى قسم

« مدعىٔ عموميلك دائره‌لرى »

مدعىٔ عموميلك مقامى تعقيبات جزائيه‌نك كمال انتظام وصلابتله اجراسنى تأمين ايچون وجوده كتيريلمش يكوجود برمؤسسه‌در. بدايت مدعىٔ عموميلرى، آمر طبيعيلرى اولان استيناف وتمييز مدعىٔ عموميلرينك درجهٔ مادونده‌در [تشكيل محاكم؛ ماده : ٦٠ و٦١] هرمافوق مدعىٔ عمومىٔ مادوننك معاملاتنه قانون دائره‌سنده نظارت وبوتون معاملاتنه مداخله ايده‌بيلير. اشبو اساسات ، ممالك عثمانيه‌ده آرزو اولوندوغى درجه‌ده تطبيق ايديلمكده اولوب مافوق مدعىٔ عمومى، مادون مقامى عادتا بر يابانجى كيبى تلقى ايتمكده وبوصورتله هم فائده‌سز ايشلر ايله اشتغال وهم‌ده چوق وقت اضاعه ايديلمكده‌در .

مثلا، معاملات جزائيه‌ده اسكدار استنطاق دائره‌سنجه متخذ برقراره قارشى اسكدار مدعىٔ عموميلكندن واقع اولان اعتراض اوزرينه استيناف مدعىٔ عموميلكى يا بوقرارى مصيب كوره‌رك قبولنى ويا غير وارد كوره‌رك ردينى يا ادعانامه طلب ايتمكده‌در . استيناف مدعىٔ عموميسى تصوير اولونان شوحالده كنديسنه رسماً تابع اولماسى ايجاب ايده‌ن برمقامك بياناتنى رد وجرح ايچون هيئت اتهاميه ويا بر محكمه حضورنده سرد ادعاده بولونمقده ومادون مدعىٔ عموميلكك ادعا نامه‌سنى كرى آلمق اصولنى تطبيق ايتمه‌مكده‌در .

اساساً يكوجود ويكفكر اولماسى قواعد طبيعيه مقتضياتندن بولونان مدعىٔ عموميلك هيأتى اركانى آراسنده‌كى اشبو تشتت، محاكمى‌ده لزومسز برصورتده مشغول ايتمكه سبب اولويور. نقصانى فوق‌العاده محسوس مواددن برى‌ده مدعىٔ عموميلك موقعنده موجود اولماسى مقتضى بولونان قوهٔ تشبثيه‌نك مفقوديتيدر؛ شويله‌كه : حيات عموميه واقتصاديه‌يى فوق‌العاده رخنه‌دار أيله‌يه‌ن موجب مجازات بعض احوال حقنده دوغرودن دوغرويه مدعىٔ عموميلكلر تعقيباتده بولونامامقده‌درلر؛ مدعىٔ عموميلر بوگيبى احوالى يا اخبار وشكايت ويا خود پوليس راپوريله پك چوق زمان كچدكدن صوكرا خبر آلمقده‌درلر . بوگيبى اخباراتك معاملات متعاقبه‌سنده دخى مدعىٔ عموميلك موقعى ايشى لايق اولدوغى درجه‌ده احضار ايده‌مه‌مكده‌در . مدعىٔ عمومينك كنديسنه توديع ايديلمش اولان ايشى تماماً احاطه وحقوقى صورتده عريض وعميق تدقيق وآكلاشيلمامش بر جهت براقاياركن محكمه‌يه سوق ومحكمه‌ده‌ده كمال جديتله حقوق عموميه‌يى تمثيل وأك نهايت ممكن اولدوغى قادار سريع بر صورتده لاحق اولان حكمك اجراسنه چاليشمق أك برنجى وظيفه‌سيدر . مدعىٔ عموميلرك ايفاى وظيفه‌ده وامثالنه نسبةً تماماً حر بولونماسنه كوره اوراق دعوايى احضاده كمال سربستى ايله حركت ايتمك صورتيله محاكمك وظيفه‌سنى فوق‌الحد تسهيل ايتمش اولور . اليوم ممالك عثمانيه‌ده‌كى مدعىٔ عموميلك مقاماتنك معاملات داخليه وخارجيه‌لرى علمى وفنى بر شكل داخلنده تنسيق ايدله‌مسى دولاييسيله محتوياتى پك اوقادار فائده بخش اولمايان ايشلرله بوتون قوتلرينى بوش يره صرف واضاعه ايتمكده‌درلر .

دعوانك بدايتنده اخبارلر لايق اولدوغى درجه‌ده تدقيق ايديلمكده وتحقيقات استنطاقيه نتايجى كافى درجه‌ده آراشديريلمامقده‌در. نتاكيم تدقيقات عاجزى اثناسنده يالكز بر محكمه‌نك اجتماعى كونى وقتيله سجل نفوسه قيد ايتديرلمه‌مش اولان بر چوق مظنونلر عليهنه نفوس قانونى احكامنك اخلالندن دولايى اقامه اولونمش برچوق دعاويده جزا محكمه‌سى اشبو افعالك، قانونك نشرندن اول وقوع بولمش اولدوغنى تحقيق ايله بر برينى متعاقب برائت وعدم مسئوليت قرارلرى اعطا ايتمشدر . مدعىٔ عموميلك وقتيله اوراق تدقيق ايتمش اولسه ايدى دعوايى محكمه‌يه قادار سوق ايتمك صورتيله محاكمى مشغول ايتمز ايدى. مدعىٔ عموميلك ناحق يره اقامهٔ دعوى ايتديكنى آكلامش اولاجق كه صادر اولان حكملرك طرق قانونيه‌يه مراجعتله اصلاحى چاره‌سنه‌ده توسل ايتمه‌مشدر .

محكمه‌لرده برده آرزو اولوندوغندن فضله برائت قرارلرى اعطا ايديلمكده‌در. تدقيقات عميقه‌لرى اوزرينه قناعت وجدانيه‌لرينه كوره اعطاى حكم ايتمكده اولان محاكمى تنقيد معرضنده بسط بياناتده بولونميورم. بلكه، مدعىٔ عموميلك مأموريتنك، ايشلرينى لايق اولدوغى درجه‌ده اهميتله تلقى ايتمه‌ديكنى عرض ايتمك ايستيورم. مدعىٔ عمومى، ادعانامه‌سنى ويريركن فعلى تماماً تدقيق ايتمك واو فعل حقنده برائت قرارى ويرلمه‌سى احتمالنده نه‌قادار قوت وعملك هدر ايديله‌جكنى نظر دقت اوكنده طوتمق مجبوريتنده‌در. شويله‌كه : حكومت طرفندن حقوق عموميه‌يى صيانةً توديع ايديلمش اولان حقك تأمين محافظه‌سى ايچون اقامه ايديله‌ن جزا دعواسنك بوش ومحكمه‌نك لزومسز اشغال ايدلمش اولدوغى شاهدلرك ناحق يره وقتلرينى هدر ايتمه‌لرينه سبيت ويريلديكى ونهايت يابوسبوتون معصوم اولان ويا مجرميتى قابل اثبات اولمايان برشخصه آغير برجرم اسناد ايتمك صورتيله

جمعيت بشريه ايچنده هرحالده پاك دامن كورولمه‌مك وكنديسندن احتراز واجتناب ايديلمكله اوشخصك افاى حياتنه سبيت ويريله‌جكى دوشونيلسه دعوالرك اقامه‌سنده بر آز داها تأنى ايله حركت اولونوردى .

مدعىٔ عموميلر ايچون أك برنجى مهم وظيفه اقامه ايتدكلرى هر بر دعوانك بر حسن نتيجه‌يه ايصالى ممكن اولوب اولمادينى تدقيق اولوب دعوانك طبيعى بر نتيجه ايله ختام پذير اولاجغنه قناعت ايتمه‌دكجه وقت مساعد اولدوغى تقديرده هيچ اقامهٔ دعوى ايتمه‌مك ويا ايشى دائرهٔ استنطاقدن ايلرى كچيرمه‌مك مجبوريتيدر. حقوق شخصيه مدعيلرينك جزا دعوالرينه اولان تأثيرات مضرت بخشاسى لايحه‌نك ايكنجى قسمنده تفصيلاً بيان ايديلمشدر. مدعىٔ عموميلرك بوكبى دعاوينك اقامه‌سنده سربست اولمادقلرى تقديرده محاكمدن بوصورتله بر چوق برائت قرارلرينك تمادى ايتمه‌سى پك طبيعى بر كيفيت تلقى اولونمايدر .

مدعىٔ عمومى كافى درجه‌ده تدقيقدن صوكرا مظنونك مجرميته قانع اولدوغى تقديرده برائته قرار ويريلك تهلكه‌سى بولونسه بيله ذات دعواى محكمه‌نك حضورينه قادار سوق أيله‌ر .

سنهٔ حاليه تشرين ثانيسى نهايتنه قادار ايزميت جزا محكمه‌سندن صادر اولان اوتوز بش محكوميته قارشى اوتوز آلتى برائت قرارى ويريلديكى دوشونولورسه دعاوىٔ جزائيه‌نك استحضارات اوليه‌سنك نه قادار نقصان وخطا آلود اولدوغى ومملكتك قوهٔ عدليه‌سنك حال انتظامه ايصالى ايچون نه درجه‌يه قادار چاليشمق ايجاب ايده‌جكى حقنده بر فكر مجمل ايدينيله بيلير قناعتنده‌يم .

ادعانامه‌لرك أيى بر صورتده احضارى ايچون مدعىٔ عموميلك مقامنك كنديسنه سوق اولونان ايشلره علاقه‌دار وممكن اولدوغى قادار منفعتدار كبى بالفعل مداخله‌سى تأمين ايتمك ايجاب أيله‌ر . مدعىٔ عموميلرجه اليوم تطبيق ايديلكده اولان اصول، پوليسك كوندرمش اولدوغى تحقيقات ابتدائيه‌نك فذلكه‌سنى كوزدن كچيردكدن صوكرا ايكى سطرلق بر تحريرى ادعانامه ايله اوراقى مستنطقه توديع ومستنطقك تحقيقاتى اوزرينه ايشك محكمه‌يه سوقنه دلالت ايتمكدن عبارتدر . بو شكلده ايفاى وظيفه، مدعىٔ عموميلك مقامنك احداثنده‌كى افكار عاليه‌يه تماماً مخالف وحقايق وضع اصليسندن باشقه بر قالبه افراغدر .

محاكمه‌نك كشادينه قادار جريان ايده‌ن معاملات بوندن عبارت اولوب حادثه‌نك تنورى ايچون كافى درجه‌ده استحضاراتده بولونماقسزين اكثريا محاكمات باشلامقده‌در .

مدعىٔ عمومى، تحقيقات استنطاقيه اثناسنده مستنطق ايله صيقى بر تماسده بولونمق وتحقيقاتك جريانه نظارت واونى تعقيب ايتمك وتماماً توضح ايتمه‌مش هيچ بر نقطه‌يه اقامق وظيفه‌سيله مكلفدر . بوندن باشقه، قانونك مساعد اولدوغى وتطبيقاتده قابل اجرا بولوندوغى احواله معاملات تحقيقيه‌يى مستنطقه ويرمكسزين بالذات كنديسنك رؤيتى ويا خود دوغرويه كندى يد اقتدار و نظارتنده بولونماسى ايجاب ايده‌ن ضابطهٔ عدليه وظيفه‌سيله مكلف پوليسه ايشك اداره وسوقى ايچون مقتضى دلالتده بولونارق باقديرماسى ايجاب أيله‌ر . ساقسونيامأمورين عدليه‌سى ايچون موجود نظامنامه‌نك سكزيوز اوتوز ايكنجى ماده‌سنده بوخصوصده چوق معنيدار احكام موجوددر :

« مدعىٔ عموميلر، اساس اعتباريله، دعوى اقامه‌سنده لزوم قطعى اولمادقجه تحقيقات استنطاقيه اجراسندن

مجانبت ومحاكماتك احضارى ايچون دلائل وبيناتى بالذات احضار ايتمك وظيفه‌سيله مكلفدرلر . جنايت محكمه‌سنك وظيفه وصلاحيتى داخلنده بولونان مواد ايچون دخى ـ قانون بوكبى موادك بهمه‌حال دائرهٔ استنطاقدن كچمه‌سنى امر ايتمكده‌در ـ تحقيقاتك سرعتله بر نتيجه‌يه ايصالى ممكن اولدوغى حالده مستنطق طرفندن تحقيقات اجراسنى طلب ايده‌بيلير .»

اشبو احكامه تبعاً، ساقسونيامدعىٔ عموميلرى، كنديلرينه برجرم وقوعنه دائر اخباره بولونولدوغى كبى تحقيقاتك صورت اجراسنه دائر برپلان تنظيم واشبو پلانه توفيقاً هيچ بر مقامك مداخله‌سى اولماقسزين مظنونلرى وشاهدلرى بالذات استجواب واستماع ايله بوتحقيقات اوزرينه بر قرار اتخاذ أيله‌مش بولونورسه ايشى محاكمه‌يه سوق ومحكمه‌ده مدعىٔ عموميلكى بالذات بوصورتله تمثيل أيلر .

تحقيقات بوصورتله اجرا ايديلديكى تقديرده مقررات ابتدائيه يالكز بر كيمسه طرفندن اتخاذ ايديلمش اولور، مدعىٔ عمومى مظنونلرى شخصاً طانيديغى كبى شاهدلرك بياناتى يقيناً بيلير ولزوم كورديكى تقديرده ايشى مباديسنده توقيف ايله منع محاكمه قرارى ويرر وبالعكس مجرميته دائر دلائل وقرائن قطعيه كورديكى تقديرده مسأله‌يه تماماً واقف اولاراق ايشى حضور محكمه‌يه سوق ايله اوراده تعقيب دعوى أيله‌ر .

بوشكلده تحقيقات استنطاقيه اجراسى فرانسز اصول محاكماتنه كوره‌ده جائزدر . Pandectes française, Tome 36

تركياتك اصول محاكمات جزائيه‌سى فرانسز قانوننندن ترجمه ايديلمش اولماسنه كوره وظائف طبيعيه‌سى ميانده مهم برموقع طوتماسى ايجاب ايده‌ن بوايشك دخى عثمانلى مدعىٔ عموميلرى معرفتيله كورديرلمه‌سى لازمه‌دندر .

مدعىٔ عموميلكه بوقادار آغير بر وظيفه‌نك تحميلى، حال حاضر قادرولرينه كوره ممكناتدن اولمايا جغى بولنده سرد مدعياتده بولونيله‌بيلير ايسه‌ده مدعىٔ عموميلكك كنديسنه عائد وظائف ايله اشغالى حالنده برچوق زمان اختلاس اولونابيله‌جكى صورتيله اشبو اعتراضاتك دفعى ممكندر. اساساً، مدعىٔ عموميلك اقسامى تنسيق ايديلمك صورتيله، اليوم هيچ لزوم واحتياج اولماقسزين اوراق حواله جيلكيله اوغراشان مدعىٔ عموميلره قانونك تعيين ايتديكى وظائفى ايفا ايچون پك مهم زمان قالاجقدر. برده وظيفهٔ چوق دفعه ايشسز قالاجق اولان مستنطقلرك عددينى تقليل، مدعىٔ عموميلرككنى تزييدايله بواعتراضاتى اساسندن رفع ايتمك ممكندر. وبوصورتله تحقيقات استنطاقيه ومقررات ابتدائيه‌نك برشخصك ألنده اجتماع ايتمه‌سى كبى غايت مهم برنتيجه‌يه دسترس اولونمش اولور .

مدعىٔ عمومى، ادعاسنى كمال دقتله وسريع برصورتده احضار ايتديكى تقديرده ايشى محكمه‌يه ويردكدن صوكرا دخى تعقيب أيله‌ر وكوزندن قاچيرماز . ايش محكمه‌يه توديع ايدلسه بيله حكومتك حق مجازاتنى ادعا وتعقيب ايتمك وظيفه‌سيله مكلف اولان ينه مدعىٔ عموميلكدر، دعوانك صفحات آتيه‌سنده دخى ذات مسأله‌يى نهايتنه قادار تعقيبه مجبور وبالفرض سورونجه‌ده قالديغى تقديرده محكمه‌ده متمادى طلبلريله ايشى تسريع ايتمك وظيفه‌سيله مكلفدر .

مع التاسف تدقيق ايديلمش اولان اوراقده، بوخصوصده‌ده مدعیٔ عموميلك موقعنك لزومی قادار ايشی تعقيب ايتمه‌ديكی وكنديسنه مودوع قوتی تماماً استعمال ايتمه‌ديكی كورلمكده‌در . مثال اولاراق آتيده عرض اولوناجق وقعه تدقيقات عاجزی اثناسنده پك چوق كورولەن نقايصدن بريدر .

١٢ أيلول ١٣٢٧ تاريخنده حيدر اسمنده برشخص عليهنه آداب عموميه‌يه مغاير برجرم ارتكاب ايتديكی ادعاسيله حقوق عموميه دعواسی اقامه اولونمش ومرقوم ١٧ تموز ١٣٢٨ سنه‌سنده برهفته حبس جزاسنه بدايت محكمه‌سنجه محكوم اولمشدر . ٢٧ كانون ثانی ٣٢٨ تاريخنده ، محكوم، استيناف دعوا ايتمش واوراق دعوا همان برسنه صوكرا استيناف مدعیٔ عموميلكنه ورود ايتمشدر . ١ نيسان ٣٣٠ تاريخنده وقوع بولان ايلك محاكمه‌ده محكمه شاهدلرك جلبنه قرار ويرمه‌مش و ٥ نيسانده اولان ايكنجی يوم محاكمه‌ده برعسكر شاهدك جلبی ايچون محاكمه تكرار تعليق ايديلمشدر ؛ بووقتدنبری دعوی قالمشدر. محكمه ومدعیٔ عموميلك ايشی دقتله تدقيق ايتمش اولسه ايدی استماع ايتديكی شهودك حقيقتك اظهاری ايچون كافی اولدوغنی، يكيدن شاهد جلبنه لزوم بولونماديغنی وچاغيريلان شاهدك ديكر شهوددن فضله برشی بيلمه‌ديكنی تحقيقات استنطاقيه اوراقنده كوره‌جك ايدی .

هرحكم، لاحق اولدقدن صوكرا مدعیٔ عموميلر لاحق اولان حكمك صحت وعدم صحتنی‌ده تدقيق ايتمك وظيفه‌سيله مكلفدر. بوخصوصده كوستريلەن مبالاتسزلق واهمالر ككبوزه محكمه‌سنك ١٣٣٢ سنه‌سی تفتيشنه دائر نظارت جليله‌لری مفتشلرينك يابمش اولدوغی راپورده كمال دقت ايله واضحاً كوسترلمشدر .

مدعیٔ عموميلرك حال حاضرده قوتلرينی فائده‌بخش اولمايا جق صورتده صرف واضاعه ايتدكلرينه دائر آتی الذكر مطالعاتك بالخاصه انظار فخيمانه‌لرينه عرضنی وجيبه‌دن عد أيله‌رم :

تشكيل محاكم قانوننك آلتمش بشنجی ماده‌سی موجبنجه مدعیٔ عموميلر معلوم ومعين اولان حقوق دعوالرنده حاضر بولونمق مجبوريتنده‌درلر . مدعیٔ عمومينك بونوع دعاوی‌يه اشتراكی پك اهميتلی وپك فائده‌بخش اولابيلير. نته‌كيم، بعض دفعه، فرانسز مدعیٔ عموميلرينك دعاویٔ حقوقيه‌يه اشتراكيله تطبيقاتده پك كوزل نتيجه‌لر استحصال ايديلمشدر. شوقادارکه، بونتايجك استحصالی مدعیٔ عمومينك اول باول اوراق دعوايی دقتله تدقيقه وابسته واشبو تدقيقات نتيجه‌سنده تنظيم ايده‌بيله‌جكی فنی وحقوقی مطالعه‌نامه‌لرله مشروط ومقيددر .

مع التأسف بوخصوصده‌ده تركياده تطبيقات پك ناقص بولونمقده‌اولوب مدعیٔ عموميلر اوراق دعوايی اوقومازدن وحتی اويوم محاكمه‌ده‌نه‌كبی دعوی بولوندوغنه واقف اولمازدن اول ادعا موقعنی اشغال ايتمكده‌درلر.

علی الاكثر قاريشيق ومهم اولان بوكبی حقوق وتجارت دعوالرنده مدعیٔ عمومی كندی مطالعه‌نامه‌سنی بيان ايده‌مه‌مك موقعنده قالمقده وبعضاً ده ادعانامه‌سنی احضار ايتمك ايچون اوراقی ايستمك صورتيله دعوانك اوچ درت هفته فضله‌سورونجمه‌ده قالماسنه سببيت ويرمكده‌در . اساساً بوكبی مطالعانامه‌لر محكمه‌يه نه‌برشی اوكرتمكده ونه‌ده براهميت معنويه‌يی حائز بولونمقده‌در . شوصورتله مدعی عمومينك محاكم حقوقيه‌ده بعض ايشلره اشتراكندن عملی برفائده تأمين ايديله‌مه‌مكده‌در .

مدعیٔ عموميلرك اعلامات جزائيه خرجلرينك تحصيلنه اشتراكلرندن دخی برفائدهٔ عمليه استحصال ايديله‌مه‌مكده اولوب يدنجی ودوقوزنجی فصللرده ايضاح اولوناجقدر . مدعیٔ عموميلرده ، غربی آوروپا حكوماتنده اولدوغی اوزره ، اوراق دعوانك صورتلری Hendacten بولونمامسی محاكمده اقامه ايتدكلری دعواده حقوق عموميه‌يی تماماً تمثيل ايتمه‌لرينه مانع اولمقده‌در .

❁

دردنجی قسم

« استنطاق دائره‌سی »

مستنطقلرك ممكن اولدوغی قادار ايشلره آز برزمانده ختام ويرمكه دائر صرف ايتدكلری مساعی شايان تقدير اولمقله برابر مدعیٔ عموميلر حقنده سويله‌نيلديكی وجه ايله استنطاق ايشلری منتظم بر پلان دائره‌سنده تعقيب ايديله‌مكده وصرف حقوقی برصورتده طرز مساعی يوروتيلمكده‌در . نته‌كيم پوليسجه استجوابلری اجرا قيلنان شهوددن فضله برشی اوكره‌نيلمكه غيرت ايديله‌يه‌رك ايكنجی بردفعه دخی دائرهٔ استنطاقده استماع ايديلمكده وبو استجواب چوق دفعه‌لر مستنطق كاتبلری طرفندن وقوع بولمقده‌در . شوحالده شاهدك ايكنجی دفعه مستنطقك نزدينه چاغيرلمسنه براحتياج يوقدر .

مظنونی ايشله‌مش اولدوغی جرمه دائر كمال دقت ايله استجواب وجرمك عناصر ومواد اساسيه‌سنی اوكا ارائه ايله حقيقتك ظهورينه چاليشمق مستنطقك أك برنجی وظيفه‌لرندن اولدوغی حالده مع التأسف بونده ذهول ايديلمكده ومظنونك انكار أيله‌مه‌ديكی حقايق مبرهنه وظاهره‌نك شهود ايله اثباتی ايچون شاهدجلب ودعوتنده اصرار ايديلمكده وبعضاً دخی تماماً توضح ايتمه‌مش خصوصات ايچون شاهد جلبندن ويا صور سائره ايله دلائل تداركندن غفلت اولونمقده‌در . برنجی حالده بالطبع ناحق‌يره شاهدلری جلب ايله اونلرك اضاعهٔ وقتنه وملكتك قوای عموميه‌سنك اسرافنه سببيت ويريلمكده وايكنجی حالده دخی محكمه‌يه تعليق مجبوريتی ويرمكله ايشلر سورونجمه‌ده قالمقده‌در .

متعدد مثاللر آراسنده آتيده‌كی تحقيقات ايشنی برمثال بليغ اولمق اوزره عرض ايله اكتفا ايديبورم :

نفوس تذكره‌سنی تحريف ايتديكی ادعاسيله دائرهٔ استنطاقه سوق اولونان مظنون اشبو تذكره‌يی اوشكلده محله‌سی مختارندن آلديغنی ادعا أيله‌ر. كنديسی، اساساً اوقومق يازمق بيلمه‌ديكی ايچون تذكره‌نك محتوياتی نه‌دن عبارت ايدوكنی بيلمه‌ديكنی ومختاره دخی بونی تحريف ايچون هيچ بردرلو بياناتده بولونماديغنی سويلر . مع التأسف مختار استماع ايديلمكسزين مستنطق تحقيقاتنی لزوم محاكمه قراريله محكمه‌يه سوق ايله‌ر، بالطبع محكمه‌ده، ايش، بيللرله سورونمكده‌در.

❁

بشنجی قسم

« هيأت اتهاميه‌نك تطبيقاتی »

هيأت اتهاميه‌نك تعقيب ايتمكده اولدوغی اصوله كوره مساعيسی اساسلی ومنتظم دينيله‌جك برماهيتده‌در .

ضبط كاتبى اوكون كلهن مثلا يكرمى اوراقى على وجه‌الخلاصه هيأت حضورنده قرائت ايتمكده واشبو قرائتدن صوكرا معاملاته هيأت مطلع اولمقده‌در . اوراق قرائتى عموميتله هيأتك ايكى ساعتلك بروقتنى اشغال ايتمكده وقرارلر دخى ياريم ايله بر ساعت آره‌سنده اتخاذ اولونمقده‌در . بونى متعاقب اوراقك اوزرينه اوفاق بر اشارت ايله قرار، محكمه قلمنه كوندريلمكده وضبط كاتبى طرفندن هيأتك قرارى تحرير وتسويد ايديلمكده‌در .

نظركاه عالئ آصفانه‌لرندن دخى دور اولمايا جغى اوزره، هيچ بر استحضارات اوليده بولونماقسزين بر هيأت ، اوچ ساعتلك برزمان ظرفنده وپوروزلى ، مشكل، مغلق يكرمى ايشك حقوقى جهتلرينده حل ايدى ويرمه‌سى مستحيل اولدوغى كبى مذاكراتنه اشتراك ايتمه‌يەن وحتى اوراده حاضر بيله بولونمايان برضبط كاتبنك بوكبى مسائل مهمهٔ نازكه‌نك قرارلرينى رأساً تنظيم ايتمه‌سى‌ده كنديسندن بكلەنه‌ميه‌جك برخدمت اولور . بوشرائط دائره‌سنده هيأت اتهاميه قرارلرى استيناف مدعئ عموميلكى ادعانامه‌سنك ناخوش برتكررندن عبارت قالمقده‌در .

هيأت اتهاميه قرارلرندن برخدمت بكلنديكى تقديرده هربر ايش ايچون اعضادن برينك « راپورتور » اولاراق مسأله‌يى هيأتك اجتماعندن أول احضار ايله هيأته تقديم ايده‌جكى راپورينى اجتماع كونى قرائت ومذاكراتده رفقاسنى تنوير ايتمه‌سى ايجاب أيله‌ر .

❀

آلتنجى قسم

« تطبيقات محاكم »

ادرنه محكمه‌لريله صلح حاكملرى استثنا ايديله‌جك اولورسه عثمانلى عدليه‌سى ايچون حاكم مشترك اساسى قبول ايديلمشدر . صلح حاكملرى قسماً پك ماهر وعموميتله ايشلرى چابوق حل وفصل ايلمكده اولماسندن دولايى بو محكمه‌لره مراجعت ايده‌ن خلق كنديلرندن پك ممنوندرلر .

حاكم منفرد محكمه‌لرينك غيرى محكمه‌لره كلنجه: بونلر، برهيأت مشتركه حالنده ايفاى وظيفه ايتمكده‌درلر . عموميتله همان هركون محاكمه بولونمقده ومحاكمه بولونماديغى زمانلر مذاكرات ايچون طوپلانيلمقده‌در .

بوصورت مساعينك برچوق محاذيرى موجوددر ، شويله‌كه ، اولا: برچوق زمان بوش يره‌هدر اولمقده وثانياً: حكامك، اوراق اوزرنده وياخود نظريات جهتندن تدقيقات وتعميقاته وقتلرى قالمامقده‌در .

هيأت حالنده بولونان برمحكمه‌نك اجتماعى ايچون اركاننك طوپلانماسى اول باول لازم اولدوغندن اركان هيأتى بكلەمك صورتيله برطرفدن وقتك اضاعه‌سنه سبيت ويريلمكده اولدوغى كبى مذاكره ومحاكمه‌يه اشتراك ايچون تدقيقاتنى براقمغه مجبور قالان حاكم دخى ايشى ايرته‌يه تعليق ايتمكه وياخود دها دوغروسى مسأله‌نك كنهنه واقف اولمامغه محكومدر .

ايكى ساعتلك محاكمه جلسه‌لرى ايچون غائب ايديله‌ن شو قيمتدار وقتلر هيچ اولماز ايسه بر آز لزوملى بريرده استعمال ايديلمش اولسه ايدى ضايع ايديلن زمانه آجينمازدى؛ نته‌كيم، ساعت ايكيدن اوچه قادار محاكمه‌سى بولونان برهيأت اشبو محاكمه‌يى اجرا ايچون قوجه بركونك اوكله‌دن صوكراكى وقتنى اضاعه ايتمكده ومحاكمه‌دن صوكرا دائره‌نك تعطيل زمانى اولان درت بوچوغه قادار هيچ بروظيفه ايله اشتغال ايتمه‌مكده‌درلر.

آطه بازارى حقوق محكمه‌سى، وسطى سكز ايله اون ايش آراسنده، صلح موادى ايچون اوچ درت ايله بش آراسنده حقوق ايشلرى ايچون ايكى اولمق اوزره هفته‌ده بش كون صباحلرى؛ ساعت اون ايله اون بربوچوق واوكله‌دن صوكرا بربوچوق ايله اوچ آراسنده اجتماع ايتمكده اولدوغى لدى الاستيضاح آكلاشيلمش واكثريا مصالح جاريه‌نك بر ساعتده حل وفصل اولوندوغى‌ده لدى التدقيق كورولمشدر. شبهه‌سزدركه، بوتون محاكماتى ايكى كونه جمع ايتمك صورتيله بوش قالان ديكر وقتى فائده‌لى خصوصاتده استعمال ايتمك الزمدر. محكمه ، ايام وساعات مساعيسنى منتظم ترتيب ايده‌بيلمش اولسه ايدى ايشلرينى دها اساسلى تدقيقه ميدان بولور ومملكته دها نافع خدمت ابراز ايتمكه موفق اولوردى .

محكمه اركانى شيمدى اولدوغى اوزره عطالتدن قورتارمق ايچون برطرز مساعى انتخاب ايديلمك عثمانلى قوهٔ عدليه‌سنك سلامتى ايچون درجهٔ وجوبده‌در. محكمه‌نك اجتماعاتى هفته‌نك محدود كونلرينه انحصار ايتديريلمك صورتيله اعضالره محكمه‌يه كلهن ايشلرى كمال دقتله مطالعه وتتبعه ميدان براقق واجتماع كونندن اول برتقرير تنظيم ايتديره‌رك محكمه هيأتنى هرايش حقنده تنوير ايتمك ضروريدر .

محكمه اركانى آلمان محاكمنك چوغنده اولدوغى اوزره، چاليشمق شرطيله سربست براقق وياخود شمدى اولدوغى اوزره ، دائره‌نك تعطيل زمانته قادار اوراده بولونديرتارق اوراقى تدقيق ايتديرمك شقلرندن برينك مملكتك احوال واحتياجاتنه كوره ترجيحى‌ده طبيعيدر .

محكمه‌يه اوراق ورود ايدر ايتمز ايشى بركره لايقيله تدقيق ايتمك وظيفه‌سى مقام رياسته مودوع اولمق ايجاب ايدر . رئيس ايشك محكمه‌جه احضارى ومسأله‌نك محكمه‌ده نه‌قادار بر زمانده حل ايديله بيله‌جكنى دوشونه‌رك يوم محاكمه‌يى تعيين ايده‌جكدر . مع التأسف محاكم عثمانيه‌ده برنجى وچوق دفعه ديكر ايام محاكمه عموميتله محكمه كاتبلرى طرفندن تعيين ايديلمكده‌در . رئيس، اوراقى ايشك اهميتنه كوره، راپورتور تعيين ايتديكى اعضايه توديع مجبوريتنده‌در .

راپورتور اعضاء رئيسك مشاركتيله ايشى او صورتله احضار ايتمليدركه ، تعليقه احتياج حس ايتمكسزين ايلك يوم محاكمه‌ده حكم اصدار ايده‌بيلمكه امكان حاصل اولسون . راپورتور دلائلى (شهود ، اهل خبره، اوراق) يوم محاكمه ايچون احضار ايله‌يه‌جك وختام محاكمه‌ده رفقاسنى مشكلاته القا ايتمكسزين اعطاى قرار ايده‌بيلمه‌لرينى تأمين ايده‌جك صورتده ايشى تدقيق ايتمش اولماسى وتدقيقاتنه بناءً راپورى تنظيم ايتمش بولونماسى درجهٔ وجوبده‌در .

عثمانلى محاكمنده شيمديكى تطبيقاته كلنجه: محكمه كاتبى رئيسدن بر امر تلقى ايتمكسزين پوليس و ياخود مستنطق طرفندن استماع ايديلمش اولان باالجمله شهودى اجتماعه دعوت ايتمكده‌در. شهودك بو صوتله جلبنده‌كى

قانونسزلقلری تعداده حاجت اولمایوب کندیسندن بر معلومات استحصالی تحقیقات استنطاقیه اوراقنه نظراً غیر ممکن اولان بر شاهدك محکمه‌یه جلبی خزینه‌یه بر یوك اولمقدن باشقه بر شی انتاج ایتمه‌مکده‌در وبعضاً استماعی الزم‌شهود چاغرلمامقده‌در. بضاعهٔ علمیه‌سی محدوداولان برکاتبك، علی‌العمیا جلب ودعوت ایده‌جکی شهودك شهادتندن اظهار حق ایچون فضله امیده دوشمه‌مك لزومی بدیدار واساساً مسأله‌یی لازم اولدوغی درجه‌ده تدقیق واحضار ایتمه‌دن حاکمدن دخی فضله بر خدمت بکله‌مك طبیعی عبث ایله اشتغالدر.

ایش لایق اولدوغی درجه‌ده احضار ایدیله‌دیکی تقدیرده ، بالطبع دعوانك تعلیقنه احتیاج حاصل اولمقده واشبو تعلیق، محاکماتك صورت جریانته پك فنا تأثیر ایتمکده‌در. براجتماع کونده محکمه‌نك لیسته‌سنده مقید اولان یکرمی ایله اوتوز آراسنده‌کی ایشلرك هیأت مجموعه‌سنك‌ده تعلیق ایدیلدیکی صیق صیق کورولمه‌ن خصوصاتدندر . بوصورتله محکمه‌نك زمانی ضایع اولدوغی‌گیبی علاقه‌داران دخی وقتلرینی غائب ایتمکده‌درلر. دیکر طرفدن، ایلك محاکمه ایله حاصل اولان علم، یاواش‌یاواش زائل وحکامك، محاکمه‌نك کشادیله حاصل اولان علاقه‌لری زمان ایله فوت اولمقده‌در. اساساً، حاکملر موقعلرینی کثرتله تحویل ایتمکده اولماسنه کوره ایلك یوم محاکمه‌ده حاضربولونان حاکملردن هیچ برینك اصل ایشك اعطای قرارنده حاضر بولونمادیغی‌ده دفعاتله کورولمش وقراری اوزایان بعض جزا ایشلرینك انفاذ حکمی اساساً ممکن اولامادیغی‌گیبی اجرایه بر مانع قانونی بولونماسنه کوره‌دخی جزانك عبرتبخش اولماسی امکانی بوسبوتون زائل اولمشدر. حقوق اعلاماتنده ایسه محکومك اموالنی قاچیره بیلمه‌سی احتمالی، محاکماتك تعلیقنده‌کی مضراتك علنی بربرهانیدر.

محاکماتك تعلیقنده مؤثر علتلردن أك برنجیسی، شبهه‌سزدرکه، شهودك دعوت واقعه‌یه عدم اجابتیدر . شهودك عدم اجابتنده‌کی عاملردن برنجیسی، ایشنی کوجنی براقوب محکمه‌یه قادارکله‌ن بر شخصك مصارف ضروریه واجرت یومیه‌سنی آلامامسی‌کیفیتی ایسه شهوده‌قارشی عمومیتله محاکمك کوستردیکی راجحانه‌طورك دخی بو خصوصده بویوك بر دخلی اولدوغی‌ده شبهه کوتوریر حقایقدن ده‌گیلدر. محکمه‌لر، دعوت واقعه‌یه اجابت ایتمه‌ین شهوده قارشی بر آز داها فضله شدتلی داورانوب ویردکلری جزالری تطبیق ایتسه‌لر احکام قانونیه‌نك حسن جریانته امکان‌حاصل اولوردی . شو قادارکه ، عین زمانده شهودی لزومندن فضله چاغیرمامق وداها دوغروسی اونلری‌ده یورمامق ایجاب ایده‌ر .

برنجی دفعه‌پولیسه، مؤخراً دائرهٔ استنطاقه وصوکرا بدایت محکمه‌سنه وبلکه بعضاً محکمهٔ استینافه قادار شاهد چاغریلیر وهر دفعه‌سنده صیراسنی صاومق ویاخود محکمه‌یه قادار کیتمك اوزره بر ایکی ساعتلك زمان‌صرف أیلرایسه، شاهده، دعوت واقعه‌یه عدم اجابت ایچون ضمنی بر حق بخش ایدیلمش دیمك اولور.

لزومسز شهودك دعوت ایدیلمه‌سنده‌کی‌حکمت، معروضات آنفه ایله تماماً مرتبهٔ وضوحه چیقمقده‌در. یکی بر مسأله ویا بر حادثه شایان اعتماد اولان بر شاهد طرفدن خبر ویریلدیکی‌تقدیرده او ایش ایچون چاغیریله بیلیر .

شهودك عدم اجابتی‌دولاییسیله تعلیق جائزاولمادیغی گیبی تحقیقاتك تمامیله تنوراتیتمه‌مش اولدوغی بهانه‌سیله دخی بی لزوم تعلیقه مساغ اولماسه کرکدر . ایکی سنه‌دن فضله دوام ایتمکده اولان بر جزا ایشنده مظنونك

سنی تحقیق اولونمادیغی ادعاسیله ١٥ مارتدن ١٩ تشرین‌ثانی‌یه قادار تعلیق ایدیلدیکی کال حیرتله کورولمشدر؛ هله مظنونك مدافعه شهودی اقامه‌سی ایشنك دفعات وکرات ایله تعلیق ایدیلدیکی نظر تأسفله مشهوداولمشدر. اشبو شهود شخصیه اقامه‌سنه دائر ویریلمن مستدعیات اکثریا بعض خصوصاتك تنویری قضیه‌سنه معطوف اولوب، اساساً، تحقیقات استنطاقیه اثناسنده بوجهتك حلنه صرف مساعی ایدیلمش اولسه محکمه‌یی لزومسز یره مشغول ایتمکه امکان قالماز ایدی . کونلرجه امرینه آماده اولان اوراقك تدقیقی یوم محاکمه‌ده طلب ایده‌ن وکیلك آرزوسی اسعاف ایدیلمك ایچون دخی تعلیق اولونمقده‌در . کذلك ایش برنجی دفعه حضور محکمه‌یه ابراز اولونمش گیبی محکمه جانبندن اوراقك مطالعه وتدقیقی ایچون‌ده محاکمه‌نك یوم آخره تعلیق ایدیلدیکی جزا محاکمه‌لرنده مع‌الاستغراب مشاهده اولونمشدر . بالاده بعض اشکالی عرض وتصویر اولونان مختلف اصوللرایله جزاایشلری بیللرله محاکمده سورونمکده وا کثریا دلائلك تمامیله زوالی ویاخودمظنونلرك وفاتی گیبی احوال ایله تدقیقات دورا دوردن بر فائدهٔ عملیه‌ده اقتطاف ایدیله‌مه‌مکده‌در .

جرمی تشکیل ایده‌ن ارکان وعناصرك اجتماع ایدوب‌ایتمه‌دیکی آراشدیرلمادن وجرمك‌اشکالی هرصفحه‌ده عریض وعمیق تدقیق ایدیله‌دن دوغرو تعقیبات ، منتظم تحقیقات وعادل بر حکم بکله‌مه‌ملیدر . معاملات جزائیه‌ده جرم ودعاویٔ حقوقیه‌ده موضوع بحث مسألهٔ حقوقیه‌نك ارکان وعناصری تماماً تحلیل ایدیلدیکی تقدیرده دعوانك صفحات آتیه‌سنك دوغرو مجراده جریانته امکان حاصل اولور ولزومسز ایشلر ایله اشتغاله میدان ویریلمز . بو وظیفه‌نك ایفاسنده مدعیٔ عمومی، مستنطق‌وعلاقه‌دار محکمه‌نك آیری آیری ایفا ایده‌جکلری خدمتلر واردر . قانونه پك سطحی نظر ایدیلدیکی حالده‌اجرا قیلنان بالجمله معاملات هدراولمش اولور . بو خصوصده نظرکاه آصفانه‌لرینه امثالی آراسنده شایان دقت بر مثال عرض ایله اکتفا ایدییورم:

١٣٣٢ سنه‌سنده جوار کویلردن برنده نیقو اسمنده بر اکمکجی طبله‌کار فورونجی قوجویه، حسابنه اکمك طبخی ایچون‌اون ویریر ، قوچو ویریلن اون ایله‌قرق‌درت عدد أکمك‌طبخ أیله‌ر، شوقادارکه اشبو أکمکلر بلدیه نظاماتنك تعیین ایتدیکی وزندن نقصان‌بولونور وأکمکلر مصادره ایله قوچوحقنده برضبط ورقه‌سی تنظیم اولونور .

مسأله‌یی تعمیق ایده‌جك اولور ایسه‌ك فورونجینك طبله‌کارینی اغفال ایتمه‌سی مسأله‌سی‌اصلاموضوع‌بحث ده‌کیلدر؛ چونکه، قوچو کندیسنه تسلیم اولونان اون‌لری مشتریسنك تعلیماتی وجه ایله‌کاملاً طبخ ایتمشدر . ٣ ایلول ١٣٣٢ تاریخنده ایسه اسکدار بدایت حزامحکمه‌سی قوجویی‌جزا قانوننك ایکی‌یوز قرقنجی ماده‌سی احکامنه مخالف حرکتدن دولایی اوچ آی حبس جزاسیله جزالاندیرمشدر .

مادهٔ مذکوره‌ده « هرکیم آلتون وکموشك عیاری ویا صحیح جوهر کیبی صاتلمش بر یلانجی طاشی ویا سائر هرنوع امتعه‌نك کیفیتی اوزرینه مشتری‌یی آلداتیر ویاخود أکسیك وزن وزراع استعمال أیله‌یه‌رك بیع اولونان اشیانك کمیتی حقنده حیله ایلر ایسه اوچ آیدن برسنه‌یه قادار حبس اولونور » دییه محرردر.

قانونك سالف‌الذکر ماده‌سی حکم یرنده تماماً مسطور اولوب مادهٔ مذکوره‌ده ایسه بایعك صاتیلان اشیادن دولایی آلداتماسی حالندن بحث اولونمقده‌در . احکام مذکوره‌یه نظراً، بایع یا صاتیلان‌شیئك کیفیتی

حقنده مشتری‌یی اغفال ویاخود بیع وفروخته نقصان وزن استعمال ایده‌رك مشتری‌یی ضرردیده أیله‌ر .

بدایت محکمه‌سنك اشبو احکامدن هانکیسنی نظر دقته آلارق مادهٔ مذکوره‌یی تطبیق ایتمش اولدوغی مندرجات اعلامه نظراً مجهول اولمغله برابر برآزصرف فکرایدیلدکده تماماً ظاهر اولاجقدرکه نه اغفال ونه‌ده بر بیع مسأله‌سی بولونمامسنه نظراً أکمکلری طبخ ایده‌ن قوچو حقنده مادهٔ مذکوره‌نك تطبیقنه امکان تماماً منفقوددر . اولسه اولسه نظامات بلدیه‌یه مخالفتدن دولایی قانون جزانك قباحت فصلنده‌کی موادندن برینك تطبیقی ایجاب ایدر ایدی .

استدلال عاجزی‌یه نظراً: نقصان الوزن أکمك طبخ ایتدیکی محکمه‌جه تحقق ایده‌ن قوچونك موجب مجازات کورولەن فعلنه نقصان وزن استعمالندن باحث کورولەن ایکی یوز قرقنجی ماده مناسب فرضیله بو چیقماز یوله دوشولمشدر .

قوچو، اشبو غیر محق حکمه عدم قناعتله استیناف طریقنه مراجعت وفقط مع التأسف مدعی عمومیسی، غیر قانونی اولان شوحکمك تصدیقی ایچون هم تحریری وهم شفاهی مدعیاتده بولونمشدر .

استیناف محکمه‌سی ۱۲ تشرین ثانی ۳۳۲ تاریخنده ویردیکی قرارنده، قوچونك نقصان وزن استعمال ایتمه‌دیکنی تقدیر ایده‌رك حکم ابتدائی‌یی فسخ أیله‌مش اولمغله برابر ایکی یوز قرقنجی ماده‌نك نه‌دن دولایی بوفعله تطبیقی ممکن اولامادیغی وایکی یوزقرقنجی ماده‌نك ماهیتنه نظراً دولاندیریجیلقدن باشقه برشی بولونمادیغنی کوسترمه‌مشدر . مافوق محکمه‌لرك وظیفه‌لرندن بری‌ده، مادون محاکمه قارشی مستقر اجتهادلریله بر طریق کشاد ایتمك واونلری آتی ایچون ارشاد ایله رهبرلك ایتمك اولماسنه کوره اشبو امرده ذهول ایله ساده‌جه ارتکاب اولونان خطانك تعدیل وتصحیحنه دائر استیناف محکمه‌سنجه اتخاذ اولونان قرار، شئون وحادثات عدلیه ایچنده بر آن ایچون بیله یشایاجق برقوتی حائز اولمادیغنی تسلیم ضروریدر .

استیناف محکمه‌سی اتخاذ ایتمش اولدوغی قرارك مابعدنده اشبو دعوانك فصل ورؤیتی محاکم عادیه‌نك وظیفه‌سی داخلنده اولمایوب شهر امانتنه مودوع موادن اولدوغی درمیان ایتمکده ومع مافیه اشبو مدعیاتنی هیچ بر ماده واحکام قانونیه‌یه تماس ایتدیرمه‌مك صورتیله قرارنده‌کی اصابتك تدقیقنه امکان قالماقسزین دعوایی باشندن آتمقده‌در . بو شکل ایله ایشك آتیاً نه معامله کورمه‌سی مقتضی بولوندوغی‌ده حل ایدیلمه‌مش اولماسنه نظراً استیناف محکمه‌سی‌ده وظیفه‌سنده مبالاتسزلق ایتمش اولویور. استیناف حکمنك نقصانیسی ایشك تاریخ حکمدن بری هیچ بر معامله جریان ایتمکسزین استیناف محکمه‌سی قلمنده چاء نسیانه آتیلمش اولمسیله‌ده ثابتدر .

جرمك اوصاف وارکاننك اجتماع ایدوب ایتمه‌دیکنی تدقیق ایجاب ایتمکده اولدوغی کبی جرمك نه‌صورتله ارتکاب ایدیلدیکی وأشبو عناصره نظراً فعلك انواع جرائمدن هانکیسنی تشکیل أیلدیکنی‌ده کشف وتحری ایتمك ایجاب ایده‌ر؛ بو خصوصده نه قادار عظیم خطالرارتکاب ایدیلدیکنی‌ده آتیده‌کی مثاللر ایله عرضه اجتسار ایدییورم .

۱۳۳۱ سنه‌سی کانون اولنك اوننده لامبرینی نامنده بر قادین سوقاقده ایراقلی اسمنده بر شخصك کندی اوزرندن بر لیرا پاراسنی چالدیغنی بیان ایتمه‌سی اوزرینه پولیس درحال مظنونی دردست وسرقت ایدیلدیکی ادعا اولونان پارایی ظاهره چیقارمشدر . لامبرینی استماع اولوندقده، یولده ایراقلی‌یه راست کلدیکنی، بوزمق اوزره طلبیله مرقومه اوراق نقدیه‌دن برلیرا ویردیکنی وپارایی آلیر آلماز مرقومك فراره باشلادیغنی حکایه ایتمشدر . سنهٔ مذکوره کانون ثانیسنك یکرمی یدیسنده صلح محکمه‌سنده جریان ایدن محاکمه‌ده حاکم، سرقت تشبثندن دولایی قانون جزانك ایکی یوز اوتوزنجی ماده‌سی علاوه‌سی موجبنجه مرقومی بر ماه مدتله حبس ایله جزالندیرمشدر . حکمك اسباب موجبه‌سی‌ده بروجه آتی ایضاح ایدیلمکده‌در : « ایراقلی لامبرینی‌نك پاراسنی سرقت ایتمك تشبثنده بولونمش اولسه‌ده اسباب مانعه حیلولتندن ناشی فعلی میدانه چیقاره‌مامش ولامبرینی بیاناتنده پاره‌یی بوزمق اوزره ویردیکنی بیان ایتمکده بولونمش اولدوغندن الخ »

ایراقلی اشبو حکمه عدم قناعتله استیناف دعوی ایتمش ایسه‌ده ۱۶ نیسان ۱۳۳۲ تاریخنده استیناف محکمه‌سی قرار ابتدائی‌یی صلح حاکمنك اسباب موجبه‌سنی عیناً بسط وتمهید ایدرك تصدیق أیله‌مشدر .

اشبو جرمك تحقیقاتی صیراسنده مسروق دینیله‌ن پارانك نه‌صورتله ایراقلینك ألنه کچدیکی مسأله‌سی فنی صورتده حل ایدلمه‌مشدر. حال بوکه، مظنونك ارتکاب ایتدیکی فعله کوره تطبیقی ایجاب ایده‌ن جزا بو مسأله‌نك اول باول حلنه وابسته ایدی . اکر مظنون پارایی لامبرینی‌نك رضاسی خلافنه اولاراق یدینه کچیرمش ایسه فعل، سرقتدر [ماده : ۲۳۰ ذیل] اکر ورقهٔ نقدیه‌یی بوزدیرمق اوزره کندی ویرمش ایسه شوحالده فعل امنیتی سوء استعمالدر [ماده : ۲۳۶] اکر ایراقلی بوزمق وصوکرا اعاده ایتمك بهانه‌سیله حیله ودسیسه اعمال ایده‌رك لیرایی آلمش ایسه لامبرینی‌نك رضاسی حیله و دسیسه ایله استحصال ایدیلمش اولماسنه نظراً فعل دولاندیریجیلق‌در [ماده : ۲۳۳]. حکمده اشبو خصوصاته دائر قطعیاً بیان مطالعه ایدیلمه‌مشدر .

محکمه، لامبرینی‌نك ادعاسی خلافنه اولاراق فعلی سرقت عد ایتمش ایسه‌ده لامبرینی‌نك بیاناتی توسیع وتحقیق ایدیلمش اولسه ایدی فعلك عادی بر دولاندیریجیلقدن باشقه برشی اولمادیغی میدان علنیته چیقاردی .

لامبرینی‌نك بیاناتنه کوره جرمی تحلیل ایده‌جك اولور ایسه‌ك ایراقلی پاره‌یی بوزمق بهانه‌سیله آلمش وفقط لامبرینی پاره‌سنی تکرار أله کچیرمه‌مش بولونمامسنه نظراً فعلده سرقتدن شمه یوقدر .

دیکر طرفدن فعلك تشبث شکلندن چیقمش تام بر فعل جرمی ماهیتنده دولاندیریجیلق بولوندوغی وجرم تامك احکامی تطبیق ایدیلمك مقتضی بولوندوغی‌ده شایستهٔ قید وایضاحدر .

بالاده‌کی معروضات تخمینی برحکم اولوب تحقیق وتحلیلده موجود نقصانلر ایله اوراقك حال حاضرینه نظراً فضله برحکم ویرمك امکان خارجنده‌در .

صلح محکمه‌سنك غایت چوق وآغیر ایشی بووظیفه‌نك حقیله تدقیقنه مانع اولماسی کبی اسباب معذرت بولونابیلمکله برابر وظائفی اوقادار آغیر اولمایان استیناف حکامنك بوتدقیقاتی لایقیله ایفا ایتملرینه مانع اولاجق برسببده پك کوچ بولونابیلیر .

امین ومستقر بر اجتهاد محاکم تأسیسی آرزو ایدیلدیکی تقدیرده اعطای قرارده حکامك کمال تأنی

وحزم وبصيرت ايله حركت ايتمه‌لرى ايجاب ايده‌ر. سالف العرض قوچو وايراقلى مسأله‌لرنده عرض اولونان مشكلاتك حقوق محاكمنده‌ده حدوثى ممكن اولوب حد ذاتنده مهم كورولمه‌يەن وفقط علاقه‌دارى ايچون بر ثروت تشكيل ايده‌بيله‌ن وكيلسز بردعوانك حلنده محكمه‌نك ذهوليله مهم حقلر غائب اولماسى وبعضاً وكيلك وجودينه رغماً دخى محكمه‌نك يا كليش يوللره صاپمسى احتمالى واردر .

حكامى اصول مطرده دائره‌سنده فنى مساعى‌يه آليشديرمق ايچون يكانه چاره‌ايشى اول باول بر راپورتور طرفندن احضار ايتديرمك واسباب موجبه‌يه مستنداولاجق قرارى هيأت محكمه‌جه قرارلشديردقدن صوكرا راپورتور اعضايه تنظيم ايتديرمك ايجاب ايلر قرارك اتخاذندن صوكرا تحريرى براعلام يازمق مجبوريتنده بولوندوغى بيله‌ن برحاكم محاكمه‌نك اثناى جريانده مسأله‌يى صوكنه قادار دقتله تعقيب وتدقيق مجبوريتنده بولوناجق وحكمك اعطاسى صيراسنده نظر دقته آلنمسى مقتضى بالجمله مادى وحقوقى مسائلى حل ايتديرتمك وظيفه‌سنى كوزندن قاچيرمايا جقدر. تحرير ايديلش اعلاماتك شكل ومحتوياتنك تدقيقى حكامك طرز وشكل مساعيلرى واقتدارلرى ولياقتلرى حقنده‌پك قيمتدار برمحك تدقيق اولابيلير . تنظيم ايديله‌ن اعلاماتك اسباب موجبه‌يه اقتران ايتمه‌سى حكامك مشاغلنى شبهه‌سزدركه تزييد ايده‌ر. فقط براصول دائره‌سنده مساعى تنظيم ايديله‌جك اولدوغى وتعليقلرى قالديرمق صورتيله محكمه‌نك مشاغلى تخفيف ايديلديكى واساساً مسأله‌نك ابتداسندن برى دعوايى تدقيق ايتمش برمقتدر اعضابولوندوغى تقديرده بووظيفه‌نك آغيرلغى بردرجه‌يه قادار اقتحام ايديلمش اولور . قرارك اسباب موجبه‌يه اقتران ايتمه‌سى مجبوريتى بوتون محاكم ايچون شمديلك قبول ايديلمسه بيله استيناف محكمه‌لرى مقرراتى ايچون بو وجيه‌نك تأخير قبول ايتمه‌يه‌جك وجه ايله مستعجلاً تطبيق الزمدر .

محاكم عثمانيه‌نك تطبيقاتنه كلنجه شفاهاً بيان اولونان اسباب موجبه‌نك توسيع وتحريرى صورتيله محاكمه ضبطنامه ومقرراتنك تنظيمى تماماً ضبط كاتبلرينه توديع ايديلمش اولماسنه كوره ساده اسباب موجبه‌نك خطا آلود ونقايص ايله مالا مال اولماسندن صرف نظر اشبو طرز مساعى، محكمه‌نك اساساً ايشى احضار وتدقيق ايتمه‌سنه برقاچاماق يول اولماسنه كوره ايشك دخى يا كليش برشكلده حل وفصل ايديلسنده برفنا برعاملدر .

❁

يدنجى فصل

مجازاتك انفاذى

تعقيبات جزائيه‌دن مقصد جمعيت بشريه‌نك سعادت وانتظامنى اخلال ايدنلرى جزايه چارپديرمق صورتيله مملكتك استراحتنى تأمين ديمك اولماسنه وتعقيب جزا نه‌قادار سريع اولورسه نتايجى ده‌اونسبتده مؤثر بولونماسنه كوره محاكم جزائيه‌نك مقرراتنك انفاذينى بر اصول ساله ربط ايتمك مقتضيات بديهيه‌دندر .

ممالك عثمانيه‌ده بوخصوصده ثابت اساسات غير موجوددر دينيله بيلير . اساساً نه تعقيب جزا ايله مكلف

اولان مقاماتك وظائفى تفريق وتعيين ونه‌ده تعقيباتك اولندن انتهاسنه قادار برتفتيشه تابع طوتولماسى تأمين ايديلمشدر . تعقيباتده‌كى بو عدم انتظام بعضاً تأخرات دورادوره باعث اولمقده وبعضاً ده تعقيباتى تماميله اخلال ايتمكده‌در. بردعوانك نتيجه‌يه ايصالى ايچون صرف ايديله‌ن أمكلر بو صورتله هدر اولمقده وبالطبع مملكتك قواى عدليه‌سى دخى بوندن متأثر بولونمقده‌در .

برده مدت محكوميت، سنهٔ قمريه‌ايله حساب ايديلمكده اولوب شهور عربيه‌نك رؤيت هلال ايله باشلاماسى بو خصوصده پك چوق تشويشاته وبعضاً محكومك مدت محكومه‌سندن فضله بر كون يتماسنه سبب اولور .

قاعدهٔ رفع حريت « مجازات جسمانيه » جزالرينك انفاذى ، حكمى اعطا ايدن محكمه‌نك مدعىٔ عموميسنه عائد اولمغله برابر مستثنا اولاراق استيناف محكمه‌سندن لاحق اولان حكملرك انفاذى‌ده بدايت محكمه‌سى مدعىٔ عموميسنه مودوع بولوندوغى كبى جنايت محكمه‌سندن صادر اولوب جزاى نقدى‌يه عائد بولونان حكملرك عدم تأديه حالنده قلباً محكمه‌جه حكمه ربط ايديلش اولان رفع حريت جزالرينك انفاذى دخى استيناف محكمه‌سى مدعىٔ عموميسى خبردار ايديلمكسزين بدايت مدعىٔ عموميلكى طرفندن وقوع بولور. بالاده‌كى اصول دائره‌سنده استيناف مدعىٔ عموميلرى جنايت محاكمى خارج قالمق اوزره معاملات اجرائيه ايله اصلا اشتغال ايتمه‌مكده وحتى حقوق عموميه‌يى تمثيل ايتدكلرى استيناف جنحه محكمه‌سنده حضورلريله ويريله‌ن حكمك اجرا ايديلوب ايديلديكندن بى خبر بولونمقده‌درلر .

اساساً جزا حكملرينك اجرا ايديلوب ايديلمه‌ديكنى مدعىٔ عموميلرك تفتيش كلفتى اختيار ايتدكلرى‌ده يوقدر . احكام قانونيه ومنطقيه‌دن‌دركه حكمك اجرا ايديله بيلمه‌سى كسب قطعيت ايتمش بولونماسنه متوقف اولدوغى حالده جنايت محكمه‌سندن صادر اولان حكملرك خلاصهٔ حكم مذكره‌لرى استيناف مدعىٔ عموميلكنه درحال ورود ايتمكده ومدعىٔ عموميلكجه محكوم، توقيفخانه‌دن حبسخانه‌يه نقل صورتيله انفاذ حكم ايديلمكده‌در.

محاكم جزائيهٔ سائره‌دن صادر اولان حكملره كلنجه : اشبو حكملرك اجراسى ايچون اعلامك مدعىٔ عموميلكه ورودينه انتظار ايديلمكده واعلامك تنظيمنه قادار بعضاً آيلر وسنه‌لر كذران ايله مرور زمان وقوع بولمقده وحكمك اجرا ايديلوب ايديله‌ديكى‌ده قطعياً تفتيش وتعقيب ايديله‌مكده‌در .

اعلام ورود ايتدكدن صوكرا مظنون توقيف اولونمامش ايسه دردستى ايچون مدعىٔ عموميلك معاملات لازمه‌يه تشبث ودردستى حالنده اعلاميله برابر حبسخانه مديريتنه ارسال ايده‌ر . مدعىٔ عموميلر اشبو معامله ايله وظيفه‌لرينك ختامپذير اولدوغنه قانع بولونويورلر .

مدعىٔ عموميلك عين زمانده جزا اعلاماتنك اجرا مأمورى صفتنى حائز بولونماسنه كوره انفاذ ايچون كوندرمش اولدوغى اعلاماتك معاملات وصفحات دورا دورينه واقف بولونماسى‌ده مقتضى اولدوغى حالده بو وظيفه‌دن تغافل اولونماسى تعقيبات جزائيه ومحاكماتك زير وزبر اولماسنه كفايت ايتمكده‌در .

اساساً مدعىٔ عموميلك دوائرنده شايان احتجاج اجرا دفاترى بيله يوقدر . آتى الذكر بر وقعه‌نك معروضات آتيه‌يى تأييداً ذكرينه اجتسار ايديورم :

درسعادت حبسخانهٔ عموميسنده جنايتدن دولايى محكوم بولونان احمد اسمنده بر شخص درسعادت

استيناف مدعیٔ عمومیسنه ٦ تشرین اول ٣٣٢ تاریخیله براستدعا تقدیم ایدییور؛ اشبو استدعاده ، بوجرمدن دولایی اسکدار توقیفخانه‌سنده کچیرمش اولدوغی مدت موقوفیتك محبوسیتنه ادخال ایدیلمدیکندن بحث ایله تظلم حال ایدییور. درسعادت استیناف مدعیٔ عمومیسی اسکدار بدایت مدعیٔ عمومیسنی، بوده توقیفخانه‌یی خبردار ایدییور. توقیفخانه‌احمدك ١٥ نیسانده کندیسنه تسلیم اولوندوغنی بیان ایتمکله بو سفر بدایت مدعیٔ عمومیسی استیناف مدعیٔ عمومیسنه اخبار کیفیت وبو دخی اوراقی تدقیق ایتمك اوزره جنایت محکمه‌سنه تودیع مصلحت أیله‌یور. جنایت محکمه‌سی قیوداتنك دوغرو ومنتظم اولدوغنی وحبسخانه قیوداتنك اصلاحی مقتضی بولوندوغنی بیان ایله اوراقی استیناف مدعیٔ عمومیلکنه اعاده ومقام ادعا دخی نهایت اوراقی حبسخانه‌یه تودیع ایله استدعانك دور ابواب صورتیله کشت وکذارینه نهایت ویرییور .

اکر اعلامی اجرا ایله مکلف اولان مدعیٔ عمومیلك مقامی نك قیوداتی منتظم بولونسه ایدی قیصه برنظرله بو کشا کشه میدان ویریله‌مش وبش آلتی دائره ، متعدد دفعه‌لر اشغال ایدیله‌مش اولوردی .

اشبو شرائط وخصوصات داخلنده اجرا ایدیله‌مه‌یه‌ن اعلامات جزائیه حساب ایدیله‌مه‌یه‌جك قادار مهم بر یکون طوتمقده‌در . نته‌کیم، بك اوغلنده بیك اوچ یکرمی دوقوز سنه‌سندن اجرا ایدیله‌مش بر چوق اعلام کورولدیکی کبی بیك اوچ یوز اوتوز بر سنه‌سی مارتنك برندن حزیرانك دوقوزینه قادار ایکی یوز سکسان حکم اجرا ایدیله‌مه‌مشدر .

استیناف مدعیٔ عمومیلکنه ١٣٣١ سنه‌سنده تودیع ایدیله‌ن بش بیك آلتی یوز آلتی حکمدن اوچ بیك دوقوز یوز دوقسان آلتی‌سی اجرا ایدیلمش وانفاذ اولونامایوب باقی قالانلرك اکثریت عظیمه‌سی مع التأسف رفع حریت جزاسی بولونمشدر .

محاکمدن صادر اولان اعلامات جزائیه‌نك حکم وماهیتنی صفره تنزیل ایدن شو حالده سفربرلك وحربك‌ده مهم بر عامل اولدوغی شبهه‌سز اولمقله برابر اشبو حکملرك مهم بر قسمنك دخی فضله غیرت وعزم جدی ایله اقتحام اولوناجغی‌ده شبهه‌دن بریدر .

مدعیٔ عمومی اجرایی تأمین ایده‌بیلمك اوزره فراری احتمالی موجود اولدوغی حالده قانونك مساعده‌سی دائره‌سنده مظنونی توقیف ودرحال محکمه‌یه سوق ایله حقنده توقیف امرینك اصدارینه چالیشمق وجیه‌دن وصادراولان حکمك کسب قطعیت ایتمه‌سنی متعاقب انفاذ جزایه تشبث دخی وظائف اصلیه‌سندندر . فائده‌سز کچیریله‌ن هرکون وظائف ومساعی‌یی اشکال وحکمك تأثیراتی تخفیف ومظنونك فرارینی تسهیل ایتمش اولور.

جزای نقدی‌یه متدائر حکملرك انفاذی داها مغلق وقاریشیقدر . حکم اولونان جزای نقدیلر نه محکمه ونه‌ده مدعیٔ عمومیلك طرفندن انفاذ ایدیله‌یوب بو ایش ایچون مخصوصاً احداث اولونان اعلامات جزائیه تحصیل مأمورلرینه تودیع ایدیلشدر .

حکم، ایسترجنایت ویا بدایت وایستر صلح محکمه‌سندن لاحق اولمش اولسون، بدایت محکمه‌سی نزدنده بولونان مدعیٔ عمومینك طلبی اوزرینه تحصیل جزا مأموری ایفای وظیفه‌یه شروع أیله‌ر .

مثلا، صلح محکمه‌سندن لاحق اولان برجزای نقدی حکمنك اجراسی ایچون اوراق صلح محکمه‌سندن بدایت مدعیٔ عمومیلکنه ومدعیٔ عمومیلکدن‌ده اجرامأموریتنه دور وتودیع ایدیلیر. مدعیٔ عمومینك اشبو توسط کیفیتنی ایفاسی، وقت ضیاعنه سببیت ویرمه‌سی کبی مضرتدن باشقه برشی انتاج ایتمه‌سی‌ده محتمل ده کیلدر .

دیکر طرفدن جزای نقدیلرك تحصیل جزا مأمورینی طرفندن استیفاسی‌ده آرزو ایدیلدیکی درجه‌ده انتظام دائره‌سنده وقوع بولمامقده‌در . بعضاً محکوم دوغرودن دوغرویه مدعیٔ عمومیلکده جزای نقدی‌یی تأدیه ایتمکده واستیفا اولونان جزای نقدی اعلامك ظهرینه محکمه خرج پوللری الصاق ایدیلك صورتیله ومصارف محاکمه نامی آلتنده خزینهٔ دولته کیرمکده‌در . شوقادارکه اشبو معامله‌دن‌ده تحصیل جزا مأمورینی اصلا خبرداد ایدیله‌مکده‌در؛ اساساً تحصیل جزا مأموریتی اوراقی تکرار مدعیٔ عمومیلکه اعاده مجبوریتنده‌در؛ شوقادارکه بومعامله‌ده چوق دفعه اهمال ایدیلکده وبعضاً محکومك اورته‌دن غائب اولماسنه میدان ویره‌جك صورتده تأخرله وقوع بولمقده‌در .

جزای نقدیلرك تحصیلنده مسئول اولماسی اقتضا ایده‌ن اجرا دائره‌سی دخی موجود اولمادیغی کبی اجرا دائره‌لری معاملاتی‌ده تحت نظارت متمادیه‌ده بولوندورلمامقده‌در .

بیك اوچ یوز اوتوز بر سنه‌سی ظرفنده بك اوغلی تحصیل جزا مأموریتنه تودیع اولونان جزای نقدی حکملرینك برثلثی استیفا ایدیلمش وبرثلثی غیرقابل استیفا اولماسی سببیله برای انفاذ مدعیٔ عمومیلکه اعاده ایدیلدیکی حالده بیك اوچ یوز اوتوز ایکی تشرین ثانیسنده وقوع بولان زیارت عاجزی اثناسنده برثلثی اجرا دائره‌سنده هیچ بر معامله کورمکسزین بولونماقده ایدی .

استانبول اجرا دائره‌سی تحصیل جزا قسمنی تدقیق اثناسنده تجربةً اوچ یوز اوتوز سنه‌سی اعلاماتی کوزدن کچیرلمش وفقط نتیجهٔ تحریات بك اوغلنه نسبتاً غیرمساعد بولونمشدر.

دیکر طرفدن تحصیلاتك یومیه وماهیه‌لرنده یك عظیم فرقلر موجوددر . بك اوغلی جزا مأمورینك تحصیلاتی بیك اوچ یوز اوتوز برسنه‌سی حزیرانده درت بیك ایکی یوز یتمش یدی غروش اولدوغی حالده ینه عین سنه کانون اولنده اون درت بیك بش یوز قرق دوقوز غروش تحصیل ایدیلشدر. بوکا سبب اولاراق دائره‌یه یکی برمأمور کلمه‌سی سببیله موقعك قابلیت تحصیلیه‌سنك آرتدیرلماسنه امکان حاصل اولدوغی بولنده بیان مطالعاتده بولونولمشدر. بوجوابك نه‌درجه‌یه قادار شایان قبول اولدوغی جای تدقیقدر.

جزای نقدیلرك منتظماً تحصیل ایدیله‌مه‌سی یوزندن خزینهٔ حکومت ایچون سنوی بیکلرجه لیرانك ضیاعه اوغرادیغنی بیان ایتمکله حقیقتی عرض ایتمش اولورم.

بوندن باشقه مجازات متممه‌نك تطبیق ایدیلدیکنك امثالی همان هیچ کورولمه‌مشدر. نته‌کیم قانون جزانك

ايكى يوز اوتوز برنجى مادهسى موجبنجه كفالت آلتنه آلنماسى مقتضى سارقلر حقنده احكام قانونيهنك تطبيق ايديلديكنه دائر متعدد سرقت ايشنده هيچ براثره تصادف اولونمامشدر.

عموميتله جزا حكملرينك اجراسى فضله بريوك تلقيسى ايله مادون مأمورلرك اوزرلرينه آتيلمش وتعقيبده ايديلهديكى ايچون ايشلر ايچندن چيقلماز برحاله كلمشدر.

حبسخانه امور ومعاملاتنك دخى برحال انتظامه ارجاعى حقنده بسط مطالعات، لازمهدن ايسهده اساساً ممالك عثمانيهده حبسخانه معاملاتى داخليه نظارتنه توديع ايديلمش خصوصاتدن بولونماسنه ومفتش عمومى صفتيله متخصص بر ذات دخى بوخصوص ايچون جلب ايديلمش اولماسنه كوره بويوله اطناب كلامدن صرف نظر اولونمشدر.

سكزنجى قسم

اوراق و دفاتر

معلوم عالىٔ جناب نظارتپناهيلرى اولدوغى اوزره برمعامله ودعوانك بوتون صفحاتى تفرعاتيله اوراقنده ضبط ايديلمش اولماسنه ودفاتردخى اشبو اوراقك رهبرودليلى وعين زمانده تعقيب وتفتيشى ايچون برواسطهسى بولونماسنه كوره انتظام تام دائرهسنده جريان ايدهن معاملات عدليه ايچون اوراق ودفاتر قيمت تقدير ايديلهمهيهجك قادار ايكى عنصردر. ذات دعوانك حق وعدل دائرهسنده فصل اولونوب اولونماديغنى «جزانك اجرا اولوندوغنى »، مصارف محاكمهنك تحصيل ايديلديكنى اصولى دائرهسنده تنظيم ايديلهن اوراق دعوى كوسترهجكى كيبى اوراق دعوادهكى قيوداتك محتنى دفاتر ارائه ايدهجكدر.

مع التأسف محاكم ودوائر عثمانيهده طوتولان اوراق دوسيهلرنده آرزواولوندوغى درجهده وضوح وانتظام اولماديغى كيبى دفاتر محتوياتىده يك نظرده احاطه ايديلهجك درجهده آچيقدهكيلدر. اقلام محاكمك انتظامنى تأمين ايتمك ايچون لزومى اولان تعليمات ونظامنامهلر بولونماديغى كيبى ماهر أللر دخى پك مبذول دهكيلدر.

بونكله برابر اقلام محاكمى زيارت عاجزى اثناسنده كنديلرينه توديع ايديلمش اولان وظائفى شايان تقدير بر صورتده ايفا ايدهن بر چوق مأمورينك موجوديتى مع الممنونيه كورولمشدر.

محاكم اقلامنى اصلاح ايچون هرقلم باش كاتبنك بوتون معاملات قلميهيى احاطه ايتمهسى وقلمك بوتون اركانى آراسنده معاملاتى متساوياً توزيع ايله هر كاتبدن نظاماً معين اولان مقدارده وظيفه طلب ايتمهسى أك اول دوشونيلهجك خصوصاتدندر. محاكمده شمديه قادار جريان ايتديكى مع التأسف كورولديكى اوزره مصالح جاريهنك وقتى بولونان ويا خوداو ايشى كورمك ايچون هوسى اولان ضبط كاتبلرى طرفندن پاپيلمسنه آرتيق مسامحه ايديلهمك ايجاب ايدهر.

مصالح جاريهدن هر بر ايش ايچون محكمهيه اوراقك ورودىله بر كاتب تعيين ايديلمك وحقوقى مسائل

ايله فوق العاده ظهور ايدهجك خصوصات ايچون احكام مخصوصه وضع اولونمق مقتضى وتقسيم وظائف ومساعينك دوغرودن دوغرويه باش كاتب طرفندن اجراسى طبيعيدر.

تقسيم وظائف انتظام وعدالت دائرهسنده اجرا ايديلديكى وايشلر تفتيشه تابع طوتولديغى حالده اوراق دعاوينك سريع وعين زمانده دها مكمل چيقماسنه امكان حاصل اولور.

اقلامده اوراق ودفاترك محافظه ايديلديكى محللره دخى برشكل ويرمك، هيچ اولماز ايسه برر دولاب تدارك ايدهرك كوزلر دروننده اوراقى حفظ ايتمك مجبوريتنده بولونلقدهدر. اوراق، مع التأسف اليوم صندوقلرك دروننده استيف ايديلمكده وصندالىه اوزرنده وماصه كوشهلرنده سورونمكده اولوب عندالاقتضا آرامق ايچون ساعتلرجه وقت غائب ايديلمكده ويا خود بسبتون بولونامامقدهدر. اوراق معين بر زمان مرورندن صوكرا حفظ ايديلمك وآراندلديغنده بولونمق اوزره دپويه كوندريلمك ايجاب ايلهر.

اوراق مخزنلرى اساساً معاملهسى ختامپذير اولمش اولان اوراقك ساده حفظنه مخصوص بر يراولمايوب مصالح جاريهدن ماعداسنى استيعاب ايدهمهسى طبيعى بولنان قلم اوطهلرينك بر شعبهسى حكمنده اولماسنه كوره بر ايش آراندلديغنده بولونا بيلمك وسندات ودلائل سائرهيى حفظه صالح وعلاقهدارانه هر دائم آچيق اولمق اوزره اوراق مخزنلرينك دخى شكل اصليسنه افراغى ايجاب أيلهر. اوراقك الى الابد محافظه سنه نهلزوم ونهده امكان بولونمسنه كوره بر نظام مخصوص ايله اوراقك شو قادار زمان كچيردكدن صوكرا امحااولوناجغى تعيين ايديلمك وبو صورتله مخزنلرك ومصالحك اشكالنه ميدان ويريلهمك ايجاب ايدهر.

اوراق ودوسيهلرك نه صورتله طوتولماسى مسألهسى دخى شايان اهميتدر. اوراق، بر دعوانك اثناى جريانده وقوعه كلهن حادثات ومعاملات حقنده هر درلو شبههٔ تزوير وتصنيعدن عارى اولاراق معلومات ويرمكه خادم وايشك دلائل وبيناتى جامع وطرفين طرفندن ويريلهن مستدعياتك اصللرينى وضبط دعوى ورقهسنى واعلامى محتوى بر مجلهدر. بر نظام مخصوص ايله اوراق دعاوينك نه صورتله ونهرهده حفظ ايديلهجكى تعيين ايديلمك ايجاب أيلهر. اليوم محاكم عثمانيهده اوراقك نرهده محافظه اولوناجغنه دائر عمومى اساسات موجود دهكيلدر. مثلا بك اوغلنده صلح محكمهسنك جزايه عائد اوراقى قسماً صلح محكمهسنده قسماً بدايت مدعىٔ عموميلكنده وبعضاً اجرا دائرهسنده قالمقدهدر. قاعدةً اوراق، بدايت محكمهسنده حفظ اولونوبور. ديكر طرفدن اوراق دعوى جنايته متدائر اولدوغى واعلام جنائى محكمهٔ تمييزجه تصديق ايديلديكى تقديرده محكمهٔ تمييز اعلامك اصلى وامضالى مسودهسنى كندى نزدنده حفظ واوراقى اعلامك صورتيله برلكده باش مدعىٔ عموميلكه توديع ايتمكده ومدعىٔ عموميلكجه اوراق اصليه مخزنلرده حفظ ايديلهرك اعلام صورتى جنايته دائر قرار ويرهن محكمه نزدندهكى استيناف مدعىٔ عموميسنه وبو دخى اعلامى براى اجرا حبسخانهيه توديع أيلمكدهدر. معروض حالده اوراق، اعلامك تنفيذ واجراسيله پك علاقهدار

اولمايان محكمهٔ تميز مدعىٔ عموميلكنده واعلامك صورتىده حبسخانهده قالمقده ومحكمهجه اكثريا يا كليش اولان قيودات ودفاتردن باشقه بر وثيقه وحجت بولونمامقدهدر . اساساً اوراق دعوى تام اولمايوب محكمهٔ تميز قرارينك اصلى اوراق ميانده غير موجوددر . ديكر طرفدن حكمى ويرهن محكمه نزدنده اوراق دعوادن هيچ بر وثيقه، هيچ بر كاغد بيله بولونمامقدهدر .

برده، محكمهضبطلريله اعلامات اصللرينك بردفترمخصوص درونندە الصاق صورتيله حفظى وصورتلرينك اوراق دعوى ميانه ادخالى مسألهسنك يك عملى « پراتيك » اولوب اولماديغى مسألهسىده شايان تدقيقدر .

صورت اساساً اصلك عينى اولماسنه و ضبط دعوالر محيفهلرله اوزون بولونماسنه كوره بو اصول ايله قلم خدماتى فوقالحد اوزاديلمش اولور .

برده اوراقدعوى يك نظرده احاطه ايديلهجك قادار متشتت ومشوشدر. اوراق دعوى پارچهپارچه كاغدلراوزرنده اولوب بر ظرفدرونده ضيقيشديريلمش وچوق دفعه ظرفلر بودولديرمه عملياتنده پيرتيلمقده بولونمش اولوب كاغدلرك قارمه قاريشيق اولماسى، اوراقدن برينك تحريسنده، بوش يره يك چوق وقت وأمك ضايع ايتديرمكدهدر . بونك ايچون اوراق دعوى مباديدن اعتباراً مقوا ظرفلر درونده الصاق ايديلمك ويكيدن كلهن اوراقده علاوه ايديلهرك هر بريپراغنه صحيفه نومروسى وضع ايتمك ومحتوياتى حقنده قارتونه معلومات مختصره درج ايتمك ايجاب أيلهر .

ديكر طرفدن اوراق دعوىايچون مطبوع نمونهلر استعمال ايديلديكى وبالخاصه رنكلرينك تنوعنه دقت ايديلديكى تقديرده ايشك بر نظرده آكلاشيلمسنه يكبويوك خدمت ايديلمش اولور . نتهكيم، برمظنونك نهوقت ونهدن دولايى توقيف ايديلديكنى آكلامق ايچون دوسيهيى آچمق ومثلا قرمزى رنكلى كاغده [آلمانياده توقيف مذكرهسى قرمزى كاغد اوزرينه طبع ايديلمشدر] بر نظر آتمق كفايت أيلهر .

اشبو مطبوع نمونهلرك تنظيمى قوانينه وقوف وتركيهنك حيات حقوقيهسنى تماماً احاطه واصطلاحات ايله بر ممارسهٔ وسيعه ايجاب ايتمهسنه كوره يك مهم وجدى ايشلردن برى اولدوغنده شبهه يوقدر. معمافيهايشك مهم ومشكل اولماسيله برابر اوراق دعوايه وضوح ويرمهسى و محكمه كاتبلرينك وظائف تحريريهسندن مهم بر قسمنى اورتهدن قالديرماسى كيبى محسناتندن دولايى هريض وعميق تدقيقه سزا بر مسأله اولدوغنده شبهه يوقدر .

على العاده حالاتده بو مطبوع ورقهلرك املاسى وقادار بويوك كلفته احتياج كوسترمهيهجكى جهتلهوظيفه شناس حكام وضبط كاتبلرى ايچون كمال خواهشله دولديريلهجكى شبههسز واحوال فوقالعادهده ماهر أللرك بر قاچ ضربهسيله حادثاته اويمايان نمونهنك تصحيحى امور سهيلهدندر .

اوراق دعاويه بر شكل انتظام ويرمك ممكن اولدوغى تقديرده معاملات قيوديهيى شمديكندن دها بسيط وفقط دها واضح بر حاله افراغ ايتمك وبو صورتله هم قوتدن وهم زماندن استنفاده ايتمك لابددر .

بر دعوايه متدائر اوراق وسنداتك دوسيهسنده محفوظ اولماسى طبيعىاولماسنه كوره دفاترك وظيفهسى مسائل واوراق مختلفهيى يكديكرندن تفريق وبر معلومات استحصالى طلب ايديلديكى تقديرده بر نظر ايله صوك معاملهيه قادار ايشك صفحاتنى كوسترمكه يارامقدن باشقه بر شى دهكيلدر . سنه نهايتنده دفتر محتوياتىتدقيق ونه قادار ايشك آتىيه دور ايديلديكىده ينه قيود دفاتر ايله ميدان علانيته چيقا بيلور واحصائيات عدليهده بوكيبى دفاتر منتظمه ايله تنظيم اولونا بيلور .

عثمانلى محاكم ومدعىٔ عموميلكلرينى زيارت صيراسنده دفاترك عموميتله خطا آلود ونقصانلى اولدوغى بالتدقيق آكلاشيلمشدر . بر دفتر مندرجاتنك ديكريله تطبيقنده اختلافلر كورولمكده، مؤخراً كلهن ايشلر أول كلهنلردن مقدم اولاراق دفاتره قيد ايديلمك كيبى مهم خطالر هرقلمده يابلمقده، توقيفلرك وقوعى وحكمك تاريخ صدورى تماماً نقصان بولونمقدهدر . بعض دعوالرك ختامپذير اولوب اولماديغنى قيوداتدن آكلامق ممكن دهكيلدر. ايزميت جزا محكمهسنده ١٣٣٢ اساس دفترنده اوتوزسكز حكم لاحق اولدوغى كورولديكى حالده كچن سنهدن دور ايديلهن بر قاچ ايش داخل اولمق اوزره آلتمش دوقوز حكم لاحق اولدوغى قرار دفترى مندرجاتندن مستبان اولمشدر . حقوق محاكمنده طوتيلان سندات دفاترنده مقيد سنداتك صاحبلرينه اعاده اولونوب اولونماديغنى دفتر مندرجاتيله آكلامقده قابل اولمايور .

اشياى جرميهيه كلنجه: بونلرك محافظهسى هيچ بر شكل انتظام تحتنده اولماديغى كبى شمديكى اصولى دائرهسنده دائرهٔ عدليهده حفظ اولونان اشيانك ضياعه اوغراماسى احتمالىده هر زمان واردر.

دفاتر، عموميت اعتباريله وضوح وسادكيدن تماماً معرادر. دفاتر وقيودات، محتوىاولماسى لازمكلهن معلوماتى حاكى اولماديغى وايشلرى بربرندن تفريق ودعوانك صفحاتنى ارائه ايدهمديكى تقديرده برچوق كيمسهيى اشغال ايدهجك بىسود بركلفتدر . برده، هم حقوق وهم جزا محكمهسنده برنوع مطبوع دفاتر استعمال ايديلمكدهدر . حقوق محكمهسنده استعمال ايديلهن بردفترده تاريخ توقيفك وياخود ايشك هانكى مستنطق طرفندن تحقيقاتى اجرا قيلنديغنك بياناتى كيبى ستونلره تصادف ايديلهسى يك غريبدر .

اعلامات جزائيه تحصيل مأموريتلرنده استعمال ايديلهن دفترلره جزاى نقديلر ايله مصارف محاكمه عينى نومرو سلسلهسى تحتنده قيد ايديلمكده اولوب، حالبوكه، مصارف محاكمهنك تحصيلنده تحصيل مأمورلرينك هيچ برعلاقهلرى بولونمامقدهدر . اشبو قاريشيقلق، اعلامات جزائيه تحصيل دفاترينى تماماً تشويش ايتمكده ونهقادار جزاى نقدى اشى موجود ونهقادارينك تحصيل ايديلديكنى آكلامق ايچون كونلرجه صرف مساعى ايديلهسى ايجاب ايتمكدهدر .

جنايت ، جنحه وقباحت وتميز ، استيناف ، بدايت اعلامى قارمه قاريشيق بربرى آردى صيرا قيد اولونمقده اولوب هيچ برمحكمه ويا مدعىوميلك دفترى مهم مسائلى ومثلا برايشك ختامنه قادار قاچ محكمهنك قاچ جلسهسنى بيله اشغال ايتديكنى كوسترمهمكدهدر .

دفاتر وقيوداتك يكديكريله هم آهنك اولماديغنى بالاده عرض ايتمش ايدم ؛ برچوق دفاترده اعلاماتك اوراقك خلاصه‌لرى عيناً موجوددر . لزومسز اضاعه ايديلمن أمكاره ، هدر اولان وقتلره آجيماق قابل دكيلدر . بونك آز برهمتله تعديلى‌ده امور سهيله‌دندر .

معاملات جزائيه‌ده بركره حكمك اوفاق برخلاصه‌سى اساس دفترينه كچيريلكده، ايكنجى دفعه اولاراق قرار دفترينه اسباب موجبه‌سيله حكم‌درج وتحرير ومحكمه هيأتى طرفندن امضا اولونمقده وايش بدايت محكمه‌سنده ايسه استيناف ايديلمن ايشلر ايچون موجود استيناف دفترينه اوچونجى دفعه اولاراق قيد ايديلمكده‌در.

استنطاق دائره‌لرنده يالكز بردفتر طوتولمقده وبالعموم مسائل جاريه اشبودفتره قيد ايديلمكده‌در. بدايت مدعىٔ عموميلرنده طوتولان دفاتره دخى محكمه‌دن صادر اولان حكمك خلاصه‌سى درج اولونمقده‌در .

محكمه‌يه توديع ايديلمن سندانك خلاصه‌سى ويا خود عينى‌ده سندات دفاترينه كچيريلكده‌در .

اوراق، انتظام تحتنده طوتولمق ومحافظه‌سنه اعتنا ايديلمك صورتيله مختلف شكللر تحتنده دفاتره قيد وضبط اولونان اشبو قيودات خلاصه‌لرندن واز كچيلمك ويا خود بونلرى تحديد ممكندر. دوسيه‌سى ميانده اوراقك بعضيسى ضياعه اوغراديغى حالده دفتره كچيريلمن خلاصهٔ قيودات اشبو ضياعى تلافى ايده‌جك درجه‌ده انتظام دائره‌سنده تحرير ايديلمه‌مش بولونماسنه نظراً محكمه ايچون كافى اولمايه‌جق ولمكه خلاصهٔ قيودات محكمه‌نك بوس بوتون ياكليش بريوله صاپماسنده ميدان ويره‌جكدر .

خلاصه كلمه‌سنك مدلولى برشيئك اصلنده بيان اولونان خصوصاتك كافه‌سنك زبده‌سى وجوده كتيرمك ديمك اولماسنه نظراً محكمه باش كاتبنك تدقيقات حقوقيه‌يه مستند اولمايا راق عجلةً يازاجغى برقاچ سطر يازينك فائده‌دن زياده تهلكه‌لى برآلت تشكيل ايده‌بيلمه‌سنى اونوتمامق ايجاب ايده‌ر .

دفاتر قيودات ايچون صرف واضاعه اولونان أمكلرك همان نصفى اشبو خلاصه‌لرك تحريريله كچمكده اولماسنه كوره اشبو زمانى دخى فائده‌لى برصورتده استعمال امور ضروريه‌دندر .

اوراق محتوياتنك نه‌قادار جزؤدن عبارت اولدوغنك دفاتره قيدى دخى لزومسز برمعامله‌در . اساساً اوراق ميانه يكيلرينك علاوه‌سى حالنده‌ده قيود دفاترك تصحيح وتعديلى ممكن ده‌كيلدر .

طوتولماسى احكام قانونيه‌دن اولان دفاتر ايله برلكده بك اوغلى واستانبول برنجى جزا محكمه‌لرنده اولدوغى اوزره بعض محكمه باش كاتبلرى اعلامات قونترول دفاترى ناميله برقاچ دفتر تنظيم ايتمكده‌لرسه‌ده رسمى اساس دفترلرينك تنظيم واصلاحى حالنده بوكبى دفاتر معاونه قيوداتندن استغنا حاصل اولابيلير .

*

دوقوزنجى فصل

مصارف محاكمه

جزا ايشلرنده مصارف محاكمه‌نك تحصيلى عموميتله جزانك انفاذندن صوكرا پك كچ اولاراق باشلامقده ولزومسز وفائده‌سز برچوق معاملاتى موجب اولدوغى حالده همان‌ده تحصيلات وقوع بولمامقده‌در .

اعلامات جزائيه‌نك مصارف محاكمه تحصيلاتى ايچون لازم كلن معامله‌يه حكم، جنايت ويا صلح محكمه‌سندن دخى لاحق اولمش بولونسه بدايت مدعىٔ عموميلكنجه شروع ايديلمكده‌در. بدايت مدعىٔ عموميسى مصارف محاكمه‌لى اعلاماتى اول باول تحصيل جزا مأموريتنه توديع ايلهر . اجرا مأمورى بونلرى بركره اساس دفترينه قيد ايتدكدن صوكرا برليسته تنظيم واشبو ليسته‌نى آى نهايتنده دفتردارلق ويا محاسبه‌جيلكه ارسال واو دخى عائد اولدوغى ماليه تحصيل شعبه‌لرينه تقسيم وتوزيع أيلر .

نه‌مدعىٔ عموميلك ومحكمه ونه‌ده اجرا مأموريتى مصارف محاكمه‌نك تحصيل ايديلوب ايدلمه‌ديكى حقنده فضله مشغول اولمادقلرى كيبى ماليه تحصيل شعبه‌لرنده‌دخى تحصيل يولنده برمعامله‌نك سبقت ايتديكى معروف ومعلوم ده‌كيلدر .

بك اوغلى ماليه تحصيل شعبه‌سنى زيارت عاجزى اثناسنده ١٩ تموز و ١٣ آغستوس ١٣٣١ تاريخلريله كونده‌ريلمن صوك ايكى ليسته‌لر محتوياتندن برقلم بيله تحصيل ايديلمه‌مش واووقتدنبرى ذاتاً ليسته‌لرك‌ده ورود ايتمه‌ديكى ماليه مأمورلرينك جملهٔ بياناتندن بولونمشدر. معروضات وتدقيقات آتفه خزينهٔ حكومتك مصارف محاكمه يوزندن نه‌قادار مهم ضياعه اوغراديغى حقنده بك آجى وفقط درس آميز برحقيقتدر. اشبو مصارف محاكمه باشقه صورتله ومثلا جزاى نقديلر ايله برلكده تحصيل وصورت حياتى تفتيش ايديلسه خزينهٔ حكومت ايچون اهمال ايديلمه‌يه‌جك قادار بريكون طوته‌جغنه شبهه يوقدر .

اساساً قيد وربع خرجلرى پشيناً استيفا ايديلمه‌سنه ودعواى قازانان طرفك اعلامى اجرايه قويه‌بيلمك ايچون خرجى بهمه‌حال پشين اولارق تسويه ايتمسى مجبوريتى بولونماسنه كوره حقوق ايشلرنده مصارف محاكمه برآز دها مساعد برصورتده استيفا اولونماقده‌در. بيك اوچيوز اوتوز برسنه‌سنده درسعادت بدايت حقوق محكمه‌سندن لاحق اولان درت يوز آلتمش آلتى ايشدن يوز دوقسان دردينك مصارف محاكمه‌سى بيك اوچ يوز اوتوز ايكى كانون ثانيسى بدايتنه قادار تسويه اولونمامش ايدى .

*

اونونجى فصل

تدقيقات ومطالعات عموميه

محاكماتك صورت وطرز جريانندهكى نقصان وخطالرى كوسترمك ايچون تدقيقات عاجزيه معروض ايشلردن لاعلى التعيين برينى أله آلمق كفايت ايده‌ر .

ازجمله استيناف جنحه محكمه‌سنك $\frac{331}{2}$ نومرولى يوصيف عليهنده اقامه اولونان برامنيتى سوءاستعمال دعواسى امثالى ايچنده تدقيقات ايچون پك أيى برزمين تشكيل ايتمكده‌در ؛ شويله‌كه:

٢١ نيسان ١٣٣١ تاريخنده كيرقور اسمنده برتاجر، مدعىٔ عموميلكه يوصيف عليهنده عرض شكايتده

بولوتور . مومى اليه كيرقور استيجار ايتمش اولدو برخانه‌نك بيك اوچ يوز يكرمى طقوز سنه‌سى تشرين اول وثانى وكانون اول آيلرى بدلات اجاره‌سى ايچون مؤجره‌سى بولونان قادينه اوچ يوز غروش بورجلانديغنى ومارالعرض اوچ يوز غروشى مزبوره‌يه تأديه ايتمك اوزره بيك اوچ يوز يكرمى طقوز سنه‌سى كانون ثانيسنك اوننده يوصيفه تسليم وامنيت أيله‌ديكنى وفقط يوصيفك پاره‌يى تأديه ايتمه‌مك صورتيله امنيتنى سوء استعمال ايتديكنى بيان ايده‌ر . كيرقور دعوايه مدعىٔ شخصى صفتيله داخل اولور ومحكمه دخى فعلى ثابت كوره‌رك ٣١ كانون ثانى ١٣٣٠ تاريخنده مرقوم يوصيفى امنيتى سوء استعمالدن دولايى مجازات فرعيه ايله برلكده ايكى آى حبسه محكوم أيله‌ر. يوصيف حكمه عدم قناعتله استيناف دعوى ايتمكله ١ تشرين ثانى ١٣٣١ تاريخنده مرقومك برائتنه محكمه‌جه قرار ويريلور . وايكى يوز آلتمش غروش مصارف محاكمه‌نك تسويه‌سنه مستأنف عليه اولان مدعىٔ شخصى كيرقور محكوم اولور .

اوراقك تدقيقندن تماماً آكلاشيله‌جغى اوزره ايشده علاقه‌دار مقاماتك مسأله‌يى اصلا احاطه ايده‌مديكى آتيده يكان يكان كوستريله‌جك نقايص وخطيئات ايله عرض وايضاح اولوناجقدر .

اولاً ، مظنون مستنطقك حضورنده كيرقورك شخصاً كنديسنه برشى ويرمديكنى يالكز ١٠ كانون ثانى ١٣٢٩ تاريخنده ايليا نامنده بر شخص وساطتيله ده‌سپينا ايچون يدى مجيديه كوندرديكنى وشو قادارك مارالذكر يوز قرق غروش ايليا واسطه‌سيله ده‌سپينايه ارسال أيله‌ديكنى ادعا أيله‌مشدر . ادعالرى طبان طبانه ضد اولان مدعى ايله مدعى عليه اشبو بيانات اوزرينه تكرار استماع ايديله‌رك افادات آره‌سنده‌كى مباينتى تأليفه وآكلامغه چاليشمق مستنطق ايچون برنجى وظيفه ايدى . يداً بيد ويره‌ن كيم اولدوغنى ، پاره‌نك جنسى نه ايدوكى ، نرده هانكى كون وهانكى ساعت ويريلديكنى ، اعطا اثناسنده نه كبى كلمات استعمال ايديلديكى وزمان اعطاده كيمسه‌نك حاضر بولونوب بولونماديغنى تدقيق ايكنجى وظيفه‌يى تشكيل ايده‌جك ايدى . بونلر تدقيق ايدلمه‌دن ومدعىٔ عمومينك درميان ايتديكى خصوصاتك صحتى آراشديريلمادن اعطاى قرار ايديلمش وبو تشوش بوتون معاملاتى صوك صفحه‌سنه قادار اغلاق ايتمشدر .

ثانياً ، بالاده عرض اولوندوغى اوزره مظنون ايشى ايليا وده‌سپينا اوزرينه بيقمقله اسناد اولونان جرمدن تخليص كريبانه چاليشمشدر . مستنطق كرك ايليا وكرك ده‌سپينايى بو خصوصده استماع ايتمك مجبوريتيله مكلف ايدى مستنطق بك بسيط اولان بو وظيفهٔ قانونيه‌سنده ذهول ايتمش ويالكز كيرقور ، آرشاق ويروانت نامنده اوچ شاهدى استماع أيله‌مشدر بونلرك بياناتنه نظراً كانون ثانيده كيرقورك كندى دكانده مظنون عليهه اوچ يوز غروش ويرديكنى كوردكلرى واشبو پاره‌نك ده‌سپينادن استيجار اولونان خانه‌نك بدلات اجاره‌سى بولوندوغنى كيرقورك علاوةً سويلديكى ده آكلاشيلمقده‌در . مع التأسف مستنطق صحتى آراشديرمايه لزوم كورمه‌دن بو بياناتى ده بويله قبول ايديويرمشدر .

ثالثاً ، دعواى رؤيت ايتمكده اولان بدايت جزا محكمه‌سنده مظنون عليه ابتدالرى دائرهٔ استنطاقده درميان ايتديكى افاداتى تكرار أيله‌ديكى حالده محاكمه‌نك صوكنه دوغرو كيرقوردن قطعياً برشى آلماديغنى ويالكز قاراكين اسمنده بر شخص واسطه‌سيله يدى مجيديه آلديغنى وشو قادارك پاره‌لرى ده‌سپينايه اعطا أيله‌ديكنى بيان ايتمشدر . مظنون عليهك بيانات اوليه‌سيله انتهائيه‌سى‌ده بربرينه ضد اولدوغى حالده مسأله‌نك توضحى ومظنون عليهك بياناتنك صحت وعدم صحتنك تحقق ايچون تدقيقى پك مهم اولان بو جهتك تعميقنده‌ده محكمه ذهول أيله‌مشدر .

رابعاً ، بدايت جزا محكمه‌سى درت شاهد استماع ايتمشدر . كيرقور ، آرشاق ، يروانت وده‌سپينا بو شاهدلرك اوچ اولكيسى مستنطق حضورنده‌كى افاده‌لرينى محكمه‌لرده تكرار ايتمشلردر . يالكز ده‌سپينا ايجار مقاوله‌سنك عقدندن مقدم يعنى ١٠ كانون ثانى ١٣٢٩ تاريخندن اول مظنونك كنديسنه يدى مجيديه ويرديكنى بيان ايتمشدر . مع التأسف محكمه بو مسأله‌يى‌ده تدقيق ايتمه‌مش نه ايليايى ونه‌ده قاراكينى تكرار استجواب ايتمه‌يه‌رك فعلك ثبوتنه قناعتله مظنونى محكوم أيله‌مشدر.

خامساً ، استيناف محكمه‌سى ايليا ايله يانى وكيرچو اسمنده ديكر ايكى شاهد دها استماع ايتمشدر. بواوچ شاهد كيرقورك ده‌سپينايه ويريلك اوزره بردكانده مظنونه برانكليز ليراسى ايله بر مجيديه اعطا ايتديكنى كوردكلرينى بيان ايتمشلردر . اشبو شهودك بياناتى بدايت محكمه‌سنده استماع اولونانلرك افاداتنه مخالفدر . استيناف محكمه‌سنك مختلف محاكمده بوافادات متخالفه‌ده بولونان شو شهودى برآره‌يه طوپلايه‌راق حقيقتك توضحنه چاليشماسى وشاهدلرك افاداتنه نظراً مدعىٔ شخصى‌نك عريض وعميق ديكله‌مسى ايجاب ايتمكده‌ايدى.

استيناف محكمه‌سى تدقيقاتنى براز داها توسيع ايتمش اولسه ايدى بلكه مظنونك متعدد دفعه‌لر پاره آلديغنى ميدانه چيقارمق صورتيله ايشى تنويرايتمش اولوردى. اشبو مسائل مهمه‌يى تدقيق ايتمكه طاورانمه‌دن استيناف محكمه‌سى‌ده برائت قرارينى ويرمشدر .

سادساً ، محاكمه‌نك صفحات مختلفه‌سى آراسنده بر مشاركت وارتباط ومحاكمه‌يى احضارده برانتظام‌ده موجود ده‌كيلدر . نته‌كيم استيناف محكمه‌سى شاهد جلبى ايچون ايلك محاكمه‌يى تعليق ايتمكه مجبور قالمشدر. بوشاهدلر، ايلك يوم محاكمه ايچون پك اعلى چاغيريله‌بيليرلردى. ايكنجى يوم محاكمه‌ده جلبى قرارلاشديريلوب فقط يوم محاكمه‌دن اول دعوتيه‌سى بيله يازيلمايان ايكى شاهدك دعوتلرى ايچون ينه تعليق ايديلمشدر .

اوچنجى يوم محاكمه‌ده شاهد ايليا كچن محاكمه كونى بر آز كجيكديكنى براى معذرت درميان أيله‌مسى اوزرينه مدعىٔ عمومينك مطالعه‌سى وجه ايله محكمه جزاى نقديدن عفوينه قرار ويرمشدر . دعوت زمانى بلامعذرت محكمه‌ده حاضر بولونمايان شخصك قوهٔ عدليه‌يه نوعما حقارت ايتديكندن غفلت اولوناراق جزانك عفو ايديلمسى عفو قبول ايتمز خطالردندر .

اوچنجی جلسهٔ محاکمه‌دن صوکرا طرفین وکیللرینك اوراقی مطالعه وتدقیق ایتمسی ایچون دخی دعوی تعلیق ایدیلمشدر ؛ اساساً دعوی اوزون زماندن بری دردست بولوندوغی جهتله وکیللرك ایشك بوتون صفحاتنه واقف اولدوغی قبول ایتمك عقل ومنطق مقتضیاتندندر .

سابعاً ، دعوانك تعلیقات دورا دوری اثناسنده هیأت حاکمه‌ده برقاچ دفعه دکیشمشدر . استیناف محکمه‌سنده جریان ایدن درت محاکمه‌ده دخی هیأت حاکمه تبدل ایتمشدر . ادعا ومدافعاتدن باشقه برشی وقوع بولمایان برائت حکمنك لاحق اولدوغی یوم محاکمه‌ده شمدی‌یه قادار ایشك محاکمه‌سنده اصلا بولونمایان ومحکمه‌نك بالطبع اکثریتی تشکیل ایدن اوچ یبانجی اعضا هیأته التحاق ایتمشدر . حال بوکه شمدی‌یه قادار محکمه‌یه ابراز وارائه اولونان دلائلك قیمت واهمیتی صوك یوم محاکمه‌ده ایشه یبانجی اولان بواوچ اعضانك التحاقیله تشکل ایدن بش کشیلك هیئت حل ایتمشدر. اوراق وضبطلر منتظم اولسه بردرجه‌یه قادار بوکا جواز ویریله بیلیردی . حال بوکه محاکمه‌نك ابتداسندن بری مدعیٔ شخصی ، مظنون وشاهدلرك کندی افاده‌لرینی مکذب بیانات وافاداتی آراسنده حقیقتی چیقارمغه بوهیأتك موفق اولماسی ایچون برآز کهانت قوتنه اعتماد ایجاب ایدر. قراری اعطا ایدن هیأت نه محکمه‌ده اثبات وجودایتمه‌ین مدعیٔ شخصی‌یی ونه‌ده شاهدلردن برینی استماع ایتمشدر . بو صورتله دعوی ومحاکماتك سبب وقوعنده‌کی علتلردن تغافل وحاکمك کوزی اوکنده جریان ایدن محاکمات ایله قناعت وجدانیه‌سنی تأمین ایتمك ضرورتندن تباعد ایدیلمش واستیناف محکمه‌سنی برائته سوق ایدن برقرارك میدانه چیقمسنه یول ویریلمشدر .

ثامناً ، استیناف محکمه‌سی؛« امنیتی سوء استعمال ایتدیکی آکلاشیلامادیغندن » برائته قرار ویردیکنی بیان ایتمکده ایسه‌ده اشبو قرار اسباب موجبه‌دن تماماً عاریدر . مدافعه وکیلی بوراده ایضاحندن صرف نظر ایدیله‌ن اسباب قانونیه‌دن دولایی موکلنك برائتنی طلب ایتمش اولدوغی حالده اعلامده محکمه‌نك بومستدعیاتی قبول ایدوب ایتمدیکی ومدافعه شهودینك افاداتنه نه‌درجه‌یه قادارشایان اعتماد باقدیغنی وبوافاداتدن هانکیسنی جرح وهانکیسنی قبول ایتدیکی خصوصلرینی‌ده آکلامق قابل ده‌کیلدر .

مع التأسف اعلام بونقطه‌لرده‌ده تماماً ساکتدر . ایکی یوز آلتمش غروش مصارف محاکمه ایله محکوم اولان مدعیٔ شخصی‌یه دعواسنی نه‌دن طولایی غائب ایتدیکنی کوستره‌جك برشمهٔ معلومات دخی مفقوددر. والحاصل اعلام نه‌جهتدن تدقیق ایدیلسه برخطا کوزه چارپمقده‌در .

تاسعاً ، معروضات سابقه‌یه نظراً اشبو دعوانك صفحات مختلفه‌سندن شو نتیجه‌یی چیقاره‌بیلیرز . مستنطقك تحقیقات استنطاقیه‌سی نقائص ایله مالامالدر . بدایت محکمه‌سنده یالکز مظنونك علیهنده‌کی دلائل ایله اکتفا ومظنونك محکومیتی جهتنه کیدیلمشدر . استیناف محکمه‌سنده ایسه یالکز لهنده اولان دلائل تدقیق و تعمیق اولونمش و بالطبع برائته قرار ویریلمشدر . اشبو محکمه‌لردن هیچ بری له و علیهده‌کی

دلائلی مجتمعاً تدقیق زحمتنده بولونمامشدر. بونك ایچون صورت جریان محاکمه‌ده‌دوغرو برشی کورولمه‌مشدر. بدایت محکمه‌سنده آلتی واستیناف محکمه‌سنده درت که جمعاً اون جلسهٔ محاکمه وقوع بولمش واولدقجه‌بسیط برایشده بربوچوق سنه‌لك برسورونجه‌دن صوکرا مظنونك برائتنه ومدعیٔ شخصینك ایکی یوز آلتمش غروش مصارف محاکمه ایله محکومیتنه کیدیلمشدر .

شواوزون سوره‌ن محاکمات ومساعی‌یه رغماً مسأله‌نك حقیقتی آکلاشیلامادیغی کیبی برائتی ایجاب ایده‌ن اسباب وملاحظات‌ده قاپالی قالمشدر . مستنطق ایله مدعیٔ عمومی، ایشك مبادیسندن اعتباراً مشترکاً ومنتظماً چالیشمش اولسه ایدیلر دعوی باشقه درلو فصل اولونوردی ؛ شویله‌که : مظنونك محکمه‌یه سوقی ایچون یاکافی درجه‌ده دلائلك جمعی ممکن اولور وبوصورتله ایش محکمه‌یه تماماً احضار ایدیلمش برحالده سوق ایدیلیر؛ ویاخود تحقیقات استنطاقیه نتایجنه نظراً مظنونك محکمه‌یه سوقنه امکان ولزوم اولمادیغنه قناعت حاصل اولارق دعوادن فراغت اولونور ایدی .

شهودك افاداتی آراسنده‌کی مباینتدن دولایی محکمه‌یه سوق ایدیلمش اولسه بیله مستنطقك ایشی رؤیت ایتمك وظیفه‌سیله مکلف اولان محکمه‌یه، برجلسهٔ محاکمه‌ده انتاج ایده‌جك وجه‌ایله، احضار ایله‌مك مجبوریتنده بولونماسی سببیله صفحات اولیه‌سی کمال دقتله احضار اولونمش اولور، اساس دعوانك قراره ربطنده محکمه یاکلیش یوللره دوشمه‌یه‌رك احکام قانونیه‌یی سهولتله تطبیقه امکان بولوردی.

تدقیق وتتبع صحیفه‌لری

رشوت فصلنك ۱۳۲۷ سنه‌سنده‌کی تعدیلاتنك خطوط اساسیه‌سی — آلمانیا، فرانسه، ایتالیا، آوستریا ـ مجارستان، انکلتره، جماهیر متحدهٔ آمریقا، فلمنك، اسوه‌چ، اسویچره، بلچیقا، یونانستان، بولغارستان، بره‌زیلیا، اسپانیا، پورتکیز قانونلرینك رشوته متعلق احکامی — قوانین مذکوره بیننده‌کی خطوط مشترکه — رشوت بحثنده سیاست جزائیه‌مز نه اولمالیدر؟ — مرتشینك فعلنده‌کی درجاته کوره جزا تعیینی لزومی — فاعل جرمك صفتی نظره آلینمالی — مأمورین دولت ایله حکامك لزوم تفریقی — شخصی ویافعلی یاخود هم‌شخصی هم‌ده فعلی اسباب تشدید — راشینك اخلال حقه غیرمعطوف فعلی جزالندیرلمامی — بوبابده قوانین غربیه‌نك اصولی — راشینك فعلنده‌کی درجات جرمیت — جزا، درجات جرمیت ایله متناسب اولمالی — راشینك جزاسزقالماسنده‌کی فوائدومحاذیرك تدقیق ومناقشه‌سی — بومبحثده مأمور مفهومنك لزوم تعیینی — یابوب یاپامامق کیفیتنك وظیفهٔ مأموره‌یه تعلق ایتمه‌سنك کفایتی — ترویج مرامه‌اقتدار بحثنده مأمورك درجهٔ صلاحیتی نظره آلینمق‌کافی — محکمهٔ تمییزك اسکی ویکی اجتهادلری — قانونك بونقطهٔ نظردن تعدیلی لزومی — رشوت جرمنك جزالاندیرلماسی بحثنده تعقیب اولوناجق وجههٔ استقامت — رشوتك تشبثی جرم تام کیبی جزالندیرلمامی — تشبثك درجاتی — راشینك و مرتشینك رجوعی — خاتمه: یالکز جزا قانونی تعدیل اولونمق غیرکافیدر؛ قوانین سائره بوجرمك اسباب ایقاعی تسهیل ایتمه‌ملی — راشینك رشوت ویرمه‌سی و مرتشینك رشوت آلماسی اسبابنك لزوم تطبیقی — مأمورینك تعقیباتدن مصونیتی بویوك بر تهلکه‌در — اشتکاء عن‌الحکام کیبی معوج طریقلردن زیاده سهولتله مراجعت اولونابیله‌جك طرق قانونیه‌نك کشادی لزومی.

قانون جزانك، رشوته عائد فصلنك تعدیل واکمالنه مدار اولاجق تدقیقات اجراسنه دائر، شرفتلق اولونان امر سامیٔ فخیمانه‌لرینه امتثالاً ایفا قیلنان تدقیقات نتایجنك پیشگاه عالیٔ نظارتپناهیلرینه عرضنه مباشرت اولونور.

معلوم سامیٔ جناب نظارتپناهیلری بویورلدیغی وجهله، قانون جزانك رشوته عائد فصلی ۱۳۲۷ سنه‌سنده تعدیلات اساسیه‌یه مظهر ایدیله‌رك اوزمانه قادار بر اساس سالمه استناد ایده‌مه‌یه‌ن وموجب تردد وتشمکش اولان بعض اختلافاته خاتمه چکیلمش ایدی. تاریخ مذکورده وجوده، کتیریله‌ن تعدیلات اوزرینه رشوت فصلنك دها علمی وبالخاصه احتیاجه اوفق برماهیت اکتساب ایتدیکنی اعتراف ایتمك اقتضا ایدر. فی‌الحقیقه مواد لاحقه‌نك تدقیق ومطالعه‌سندن منفهم بویورولاجغی وجهله، واضع قانون، اوزمانه‌قادار کیملرك مأمور عد ایدیله‌بیله‌جکی ورشوت بحثنده نه‌قبیل احوال وافعالك جزالاندیرلمق لازم کله‌جکی مثللی ایکی مهم واساسلی مسأله ایله اشتغال ایتدیکی کیبی مرتشی ایله راشی حقنده تطبیق جزا ایدیله‌جك احوالك استنادی لازم کله‌ن اساسات علمیه تحری ایدیلمش ومسأله مذکوره‌نك کافه‌سی صورت عمومیه‌ده بعض مرتبه معقول صورت حللره ربط اولونمشدر.

بواعتبارله، قانون جزامزك رشوت فصلی قوانین سائرهٔ غربیه ایله مقایسه اولوندوغی تقدیرده بوس بوتون تجددن عاری کورلمه‌مکله برابر اجرا قیلنان تدقیقات نتایجنه کوره‌ده قابلیت تطبیقیه‌دن محروم اولمادیغی وخلاصه اساسات معقوله ومقبوله‌یی جامع برقانون اولدوغی تظاهر ایتمکده‌در.

مع‌هذا، رشوت کیبی حدذاتنده اهمیت اجتماعیه‌سی عظیم اولان برجرمك جزالاندیرلماسی بحثنده، بالعموم دول متمدنه‌ده جاری اولان اصوللر تدقیق وبونلر یکدیکریله مقایسه اولوندوغی زمان، هرحالده، بزم قانونمزدن فرقلی وبلکه بزجه‌ده اقتباسی الزم مهم ومفید اساسلره تصادف ایدیلدیکی‌ده انکار اولونامازؤ شو قادارکه، بواساسلر میاننده، مثلا، بزم طرز تلقیمزه کوره‌یك ناشنیده وبواعتبارله عجیب عداولونابیله‌جك اولانلری‌ده یوق ده‌کیلدر. بالفرض، شمدیدن برمثال ارائه‌سی قبیلندن اولمق اوزره، جماهیر متحدهٔ آمریقا داخلنده لوئزیان قانوننده، مرتشینك جزاسی، منتها اولمق اوزره ایکی ماه حبس اولارق کوستریلمه‌سی واحوال عادیه‌ده مأمورك موقتاً طرد ایله جزالاندیرلماسی بولنده‌کی اصول ارائه اولونابیلیر. کذلك، یالکز مرتشی اولان مأموره جزا تعیین ایتمکله اکتفا ایدمن اسویچ حکومتنك قانونی ایله اسویچره‌نك «وو ـ Veaue واله ـ Vallét» قانونلری، قانون جزالری‌ده بومیانده پیش دقتده بولوندورلمق ایجاب ایده‌ر.

۱۳۲۷ سنه‌سنده‌کی تعدیلاتنك خطوط اساسیه‌سی — قانون جزامزك رشوت فصلنك ۳۲۷ تاریخنده اجرا قیلنان تعدیلات اثناسنده أك چوق نظره چارپان جهت، بالخاصه بوقانونك مذاکراتی حاوی مجلس مبعوثان ضبطنامه‌لرینك تدقیقندن‌ده آکلاشیلدیغی وجهله اوچ نقطه‌یه انحصار ایدییور:

۱ — مأمور مدلول عمومیسنه داخل اولابیله‌ن اشخاصك واضحاً ارائه‌سی،

۲ — مواد عتیقه‌ده موجود «ترویج مرام» اقتداری کیبی ألاستیق وبوماهیتله کوناکون تفسیراته بادی اولان عباره یرینه واضح وشمولی براساس علمی تحریسی،

۳ — راشی ومرتشینك افعالنك جزالاندیرلماسی خصوصی لازمهٔ عدالتك وهر یرینك وضع وموقع اجتماعیلری ایله متناسب اولمق اوزره درجات مجازاتك تطبیقی خصوصلریدر.

اولا، نقاط ثلثهٔ مذکوره‌یه عائد مذاکرات، واضحاً کوستریورکه واضع قانونك رشوت بحثنده مقاصد مهمهٔ اصلیه‌سندن اولان شو اوچ نقطه‌نك ترویجی وقانونه درجی اوزمان ایچون جداً مهم بر موفقیت تشریعیه اولمشدر. فی‌الحقیقه، قانون جزامزك ۶۷ نجی مادهٔ معدله‌سی «مأمور» تعبیرینه داخل اولامایاجق ویا ادخالنده تردد اولونابیله‌جك پك چوق اشخاص وبالخاصه بومیانده حکام ومنصوب ومنتخب بالجمله مجالس رسمیه اعضاسی تصریح ایتمکله قالمیوب قانونده نیابت ووکالت مخصوصه‌یی حائز اشخاص دخی بومادمیه ادخال اولونمق صورتیله «مأمور» تعبیرینك مدلولی خیلی توسیع وبالخاصه توضیح وتصریح قیلینمشدر. مع‌هذا، قانوندن واضع قانونك مقصدینی استنباط ایتمك خصوصنده خیلی مشکلات چکمکن حکامز ایچون بوصراحت ووضوحك‌ده عدم کفایتی زیرده عرض اولوناجغی وجهله مع‌التأسف تحقق ایتمش خصوصاتدندر.

دیکر طرفدن، بللی باشلی برزمرهٔ ممتازاولان حکامك رشوت اخذی فعلیله مأمورین سائره‌نك بویولده‌کی سؤ استعمالاتنك یکنسق ومطرد برصورتده جزالندیرلماسی بومادهٔ قانونیه‌نك أك ضعیف نقطه‌سیدر.

فى الحقيقه رشوت جرمنك جزالنديرلماسى خصوصنده أك چوق مبالاتسز كورونه‌ن اجنبى قانونلرنده بيله صنف حكامك فعل ارتشاسى بردقت مخصوصه ايله تعقيب اولونمش وپك آغير مجازاته تابع طوتولمشدر ... ازجمله، آلمان قانون جزاسى، فرانسه قانونى ، فلمنك قانونى، ماجارستان قانونى ونهايت ايتاليا قانونلرى بومبحثده داها خصوصى وشديد احكامى احتوا ايتمكده‌در . بوجهتى زيرده تفصيلاً موضوع بحث ايتمك اوزره شوراده شمديدن قيد وتذكار ايتمكى فائده‌دن خالى عد ايتمه‌يورم .

ثانياً ، تعديلات واقعه‌نك ايكنجيسى مأمورك جزالنديريلاجق فعلنك ماهيتنى تبيينيه معطوف اولان قسميدر. برمأمور، مادهٔ ارتشايى، عهده‌سنه مترتب وظيفه‌يى ايفا ايتمه‌مك ويا قانوناً نهى اولونان برخصوصى اجرا أيله‌مك ايچون ارتكاب ايده‌جكنى نظره آلان واضع قانون « مادهٔ عتيقه‌نك » ترويج مرامه اقتدار بخشده‌كى مشوس ومعما انكيز عباره‌سى يرينه (قانوناً ونظاماً يابمغه مجبور اولدوغى شيئى يابمق ويا يابمامق ويايامغه مجبور اولدوغى شيئى يابمق ويا يابمامق ايچون) عبارهٔ واضحه‌سنى اقامه ايتمك صورتيله كشمكش واقعك ازاله اولوناجغنه ذهاب حاصل ايتمشدر . بوعباره، شبهه يوقدركه، « ترويج مرام » قيد مبهمنه نظراً پك واضحدر ؛ مع هذا ، عبارات قانونيه‌نك وضوحى ـ محكمهٔ تميزك زيرده اثبات اولوناجغى وجهله ـ بونده‌ده « ترويج مرام » قيد معروفنه سالك اولماسنه مانع اولامادينى كبى « قانوناً ونظاماً يابمغه مجبور اولدوغى شيئى مأمورك يابمامسندن عبارت حركتيله بالعكس اونى يابمق ايچون رشوت آلماسى كذلك قانوناً ونظاماً يابمامغه مجبور اولدوغى شيئى اجرا يعنى قانونه مخالفت ايتمه‌سيله اونى قانونك نهى دائره‌سنده يابمامق ايچون رشوت آلماسى كبى خصوصاتك عينى درجه‌ده مستلزم مجازات ايديلمش اولماسى، تعبير آخرله، برمأمورك وظيفهٔ قانونيه‌سنى اخلال ايتمه‌سيله وظيفهٔ مترتبه‌سنى امر قانونى دائره‌سنده ايفا ايتمك ايچون مكافات آلماسى كبى ايكى مهم مسأله بربرينه قاريشديريلمش وهرايكى حالده‌ده جزا، قلعه‌بندلكدن عبارت اولمق اوزره كوستريلمشدر. قانونمز، بوخصوصده تجدده محتاجدر .

ثالثاً ، تعديلات اخيره‌اثناسنده‌كى تجددلردن برى‌ده، راشى ومرتشى حقنده مسئوليت جزائيه‌نك اخلال حق وجودينه نظراً تخالف ايتمه‌سى وراشينك قلعه‌بند جزاسنه استحقاقى حركت واقعه‌سنك اخلال حق موجب اولمسيله تقديدر .

بومادهٔ‌نك مجلس مبعوثانده مذاكره‌سى اثناسنده اخلال حق اولمايان احواله راشى‌يه هيچ جزا تعيين اولونمامسى لازم كله‌جكى پرنسيپنى مدافعه ايدنلره تصادف ايديلمشدر . اشبو فكرى مدافعه ايدنلرجه، راشينك حركتى ، بالخاصه مشروع ومحق برمرامى انفاذه معطوف اولان تشبثى قطعا مستلزم جزا اولماملدر . راشيدن حتى جزاى نقدى بيله آلنماسى ايجاب ايتمه‌ديكى يولنده‌كى بورأيلره قارشى « ايزمير مبعوثى سيد » بكك مأمورينى تعديات واسناداتدن وقايه ايتمك لزومنه دائر واقع اولان بياناتى، مادهٔ‌نك شكل حاضريله قبولنى

ايجاب ايتمش وايشته حدذاتنده شايان نظر برحكمت اجتماعيه‌يى حاوى اولان تكليف واقع، بوصورتله برطرف اولمشدر .

قانون جزانك ٦٩ نجى ماده‌سنده، بونقطه‌يه عائد اولمق اوزره ايلريده تفصيلاً موضوع بحث ايديله‌جك اولان قيد قانونيدن ماعدا باشقه‌جه جالب نظر برصراحت موجوددر . شويله‌كه، راشينك فعلى جنايت درجه‌سنده توصيف اولونمق ايچون دوغرودن دوغرويه اخلال تحققى شرط اولمايوب رشوتك اخلال حق ايچون ويريلديكنك ثبوتى ، نتايجندن قطع نظر، حركت واقعه‌نك قلعه‌بندلك جزاسنى استلزام ايتمه‌سى ايچون كافى كورولديكى حالده مرتشينك جزاسنى تعيين ايده‌ن مادهٔ آتفه‌ده (٦٨) ايفا اولونان معامله برحقك اخلالنى موجب اولمش ايسه قلعه‌بندلك جزاسنك بش سنه‌دن اقل اولمايجغى تصريح ايديلمش اولماسنه كوره اخلال حق ايچون رشوت آلمق مرتشينك حركتى ايچون اسباب مشدده‌دن اولمايجغى ومجرد نتايج مستحصله‌سنه واخلال حق وقوعنه نظراً تشديد جزا جهتنه كيدبله‌بيله‌جكى آكلاشيلمقده‌در . شوحاله كوره اخلال حق ايچون رشوت آلان مرتشى‌يه اوچ سنه قلعه‌بندلك جزاسى ترتب ايتديكى كبى عينى مقصدله رشوت ويره‌ن راشى‌يه‌ده كذلك اوچ سنه قلعه‌بندلك جزاسى حكم ايديلمك وراشى ايله مرتشى حقنده سوياً معامله اولونمق اقتضا ايده‌جكدركه، راشى ومرتشى بيننده، بواعتبارله‌ده فرق كوزه‌تيلمش اولمايور.

خلاصه ، مواد اخيره‌ده خيلى تجدد ومكمليت كوزه‌تيلمكله برابر حكامك مأمورين عدادينه ادخال ايديله‌سى وكافهٔ مأمورين حقنده يكنسق ومطرد برجزا تعيين اولونماسى وترويج مرام عباره‌سى يرينه اقامه ايديله‌ن « يابوب يابمامق » پرنسيپنك صلابت كافيه‌يى حائز اولماسى يوزندن تطبيقاتده رخنه‌لره معروض ويا كليش اجتهادلره منشاء ظهور اولماسى؛ كذلك، عينى ماده‌ده مأمورك محق ومشروع ووظيفه‌سنه موافق برايشى رشوت مقابلنده كورمه‌سيله غير محق وغير قانونى برايشى منفعت ومكافات مقابلنده ايفا ايتمه‌سى بيننده فرق كوزه‌تيلمه‌مسى، ديكر طرفدن مرتشى ايچون قلعه‌بندلك جزاسنك تشديدى اخلال حق وقوعيله مقيد اولدوغى حالده راشى حقنده تشديد جزاء رشوتك يالكز اخلال حقه معطوف اولدوغنك ثبوتنه معلق بولوندورلماسى كبى نقايص وخطيئات، ادخال اولونان تجددلرك اهميتنى خيلى تنقيص ايتمكده اولدوغى كبى رشوت جرمنك تشبث تامنه مخصوص اولان ٧٦ نجى مادهٔ قانونيه ، جنايت تشبثى جرم تام درجه‌سنده جزالنديران فرانسه قانون جزاسندن موروث ويادكار اولمق اوزره قانون جزامزه ادخال ايديلمش اولدوغندن ٣٢٧ سنه‌سنده‌كى تعديلات اثناسنده اساساً تشبث جرمه عائد برمادهٔ قانونيه تنظيم وقانون جزامزك ٤٦ نجى ماده‌سى اولمق اوزره اشبو قانونه درج قيلنمش اولدوغى حالده آهنك عمومى‌يى محافظةً رشوت جرمنك تشبثى‌ده تشبث حقنده قبول ايديله‌ن احكام عموميه دائره‌سنده جزالانديرمق، بالخاصه رشوت مسائلنده كوزه‌تيلمه‌سى مطلوب اولان درجات جرميته موافق وهيئت اجتماعيه‌يه ايقاع اولونان ضرر ايله متناسب ، معقول برسياست

حزائيه اولدوغى نكته‌سندن ذهول ايدلمه‌سى‌ده تعديلات واقعه‌يه رغماً رشوت فصلنك ازسرنو جدى صورتده تدقيق وتعديلنى ايجاب ايتديرمكده بولونمش اولدوغندن بو بابده أك سالم دساتيرى حاوى اولدوغنه قناعت كتزانمم اولان قوانين اجنبيه‌دن برقاچنك رشوته عائد احكامنى بروجه‌زير تلخيصاً پيشكاه ساميلرينه عرض ايتمكى وجيبه‌دن عد ايدييورم .

آلمانيا ـــ آلمانياده، مرتشينك فعلى قانوناً ايفاسنه صلاحيتدار اولدوغى مواده‌ده محق ومشروع برمطلبى ترويج ضمننده رشوت آلمقدن عبارت اولدوغى تقديرده اوچ يوز مارقه قادار جزاى نقدى‌يى ويا آلتى ماهه قادار حبسى مستلزم اولور . يعنى ، اخلال حقه معطوف اولمايارق وظيفهٔ مأموريته داخل برخصوصك عوض ومنفعت مقابلنده ايفاسى‌ده جنحه درجه‌سنده خفيف مجازاتى استلزام ايده‌ر. اكر، مأمورك حركت واقعه‌سى، صلاحيتنه داخل اولمقله برابر غير قانونى برصورتده يعنى اخلال حقى مستلزم اولاجق ماهيتده بر خصوصك اجراسنه ويا ترك فعله متفرع اولدوغى حالده بش سنه‌يه قادار «آغير حبس = réclusiou » جزاسى ترتب ايده‌ر؛ سباب مخففه وجودى تقديرنده حبس عادى جزاسى اقامه اولونابيلير .

مأمورينده ويا قواى بريه ممثللرندن برينه وظيفهٔ مأموره وقانونيه‌سنك اخلالنى تضمن ايده‌ر برخصوص يابديرمق ايچون رشوت اعطا ويا وعد ايده‌ن شخص حبس جزاسنه مستحق اولور. راشى، عينى زمانده حقوق مدنيه‌دن‌ده اسقاط اولونابيلير. اسباب مخففه وجودنده ١٥٠٠ مارقله جزاى نقدى‌يه حكم ايديله‌بيلير.

بر دعواى علاقه‌داراندن برينك له ويا عليهنه انتاج ايتمك ويا او نتيجه‌يى حصوله كتيره‌جك ماهيتده مقررات اتخاذ أيله‌مك اوزره منافع ماليه استحصال ايده‌ن ويا استحصالنى تأمين أيله‌ين حاكم، حكم، اهل خبره واعضاى منتخبه آغير حبس جزاسنه مستحق اولور. بوقبيل احواله‌ده راشى‌يه‌ده عينى مجازات تطبيق اولونور. اسباب مخففه حالنده حبس عادى جزاسى حكم ايديلير .

طرفيندن برينى تصاحب ويا اضرار قصديله اثناى تحقيقاتده ويا اعطاى حكم صيراسنده بالالتزام قانونى يا كليش صورتده تطبيق ايده‌ن حاكم، حكم ويا عدول بش سنه‌يه قادار آغير حبس جزاسيله مجازات اولونور.

آلمان قانون جزاسنده ، نظردقته چاريان نقاط اساسيه اولا ، مرتشينك حركتى اخلال حقه معطوف اولماديغى تقديرده خفيف برجنحه عد ايديلمه‌سى، اخلال حقك وجودى مقصود اولمايوب يالكز او مقصده خدمت ايديلديكنك ثبوتيله اكتفا اولونماسى؛ ثانياً ، راشى‌يه كلنجه : آنجاق اخلال حقى موجب اولابيله‌جك ماهيتده تشبثاتنك حبس عادى ايله جزالانديرلماسى وفقط اخلال حقه معطوف اولمايان محق ومشروع بر خصوصى يابديرمق ويا يابديرمامق ايچون رشوت ويره‌ن راشينك جزاديده ايديله‌جكى حقنده قانونه احكام درج ايدلمه‌سى، حكام واهل خبره ايچون آغير جزالر وضع ايديلش اولماسى ونهايت صنف حكامك تطبيق قانون صيره‌سنده بالالتزام وقوع بولان وبرعوضه استناد ايده‌ن خطالرينك‌ده رشوت جزاسيله وآغير حبسله جزالنديرلماسى كيفيتلرينى تشكيل ايده‌ر.

فرانسه ـــ فرانسه‌ده، مأمور ، وظيفهٔ مأموريته داخل بر خصوصى ـ ولومحق اولسون ـ يابمق ويا يابمامق ايچون رشوت اخذى حقوق مدنيه‌دن اسقاط جزاسنى مستلزمدر . جزاى نقدى ، ايكى يوز فرانقدن دون اولاماز.

راشى‌حقنده‌جزا عينيدر؛ شوقادار كه، مأمورك استنكافى ويا بالاختيار رجوعى‌دولاييسيله رشوت جرمى حصوله كله‌مديكى تقديرده يالكز راشى‌حقنده اوچ آيدن آلتى آيه قادار حبس جزاسى و١٠٠ فرانقدن ٣٠٠ فرانقه قادارجزاى نقدى ترتب ايده‌ر. رشوت، مأمورك قبوله اقتران ايتدكدن صوكرا يداختيارنده اولمايان اسباب مانعه حيلولتيله مادهٔ ارتشا اتمام‌اولونماديغى تقديرده فعل واقع ، جرم تام درجه‌سنده جزالانديريلير. فرانسه‌ده ، حد ذاتنده پك آغير عد اولونمايان رشوت جرمى دها آغير برجرم ارتكابى ايچون آلنوب ويريلديكى ويا برمتهمى صيانته ويا اضراره معطوف بولوندوغى تقديرده تشديد جزاى استلزام‌ايدوب؛ برنجى شقه، كوره‌اجتماع جرائم‌حصوله‌كله‌جكنه نظراً آغير جرمه مخصوص جزا وايكنجى‌شقه‌كوره‌ده، «ره‌قلوزيون» يعنى آغير حبس جزاسى ترتب‌ايده‌ر. كذلك، مواد جزائيه‌ده اعطاى حكمه مأمور حكام‌ويا عدول‌طرفندن، ارتكابى‌حالنده رشوت‌جرمى «ره‌قلوزيون» جزاسنى استلزام ايده‌ر .

فرانسز قانون جزاسنك ١٨٢ نجى ماده‌سى مفادينه كوره، ارتشا وارتكاب صورتيله لاحق‌اولان جزا «ره‌قلوزيون» جزاسى فوقنده‌اولدوغى تقديرده‌محكوم به جزانك عينى حاكم ويا حكم حقنده‌ده تطبيق وانفاذ اولونور. حكم اولونان مجازات ، اعدام جزاسى اولوب‌ده انفاذ اولونماديغى تقديرده مؤبد كورك جزاسنه تحويل اولونور.

راشينك حركتى مستلزم جزا اولمق ايچون، تكليف واقعك اخلال حقه معطوف اولماسى شرطدر . بوخصوص قانونده مصرح اولمامقله برابر فرانسه محكمهٔ تمييزينك اجتهاديله معين ومقرردر .

رشوت اخذى نتيجه‌سنده اولمايارق مجرد غرض ويا تصاحب سائقه‌سيله بر شخصك له ويا عليهنه اعطاى حكم‌ايده‌ن حكام وسائر مأمورين، حقوق مدنيه‌دن اسقاط جزاسنه مستحق اولور.

تفصيلات آنفه‌يه كوره ، فرانسه‌ده مرتشينك فعلى حقوق مدنيه‌دن اسقاط جزاسنى استلزام‌ايده‌بيلمه‌سى ايچون حركت واقعه‌سنك صلاحيتنه دائر بر خصوصه متفرع اولماسى ايجاب ايدوب بونك مثبت ويا منفى ماهيتده‌اولماسنك حكمى‌اولماديغى كبى ترويج اولوناجق مطلبك‌ده، غيرمحق‌اولماسى‌شرط ده‌كيلدر. يعنى، بوبابده اخلال‌حق قصدى آرانماز . راشى‌يه كلنجه: اخلال حقه معطوف تشبثاتى كنديسنك حركتى كبى جزاديده ايديله‌سنى موجب‌اولور. محق ومشروع برتكليفك ترويجى ايچون رشوت اعطاسى مستلزم جزا اولماز.

حد ذاتنده پك آغير عد اولونمايان رشوت جرمنك متهمى صيانت ويا اضرار مقصديله حكام طرفندن ارتكاب اولونماسى ويادها آغير برجرمك ارتكابنه سائق اولماسى شقلرنده مجازات مترتبه تشديد اولونور. مدعى‌عمومىلر، حكامدن مغدوداولمادقلرى جهتله مأمورين سائره كبى‌جزالانديريلير.

فرانسه‌ده رشوت جرمنك تشبثی، جرم تام كبی جزالاندیریلیرسه‌ده بوحال، فرانسه‌ده جرم مذكورك دها آغیر احكامه تابع بولوندیرلمق ایستنلمه‌سندن ایلری كلمه‌یوب بلكه جنایتلرده عموماً جاری اولان قاعده‌نك تطبیقندن باشقه برشی ده‌كیلدر. بناءً علیه، قانونمزه ادخال اولونان و یالكز رشوت جرمنه مخصوص بولونان بوتشدیدك احكام قانونیه‌مزه كوره سبب وحكمتی مفقوددر. چونكه، بزده قبول ولونان اساس، جنایتلرده ناقص ویا تمام اولمق اوزره تشبث جرمه مخصوص درجات مجازاتك تطبیقیدر.

آوستریا-ماجارستان. — آوستریاده راشی ومرتشی حقنده عینی صورتله معامله اولونور. جزا، عین سنه‌یه قادار حبس اولوب؛ ضررك درجه‌سنه كوره بوجزا، اون سنه‌یه قادار حكم اولونابیلیر. (ماده ٣٣٥).

ماجارستان قانون جزاسی، رشوت جرمنه ومرتكبلرینه مخصوص جالب نظر دقت احكامی محتویدر.

اولا، وظیفهٔ مأموره‌سنه عائد بر خصوصی اجرا ایتمك ویا ایتمه‌مك ایچون هدایا ویا مواعید قبول ایده‌ن ویاخود ردایتمه‌ین مأمورك یاپوب یاپمامقدن عبارت حركتی — شاید وظیفهٔ رسمیه‌سنك اخلالی موجب بولنمامش یعنی اخلال حقی مستلزم اولمامشسه — جزاء الك نهایت برسنه حبسدر. اخلال حقی موجب اولمشسه، جزاء ایكی سنه‌یه قادار حكم اولونابیلیر.

ماجار قانون جزاسی، بو ماده‌لرده، مقصود اولان مأمورینك كیملردن عبارت ایدوكنی غایت واضح برصورتده تفصیل وتعداد ایتمكده‌در. بوقبیل برماده‌یه سائر آوروپا قانونلرندن هیچ برنده تصادف ایدیلمه‌مش اولدوغی جهتله عیناً اقتباسی موجب فائده اولاجغی مطالعه قیلنمشدر. ماجار قانون جزاسنك ٤٦١ نجی ماده‌سی بروجه آتیدر:

(وظیفه وخدمتلری ویا نیابت مخصوصه‌لری دولایسیله دولتك عدلی، اداری بر وظیفه‌سنی یاخود نواحی‌یه ویا امور بلدیه‌یه عائد بر خصوصنی ایفا ایده‌ن كذلك طبیب، دوائر وخدمات عمومیه‌ده مستخدم ویا موظف بولونان، خسته‌خانه بیمارخانه وسائر بو قبیل حكومت ویا نواحی ویاخود دوائر بلدیه‌ده اداره اولونان مؤسسات نافعه وخیریه‌ده استخدام ایدیلمه‌ن اشخاص وكاتب عدللر مأمورینندن معدوددر.

قانوناً اعطاسی مشروط و مشروح اولان اجرتلر، رسمی تعرفه‌لرك فوقنده اولسه‌بیله كاتب عدللره تأدیه اولنان اجورات، بر طرفك منفعتنه اولمق اوزره مأمورین حكومتجه ایفا اولونان خدمات منضمه‌یه مقابل نظامات اداریه‌جه معین عائدات، رشوتدن معدودده‌كیلدر. دوغرودن دوغرویه اخلال حق ایچون رشوت اخذی ویا مقاوله‌سی جنایت درجه‌سنده برفعل وجوده كتیریر وبو اعتبارله جزاء، بش سنه‌یه قادار آغیر حبس جزاسندن عبارت اولور.

مرتشی، حاكم مستنطق ویا ژوری اعضاسندن اولدوغی تقدیرده، اخلال حق واقع اولماسه بیله جزاء، بش سنه كوركدر. حاكم ویا ژورینك هدایای رد ایتمه‌سی ویاخود رضاسنه مقارن اولارق شخص ثالثه اعطا ویا وعد ایدیلمش اولماسی عینی جزایی استلزام ایده‌ر.

جزا ویا حقوق دعواسنده، حاكم، رشوت مقابلنده خلاف قانون حركت ایده‌ر ویا اثنای تحقیقاتده مستنطق، وظیفهٔ مأموره‌سنی اخلال ایله‌رسه جزا بش سنه‌دن اون سنه‌یه قدر كوركدر.

واردات دولتك احاله‌سی خدمتنده بولونان مأمور، رشوت اخذیله وظیفهٔ قانونیه‌سنه مخالفت ایده‌ر وبو مخالفتی بش بیك فلورینی متجاوز بر ضرری حصوله كتیررسه عینی صورتله جزادیده ایدیلیر.

راشی‌یه كلنجه: رشوت قبول ایدیلسین ایدیلمه‌سین واخلال حق حصوله كلسین كلمه‌سین، هرحالده جزاسی بر سنه‌یه قادار حبس وبیك فلورین جزای نقدیدر. مرتشی، حاكم مستنطق ویا عدول اولورسه راشینك جزاسی بش سنه حبسه قادار چیقاریله‌بیلیر.

ماجار قانون جزاسنك رشوته عائد فصلی واضع قانونك جداً اهتمام مخصوصنه مظهر اولمشدر. بو قانونده نظره چارپان جهت، مأمورینك درجاتنه كوره جزا تطبیق اولنمقله برابر تأثیرات اعتباریله درجات ثلثهٔ آتیه‌نك قبولیدر.

اولا، رشوت، اخلال حق ایچون اولمادیغی كبی اخلال حق‌ده حصوله كلمشدر؛ بوتقدیرده جزا، برسنه حبسدر.

ثانیاً، رشوت، اخلال حق ایچون اولمامقله برابر فعلاً اخلال حق حصوله كلمش اولمسیدر؛ بوتقدیره كوره، جزا، ایكی سنه حبسدر.

ثالثاً، دوغرودن دوغرویه وظیفهٔ قانونیه‌نك اخلالی مقصود بالذات اولور وبویله خلاف قانون حركت ایچون رشوت مقاوله‌سی وقوع بولورسه جزاء جنایت درجه‌سنده بش سنه كوركدر.

دیكر طرفدن حاكم مستنطق وعدول ایچون درجات آتفه‌یه رعایت اولنمامش وبونلر حقنده اخلال حق وجودی ویا عدمی كبی فروق اساسیه نظره آلینمامشدر. یعنی، حاكم اولمایانلر ایچون سبب تشدید جزا مسبوق مثل وحركتده وتأثیراتنده آرانمش وحكام صنفی ایچونده دوغرودن دوغرویه صفت حاكمیت تشدید جزا ایچون سبب یكانه اتخاذ قیلینمشدر.

ماجار قانون جزاسنك بالاده تعداد اولونان اوصاف اصلیه‌سندن ماعدا الك مهم وصف ممیزی مأمورینی تعین وتصریح ایتمه‌سی ورشوت عد اولونامایاجق اجرتلرك قانونده صراحة كوستریله‌سیدر.

ایتالیا. — ١٨٨٩ قانون جزاسنك ١٧١ نجی ماده‌سنده «وظیفهٔ مأموره‌سی دولایسیله كرك كندیسی وكرك شخص آخر نامنه آچقه، منافع مالیه وسائره قبول ایده‌ن ویا بو منافعك تأمینی ضمننده مقاوله عقد ایله‌یه‌ن مأمور برسنه‌یه قادار» reclusion = آغیر حبس جزاسی، ایله موقتاً مأموریتدن محرومیت و ٥٠ فرانقدن ٣٠٠٠ فرانغه قادار جزای نقدی‌یه مستحق اولور» دییه كوستریلمشدر.

وظیفهٔ مأموره‌سنه عائد بر خصوصی اهمال ویا وظائف قانونیه‌سنی اخلال ایچون منافع مالیهٔ مذكوره‌نی

قبول ويا مقاوله عقد ايدەن مأمورك جزاسى آلتى آيدن بش سنەيه قادار آغير حبس، يوز فرانقدن بش بيك فرانغه قادار جزاى نقدى وموقتاً مأموريتدن محروميتدر . (ماده ١٧٢)

آتى الذكر احوالده ، جزا ، اوچ سنەدن اون سنەيه قادار آغير حبس در :

اولا ، رشوت نتيجەسنده مأموريت ، معاش ، نشان وسائر رتب ومناصب توجيه ايديلمش ويامأمورلره منسوب اولدوغى دائرەنك علاقەدار بولوندوغى مقاولات وتعهدات وقوعه كلمش بولونور ايسه ،

ثانياً ، حقوق ويا جزا دعواسنده طرفين ويا مظنون عليهك نفع وضررينه تصاحب ويا اضرار قصدى موجود اولورسه ،

كذلك، رشوت بر سنەدن زياده حريت شخصيەنك تمديدينى موجب بر جزايه حكم ايتديرر ايسه مرتشينك جزاسى بش سنەدن اون بش سنەيه وجزاى نقدى حد اعظمنه ابلاغ اولونابيلير .

راشينك جزاسى، حركتنك ماهيتنه كوره تعيين اولونمشدر. راشى، اخلال حقى غير موجب برشيئك اجرا ويا اهمالنى استهداف ايتمش وطلب واقع اسعاف ايديلمش بولونورسه جزا، آللى فرانقدن اوچ بيك فرانقه قادار در. احوال سائرەده راشى، مرتشى كبى جزالاندىريلير . مرتشى اولان مأمور، مادهٔ ارتشايى ارتكاب ايتمز وفعل، تصدى درجەسنده قالىرسه راشى ايچون جزا، جرمك اتمامى حالنده مستحق اولاجغى جزانك نصفيدر. (ماده : ١٧٣ ؛ فقره : ٢)

ايتاليا قانوننك اوصاف مميزەسى، آلمان وماجار قانونلرنده اولدوغى كبى، مأمورك اخلال حقه معطوف اولمايان محق ومشروع بر مطلبك ايفاسى ضمنندەكى رشوتك بر سنەيه قادار حبس جزاسنى استلزام ايتمەسى، ووظيفهٔ قانونيەنك اخلالنه معطوف تشبثاتك تشديداً جزالاندىريلماسى، تأثيرات ونتايجى اعتباريله مرتشينك حركت واقعەسنك اون سنەيه قادار آغير حبس جزاسنى ايجاب ايتمەسى ونهايت حكامك فعل وحركتلرينك اون بش سنەيه قادار آغير حبس جزاسيله مجازات ايديلمەسى كبى خصوصيتلردر .

راشى حقندەكى جزايه كلنجه : حركت واقعەسى اخلال حقى استهداف ايتمەمكله برابر مرامنك ترويج ايديلمش اولماسى حالنده جزاى نقدى ، اخلال حق اولمامقله برابر شايد طلب واقع اسعاف اولونمامش ايسه معفويت احوال سائرەده مرتشى كبى مجازاته استحقاق ، مأمورك مادهٔ ارتشايى ارتكاب ايتمەمسى حالنده راشينك نصف جزا ايله جزالاندىرلمسى كبى احوال در.

فلمنك . — فلمنك قانوننده راشى ومرتشى آيرى آيرى احكامه تابع بولوندورلمشدر :

١، وظيفهٔ مأمورەيه مغاير يعنى اخلال حقى موجب بر خصوصك اجرا ويا اهمالى استهداف اولونور ويا بو حال اولجه واقع اولورسه مرتشى حقنده جزا ، درت سنەيه قادار حبسدر (ماده ٣٦٣) . راشى حقندەكى جزا ، بونك نصفى يعنى ايكى سنەيه قادار حبس ونهايت ٣٠٠ فلورين جزاى نقديدر .

٢ ، اخلال حقه بادى اولامايجق بر خصوصك اجرا ويا اهمالى ضمننده رشوت قبول ايدەن مأمورك حركتى يالكز اعظمى اوچ ماهەقادار حبس و٣٠٠ فلورين جزاى نقدىيى استلزام ايدەر ؛ (ماده ٣٦٢) بو تقديرده ، راشىيه هيچ جزا تعيين ايديلمەمشدر .

٣ ، دعوا ، كنديسنه عرض اولونان حاكمك رشوت اخذى دوقوز سنەيه قادار حبسى ايجاب ايدەر. حاكمه رشوت ويرەن ويا وعد ايدن شخصك جزاسى آلتى سنەيه قادار حبسدر . (ماده ٣٦٤)

٤ ، حاكمك ارتشاسى بر شخصك محكوميتى تأمينه معطوف اولدوغى تقديرده حبس جزاسى حاكم ايچون اون ايكى سنه (٣٦٤ فقره ،)وراشى حقنده دخى دوقوز سنەيه ابلاغ اولونا بيلير.

بالاده تعداد اولونان احوالك كافەسنده راشى حقوق مدنيه وسياسيەدن قسماً محروم ايديلەبيلير. فلمنك قانونى دول متمدنەنك همان كافەسنده جارى تفريق دائرەسنده مأمورك وظيفهٔ قانونيەسنى ايفا ويا ترك ، اخلال حقه معطوف اولوب اولمامسى شقلرينه كوره جزالر تعيين ايديلمش واخلال حقى مؤدى اولامايان واساساً بويله برمقصده متوجەبولونمايان حركتلرك «اوچ آى حبس كبى غايت خفيف برجزا ايله جزالندىرلماسى وبو حالده راشينكده جزاديده ايدلەمسى كبى احكام وقواعد فلمنك قانوننك اك كوزل أك حكيمانه سياست جزائيەسنى انعكاس ايتديرمكده بولونمشدر .

كذلك، صنف حكامەمنسوب اشخاصك ارتشاسى واونلره رشوت اعطاسى كيفيتلرى مجازات فوق العادەيى دعوت ايتديكى كبى يالكز برطرفى تصاحب ويا التزام ايتمكله قالمايارق عين زمانده بر جزا دعواسنده برينك محكوميتى تأمين ايچون واقع اولدوغى تقديرده رشوت جرمى ايچون اعظمى درجەده مجازات وضع وادخال اولونمشدركه، فعلك، درجات جرميتيله مجازات مترتبه بيننده‌كى نسبت وآهنك جداً شايان قيد ونظردر .

جماهير متحدهٔ آمريقا حكومتى قانونلرى . — نويورق وجيورجو حكومتى قانونلرى، انكليز قانونندن مقتبسدر. لويزيان قانون جزاسنده، حد اعظمى ايكى سنه حبس جزاسى موضوع اولوب دها خفيف احوالده، يالكز مأمورك موقتاً مأموريتندن طرديله اكتفا اولونور .

انكلتره . — انكلتره‌ده بريبەرى تسميه اولونان رشوت جرمى ارتكاب ايدن راشى ومرتشى حقنده سوياً مجازات اولونور . رشوت جزاسى كافهٔ احوالده ، مأموريتدن محروميت جزاسى ، جزاى نقدى و ١٠ سنەيه قادار حكم اولونا بيلەن حبس جزاسنى استلزام ايدەر .

برەزيليا . — برەزيليا قانون جزاسنده رشوت جزاسى ايچون اوچ آيدن دوقوز آيه قادار حبس ، مأموريتدن موقتاً محروميت وجزاى نقدى كبى مجازات موضوعدر . رشوت اخذى مقابلنده بر شخصى محكوم ايدن حاكم، عينى جزا ايله مجازات اولونور . محكوم به مجازات اعدام جزاسى اولوب‌ده انفاذ اولونامادينى تقديرده حاكم حقنده جزا مؤبداً حبسدر .

بلجيقا ـــ بلجيقا قانوننده، رشوت آلان مأمور حقنده جزا اوچ سنه‌يه قادار حبس و ١٠٠ فرانقدن ٣٠٠٠ فرانقه قادار جزای نقديدر . بلجيقا قانون جزاسنك ٢٥٢ نجی ماده‌سنده راشی‌يه عينی صورتله معامله اولوناجغی كوستريلمكده‌در . مع‌هذا، مرتشی، حاكم ، عدول ، حكم كبی برصنف مخصوصه سالك اشخاص اولدوغی تقديرده حقلرنده‌كی مجازات، صفت مخصوصهٔ قانونيه‌لرينه بناءً تحديداً حكم اولونمق اقتضاايده‌در.

برنانستانه ـــ (قانون جزا ماده ٤٥٦ الی ٤٦٠)

مرتشی، اخلال حق ايتمه‌زسه حقنده‌كی جزا اوچ آيدن ايكی سنه‌يه قادار حبس ، وظيفهٔ مأموره‌يه مخالفت واقع اولمزسه اصغری ايكی سنه حبس‌در . رشوت، بالجمله تأثيراتی حصوله كتيرمشسه يعنی وظيفهٔ قانونيه‌يه مخالف حركت عينی زمانده ايفاسی مقصود اولان حقسز معامله‌نك اكمالی موجب اولمشسه جزا بش سنه‌دن اون سنه‌يه قادار حبسدر . اولجه ايفا ارلونان خدمته مقابل مؤخراً مكافات آلان مأمور حقنده عينی صورتله جزا تعيين اولونمشدر . (ماده ٤٥٧)

مأمور، كنديسنه رشوت تكليف وقوع بولدوغنی نهايت اوچ كونه قادار اخبار ايتمكه مجبور اولوب، عكسی تقديرده ارتشاسنه حكم اولونور . واشبو قرينه‌نك خلافنی اثبات ايچون بينه قبول ايديلمز .

راشی حقنده‌كی جزا ـ تكليفك نتيجه‌سی نه اولورسه اولسون ـ ٥٠ دراحميدن عبارتدر . اگر مأمور، رشوتك سنه‌سی ايچنده وظيفهٔ مأموره‌سنی اخلال ايتمشسه راشی، ايكی سنه‌يه قادارده حبس اولونور . (ماده ٤٥٩)

اسويچره ـــ جنوه، برن ، زوريخ قانون جزالری، راشی ايله مرتشی‌يه باشقه جزالر تعين ايتمكده‌در . نوشات ، فريبورغ ، تهش قانونلری هر ايكيسنی سوياً جزالاندیرر .

وو Yaud واله Valais قانونلری راشی حقنده جزايی محتوی ده‌كيلدر.

اسوچ ـــ اسوچ قانوننده، يالكز مرتشی حقنده جزا موجود و راشی حقنده ايسه احكام جزائيه مفقوددر. مأمور، حركت واقعه‌نك اخلال حقه معطوف اولوب اولمامسنه كوره عزل، موقةً مأموريتدن محروميت و جزای نقدی ايله جزالاندیريلير .

مأمور، حقسز بر قرار ويا بر تدبيره توسل ايده‌ر ويا بالرضا وظيفهٔ مأموره‌سنی اخلال واهمال ايله‌رسه مأموريتدن محروميت جزاسی ، بعضاً كورك حبسی ويا فعلك ماهيتنه كوره جزای نقدی ترتيب ايده‌ر. حقسز حكم ويره‌ن حاكم ، حكم ايتديكی جزايه مستحق اولور .

اسپانيا و پورتكيز ـــ ايكی دولتك قانون جزالرنده راشی ايله مرتشی سوياً جزاديده ايديليور .

بولغارستانه ـــ ١٨٩٦ تاريخلی بولغار قانون جزاسی مأمورينك جرائمی فصلنك مرتشينك جرمندن بحث ايتمكده وارشينك فعلی ايسه مأمورين حكومته مخالفته عائد فصلده تدقيق اولونمقده‌در . قانونك ٤١٨ نجی ماده‌سنده ، اولاً كيملرك مأمور عد ايديلديكی كوستريلشدر.

ماده ٤١٨ . ـــ اشبو قانونه كوره مأمور عد اولونان اشخاص حكومته ويا ناحيه‌يه عائد بر وظيفه ايله موظف قيلنان (اجرتلی اجرتسز، موقةً ويا قيد حيات شرطيله منتخب ويا منصوب، مختلف ويا غير مختلف بالجمله اشخاص ايله حكومت ويا ناحيه‌نك دوغرودن دوغرويه مراقبه‌سی تحتنده اولان مؤسساتك اداره‌سنه مأمور اولانلردر .)

١ ـــ وظيفهٔ مأموره‌سنه عائد بر خصوصی اجرا ايتمك ويا ايتمه‌مك ايچون قانوناً مستحق اولمادیغی اجرت، مكافات ويا هديه قبول ايده‌ن ويا رد ايتمه‌يه‌ن ـ هديه‌نك مؤخراً آلنماسی‌ده رشوتدن عدينه مانع‌ده كيلدر ـ مأمور، مرتشی عد اولونوب حبس عادی جزاسنه مستحق اولور.

٢ ـــ اجرا ويا ترك اولونان خصوص عينی زمانده و ظائف قانونيه‌نك اخلالنی ده متضمن ايسه نهايت بش سنه‌يه قادار آغير حبس جزاسی ترتب ايده‌ر .

قانوناً منع ايديلمه‌يه‌ن احواله بر مأمور ويا بر مستخدمك فوق العاده خدمتنه مقابل و آمرينك مساعده‌سنه مقارن اولارق آلديغی مكافات رشوتدن معدود ده‌كيلدر . (ماده ٤٢٩) .

٣ ـــ مرتشی مأمور ، حاكم ويا حاكم معاونی ، مدعیٔ عمومی ويا مستنطق اولوب‌ده اخذ ايتديكی رشوته مقابل ، جزا ويا حقوق دعواسنده خلاف قانون حكم ايدر (حاكمه راجع) ويا وظيفهٔ قانونيه‌سنی بر صورتله اخلال ايله‌رسه (مدعیٔ عمومی ويا مستنطق) جزا ، ايكی سنه‌دن اون سنه‌يه قادار آغير حبسدر.

٤ ـــ كنديسنه ويا آخره بر منفعت ويا مضرت ايقاعی مقصديله وظيفهٔ قانونيه‌سنه مخالفت ايدن مأمور، بش سنه‌يه قادار آغير حبسه محكوم اولور . (٤٣١)

راشيدن باحث اولان مواد قانونيه‌ده بروجه آتيدر :

١ ـــ وظيفهٔ قانونيه‌سنه متفرع بر خصوصی ياپمق ويا ياپمامق ايچون برمأموره هدايا ويا سائر منافع ماليه تأمين ايدن شخص حبس عادی ايله جزالاندیريلير (ماده : ١٤٦)

٢ ـــ وظيفهٔ قانونيه‌سنی اخلال ايتدنكندن دولايی مؤخراً برمأموره رشوت ويرن، عينی صورتله جزا كورور.

٣ ـــ بر شخصك نفع ويا ضررينه اولارق جزا ويا حقوق دعواسنده قرار اتخاذ ايتمه‌سی ويا ايتديرمه‌سی ايچون حاكم مستنطق ويا مدعیٔ عمومی‌يه رشوت ويره‌ن شخص، بش سنه‌يه قادار آغير حبسه مستحق اولور. (١٤٧)

٤ ـــ موكلينك ضررينه ويا خصمك منفعتنه اولارق دعوانك نتيجه‌له‌ندیرمسنی تأمين ايچون (جزا ويا حقوق موادنده) بر دعوا وكيلنه رشوت ويره‌ن شخص عينی صورتله جزاديده ايديلير. (ماده : ١٥٧ ؛ فقره : ٢)

٥ ـــ رشوت آلان حكم صفتيله عرض خدمت ايدن ويو صفتله اجرای وظيفه ايله‌ين شخصه رای حقنده‌كی مواد قانونيه‌يه توفيقاً جزاديده ايديلير . (ماده : ١٤٨) . .

يكی بر جزا قانونی اولان بولغار قانونی رشوتك جزالاندیرلماسی مبحثنده نظريات واساسات جديده‌دن دور

قالمامش وتخصيص قانونه مأمورك تعريفنه مخصوص مادهٔ قانونيه درج ايديلديكى كبى حكام صنفى ايچون متعدد جزالر وضعى ومرتشى مأمورك حركت واقعه‌سنك اخلال حقى موجب اولوب اولمامسنه ويا كنديسنه ويا آخره منفعت تأمينى ويا مضرت ايقاعى موجود بولونمامسنه كوره درجات مختلفه‌ده مجازات اصولنك قبولى، راشى حقنده‌ده عينى صورتله درجات جرميته، تعقيب اولونان غايه‌يه وافساد واطماع اولونان مأمورك حاكم اولوب اولمامسنه كوره مجازات اساسلرينك تدريجاً وتشديداً قانونه ادخالى شايان نظر ترقيات وتكملاتدن معدود بولونمشدر.

رشوت بحثنده سياست جزائيه‌مز نه اولماليدر؟ ايشته، يكى وأسكى دنيا قوانين جزائيه‌سنك رشوتك تجزيه سنه مخصوص نقطهٔ نظرلرى پيش امعانه آلينمقده بزم ايچون تعقيبى ايجاب ايده‌ن خط حركت، كنديلكندن تعين ايتمش اولور. يالكز، موضوعات قانونيهٔ مذكوره‌يه حاكم اولان اساساتك بالتحليل حادهٔ تدقيقدن امرارى وبينلرنده عظيم ويا كلى برتفاوت ارائه ايتمه‌يه‌نلرينك مشترك ونوعما بين الملل اساساتدن عديله بزجه‌ده قبولنك محذوردن سالم اولوب اولامايا جغنك تحريسى و نهايت قوانين غربيه‌ده موجود و مشهود تكملاتدن حصه مند اولمقلغمز نه‌يه متوقف ايسه اونلرك واسباب استكمالنك ارائه‌سى اقتضا ايده‌ر ظن عاجزانه‌سنده‌يم.

اولا، قوانين اجنبيه‌نك تدقيقندن حصوله كلان ايلك و سريع تأثير رشوت فعلنك بزده عد واعتبار اولوندوغى كبى عظيم جنايادن اولماديغى مركزنده‌در. فى الحقيقه، رشوت جرمى فاعللرينك شخصندن ويا تأثيرات وعواقبندن صرفنظر، وظيفهٔ مأموريتك ويا نوعما امنيتك سؤاستعمالى قبيلندن خفيف برجنحه‌در. قانوناً ايفاسنه مجبور اولدوغى شيئ ياپمق ويا خود ياپمامغه مجبور اولدوغى شيئ ياپمامق ايچون رشوت آلان مأمورك حركت واقعه‌سى اخلال حقه بادى اولماياجغندن، جرم، وظيفهٔ قانونيه‌يى ايفا ايچون پاره ويا سائر منافع آلمقدن عبارت اولوب بو منزله‌ده قالان فعل حد ذاتنده و خامتدن عارى برجرمدر. ايشته، بوفكر تدقيق اولنان قوانين اجنبيه‌نك همان كافه‌سنه حاكمدر. بونك ايچون دركه، بوقبيل احواله اكثر ممالكده مرتشى اولان مأموره غايت خفيف جزالر وضع ايديلش وبومياننده لؤزيان قانونى موقتهٔ مأموريتدن طرد؛ فلمنك قانونى ٣ ماه حبس؛ بره‌زيليا، اوچ آيدن دوقوز آيه قادار حبس؛ ايتاليا برسنه‌يه قادار آغير حبس؛ يونانستان، اوچ آيدن ايكى سنه‌يه قادار حبس؛ ماجارستان نهايت بر سنه حبس؛ آلمانيا، ٦ آى حبس جزاسنى قبول ايتمشدركه قوانين مذكوره بو بابده شايان قيد و تذكاردر. بوراده ذكر اولونمايان قانونلرك كافه‌سنده جزا برآز فوقنده اولمقله برابر هر حالده اوچ سنه حبسى تجاوز ايتميور و حاكم ايچون بو جزانك مبدأى اولان (٢٤) ساعتدن اوچ سنه‌يه قادار غايت واسع بر ساحهٔ تقدير براقيليور. بو مياننده بلچيقا و بولغارستان قانونلرى ارائه اولونابيليور. يالكز فرانسه‌ده بزده اولدوغى كبى بوجرم، جنايت درجه‌سنده عد اولونمش و بوكا رغماً جزا، حقوق مدنيه‌دن اسقاط جزاسندن عبارت بولونمشدر (١).

(١) بوجزاى اصليه فرعاً حبس جزاسى حكم اولونابيلمه‌سى حاكمك اختيارينه محول خصوصاتدن‌در.

شوحاله كوره، اخلال حقه معطوف اولمايان مرتشينك حركتى يالكز بزده اوچ سنه قلعه بندلك جزاسيله مجازات ايديلش اولويوركه بو شدتك ادامه‌سى ايچون خارجده هيچ بر دولتك قانون جزاسنده بولماديغمزدن قانونمزه ادخال ايديله‌جك تكملاتك برنجيسنى تشكيل ايده‌ر. اساساً زيرده عرض ايديله‌جكى وجهله قانونمزك بوشدتى حاكملرمزى اضلال ايتمكده وهان همان بو جزانك حكم ايديلمه‌سى پك نادر احواله وقوعه كلمكده‌در. حد ذاتنده، اسباب مشدده‌دن عارى اولان برفعلك تشديداً جزالاندير يله‌ماياجغى وبونك غير طبيعيلكنى ساحهٔ تطبيقات و اجتهاداتده موجود اطرادسزلقلر و كشمكشلر پك بارز بر صورتده اثبات وارائه ايتمكده اولدوغندن تعديلاتك ايلك مرحله‌سنى بو خصوصك تشكيل ايده‌جكنه شبهه اولونامامز. بناءً عليه، رشوت بحثنده سياست جزائيه‌مزك ايلك نشانهٔ ترقيسى اخلال حقه معطوف اولمايارق رشوت اخذ ايده‌ن مرتشينك فعلنى نهايت بر سنه‌يه قادار حبس جزاسيله جزالاندير مقدن عبارت اولماليدر.

ثانياً، رشوت فعلنك اسباب مشدده‌سى نظره آلينمق ايجاب ايده‌ر. ذاتاً، جرم مذكورى هيئت اجتماعيه ايچون وخيم عد ايتديره‌ن كيفيت، شخصى ويا فعلى اولمق اوزره بعض اسباب و عوارضك تلاحقيدر. تعبير آخرله، رشوت جرمنك تشديدنى موجب اولان احوال بعضاً فاعل جرمك صفت مخصوصه‌سى دولايسيله هيئت اجتماعيه‌يه پك مهم ضررلر ايقاع اولونابيلمه‌سنه متفرع و بعضاً ده على الاطلاق بر مأمورك رشوت مقابلنده ايفا ايتديكى خصوصك ماهيتنه متدائر اولابيليور.

فاعل جرمك صفتى دولايسيله رشوت جرمنك ماهيت مشدده‌يه التباس ايتديكى احواله فعلك نتايج و تأثيراتندن زياده فاعلك شخصيتى موضوع بحث اولاجغندن فعل واقعك تأثيرات دورادورندن قطع نظر يالكز بوحال، قانونده بو كيلرك حقلرنده آغير مجازات وضعنه سبب يكانه اولابيليور. وايكنجى درجه‌ده فعلك ماهيتى و تأثيراتى درپيش ايديله‌رك باشقه‌جه تشديد جزايه كيديله‌بيليور.

ممالك متمدنه‌نك همان كافه‌سى، صنف حكام حقنده، بو پرنسيپى تطبيق و موضوعات قانونيه‌لرى حكامك واونلره مقيس اولان اشخاصك ارتشاسى كيفيتنى سائر مأمورينك رشوت جرمندن تفريق ايله‌مكده‌در. قوانين مذكوره‌ده ذاتاً پك آغير مجازاته تابع طوتولان حكامك حركت واقعه‌لرنده اخلال حق موجود اولدوغى وبخصوص بر شخصك خلاف قانون تجزيه‌سى ويا محكوميتى كبى مقاصد غيرمشروعه بولوندوغى تقديرده شدتك اقصوك حدينه قادار كيديلش ومثلا بغيرحق برشخصك اعدامنه حكم ايده‌ن حاكمك (اعدام جزاسى انفاذ اولونامازسه بيله) بالذات اعدام ايديله‌سى مثللو احكام و قواعد جزائيه وضع اولونمشدر. فرانسه وبره‌زيليا قانونلرى بو بابده پك صريحدر. شو قاداركه، فرانسه‌ده اعدام جزاسى انفاذ اولونماديغى تقديرده حاكمك اعدامى جهتنه كيديله‌ديكى كبى بره‌زيلياده ايسه بو خصوص صراحت قانونه مستند بولونمقده‌در.

حكامدن غيرى مأمورين سائره‌يه كلنجه: بوقبيل مأمورينك ارتشاسنده پك بارز نكته‌لر موجوددر:

مأمور [١] اخلال حق ايچون اولمايارق محق ومشروع برخصوصك ايفاسى ايچون رشوت آلير ؛ [٢] اخلال حق مقصود اولمامقله برابر نتيجةً اخلال حق وقوعه كلير ، ياخود خلاف قانون معامله اجراسى آرزو ايلديكى حالده هرناصيلسه قانونه مخالفت حصوله كلمز ؛ [٣] دوغرودن دوغرويه قانونه مخالف حركتده بولونولمق اوزره مقاوله وتعهد موجود اولمقله برابر مطلوب اولان نتيجه‌ده حصوله كلير .

درجات مذكوره‌نك كافه‌سى سوياً جزالاندريلاماز . ناصيل كه بوجهت ، يوقاريده موضوع اولان شق اوله كوره حبس جزاسنك آوروپا و سائر دول ممتدنه قوانينته قياساً برسنه‌يه قادار تمديدى لزومى مطالعةً بيان اولونمشدر .

ايكنجى واوچونجى شقلرده‌ده ، درجات جرميت عينى اولمامقله برابر ، ايكى شقده اخلال حق وقوعه كلير ؛ شق ثالثده ايسه صراحةً اخلال حق وقانونشكنانه معامله تعهد ايلمش بولونور . بوايكى احتماله قارشى قانونده آغير وفقط درجات متفاوته‌يه منقسم مجازات تعيينى حصول مقصده خادم اولا بيلير .

بناءً عليه ، ايضاحات آنفه‌يه كوره حكامك رشوت فعلنده ايكى درجه‌ده شخصى وفعلى اولاره‌ق تشديد ومأمورين سائره حقنده آنجاق اخلال حق مقصود ويا بالفعل موجود اولمق كبى ايكى احتماله ياكز فعلى تشديد جزا اصولى قبول ايديلمك مناسب اولور .

اصول مذكوره‌نك قوانين غربيه‌ده متعدد امثله‌سنه تصادف اولونمقده وبوميانده بالخاصه آلمانيا ، ماجارستان ، ايتاليا ، فلمنك ، يونانستان ، بولغارستان قانون جزالرى جداً شايان نظر نكات وغوامض قانونيه‌يى احتوا ايتمكده‌در .

بالاده‌كى ترتيبه أك أيى رعايت اولونان قانون ، ماجارستان قانونيدر . بوقانونه كوره ، اخلال حق موجود ده كيلسه ، جزا برسنه‌يه قادار حبسدر . اخلال حق موجود ايسه ، جزا ايكى سنه‌يه قادار حبسى استلزام ايده‌ر . دوغرودن دوغرويه اخلال حق تعمد ايديلديكى تقديرده ، بش سنه‌يه قادار آغير حبس جزاسى ويريلير . مرتشى ، حاكم ، مستنطق ويا عدول ايسه ـ بوراده شخصى سبب تشديد اولويور ـ اخلال حق اولماسه بيله جزا بش سنه‌يه قادار آغير حبسى مستلزمدر .

حاكم ، اخلال حق ايده‌ر يعنى خلاف قانون حكم ويريرسه اون سنه‌يه قادار آغير حبسه محكوم اولور . (شخص وفعلى اسباب مشدده‌دن عد ايديلير) فلمنك قانونده بوقبيلدن آنات ودرجات بوتون وضوحيله متبارز وقوانين مبسوطهٔ سائره ايسه آزچوق اوصاف مذكوره ايله متمايزدر . بوتقديره كوره أك مكمل قانون جزا درجه‌سنه چيقارمق آرزوسنده بولوندوغمز قانون جزامز ايچون قواعد سالفه‌يه رعايت ايديله‌رك مرتشيلر حقنده احكام قانونيه درج ايديلمه‌سى بالوجوه بر اثر ترقى وتكامل اولمقله برابر عينى زمانده منطق وعدالت ايجاباتنه وحكمت جزائيه اساساتنه رعايت ايديلمش اولاجغى اعتقادنده‌يم .

ثالثاً ، راشينك جزاسنى تعيين بحثنده مختلف اصوللر جاريدر . راشى‌يه مرتشى كبى جزا تعيين ايده‌ن قوانين جزائيه اولدوغى كبى راشى‌يه هيچ جزا تعيين ايتمه‌ين قانونلرده پك چوقدر . بوميانده اسويچره‌نك بعض قانتونلرى ، اخلال حق ايچون اولمايان احوالده فلمنك قانونى ، لوئزيان قانونى ، اسوه‌ج قانونى ، آلمان قانون جزاسى و فرانسه‌ده جارى اجتهاد كوستريله‌بيلير . بلچيقا ، بولغارستانده راشى‌يه مرتشى كبى جزا ويرلير . ايتاليا‌ده ٥٠ فرانقدن ٣٠٠٠ فرانقه قادار جزاى نقدى ، يونانستانده ٥٠ دراخمدن عبارت جزاى نقدى ، فلمنك‌ده اخلال حقه معطوف اولدوغى تقديرده مرتشى حقنده معين جزانك نصفى ، يعنى ايكى سنه حبس كبى مجازات موضوعدر . قانون جزامزده ايسه راشينك حركتى اخلال حقه معطوف اولماديغى تقديرده ويريله‌ن رشوت ، جزاى نقدى اولمق اوزره توقيف ومصادره اولوناجغى كوسته‌ريلمش واكر راشينك حركتى اخلال حقه معطوف ايسه ، رشوت جرمى حصوله كلسين كلمه‌سين ، جزا موقةً قلعه‌بندلك اولمق اوزره تعيين اولونمشدر . شو حاله كوره ، اخلال حق وقوعه كلمه‌سه ، شو حال اسباب تشديددن اولارق تعيين جزا صره‌سنده نظره آلينمق ايجاب ايديور .

حال بوكه راشينك حركتنده‌ده ، مرتشينك فعلنده اولدوغى كبى ، درجات متفاوتهٔ جرميت موجوددر .

١ ـ اخلال حق مقصود اولماز . (يعنى مطلب وسبب مراجعت محق ومشروع اولور .)
٢ ـ اخلال حق مقصود اولوب حصوله كلمز .
٣ ـ اخلال حق ايچون رشوت ويريلير ومطلوب نتيجه حصوله كلير .
٤ ـ اخلال حق ايچون افساد اولونان مأمور حاكم ويا اوكا قياس اولونان اشخاصدن برى اولور .
٥ ـ حاكم ويا اوكا قياس اولنان اشخاص حقنده برحكم اعطا ايتمش ويا قرار اتخاذ ايلمش بولونور .

درجات مذكوره‌دن ايكنجيسنده واوچونجيسنده دخى اخلالى مطلوب اولان وظيفهٔ قانونيه درجات اوزره اخلال ايديلمش بولونابيلير . مثلا ، بر مصلحتك تعجيلى ويا حصمى يورمق ايچون دعوانك مكرراً امهالى ، كذلك مافوق مرجعده صورت مطلقه‌ده اصلاحى قانوناً تأمين اولونان احوالده پك بارز وفاحش برصورتده برخطانك ارتكابى بوقبيل سوء استعمالاتدن وقانونشكنانه معاملاتدن معدود اولوب بواحوالك كافه‌سنده درجات جرميت وقابليت اضرار عينى درجه‌ده ده كيلدر .

بناءً عليه ، احتمالات مبسوطه‌نك كافه‌سنه قابل تطبيق اولاجق صورتده متفاوت وبلكه‌ده متحول مجازات تعيينى اقتضا ايده‌ر . راشينك بالخاصه استحصال حق ايچون رشوت ويرمه‌سندن عبارت اولان فعلى ديكر احوالده اولدوغى كبى شناعت وردائت قطعيه كوسترمز . ارباب مصالح بعضاً مشروع ومحق ايشلرينى وقت وزمانيله كورديرمك ايچون رشوت ويرمك اضطرارنده بولونور . مأموريت ، حد ذاتنده حاكميت مليه‌دن برنبذه‌در ، بناءً عليه قوتدر . بوقوتك نه‌زمان سوء استعمال ايديلديكى ونه كبى احوالده قانونى ومشروع برشكلده استعمال اولوندوغى قولايلقله كشف وتعيين اولوناماز .

مدعیٔ عمومی‌یه علی‌العاده بر اسناد وبهتانی حاوی بر شکایتنامه اعطا اولونور. مشتکا عنهك برائت ومعصومیتی بارز. بو بری‌الذمه اولان شخص ایچون کونلرجه هفته‌لرجه تعقیب اولونمق، مدهش بربار تهمت آلتنده بولونمق قورقونج برکابوسدر. مدعیٔ عمومی رشوت مقابلنده بوخدمتی ایفا ایده‌بیلیر. بناءً علیه وهلةً خاطره تبادرایده‌ن جهت برمقدار آقچه فداسی مقابلنده حریت شخصیه‌نك، حضور وجدانك استردادیدر. بونلر، اویله حالات اضطراریه‌دندرکه قانونده نه‌قادار طرق شکایت ومراجعت ارائه اولونسه فائدهٔ مطلوبه‌یی حصوله کتیرمز. چونکه، بونك نتیجه‌سنده یاکلش تحقیقات استنطاقیه یاکلیش ضبط اولوناجق افاده‌لر، یاکلیش تقدیر اولونابیله‌جك دلائل ونهایت یاکلیش ویریله‌بیله‌جك مخوف ووجدانشکن برقرار. بو قبیل احوالده راشی، مدافعهٔ نفس وضعیتنده‌در. قانون جزامزك رشوت فصلنده بیله (ماده ۷۷) بو احتمال دوشونوله‌رك جان ومال وعرض والحاصل منفعت مشروعه‌نك محافظه‌سی ایچون رشوت ویرمك اضطرارینك تحصل ایده‌بیله‌جکی کوسترلمش وبو تقدیرده راشی‌یه معافیت مطلقه تأمین ایدیلمشدر. اصحاب مصالحك منفعت مشروعه‌لرنده دوچار اولدقلری مخاطره ایسه شخصه ووضعیت اجتماعیه‌یه کوره تخلف ایده‌ر.

بناءً علیه، راشی حقنده خاطره تبادر ایده‌ن جهت، اخلال حقه معطوف اولمایه‌رق ویردیکی رشوتدن دولایی صورت قطعیه‌ده معاف بولوندورلماسیدر. بونك قبولی حالنده مأمورینه قارشی باب تزویرك آچیلمش اولاجغی یولنده ۳۲۷ سنه‌سی تعدیلاتی اثناسنده بر مبعوث طرفندن درمیان اولونان اعتراض، قانون جزانك ۳۱۳ نجی ماده‌سنه توفیقاً افترا دعواسی اقامه اولونابیله‌جکنه وادارهٔ ولایات قانوننك اون‌دوقوزنجی ماده‌سنده دخی مأمورینه وقوع بولان مفتریاتدن دولایی مدعیٔ عمومینك اقامهٔ دعوایه مجبوریتی مندرج بولونماسنه نظراً غیر وارددر. اساساً، مأمورین صنفنك تعقیبات خصوصنده استثنائی احکامه تابع اولماسی دوغرو ده‌کیلدر؛ تمثیل ایتدیکی سطوت حکومتدن ناشی مأمور نظر خلقده محترمدر.

بو حرمتی، مأمورك هر حال وکارده وأك آغیر سؤ استعمالاتندن دولایی‌ده مصونیت قطعیه ومطلقه‌یی حائز بولوندوغی ذهابنه قادار ایصال ایتمه‌ملیدر. بلکه ایکی صنف خلق بیننده مساوات قانونیه وحقوقیه نقطهٔ نظرندن وجودی لابد اولان آهنکی تأمین ایچون خلقه مأموردن سهولتله شکایت طریقنی آچمالیدر. مادام‌که، بزده بو سهولت موجود ده‌کیلدر؛ بونك نتیجهٔ ضروریه ومنطقیه‌سی اولمق اوزره محق ومشروع بر ایشی کوردیرمك ایچون اجرت ویا رشوت ویره‌نلری‌ده مجازاتدن آزاده بولوندورمق وبو صورتله قانونشکنانه معاملات ایقاعی احتمالاتنی تحدید أیله‌مك اقتضا ایده‌ر. تاکه بر طرف لهنه اخلال ایدیله‌ن موازنه ادامه اولونابیلسین. ذاتاً، آلمانیا، فرانسه، فلمنك کبی دول اجنبیه قانونلرنده جای قبول بولان بو فکرك بزده اولویتله ترویجی لازمدر. چونکه، مملکتمزده اداره مه‌قانیزمه‌سی بو مملکتلرده اولدوغی قادار انتظام ومکملیتله حرکت ایتمز. ممالك مذکوره‌ده أك سهل وأك درست طریقی تعقیب ایده‌رك مقصد

مشروعنه واصل اولمق امکانی موجود اولدوغی حالده بو طریق ناهمواره سلوك ایده‌نلرك فعلی مباح کورولمکده ایکن بزده بونك برفعل ممنوع عدینی ایجاب ایتدیره‌جك اسباب منطقیه ومعقوله سرد اولوناماز. موضوعات قانونیه‌نك ساحهٔ شمولنه آلامادیغی خصوصات حقنده جزا حکم اولونامایاجغی اساسنی قبول ایده‌ن واضع قانون، نظر تجسس وتفحصنك نفوذ وحلول ایده‌مه‌دیکی منطقه‌لرده حکمران اولمق داعیه‌سنده بولوناماز. مثلا، شو ضبط اصولنك محاذیرینی هرکس تسلیم ایده‌ر. اصلاحی، یکی ومنتظم اصوللر قبولی موضوع بحث اولور.

مع هذا اصول سقیمهٔ حاضره بردوامدر وبردوام اولدقجه سؤ استعمالك تمادیسی ضروریدر. بو قبیل احواله قارشی قانون چاره‌ساز اولامیور. بناءً علیه، قانونك اظهار عجز ایتدیکی بو نقطه‌ده حق مراقبه وتجزیه‌سی‌ده ختام بولور. وایشته برضبط کاتبنه بش اون غروش رشوت ویردیکندن دولایی برشخص، پره‌نسیپك علویت وقدسیتی نامنه جزادیده ایدیله‌مز. چونکه، حاکمك مطلع اولاجغی احوال نادره‌دن زیاده نظر تعقیبندن قاچان امثال وحادثات روزمره‌یی درپیش أیله‌مك بوجزانك ماهیت اعتسافکارانه‌سنی آکلامق ایچون کافیدر.

اصول محاکمات جزائیه قانون حاضرمز، استنطاقك بالذات مستنطق طرفندن، کاتبك حضوریله اداره ایدیله‌جکی قاعده‌سنی وضع ایتمشدر. بو قاعده‌یه علی‌الاکثر نه درسعادتده، نه‌ده طشره‌ده رعایت ایدیلمز. علی‌العاده مستنطقك کاتبی اشخاص مظنونه‌یی، شهودی ودائره‌یه جلب اولونان اشخاص سائره‌یی استنطاق واستجواب ایده‌ر. بو اصولك تضمن ایتدیکی محاذیر لایعددر. محاذیر مذکوره‌یه شاهد اولان مفتشلر بالدفعات راپورلرنده بوخصوصی بیلدیرمشدرلر. مستنطقلره‌ده تبلیغات واخطارات اجرا قیلینیر. مع هذا، اصول سقیمهٔ مذکوره بردوامدر. بر کاتبك اداره ایده‌جکی معاملات استنطاقیه‌دن خیرلی برشی طلوع ایتمك احتمالی یوقدر. کاتب، منصف ووظیفه شناس اولسه بیله کندیسنه تحمیل ایدیله‌ن وظیفه‌نك اهلی ده‌کیلدر. بو درجه خفیفمشربانه وبسیط بر اصوله تابع طوتولدوغنی کوره‌ن شخص، مظنون علیه ایسه برآن اول تهلکه‌دن تخلیص نفس ایچون ـ معصوم اولماسنه رغماً ـ رشوت تکلیفنی أك سالم بر واسطهٔ رها عد ایده‌ر. حتی خارجده بوکا واسطه اولانلرده أکسیك اولماز؛ ونتیجه اعتباریله مظنون علیه راشیلکی مع‌الممنونیه قبول ایده‌ر؛ چونکه، رشوت اعطاسنه، حاضر ومبرم بر تهلکه نظریله باقماز. بوکا قارشی مستنطق کاتبنك ألندن تخلیص کریبان ایده‌بیلمش اولماسنی بویوك برموفقیت عد أیله‌ر وبونك ایچون رشوت ویریر.

ایضاحات آنفه‌یه نظراً، راشی حقنده فعلنك ماهیتنه کوره درجات متفاوته‌ده مجازات تطبیق اولونمق وفقط مشروع بر حقك استحصالی ضمننده‌کی رشوت جزاسز براقیلمق لازمهٔ معدلتدندر. بو اعتبارله یوقاریده قبول اولونان درجاته کوره:

١ — اخلال حق مقصود اولماز (معافيت)

٢ — اخلال حق مقصود وفعل تمام اولوب آنجق نتيجةً اخلال حق حصوله كلمز. } ١٣ آيدن ٢ سنه‌يه

٣ — اخلال ايچون رشوت ويريلير و مطلوب حاصل اولور . } قادار حبس

٤ — اخلال حق ايچون افساد اولونان مأمور حاكم ويا اوكا مقيس اشخاصدن بری اولور . بودوردنجی شقه كوره جزا آلتی آيدن اوچ سنه‌يه قادار حبس اولماليدر .

٥ — احتمالات مذكوره خارجنده اولارق حاكمه حقسز بر حكم ويردبرلمش ويا دوائر تحقيقيه‌دن خلاف قانون بر قرار استحصال ايديلمش اولمق كبی برنتيجهٔ فعليه قالييوركه احتمال اخيراوزرينده راشی‌يه جنايت درجه‌سنده ومرتشی‌يه حكم اولوناجق جزانك نصفی ويا ثلثانی نسبتنده بر جزا تعيينی مناسب اولور .

رابعاً ، تدقيق اولونان قوانين غريبه‌نك همان كافه‌سنده مأمورك مستلزم جزا اولاجق حركتنه اشارتله بونك وظيفهٔ مأموريتنه داخل ، ويا وظيفهٔ قانونيه‌سنی مخل اولماسی كبی قيدلر وضع وادخال اولونارق مرتشی عد ايديله‌جك مأمورك مطلقا كنديسنه وديعه اولان وظيفهٔ قانونيه‌نك اخلالی صورتيله رشوت آلمش اولماسی لزومی قبول ايديلمشدر . قانون جزامزك ملغا ٦٧ نجی ماده‌سنده « ترويج مرام ايچون نه نام ايله اولورسه اولسون نه‌كه آلنوب ويريلير‌سه رشوتدر » ده‌نيله‌رك برطرفدن رشوت تعريف اولونمش، عينی زمانده‌ده رشوت آلان مأمورك ترويج مرامه مقتدر اولماسی لزومنه اشارت قيلينمشدر . تعديلات اخيره‌دن اول محاكمزك أك بويوك سرمايهٔ اجتهادی بو « ترويج مرام اقتداری » يولنده‌كی قيد قانونی اطرافنده دوران ايده‌ر دورردی . ترويج مرامه اقتدار انتهاءً هانكی مأمورده موجود اولورسه، او مأمور، مرتشی اولابيلير. حال بوكه، وظائف قانونيه يكديكرينه مرتبط ومتسلسلاً مأمورينك شخصنده ثابتدر . كوچوك بر مأمور أك آغير بر وظيفهٔ قانونيه‌نك مبدأنده ويا منتهاسنده بولونا بيلير. مثلا، بر اعلامك اجراسی طرق قانونيه‌نك صوك قدمه‌سی ايسه اجرا مأموری ، ژاندارمه، مباشر كذلك أك صوك مرحلهٔ قانونيه‌ده وظيفه‌دار بولونور. كذلك، تبليغات قانونيه بر دعوانك مباديسندن معدود وفقط بومعامله منتهای حكمه ويا حكم انتهائی‌يه‌شدتله وصميميتله مربوطدر . بناءً عليه ترويج مرامه اقتدار بخشنده هر مأمورك كنديسنه توجه ايده‌ن حصهٔ وظيفه‌ده ترويجه اقتداری ديمكدر . بو اعتبارله تبليغاتی يولسز ياپمق ايچون رشوت آلان مباشر، اعلامك اجراسنی تأخير ايچون محكوم عليهی توقيفندن صرفنظر ايده‌ن ژاندارمه، كندی ذمتنه ترتب ايده‌ن حصهٔ وظيفه‌ده سوء استعمال ايتمش اولور . وموقةً اولسون ترويج مرامه مقتدر بولونور . مافوقك بالاخره يولسزلغه مطلع اولوب اصلاح ايده‌بيلمه‌سی صلاحيتی مأمورك كنديسنه مترتب وظيفهٔ قانونيه‌يی اخلال ايتمه‌سنه موقةً مانع اولاماز وايشته موقةً اخلال حق واخلال قانون وقوعی او مأموری مرتشی عد ايتديرمك ايچون كافيدر . مادهٔ عتيقه‌نك مرعی اولدوغی زمانده محاكمجه انتهاءً وصورت قطعيه‌ده ترويج مرامه اقتدار كيفيتيله

وظيفهٔ قانونيه‌نك اخلالی كيفيتی يكديكرندن تفريق اولونماز و اخلال حق آنجاق صورت قطعيه‌ده ترويج مرامه اقتدار نقطه‌سنده آرانيردی . محكمهٔ تميزك اجتهادی بو طرز تلقی‌يی تأييد وتأكيد ايده‌كلمشدر .

« ترويج مرامه اقتدار » قيدی بر مأمورك وظيفهٔ قانونيه‌سندن خارج خصوصاته اشارت ايچون موضوع بر قيد احترازيدر. چونكه، وظائف مترتبهٔ قانونيه‌نك ايفاسی ويا اهمالی ايچون اولمايارق آلينان رشوت آنجاق دولانديريجيلق جرمنی وجوده كتيره‌بيلير . رشوت جرمنك شرائط قانونيهٔ اساسيه‌سندن اولان ، اخلال وظيفه و « و قانونه مخالفت » خصوصی تحقق ايتمه‌يه‌ن احواله‌ده رشوت جرمی موضوع بحث اولاماز . زيرا، بوتقديره كوره مأمور بالنفس ترويج مرامه اقتداری حائز اولدوغنه خلاف حقيقت اولارق ايناندير‌مق صورتيله‌در كه جر منفعت ايده‌بيلير . فرانسه محكمهٔ تميزيله بزم محكمهٔ تميزمزك اجتهادی بو مركزده اولوب محاكمجه‌ده بو اجتهاد دستورالعمل بولونمقده‌در . مع التأسف آنجق خارج وظيفه اولارق وقوع بولان تعهداته انحصاری لازم كلمه‌ن بو طرز اجتهاد ولو وظيفهٔ مأموريه مخالفت صورتيله وقوعه كلمه‌ن وفقط مافوق مراجعه‌ده اصلاحنه امكان كورولمه‌ن قانونشكنانه معاملاته‌ده توسيع وتشميل ايديلمك يوزندن فی الحال اهميت ومزيت قانونيه‌سنی عائب ايتمشدر .

تعديلات اخيره‌ده « ترويج مرامه اقتدار » يرينه اقامه اولونان « قانوناً ونظاماً ياپمغه مجبور اولدوغی شيئی ياپمق ويا ياپمامق، ويا ياپمامغه مجبور اولدوغی شيئی ياپمق ويا ياپمامق » عبارهٔ واضحه‌سی بيله محاكمزك قانونه صريح بر صورتده وقوعه كلمه‌ن مخالفتلری ترويج مرامه اقتدار بولونماديغندن بحثله عادی حقارت ويا دولانديريجيلق نوعندن عد ايله اوكا كوره توصيف جرم ايتمه‌لرينه مانع اولامامقده‌در .

قانونده موضوع مجازاتك شدتی وآلاستيقيك فقدانی بوكا صوك درجه‌ده ياردیم ايتمكده‌در .

ايشته ، بالاده، مرتشی‌يه معقول بر نسبت دائره‌سنده جزا تعيين اولونمق وجوبنه عائد ايضاحات بوراده بوتون قوتنی ارائه ايتمكده‌در . حكامز، مثلا، بش اون غروشلق بر رشوت ايچون قلعه‌بندلك جزاسی كبی آغير مجازاتی تطبيقدن متحاشيدر.

قانونك حسن تطبيقنه نكهبان اولمق وظيفه‌سيله مكلف اولان محكمهٔ تميزمزده عينی ملاحظات انسانيتپرورانه‌يه رام اولمش واجتهادی بو ترددلری ، بو ملاحظاتی پك صريح بر صورتده انعكاس ايتديرمكده بولونمشدر . زيرده كوستريلن ايكی مثالده ـ يكديكرينه مماثلت تامه عرض ايده‌ن ايكی حالده ـ اوچ درت آيلق قيصه بر فاصله ايله محكمهٔ تميزمزدن صادر اولان بالكليه مباين ايكی قرار بو حقيقتك اك بارز شواهديدر . مذكور قرارلرك هر ايكيسی‌ده اوغللری حقنده صادر اولان اعلام قطعی‌يی انفاذ ايتديرمه‌مك ومرور زمانه اوغراتمق ايچون ژاندارمه قوماندانه رشوت ويره‌ن اشخاصك فعللرينی موضوع بحث ايتمكده وايشته يكديكرينك تماميله عينی اولان امثله وحادثات مذكوره‌يه عائد قرارلر يكديكرينك نقيضنی تشكيل ايله‌مكده‌در .

« تدقيقات تميزيه اجرا اولونديقده، مخدومی حقنده‌كی محكوميت اعلامنی مرور زمانه اوغراتمق مقصديله ژاندارمه قره‌غول قوماندانه رشوت اعطا ايله‌مه‌سندن دولايی مظنون عليه احمدك منع محاكمه‌سنه قرار ويريلمش

ايسه‌ده مرقومه اسناد اولنان فعل ژاندارمه‌نك قانوناً يايمغه مجبور اولدوغی بر وظيفه‌يی ايفا ايتمه‌مك ايچون پارا ويرمكدن عبارت اولوب بودخی قانون جزانك آلتمش يدنجی ماده‌سی فقرهٔ اولاسنه توافق ايله‌يه‌ن افعال جرميه‌دن بولوبمشكن منع محاكمه‌سنه دائر اتخاذ اولونان قرار مخالف قانون بولنمش اولديغندن نقضی ... »

« ٢٦ مارت ١٣٣٠ »

« تدقيقات تمييزيه‌اجرا اولندقده، متهم مرقومك شعبان چاوشه‌رشوت تكليفنده بولونماسی مخدومی حقنده‌كی احضار مذكره‌سنك عدم انفاذينی تأمين نقطه‌سنه معطوف اولونماسه وبو مثللو اعلاماتك مدعیٔ عموميلر جانبندن صور قانونيه دائره‌سنده تنفيذی اسبابنك استكمال ايديله‌جكی بديهی بولونماسنه نظراً متهم مرقومك شعبان چاوشه‌رشوت تكليف واعطا ايتمه‌سی حقنده‌كی مقصدينی تأمينه خادم اولوب اولامايا جهتی اوزرينه عطف نظر دقت اولونارق اوكا كوره قرار اتخاذی لازمه‌دن بولنديغی حالده شو لزومه رعايت اولنمامسی مخالف قانون بولنمش اولمغله نقضی .... »

« ٢٢ كانون اول ١٣٣٠ »

شو ايكی قراربنده يالكز بر فرق موجود اولوب، اوده، ايكنجيسنده مقدار رشوتك برمجيديه‌دن عبارت اولماسی وأولكنده ايسه بو مقدارك اون مجيديه بولونماسی كيفيتی‌در . محكمهٔ تمييز بو ايكنجی مثالده مبلغك جزؤيتنه باقارق فعلی جنايت درجه‌سنده آغير بر جزا ايله جزالنديرمقدن تحاشی ايتمشدر . حال بوكه، أولكنده، قانونه ، وظيفه‌يه ممانعت اولدوغی كيبی ايكنجيسنده‌ده وار ؛ ايكنجيسنده ترويج مرام اقتداری يوق ايسه برنجيسنده‌ده اولمامق اقتضا ايدردی .

كذلك ، ساحلدن پاموق سرقت ايتمه‌لری اوزرينه دردست اولونان اشخاصك صاليويرلمه‌لری حقنده ژاندارمه‌يه آچقه ويرملری ژاندارمه‌ده ترويج مرامه اقتدار اولمامسنه نظراً رشوت اولماديغی يولنده‌كی محكمهٔ تمييزك ٢٥ مايس ٣٢٧ تاريخلی قراريله ميخانه كشادنده محذور بولونماديغنه دائر رابور ويرديرمك ايچون پوليس مأمورينه آچقه اعطاسی رشوت جرمی حصوله كتيرمه‌يه‌جكی زمينده‌كی ١٣ نيسان ٣٢٧ تاريخلی قرار، عينی فكرلری انعكاس ايتديرمكده وعينی نقطهٔ نظرك تطبيقاتنه معكس بولونمقده‌در .

ايشته، محكمه‌لريمز بوكيبی مشكل ووجدانشكن احواله ينه ترويج مرام اقتداری بحثنه رجوع ايتمكدن وحتی كندی كنديلرينی نقض ايله‌مكدن بيله پروا ايتمه‌يور. چونكه، برطرفدن يكی عباره مطلوب درجه‌ده واضح اولماديغی كيبی جزا غايت آغير واحتمالاتك كافه‌سی حقنده يكنسقدر. حاكم، وجدانينه پك كران كلمن بو جزايی تطبيق ايتمكدن ايسه قانونه آچيقدن آچيغه مخالفتی، حتی، فرسوده كهنه اجتهادلری‌ده احيا أيله‌مكی عقل سليمه موافق بولويور؛ ومحكمهٔ تمييزده بوكا پك مساعده‌كار داورانيور . بوكشمكشلره خاتمه چكمك ايچون برطرفدن جزانك تنزيلی ودرجات متفاوته‌يه تقسيمی لازم كلديكی كيبی مأمورك رشوت اخذی صورتيله اخلال ايتديكی وظيفهٔ قانونيه‌نك صلاحيتنه داخل خصوصاتدن اولمسی توجيه مسئوليت وتعيين مجازات

ايچون كافی اولاجغی حقنده قانونه صراحت مخصوصه درج ايدلماسی مقصدی تأمين ايده‌ر اعتقادنده‌يم. نته‌كيم دول غربيه قوانين جزائيه‌لرينك همان كافه‌سنده وبالخاصه فرانسز، آلمان ، ايتاليان الخ قانونلرنده بو قبيلدن بر صراحت موجود وديكرلرينك عمومنده‌ده « وظيفهٔ مأموره‌سنه داخل » قيدی بوكا معطوفدر .

كذلك، عينی مبحثه متفرع اولمق اوزره محاكمده اختلافاتی موجب برمسأله داها وار . قانون جزانك مأمور لفظيله مراد اولونان اشخاصك كيملردن عبارت اولدوغی خصوصی خيلی مناقشه‌يی موجب اولمقده وبونقطه‌نك مرتشی عد ايديله‌جك اشخاصه تعلقی اعتباريله اهميتی غير منكر بولونمقده‌در.

قانون جزانك، ٦٧ نجی مادهٔ معدله‌سنده كيملرك مأمور اولابيله‌جكی حقنده قطعی وشموللی بر تعريف يوقدر . بو بابده أك كوزل تعريفه ماجار وبولغار قانونلرنده تصادف اولونور. بزده، بومسأله، بالخاصه مأمورين محاكماتی، قانونی نقطهٔ نظرندن و رشوت ويا ساخته‌كارلق جرملرينه متجاسر اولان اشخاصك تعيينی بحثلرنده آرای متخالفه‌يه سببيت ويرمكده‌در . فرانسه‌ده دخی محكمهٔ تمييز متعدد دفعه‌لر بركوی بكجيسنك براورمان قوريجيسنك مأموردن عدی لازم كلوب كلمه‌يه‌جكی حقنده اتخاذ قراره واجتهادينی تعيينه دعوت ايديلمشدر . خلاصه، بر وظيفه ايله مكلف اولان اشخاصدن هانكيلرينك مأمور عدی لازم كله‌جكی طرفه تعيين اولونمق ومجارستان قانوننده‌كی تعريفی قانونمزه كچرمك اقتضا ايده‌ر . بو تقديرده، مختارلرك، كاتب عدللرك، مؤسسات رسميه‌ده مستخدم سائر اشخاصك رشوت جرمندن دولايی جزاديده ايديلوب ايديله‌ميه‌جكی صورت قطعيه‌ده تعين ايتمش اولور .

خامساً ، رشوت جرمنده سياست جزائيه، بالعموم دول متمدنه‌ده جاری اصوله توفيقاً سهولتله ظاهره اخراجنه مدار اولاجق ماهيتده احكام جزائيه وضعی اولمقدن عبارت اولدوغی ايضاحات ومشروحات آنفه‌دن مستبان اولمقده‌در. جرم ايله جزا بيننده نسبت عادله كوزه‌تيلمه‌يه‌ن احواله حكامك واضع قانونی استخلاف ايده‌رك اونسبتی ادامه ومحافظه‌يه خادم اجتهادلر تأسيسنه كرمی ويردكلری ميدانده‌در. بوحال، رشوت جرمنك جزالانديريلمسی كيفيتنده ادوار مختلفه‌ده تعقيب اولونان سياست ايله‌ده ثابتدر . فی الحقيقه رشوت افعالی اقوام قديمه نزدنده وبتخصيص روماليلرله يونانليلر عندنده غايت شنيع جرائمدن عد اولونارق، متجاسرلری، اعدام درجه‌سنده آغير جزالرله مجازات ايديلدكلری حالده، بالاخره، ينه عينی مملكتلرده يالكز رشوت آچقه‌سنك اوچ درت مثلی درجه‌سنده مجازات نقديه‌ايله اكتفا اولونمق كيبی اولكينك تماميله معكوس برسياست جزائيه تعقيب ايديلمه‌سی ونهايت قوانين حاضره‌نك همان كافه‌سنده اسباب مشدده‌دن عاری رشوت جرملرنده يالكز حفيف برحبس جزاسی ايله اكتفا قيلنماسی بومبحثده اختيار اولوناجق خط حركتی واضحاً ارائه ايده‌ر . شبهه يوقدركه، بروجهله اثباتی وميدان علانيته اخراجی قابل اولامايا جق برجرمك اعدام جزاسيله تجزيه‌سنده هيچ برحكمت جزائيه متصور اولاماز. بالخاصه، رشوت جرمنده ـ خصوصيله سبق ايده‌ن تجربه‌لردن صوكرا ـ بوسياست، وضع ايده‌جكمز قواعدك تعين ماهيتنده بزه رهبر اولماليدر. بناءً عليه رشوت جرمنك مجازاتی بحثنده تعقيب اولوناجق وجههٔ استقامت خطوط اساسيهٔ آتيه‌يی ارائه ايتمكده‌در :

١ ـــ مرتشينك جزاسی فعلنك درجاتيله متناسب اولماليدر .

٢ — راشی حقنده عینی قاعده تطبیق اولونمقله برابر اخلال حقه غیرمعطوف تشبثاتی ایچون جزادیده ایدیله‌ملیدر .

٣ — جرم، تشبث درجه‌سنده قالدیغی تقدیرده جزاده اکمال اولونان قسمله متناسب بردرجه‌یه تنزیل ایدیله‌لیدر .

٤ — راشی ویا مرتشینك تشبث واقعدن فراغتی تسهیله وبلکه‌ده تأمینه مدار اولاجق احکام قانونیه درج وادخال اولنمالیدر .

ضوابط مذکوره‌دن برنجیسیله ایکنجیسی، برتفصیل موضوع بحث ایدیله‌رك بواساسلری وقایه ایده‌جك درجات مجازات، تعیین وارائه قیلنمش اولدوغندن بوراده رشوت جرمنك تشبثی تدقیق مقتضیدر .

رشوت جرمنك تشبثی، جرم تام کبی جزالاندیرمق حرکت واقعه‌نك اکمال واتمامی ایچون متجاسرلرینی تشویق وفراغت ویا ندامت احتمالنی بالکلیه سلب ونزع اولور. رشوت، حدذاتنده — بالخاصه اسباب مشدده‌دن عاری اولورسه — سائر جنایاتدن آغیر برجرم ده‌کیلدر . جنایات سائره ایچون قانونمزك قبول ایتدیکی قاعده (قانون جزا؛ ماده: ٤٦) نظریات جدیده‌یه پك موافق اولارق تشبثك ناقص ویا تمام اولماسنه کوره جرم تامدن دون جزالر تعیین اولونماسیدر . جنایات عظیمه وحتی اعدامی مستلزم جرائم مهمه حقنده قبول ایتدیکمز بواساسك رشوت جرمنده آخر صورتله تطبیقنی مستلزم اسباب معقوله‌یوقدر. قانونمزده موجودبو آهنکسزلکك ایکی سببی وار : اولا ، مأخذمز اولان فرانسه قانوننده علی العموم جنایتلرك ، تشبثی، جرم تام کبی جزالاندیرلمقده اولدوغندن عیناً اقتباس ایتدیکمز رشوت احکامنده دخی بو اصولك هرناصل ایسه بزده‌ده جای قبول بولمش اولماسی ؛ ثانیاً ، ٣٢٧ سنه‌سی تعدیلاتی صیراسنده قانون جزامزه ادخال اولونان ٤٦ نجی مادەیه مغایر مواد سائره‌نك قانوندن اخراجی اسبابنه توسل ایدلمه‌مش بولونماسیدر. حدذاتنده عارضی اولان بواسبابك دوام وبقاسنی ایجاب ایتدیره‌جك طبیعی ومعقول اسباب قانونیه مفقوددر. بناءً علیه رشوت جرمنك قابلیت ثبوتیه‌سنی امحا ایتمك استعدادنده اولان واساساً معقول براساسه استناد ایتمه‌یه‌ن (٧٦) نجی مادهٔ قانونیه‌نك الغاسی، بوخصوصده دخی احکام عمومیه‌نك تطبیقی لازمه‌دندر .

شوقادارکه، جنحه‌لرده قانونده صراحت اولمادقجه تشبث جرم، مستلزم جزا بولونمادیغندن بوفعلك تشبثنك‌ده مستلزم جزا اولاجغی کوستریلمك ویاخود تشبث واقعی مستقلاً برجزای مخصوص ایله جزالاندیرمق مناسبدر. فرانسه قانون جزاسنك ١٧٠ نجی مادەسی، بزه، بوبابده پك کوزل بررهبر اولابیلیر. مادهٔ مذکوره‌ده مندرج برفقره‌ده، « افساد واطماع تشبثاتی منتج موفقیت اولامادیغی تقدیرده راشینك جزاسی ٣ آیدن آلتی آیه‌قادار حبس و ١٠٠ فرانقدن ٣٠٠ فرانغه قادار جزای نقدی» اولمق اوزره کوستریلمکده‌در. شوقادارکه، راشینك بویله خفیف برحبس جزاسیله جزالاندیریلماسی مأمورك ابتداءً رشوتی قبولدن امتناعی ویا مؤخراً بالاختیار رجوعی شقلرینه مخصوص ومنحصر اولوب، مأمورك قبوله اقتران ایتدکدن صوکرا اسباب مانعه حیلولتیله فعل واقعك اتمام اولونامامسی حالنده‌ده شامل ده‌کیلدر. حال بوکه، حالاً جاری اولان اصول — که راشی ومرتشینك فعللری مستقل ومتوازی استقامتلر تعقیب ایده‌رك آرالرنده قطعیاً اشتراك احکامی جریان ایتمه‌سی

وبرینك فعلی تمام اولوب اولمامسندن دیکرینك تخفیف ویا تشدید جزاسی لازم کلمه‌سی پرنسیپیدر — بوقبیل احوالده، راشینك فعلنه جرم تام نظریله باقیلماسنی ایجاب ایتدیرمکده‌در . (محکمهٔ تمیزك بو مسأله‌یه عائد ١٠ کانون اول ٣٣٠ تاریخلی قراری طرز تلقیمزه وقانونك صورت تطبیقنه دلیل علنیدر.) اساساً قانونده عکسی تصریح ایدیله‌دکجه باشقه صورتله تفسیر وتطبیق قانونه امکان اولمایوب بنابرین محکمهٔ تمیزمزك اجتهاد واقعی مصیب وموافق قانوندر. ایتالیاده، رشوت جرمی تصدی درجه‌سنده قالیرسه بالطبع مأمورك امتناعندن ویا رجوعندن دولایی — راشی ایچون جزا جرمك اتمامی حالنده‌کی جزانك نصفی درجه‌سنده اولمق اوزره معیندر . بناءً علیه، مأمورك رشوت قبولندن استنکافی ویا مؤخراً اظهار ندامتله بالاختیار فراغتی وقوعنده راشی — تکلیفی، اخلال حقه معطوف اولدوغی احوالده — صورت ناسبه‌ده جزالاندیرماق مناسب اولور . اسباب مانعه حیلولتیندن دولایی فعلك ناتمام قالماسی تقدیرنده قانون جزانك ٤٦ نجی مادەسی دلالتیله تشبث ناقصده جزاء نصفندن ثلثانه قادار وتشبث تامده‌ایسه ثلثدن نصف درجه‌سنده تنزیل اولونمق لازم کله‌جکندن مثلا، اك خفیف براحتمال اولمق اوزره غیرمشروع برایش کوردورمك اوزره حکامدن اولمایان برمأموره رشوت ویره‌ن وفقط اسباب مانعه حیلولتیله مقصدینه ظفریاب اولمایان راشی، هدایانك اعطا ایدلمش اولمق ویا اعطاسی تعهد ایدیلمش ویا ایدلمکده بولنمق احتمالرینه کوره ناقص ویا تمام تشبثندن دولایی قانوناً معین اولان جزانك — که بوپروژه‌ده اوچ آیدن ایکی سنه‌یه قادار اولمق اوزره کوستریلمشدر — ثلث ویا نصفی ایله مجازات اولونور. یعنی، برسنه ویا سکز ماه مدتله حبس ایدیلیر . فعلك تصدی درجه‌سنده قالمسی مأمورك عدم قبولندن نشأت ایتمش بولونورسه، مثلا، فرانسه‌ده قبول اولونان اساسه کوره اوچ آیدن آلتی آیه قادار حبس جزاسی قبول ایدیلمك ایجاب ایده‌ر. ایشته، کرك جرم تام وکرکسه تشبثات جرمیه ایچون بالاده معین ومصرح اولان درجات مجازات قبول بویورولدوغی تقدیرده اساساً فعلك ماهیتنه کوره جزا تعیینی یولنده بالاده موضوع قواعد تشبث جرم حالنده برقات داها قابلیت تطبیقیه احراز ایده‌ر. چونکه، قابلیت ثبوتیه اونسبتده آرتار ووجدان حکام اوزرنده آغیر برثقلت کبی اجرای تأثیر ایده‌ن اندیشه‌لر زائل اولارق فعلك‌ده متزایداً منع وقوعی اسبابی استکمال ایدیلمش اولور. مع‌هذا، بررشوت تکلیفی نه‌زمان صدورونه‌صورتله تکمل ایتدیکی مسأله‌سنك حلی راوکا کوره قبول اولونان درجات جرمیتك تعیینی پك سهل اولماسه بیله بوندن تکون ایده‌بیله‌جك محذور جزانك برحددن دون ویا افزون اولارق حکم اولونماسندن عبارت قالیر. اساساً، اعظمی جزالر غایت معتدل ومتناسب اولارق قبول ایدیلدیکندن بومحذور، حاکمی جزا حکم ایتمکدن منع ایده‌مه‌یه‌جکدر . مرتشی‌یه کلنجه، اساساً رشوت تکلیفنی رد ایده‌ن مأمور حقنده جزا تعیینی موضوع بحث اولامایاجغی کبی شاید قبول ایتدکدن صوکرا برطرفدن دویولماسی اوزرینه مادهٔ ارتشایی ارتکاب ایده‌مزسه درجه‌سنه کوره ناقص ویا تمام برتشبثدن دولایی جزادیده اولور. شوقادارکه، بالاختیار فراغت ایتدیکی تقدیرده یاپیلاجق معامله محتاج تعیندر. بوحالده، راشینك اخف برجزا کوره‌جکی یوقاریده کوستریلمشدر.

مرتشی، موقةً وجدانه وظیفهٔ قانونیه‌سنه مخالف حرکتی قبول ایله برابر مؤخراً کرك وظیفه‌ملاحظاتی وکرك سائقهٔ حمیتله بالاختیار فراغت ایتمك ایسترسه قانون بودرونی ووجدانی مجادله‌یه قارشی لاقید قاله‌ماز..

بوقبيل احوالده، مأمورك حقيقةً سوق وجدانى ايله فراغت ايتديكى ويا ملاحظات سائره‌دن دولايى فعلى اكمال ايده‌مه‌ديكى آكلاشيلمق اوزره برحد تعيينى وبوحد تجاوز ايديلديكى تقديرده مأمورك مرتشى عدى ضرورى بولونمقده‌در. قانون جزامزك ٧٩ نجى مادەسى مأمور حقنده ايكى ماه مهل قبول أيله‌مشدر. فقط، بومهل آخر طرفندن دوبولمامق قيديله مقيددر.

يونانستانده، بومهل، اوچ كوندن عباتدر. بومدتك مرورندن صوكرا، مأمور، رشوتى قبول ايتمش عد اولونوب خلافنى اثبات صلاحيتى منتزع اولور. فرانسه‌ده، مأمور، هرزمان رجوع ايده‌بيلير. شورجوعك اختيارى ومجرد برحس ندامتدن متولد بولوندوغى ثابت اولونجه اراده كذران مدته باقيلماز ومأمور افساد ايديلمش عد اولونماز. فكرجه مأمورك خيلى مدت بكله‌يوب كيفيتى اخبار ايتمه‌سى بهمه‌حال قبولنه دلالت ايده‌رك عليهنه برقرينه تشكيل ايتملى، تعيين مجازاته، اساس اتخاذ اولونماليدر... بواعتبارله يونانستان قانون جزاسنده اولدوغى كبى جزئى مثلا برهفته مدت تعيين اولونارق بو مدت مرورندن صوكرا رشوته قبول ايديلمش نظريله باقيلاجغنك قانونه درج وتصريحى اقتضا ايدر، تاكه، مأمور بومدت ظرفنده رجوع اسبابنه توسل ايتسين. اساساً مجادلات باطنيه آيلرجه تمادى ايتمز. رشوتك طول مدت محافظه‌سى، وجدانى متأذى اولان برشخص ايچون غيرممكندر. بناءً عليه مدت كافى درجه‌ده حساب اولونارق اوكا كوره تعيينى ايجاب ايده‌ر.

خاتمه: خلاصه، قانون جزانك رشوت فصلى خطوط اساسيه‌سى بالاده عرض ولونان تعديلاته مظهر ايدلديكى تقديرده بوجرمه متجاسر اولان اشخاصك ظاهره اخراجى وجزالاندير لماسى كسب سهولت ايتمكله برابر، رشوت كبى بر جرمك يالكز نظرى وقانونى چاره‌لرله وقوعى احتمالرينك رفع ايديله‌جكنه ذهاب اولونامماز. برمأمورى رشوت اخذينه، ارباب مصالحى، شوت اعطاسنه سائق اولان اسباب نه‌لردر؟ بونلر، عريض وعميق تحقيق اولونمق ومقتضاسنه كوره اسباب قلع واستيصالى دوشونولمك اقتضا ايده‌ر. برمأمور، وظيفه‌سنك مبدأ و منتهاسنى مسؤليتى درعهده ايده‌رك كوره‌بيله‌جكى، خصوصاتى كيمسه‌دن پروا ايتميه‌رك حل ايده‌بيله‌جكى موادى بيلملى. هر آن تحويل ويا بجايش اولونمق، عزل وتبديل ايديلمك تهلكه‌سندن معرا وممكن اولدوغى قادار انديشهٔ فردادن مبرا اولماليدر. ارباب مصالح رشوت اعطاسى كبى طرق و وسائطه مراجعت ايتمكسزين مشروع حقنه واصل اوله‌بيلمك ايچون أك قيصه طريقى بولابيلمه‌لى، برمأموردن شكايت لازم كلدكده اشتكاء عن الحكام كبى معوج طريقلره مراجعت ضرورى بولونماملیدر. بونك ايچون فوق العاده واستثنائى طريقلردن زياده ارباب مصالحك على العاده وبلا كلفت اختيار ايده‌بيله‌جكلرى طريقلر آچلماليدر. مثلا، مدعىٔ عمومى، استدعاى نظره آلمازسه مافوقنه مراجعت ايله بوايشك حلنى تأمين ايجاب ايده‌ر. مدعىٔ عمومى، احقاق حقدن امتناع ايده‌يور ديه حقنده اشتكاء عن الحكام طريقنه توسل اولونسون دنيليرسه ايشته حالاً جارى اولان اصول مؤسفه‌يه تمسك اولونور. قانونلر مزده سوء استعماله مساعد وتقديره مستند صلاحيتلردن زياده ممكن مرتبه ساحهٔ جولانى تعيين وتحديد ايديلمش فعاليتلر و وظيفه‌لر ارائه اولونمق مقتضيدر. خلاصه، قانون جزانك جزالاندير لماسنى تعهد ايتديكى بوفعل مذمومك ارتكابنى ديكر قانونلر تسهيل ايتمه‌ملیدر. بوبابده تدابير زجريه‌دن زياده تدابير مانعه وضع وتأسيس ايديلمك بوبليه‌نك رفعى ايچون أك سالم برطريق

اولاجغى ملاحظه‌سنده‌يم. بونك ايچون مأمورينمز وبالخاصه حاكملرمز مستقل، حالندن واستقبالندن امين، مداخلاتدن آزاده بولوندورولمالى. بو مبحثده موضوعات قانونيه‌نك كافه‌سى بربرينك متممى، برر جزؤ لاينفكى‌در. قانونلر، عادتا محورى اطرافنده دوران ايدن سيارات كبى آهنك عمومى‌يه خادم طبيعى قوتلر ماهيتنده ايفاى وظيفه ايتمه‌دكجه انتظام و انسجام اجتماعى غيرقابل تصوردر. بناءً عليه، قانون جزانك رشوت فصلنى برطرفدن مناصب وجهله تعديل ايتمكله برابر جرم مذكورك ايقاعى احتمالرينى تنقيص ودائرهٔ مضرتنى تحديد ايله‌يه‌جك اسباب وعوامل خارجيه تحرى اولونمق وقوانين جديده وضعى ويا موجودلرينك اصلاحى صيراسنده احتياج مذكور پيش نظردقتده بولوندورولارق اوكا كوره تعديلات مقتضيه اجرا قيلنمق صورتيله امنيهٔ مطلوبه‌نك استحصالنه خدمت ايديلمش اولاجغى مطالعه‌سى وارد خاطر اولوب مع هذا سالف العرض لايحه‌سنك احضاريله پيشكاه عالىٔ فخيمانه‌لرينه تقديمى طبيعى بولونمش ايسه‌ده اولبابده.

قانون جزانمزك ادوار تكاملی

— ٥ —

قانون جزایه آلتینجی دفعه اولارق ذیل ترتیبی ٧ محرم ١٢٨٦ و ٧ نیسان ١٢٨٥ تاریخنده وقوع بولمشدر . شهر داخلنه ومحلات آراسنه میت دفنی صحت عمومیه‌یی مخل احوالدن اولماسنه مبنی حکومتجه نره‌لره میت دفن اولوناجغی وهانکی محللره دفن اموات جائز اولمادیغی بر نظامنامه ایله تعیین وتصریح ایدیلمش ایدی . [١] فقط ممنوعیت نظامیه خلافنه حرکت ایده‌نلر حقنده جزای مخصوص ارائه ایدیلمه‌مش اولماسی حسبیله بوقبیل احوال متجاسرلری حقنده آنجاق تنبیهات ونظامات حکومته مخالفتدن دولایی قانون جزانك ایکی یوز آللی دردنجی ماده‌سنه تطبیقاً بر بشلکدن بش بشلکه قادار جزا تعیینه امکان موجود اولمقله برابر خلاف نظام دفن اموات ایده‌نلر ایچون بو قادارجق بر جزا تعیینك تأمین مقصده کافی اولامایاجغی بدیهی ایدی . فعل ایله جزا بیننده نسبت حصوله کلمك وممنوعیت واقعه‌دن مقصود اولان صحت عمومیه تأمین ایدیلمك اوزره نظاماً ممنوع محللره دفن اموات ایده‌نلر حقنده تنبیهات ونظامات حکومته مخالفت ایده‌نلردن داها آغیرجه بر جزا ترتیبی موافق کوریله‌رك قانون جزانك امور تحفظیه وتنظیفیه وضابطه‌یه مخالف حرکت ایدنلرك جزالرندن باحث اولان باب ثالثنه اوکا دائر برذیل علاوه ایدیلمشدر .

قانون جزانك باب ثالثنه ٧ محرم ١٢٨٦ و ٧ نیسان ١٢٨٥ تاریخنده علاوه ایدیلن ذیلك متنی :

« نظاماً ممنوع اولان محله میت دفن ایده‌ن وایتدیره‌ن ودفننه رخصت ویره‌نلر برماهدن برسنه‌یه قادار حبس وبر یوزلك عثمانلی آلتونندن اون عدد یوزلك عثمانلی آلتونه قادار جزای نقدی اخذیله مجازات اولونورلر . »

٧ محرم ١٢٨٦ تاریخلی ذیله دائر شورای دولت عدلیه دائره‌سی مضبطه‌سنك صورتی :

« نظاماً ممنوع اولان محللره موتی دفن ایده‌نلر حقنده ضبطیه مشیریت جلیله‌سندن توارد ایده‌ن تذکره ایله دیوان احکام عدلیه‌دن ویریله‌ن مذکره شورای دولته حواله بیورلمغله عدلیه دائره‌سنده قرائت ومطالعه

[١] ٨ مایس ١٢٨٥ تاریخیله مورخ اولان بونظامنامه‌نك حکمی یالکز استانبوله مخصوصدر . ولایات شهرلری ایچون بویله بر نظامنامه ترتیب ایدیلیه‌رك بو خصوص ، ولایات اداره‌لرینك رأی وتقدیرینه براقیلمشدر .

مذکور نظامنامه حکمنجه ، جوامع شریفه واطرافنده‌کی مزارلر وکلیسا حولیلری وعموماً مسکون یرلر جوارنده وشهر داخلنده اموات دفنی ممنوع اولوب هرحالده دفن اموات ونقل وکشف قبور وبرده آتیده بیان اولونا جق احوال استثنائیه‌دن استفاده ایچون دائرهٔ صحیه‌نك اذن ورخصتی لازمدر . شهر داخلنده دفنی جائز اولانلر شونلردر : اولاً ، قدیمدن بری طاشدن معمول وهیچ هوا دخول ایده‌مه‌یه‌جك صورتله طاشله قاپادیلمش تربه ولحد صاحبلری (بعدما بوامتیازکیمسه‌یه ویریله‌یه‌جك وحال حیاتنده مزار یرینی آلوبده لحد یاپدیرمامش اولانلر اورالره دفن اولونامایه‌جقدر) ثانیاً ، ینه بروجه مشروح لحدی اولمق شرطیله مذاهب رؤساسی یعنی مشایخ ومشایخك اولاد واحفادی وپطریق وپسقبوسلر ومناستر رؤساسی ومذاهب مختلفه معابدی مؤسسلری .

قلندی . مشیریت مشارالیهانك خلاصهٔ تبلیغاتی کچنده اورته کویده و آرنبود کویندہ بر قاچ خرستیان جنازه‌سی بعض اشخاص تجمعیله جبراً کلیسا حولیسنه ومحله آره‌سنده واقع مقبرهٔ عتیقه‌یه دفن ایدلدیکی وبونده دسپوط ایله کلیسا جمعیتی اعضاسنك دخی مدخل وتشویقلری واقع اولدیغی جهتله کرك بونلر وکرك امثالی حقلرنده نه وجهله معامله اولنمسنی استشعاردن عبارتدر .

امواتك ممنوع اولان محللره دفنی مدفنك اجرت ومصرفندن استفاده ایتمك غرضیله متولیلر وامثالی کسان جانبندن ومیتك مقابر قدیمه‌ده مدفون اولمسنی التزام ایدن اقرباواحباسی طرفلرندن وقوعه کله‌جکندن بوحال مشیریت مشارالیهانك تذکره‌سنده بیان اولندیغی مثللو جمعیت تشکیلی وقوهٔ غالبه ایقاعی ایله اولدیغی حالده نظامات دولتك عدم انفاذنده صرف نفوذ وقوهٔ مؤثره ایتمك دیمك اولمسیله بونك قانونده جزاسی مصرح بولندیغی کبی جبر وشدت اولمقسزین منفعت مخصوصه غرضیله ویا موتانك مجرد مقبرهٔ قدیمه‌یه دفنی مرادیله واقع اوله‌جق مخالفت دخی نظامات بلدیه‌یه عدم اتباع درجه‌سنده قالیرایسه‌ده دیوان احکام عدلیه‌نك مذکره‌سنده بیان اولندیغی وجهله بوبابده موضوع اولان حکم قانون بر بیاض بشلکدن بش بیاض بشلکه قدر جزای نقدی‌یی متضمن اولمسنه نظراً حفظ ممنوعیت ایچون تأثیری اوله‌مایه‌جغندن ومذکرهٔ مذکوره‌ده کوستریلن یوز اوتوز اوچنجی ماده دخی مملکتك آثار قدیمه وموضوعه‌سنی هدم وتخریب ایلیانلره دائر اولوب دفن اموات نظامنی اخلال ایدنلره جهت تعلق ومناسبتی بولنمادیغندن بو مقوله‌لر حقلرنده فعل وحرکتنه مناسبت اوله‌جق واصول ضروریهٔ صحیه‌دن اولان ممنوعیت موضوعه‌یه قارشی ایدیله‌جك مخالفتك درجه‌سنه مقابل کله‌جك بر جزا وضعی مقتضی اولمغله میتك نعشنی ممنوع اولان محله دفن ایدن وایتدیرن ودفننه رخصت ویرنلرك بر ماهدن برسنه‌یه قدر حبسیله کندولرندن برعثمانلی لیراسندن اون عثمانلی لیراسنه لیراسنه قدر جزای نقدی آلنمسی بالاتحاد تصویب اولنمش وقانون جزاده امور تحفظیه وضابطه‌یه مخالف حرکت ایدنلره دائر اولان اوچنجی فصله ذیل اولمق اوزره اولبابده قلمه آلنان فقرهٔ قانونیه مسوده‌سی لفاً تقدیم قلنمش اولمغله هیئت عمومیه‌ده دخی بعدالمطالعه اقتضاسنك اجراسی بابنده امر وفرمان حضرت من‌له‌الامر کدر .

١٧ دی‌الحجه ١٢٨٥ ١٧ مارت ١٢٨٥

اردیاند	قدری	پرنس میلتیادی بولنه‌مادی	السید محمد بسیم	سیف الدین	السید محمد امین
		یانقو	میخائل اوفلی یقوله	

نظاماً ممنوع محللره دفن اموات ایدنلر حقنده شورای دولت هیئت عمومیه‌سی مضبطه‌سی‌نك صورتی:

« نظاماً ممنوع اولان محللره موتی دفن ایدنلر حقنده تعیینی ایجاب ایدن مجازات قانونیه‌یه دائر عدلیه دائره‌سندن تنظیم اولنان مضبطه هیئت عمومیه‌ده قرائت ومطالعه اولندی.

تفصیلاتندن مستبان اولدیغی اوزره دفن اموات حقنده موضوع اولان نظامنامه خلافنده حرکت ایدنلر ایچون قانونده مجازات صریحه اولمادیغندن ممنوع اولان یرلرده بعضاً جنازه دفن ایدنلکده اولدیغنه واکرچه بوبابده

ديوان احكام عدليه‌دن ويريلن مذكره‌ده بو مثللو تصديات بر قوهٔ غالبه‌يه مستند اولماديغى حالده نظامات بلديه‌يه مخالفت ديمك اولمسيله برابر اكا مخصوص اولان و بر بياض بشلكدن بش بياض بشلكه قدر جزاى نقدى استحصالندن عبارت بولنان حكم قانونى ايسه حفظ ممنوعيت ايچون مؤثر اولماديغندن جزا قانوننامهٔ همايوننك تزيينات بلديه‌دن آثار موضوعه‌يى هدم وتخريب ايدنلره دائر اولان يوز اوتوز اوچنجى ماده‌سنك متضمن اولديغى احكام جزائيه‌نك اولبابده قياساً جارى اولمسى كوسترلمش ايسه‌ده بونك دفن اموات نظامنى اخلال ايدنلره شمولى اوله‌مايه‌جغندن بعدازين ممنوع اولان محله موتى دفن ايدن وايتديرن وياخود رخصت ويرنلرك بر ماهدن برسنه‌يه قدر حبسيله برعثمانلى آلتونندن اون عثمانلى آلتوننه قدر جزاى نقدى آلنمسى فقره‌سنك قانوننامهٔ مذكورك امور تحفظيه‌يه مخالف حركاته متعلق اولان اوچنجى فصلنه ذيل اولنمسى بيان واستيذان قلنمشدر .

واقعا دفن امواته دائر مؤخراً وضع و تأسيس بيوريلان نظامنامه‌ده ممنوعيته متعلق اولان شرائط واحكام تعيين وتصريح قلنمش ايسه‌ده خلافنده وقوعبوله‌جق افعال و حركاتك مجازاتندن بحث اولنمامش وجزا قانوننامهٔ همايوننده ايسه بوكا دائر بر صراحت اولمديغى مثللو قياس و استدلال طريقيله تطبيق اولنه‌بيله‌جك احكامنك درجات جزائيه‌سى دخى صحت عموميه‌يى محافظه مقصد مهمنه مستند اولان ممنوعيت مبحوثه‌نك تمامىٔ جريانى تأمينه كافى بولنمامش اولديغندن اولبابده مجازات مخصوصهٔ قانونيه‌نك تعيين وتصريحى لزومى هيئتجه تسليم اولنوب جزانك تحديد درجاتى بحثنه كيريشلدكده مدفونك مدفنندن اخراجى لايق اولميه‌جغندن بوحالده ممنوعيت خلافنده بولنه‌جقلرك صحت عموميه‌جه ايقاع ايده‌بيله‌جكلرى مضرت جهات سائره ايله امور تحفظيه‌ده وقوعه كله‌جك احوال ممنوعه نتايجندن شديد اوله‌جغى جهتله جزاسنك دخى آنلر حقنده معين اولان مجازاتدن آغيراولمسى و وقوعنى منعه مدار اوله‌جق صورتده مؤثر بولنمسى اقتضا ايده‌جكنه وعدليه دائره‌سنك اسباب مخففه و مشدده‌يه تابع اولمق اوزره تعيين ايتديكى درجات ايسه حصول مطلبه كافى كورنديكنه بناءً اومآلده قلمه آلنمش اولان فقرهٔ قانونيه مسوده‌سى لفاً تقديم قلنمش اولمغله بونك ممالك دولت عليه‌ده دستورالعمل طوتلمسى موافق امروفرمان حضرت خلافتپناهى بيورلديغى حالده جزا قانوننامهٔ همايوننك ذكر اولنان اوچنجى فصلنه ذيل ايدلمسى وكيفيتك اعلانيله برابر پطريقخانه‌لره دخى تبليغات رسميه اجراسى متحداً تذكر قلندى ايسه‌ده اولبابده امروفرمان حضرت من له الامر كدر.

٢٨ ذى الحجه ١٢٨٥ و ٣٠ مارت ١٢٨٥

السيد احمد كمال — السيد محمد نجيب — مصطفى ثريا — السيد محمد امين — ابراهيم ادهم — يوسف كامل
محمد رؤف — السيد محمد بسيم — السيد احمد خلوصى — سيف الدين — السيد محمد سعيد زيور — محمد عارف
سليمان عزت — بغوص بك — قدرى — السيد محمود جلال الدين — پرتس ميلتبادى — مهران دوز
استوراكى ارستدخى لغوفت — اوديان — محمد رفعت — محمد امين — محمد امين — محمد صاحب
بدروس قيومجيان — نيقوله چناقه — داويچون — محمد درويش — ابراهيم — السيد محمد غالب — انطون شامى
آرتين داديان — يانقو افندى — نيقولا ميخائيل اوغلى — على فاضل — هاجى يوانچو — اسماعيل شريف
پاولاكى — ساقزلى اوخانس — يوركى ولد استويان

ملاحظه : نظاماً ممنوع اولان محللره دفن اموات ايده‌نلر حقنده‌كى ذيله دائر شوراى دولت عدليه دائره‌سيله هيئت عموميه‌سنك بالايه صورتلرى عيناً درج اولونان مضبطه‌لرنده بوبابده قلمه آلنان فقرهٔ قانونيه‌نك، قانون جزاده امور تحفظيه وضابطه‌يه مخالف حركت ايدنلره دائر اولان اوچونجى فصله ذيل ايديلمه‌سى لزومى درميان اولونمش و ٧ محرم ١٢٨٦ تاريخنده استحصال ايديله‌ن ارادهٔ سنيه دخى اولوجهله استحصال ايديلمش ايسه‌ده قانون جزانك امور تحفظيه وتنظيفيه وضابطه‌يه مخالف حركت ايدنلرك جزالرندن بحث ايده‌ن قسمى اوچونجى فصلى اولمايوب اوچونجى بابى اولدوغندن وبوبابده آيريجه فصللره منقسم بولونماديغندن ذيل مذكورك اوچونجى فصله علاوه‌سى حقنده‌كى فقره سهوه مستنداولوب مقصد اوچونجى بابدر.

§ شمدى‌يه قادار طبع ونشر اولونان متنلرده ٧ محرم ١٢٨٦ تاريخلى ذيل ٢٦٤ نجى ماده‌يه ذيل اولمق اوزره كوسته‌ريلمش ايسه‌ده بالايه درج اولونان مضبطه‌لردن آكلاشيلاجغى اوزره اشبو ذيل ٢٦٤ نجى ماده ذيلى اولمايوب قانون جزانك باب ثالثنه علاوه ايديلمشدر. بناءً عليه، ذيل مذكورك ٢٦٤ نجى ماده‌يه عائد اولمق اوزره تلقيسى‌ده سهوه مبتنيدر .

قانون جزانك نشرندن اون يدى سنه صوكرا غره رمضان ١٢٩١ و ٢٩ ايلول ١٢٩٠ تاريخنده‌ده درت ماده‌سى (١٦٤ ، ٢١٧ ، ٢١٨ ، ٢١٩ نجى ماده‌لر) تعديل ايديلمشدر .

٢٨ ذى الحجه ١٢٧٤ تاريخلى متن قانونده ١٦٤ نجى ماده شو صورتله مندرج ايدى :

« خارج شهر وقصبه وقراده انسانه مخصوص ياخود قابل سكنا واستعمال اولميان بنالره وسفينه‌لره وقورى واورمان وهنوز طوپراق اوزرنده بولنان محصولاته كندى مالى اولمديغى حالده عمداً آتش قويوب احراق ايدن كيمسه مؤبداً وكندى مالى اولوبده كذلك عمداً احراق ايتمسندن حريقك سرايتيله آخره مضرتى طوقنديغى حالده دخى موقةً كورك جزاسنه مستحق اولور .»

بو مادهٔ قانونيه غره رمضان ١٢٩١ و ٢٩ ايلول ١٢٩٠ تاريخنده اجرا ايديلن تعديل ايله شو شكلى اكتساب ايتمش ايدى :

« خارج شهر وقصبه وقراده انسانه مخصوص ياخود قابل سكنا واستعمال اولميان بنالره وسفينه‌لره وقورى واورمان وهنوز طوپراق اوزرنده بولنان محصولاته كندى مالى اولمديغى حالده عمداً آتش قويوب احراق ايدن كيمسه مؤبداً وياخود اون بش سنه‌دن اقل اولمامق اوزره موقةً وكندى مالى اولوبده كذلك عمداً احراق ايتمسندن حريقك سرايتيله آخره مضرته طوقنديغى حالده دخى موقتاً كورك جزاسنه مستحق اولور. »

ايكى متنك تطبيق ومقايسه‌سندن اكلاشيلديغى وجهله ١٢٩١ تاريخنده وقوعه كلن تعديل شوندن عبارتدر: بويله شهر وقصبه وقرى خارجنده كائن اولوب انسانه مخصوص وياخود قابل سكنا واستعمال اولمايان بنالره وسفينه‌لره وقورى واورمانلره وهنوز طوپراق اوزرنده بولونان محصولاته كندى مالى اولماديغى حالده عمداً آتش قويوبده احراق ايدن كيمسه‌لر حقنده ١٢٧٤ تاريخلى مادهٔ قانونيه حكمنجه مؤبداً كورك جزاسى تعيين ايتمك اقتضا ايدييوردى. ١٢٩١ تاريخلى متن ماده‌ده (مؤبداً كورك جزاسى وياخود اون بش سنه‌دن اقل

اولمامق اوزره موقتاً) عبارهسی درج ایدلمشدر. ۱۲۹۱ تاریخلی تعدیلانك اسباب موجبه مضبطهلری خزینهٔ اوراقده بولونهمامش ایسهده بو قبیل افعال متجاسرلری حقنده بهمهحال مؤبداً کورك جزاسی تعیین ایدلمیوب جرمدهکی اسباب مشدده ویا مخففهیه کوره مؤبد ویا ون بش سنهدن اقل اولمامق اوزره موقتاً کورك جزاسنی تطبیق وتعیینده حکامك تخیری جرم ایله جزا بیننده نسبت عادلهنك محافظهسنه مدار اولهجغی ملاحظه ایدیلهرك مادهٔ قانونیهنك بو سببه استناداً تعدیل اولوندیغی آکلاشیلمقدهدر .

سالف الذکر ١٦٤ نجی ماده مؤخراً ۲۲ رجب ۱۳۰۷ و ۲ مارت ۱۳۰٦ تاریخندهده تعدیل ایدیلهرك شو حاله کتیرلمشدر :

« شهر وقصبه وقریه خارجنده اولوب انسانه مخصوص ویاخود قابل سکنا واستعمال اولان واولمیان بنالره وقورو واورمان وهنوز طوپراق اوزرنده بولنان محصولاته عمداً آتش ویروب احراق ایدن کیمسه احراق ایتدیکی شی بشقهسنك مالی ایسه مؤبداً ویاخود موقتاً وکندی مالی اولوبده حریقك سرایتیله آخره مضرتی طوقنور ایسه موقتاً کورك جزاسنه مستحق اولور. داخل ویا خارج شهرده هر نوع بنالرك قصداً احراقنه مصدی اولوبده فعله کتورهمیانلر موقتاً کورکه قونیلورلر . »

۲۲ رجب ۱۳۰۷ تاریخلی تعدیلك اسباب موجبهسی ایلریده محل مخصوصنده ایضاح ایدیلهجکدر .

غره رمضان ۱۲۹۱ و۲۹ ایلول ۱۲۹۰ تاریخنده تعدیل ایدیلن درت مادهدن بری دخی اولجه بیان اولوندیغی وجهله ۲۱۷ نجی مادهٔ قانونیهدر . مذکور مادهنك ۱۲۷٤ تاریخلی متن قانونده مندرج شکلی :

« زیرده محرر بش حالك جملهسی برابر اولهرق اجرا اولنان سرقتك جزاسی مؤبداً کورکدر اشبو احوال خمسهنك برنجیسی کیجه وقتی اولمقدر ایکنجیسی ایکی یاخود دهـا زیاده اشخاص برلکده بولنمقدر اوچنجیسی بونلر ویاخود ایچلرندن بریسی خفی یاجلی مسلح اولمقدر دردنجی بر خانه ویاخود مشتملاتنه ویا بر اوطهسنه والحاصل ایچنده آدم اوتورر هر نوع محله یوارینی بیقهرق ویا دیوارندن نردبانایله آشهرق ویاخود قپوسنی قیرهرق ویا بر آلت ایله کلیدینی آچهرق ویا دولت مأموری زی وقیافتنه کیرهرك ویاخود ضابطان طرفندن ساخته امر کوسترهرك کیرمکدر بشنجیسی معاملهٔ شدت وتشهیرسلاح ایله اخافه ایلمکدر. »

غره رمضان ۱۲۹۱ تاریخنده بومادهنك سرقتك احوالنه دائر تعلق ایدن تفصیلاتی تبدل ایتمهمش یالکز مادهٔ سابقهده جزا آنجاق مؤبد کورك جزاسندن عبارت ایکن مادهٔ معدلهده مؤبد ویاخود اون بش سنهدن اقل اولمامق اوزره موقتاً کورك جزاسنك تعیین اولونهجغی تصریح ایلمشدر ؛ تعدیل واقع ایله ۲۱۷ نجی ماده شوحالی اکتساب ایتمشدر :

« زیرده محرر بش حالك جملهسی برابر اولهرق اجرا اولنان سرقتك جزاسی مؤبداً ویاخود اون بش سنهدن اقل اولمامق اوزره موقتاً کورکدر اشبو احوال خمسهنك برنجیسی . . . . . الخ »

(بقیهسی مادهٔ سابقه متننك عینیدر .)

اشبو تعدیلك سبب وحکمتیده تطبیق جزا خصوصنده نقطهٔ اعتدالك تحریسنه امکان براقمق کیفیتیدر.

§ غره رمضان ۱۲۹۱ تاریخنده تعدیل اولونان مادهلردن بری دخی ۲۱۸ نجی مادهدر .

بومادهنك متن سابقی :

« مادهٔ سابقهده بیان اولنان بش حالك برنجیسی وایکنجیسی ایله برابر معاملهٔ جبر وشدت اجراسیله خرسزلق ایدنلر موقتاً کورکه قونیلورلر واکر بویله خرسزلق اجراسنده وقوعبولان معاملهٔ شدیدهدن اثر جرح ظهور ایتمش ایسه بوحالده بویله خرسزلغه متجاسر اولانلر مؤبداً کورکه وضع اولنورلر . »

۲۱۸ نجی مادهنك غره رمضان ۱۲۹۱ تاریخنده وقوعه کلن تعدیل ایله اکتساب ایتدیکی شکل :

« مادهٔ سابقهده بیان اولنان بش حالك برنجیسی وایکنجیسی ایله برابر معاملهٔ جبر وشدت اجراسیله خرسزلق ایدنلر موقتاً کورکه قونیلورلر واکر بویله خرسزلق اجراسنده وقوعبولان معاملهٔ شدیدهدن اثر جرح ظهور ایتمش ایسه بوحالده بویله خرسزلغه متجاسر اولانلر مؤبداً ویاخود اون بش سنهدن اقل اولمامق اوزره موقتاً کورکه وضع اولنورلر . »

مادهٔ اصلیه ایله معدل مادهنك فرقی شودرکه خرسزلق اثناسندهوقوعبولان معاملهٔ شدیدهدن اثرجرح ظهور ایدهن احوالده متجاسر جرم اولانلرك مادهٔ اصلیه حکمنجه بهمهحال مؤبداً کورکه وضع اولونمالری ایجاب ایدر ایکن تعدیلات واقعه ایله مؤبداً ویاخود اون بش سنهدن اقل اولمامق اوزره موقتاً کورك جزاسنی حکم ایتمك امکانی حصوله کلمشدر .

§ تاریخ مذکورده تعدیل اولونان درت مادهدن بریده ۲۱۹ نجی مادهٔ قانونیهدر .

مادهٔ اصلیه : « کیجه برقاچ کشی طریق عامده خرسزلق ایتدکلری حالده مؤبداً کورکه قونیلورلر . »

غره رمضان۱۲۹۱ و ۲۹ ایلول ۱۲۹۰ تاریخلی مادهٔ معدله: « کیجه برقاچ کشی طریق عامدهخرسزلق ایتدکلری حالده مؤبداً ویاخود بش سنهدن اقل اولمامق اوزره موقتاً کورکه قونیلورلر . »

مادهٔ مذکورهنك غره رمضان ۱۲۹۱ تاریخنده وقوعه کلن تعدیل ایله اکتساب ایتدیکی حال :

« کیجه برقاچ کشی طریق عامده خرسزلق ایتدکلری حالده مؤبداً ویاخود بش سنهدن اقل اولمامق اوزره موقتاً کورکه قونیلورلر . »

بومادهنك سبب تعدیلیده مواد سابقهنك اسباب تعدیلنك عینیدر .

قانون جزانك تعطیل عضودن باحث اولان ۱۷۷ نجی مادهسنه ۲۷ ربیعالاخر ۱۲۹۲ و ۲۱ مایس ۱۲۹۱ تاریخنده برذیل علاوه ایدیلمشدر .

ذیل مذکورك متنی : « قتل قصدیله اولمقسزین ایقاع ایدیلان ضربدن متأثراً مضروب وفات ایدرایسه فاعلی بش سنهدن اقل اولمامق اوزره موقتاً کورکه قونیلهجقدر . »

اشبوذیلك سبب علاوهسنه کلنجه: قتل قصدینه اقتران ایتمکسزین عادیاً واقع اولان ضربدن متأثراً مضروبك وفاتی حالنده فعلده قصد قتل اولمامسنه نظراً ۱۷٤ نجی مادهٔ قانونیهیه تطبیقاً جزا تعیننه امکان بولونامادیغی کبی عادیاً ضرب جزاسنك تعیینی تقدیرندهده فعل ایله جزا بیننده نسبت اولهمایوب فاعل جرم بك خفیف برجزا ایله قورتولمش اولاجغندن وتعطیل عضوایدهن ضارب وجارحلر حقنده ۱۷۷ نجی مادهٔ

قانونيه حكمنجه كورك جزاسى تعيين ايديلمكده اولمسنه كوره ماهيةً اوندن آغير برجرم اولان من غير قصد ضرب ايله وفاته سببيت فعلنه تعطيل عضودن دها خفيف برجزانك تطبيق ايديلمه‌سى موافق كورمه‌ديكندن تلف نفسى موجب اولان ضرب فعلى فاعللرينك بش سنه‌دن اقل اولمامق اوزره موقتاً كوركه قونولماسى تصويب ايديله‌رك ١٧٧ نجى ماده‌يه اشبو ذيل علاوه اولونمشدر .

١٧٧ نجى مادهٔ قانونيه‌نك ٢٧ ربيع الاخر ١٢٩٢ تاريخلى اشبو ذيلنك حكمى قانونك ٦ جمادى الاخر ١٣٢٩ و٢٢ مايس ١٣٢٧ تاريخنده اجرا ايديله‌ن تعديلاتى صيراسنده منفسخ اولمشدر؛ چونكه، من غير تعمد قتلدن باحث اولان ١٧٤ نجى مادهٔ قانونيه اواثناده تعديل ايديله‌رك مادهٔ مذكوره‌ده من غير تعمد قتل فعلى قصده مقارن ويا غير مقارن اولمق اوزره ايكى قسمه آيريلمش ، برنجى فقره‌ده قصداً قتلدن بحث اولوندقدن صوكرا فقرهٔ اخيره‌ده (قتل قصدينه مقارن اولمقسزين بالاختيار ايقاع ايديلان ضرب ويا تلف نفسى مفضى اولميان آلات ايله وقوعبولان جرحدن متأثراً مضروب ومجروح وفات ايدرسه فاعلى بش سنه‌دن اقل اولمامق اوزره موقتاً كوركه قونيلور .) دينيله‌رك تلف نفسى موجب اولان ضرب وجرح فاعللرينك جزاسى ١٧٤ نجى ماده‌يه درج وعلاوه ايديلمش وبوصورتله ١٧٧ نجى ماده‌نك موضوع بحثمز اولان ٢٧ ربيع الاخر ١٢٩٢ تاريخلى ذيلى مرفوع الحكم قالمشدر .

١٧٧ نجى ماده ذيلنه دائر شوراى دولت تنظيمات دائره‌سى مضبطه‌سنك صورتى :

« ديوان احكام عدليه تمييز محكمه‌سنك محاكمات جزائيه دائره‌سندن بالتقديم شوراى دولته حواله بيوريلوب تنظيمات دائره‌سنده قرائت اولنان مذكره‌نك خلاصهٔ مآلى اونيه قصبه‌لى بهجت نام كيمسه قونديره‌لى آياغيله قصبهٔ مزبوره‌لى حاجى يوسف افندى زاده فائقك بوكرينه ضرب ايله فرار ايدرك يارم ساعت مرورنده متأثراً وفات ايتديكى اخبارات واقعه وطبيب طرفندن ويريلان راپورط ايله تبين ايدوب بونلرك ميانه‌لرنده معادات سابقه اولمامسنه نظراً قتل مزبور من غير تعمد ايقاع اولنمش ايدوكندن مرقوم بهجتك يوز يتمش دردنجى مادهٔ قانونيه‌يه توفيقاً اون بش سنه مدتله كوركه قونلمسى سلانيك ولايتندن وارد اولان اوراقده كوسترلمش ايسه‌ده صورت حاله نظراً شوفعل قتل قصديله اولمايوب ضرب قصديله ايقاع اولنديغى آكلاشيلديغندن مرقوم بهجتك اون بش سنه مدتله كوركه وضعى موافق عدالت اولماديغى مثللو بوكا ضارب قاصد اعتباريله يوز يتمش سكزنجى مادهٔ قانونيه‌يه تطبيقاً جزا تعيين ايدلسه مادهٔ مذكوره اوچ آيدن نهايت اوچ سنه‌يه قدر ويوز سكسان ايكنجى مادهٔ قانونيه‌يه توفيق اولونسه اودخى آلتى آيدن ايكى سنه‌يه قدر حبس جزالرينى متضمن اولديغنه وحالبوكه تعطيل عضو ايدن ضارب وجارحلر يوز يتمش يدنجى مادهٔ قانونيه موجبنجه كوركه قونلمقده اولوب بو مثللو تلف نفسى موجب اولان افعال ضربيه تعطيل عضودن آغير برحركت اولمغله جزاسى دخى اوكا كوره اولمق اقتضا ايده‌جكنه وبونك امثالى پك چوق وقوع بوله‌رق فاعللرينه تعيين جزاده مشكلات كورلديكنه بناءً قتل قصديله اولمايوبده ضرب قصديله ايقاع ايديله‌رك تلف نفسى موجب اولان افعال ضربيه فاعللرينك بش سنه‌دن اقل اولمامق اوزره كوركه قونلملرينك قانونه تذييل ايدلمسى لزومنى بياندن عبارتدر .

ديوان احكام عدليه محاكمات دائره‌سى رئيسى سماحتلو سيف الدين افندى حضرتلريله ديوان مذكور محاكمات جزائيه دائره‌سى اعضاسندن سعادتلو اكياديس افندى حاضر اولدقلرى حالده ايجاب مصلحت لدى المذاكره مرقوم بهجتك ايقاع ايلديكى ضرب فعلنك تأثيريله مزبور فائقك وفاتى وقوعبولمش وفعل مذكوردن تحدث ايتمش اولان تلف نفس ايچون ديت استحصالى حكم شرعى اقتضاسندن بولنمش اولوب آنجق مرقومك يوز يتمش دردنجى مادهٔ قانونيه‌يه توفيقاً اون بش سنه مدتله كوركه قونلمسى موافق عدالت اولماديغى مثللو ضارب قاصد اعتبار اولنه‌رق اوچ آيدن اوچ سنه‌يه قدر حبس جزاسنى متضمن اولان يوز يتمش سكزنجى مادهٔ قانونيه‌يه توفيق ايدلسه تعطيل عضو ايدن ضارب وجارحلر موقتاً كوركه قونولمقده اولدقلرينه وبو مثللو تلف نفسى موجب اولان افعال ضربيه تعطيل عضودن شديد اولديغنه نظراً جزاسى كافى اوله‌مايه‌جغندن قتل قصديله اولمايوبده ضرب قصديله ايقاع ايديله‌رك تلف نفسه باعث اولان افعال ضربيه فاعللرينك بش سنه‌دن اقل اولمامق اوزره موقتاً كوركه قونلملرى حق وعدالته مقرون كورلمكين جزا قانوننامهٔ همايوننك يوز يتمش يدنجى ماده‌سنه تذييل وعلاوه اولونمق اوزره قلمه آلنان فقرهٔ نظاميه مسوده‌سى لفاً تقديم قلنمغله مصلحتك هيئت عموميه‌ده مذاكره‌سى بابنده امر وفرمان حضرت من له الامر كدر

٢٤ محرم ١٢٩٢ و ١٩ شباط ١٢٩٠

السيد اسماعيل رحمى السيد مصطفى عبد اللطيف صبحى محمود جلال الدين السيد محمد نورى
نحور حسين جميل سركز يانقو مختار مهران دوز السيد محمد بسيم السيد محمد نجيب

---

١٧٧ نجى ماده ذيلنه دائر شوراى دولت هيئت عموميه‌سندن تنظيم ايديله‌ن مضبطه‌نك صورتى:

« تنظيمات دائره‌سنك اشبو مضبطه‌سى هيئت عموميه‌ده لدى القرائه مآلندن مستبان اولديغى اوزره قتل قصديله اولمقسزين ايقاع ايديلوب تلف نفسى موجب اولان ضرب فعلنه كوره مواد مشروحهٔ قانونيه‌ده محرر جزالر غير معتدل و بناءً عليه او مقوله‌لرك قانونه تطبيقاً تحديد جزاسى مشكل وناقابل بولنديغندن بوكا دائر حزا قانوننامهٔ همايوننه بر فقره علاوه‌سى لزومى متحداً تصديق اولوندقدن صوكره مدت مجازاتك كميتى بحثى درميان ايديله‌رك دائره‌جه قلمه آلنمش اولان فقره‌ده فعل مذكور فاعللرينك بش سنه‌دن اقل اولمامق اوزره كوركه قونلمسى كوستريلوب نهايت مدت تحديد قلنمامش وبو صورت بعضاً اسباب مشدده انضماميله اشبو فعلك من غير تعمد اولان قتل درجه‌سنده آغير اوله بيله‌جكى جهتله جزاسنك موقت كورك جزاسنك غايتى اولان اون بش سنه‌يه قدر حكم ايدلمسنه محاكمجه لزوم كورينه بيله‌جكى مطالعه‌سنه مبتنى بولونمش اولوب حالبوكه هرنصل اولسه موضوع بحث اولان ضرب فعلى قتل مرتبه‌سنده شديد اوله‌مايه‌جغندن جزاسنك بش سنه‌دن اون سنه‌يه قدر تحديدى اوچ رأى جانبندن ايراد اولونمش ايسه‌ده اكثريت آرا دائره‌نك رأى وقرارى كبى جزاى مزبورك بش سنه‌دن اقل اولمامق اوزره منتهاسنك مطلق براقلمسى

طرفنده بولونمش ايدوكندن فقرهٔ مذكوره يالكز عباره‌جه بالتصحيح لفاً تقديم قلنمغله نزد عالئ جناب وكالتپناهيلرنده دخى تنسيب بيورلديغى حالده اصول وامثالى وجهله نشر واعلانيله اجراسى احكامى خصوصنك ديوان احكام عدليه نظارتنه وبالجمله ولايات ايله طوغريدن طوغرى‌يه اداره ايدلمكده بولنان متصرفلقلره امر واشعارى بابنده امر وفرمان حضرت من‌له‌الامر كدر

١٤ ربيع الاخر ١٢٩٢ ٨ مايس ١٢٩١

ثانى پاشا السيد احمد سرور محمود جلال الدين السيد محمود ادهم السيد محمد نورى يوسف كامل
مخالف رأيده بولنديغى

السيد محمد نجيب اسماعيل رحمى پاشا حالت پاشا السيد مصطفى حليم عبد اللطيف صبحى
بولونامادى

مهرالله دوز پاولاكى على رضا السيد محمد بسيم سعيد افندى رضا افندى
بولونامادى

احمد شوكت حليمى افندى محمود پاشا ابراهيم پاشا حسن حسنى مختار
نامزاج بولونامادى بولونامادى بولونامادى

اودياله ياور السيد على فؤاد مختار سركز على شفيق
بخور منصور پاشا سركز يانقو افندى لفوفت بك
بولونامادى